

7. rész

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE SOPRONI LEVÉLTÁRA

(rövidítve: **GYMSM SL**)

Cím: 9400 Sopron, Fő tér 1.
Levélcím: 9401 Sopron, Pf.: 82.
Telefon: (+36) 99/312-198
Fax: (+36) 99/312-198
E-mail: archiv@sopron.hu, sopronlt@bparchiv.hu
Honlap: www.leveltar.sopron.hu

Kutatóterem

Nyitvatartási rend: kedd–csütörtök: 8.00–15.30; péntek: 8.00–13.30

Raktárak

Cím: 9400 Sopron, Fő tér 5.
Telefon: (+36) 99/312-198
Fax: (+36) 99/312-198

Cím: 9400 Sopron, Csatkai Endre u. 9.
Telefon: (+36) 99/317-089
Fax: (+36) 99/317-089

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE SOPRONI LEVÉLTÁRA RÖVID TÖRTÉNETE ÉS A LEVÉLTÁRI ANYAG ÁLTALÁNOS LEÍRÁSA

A mai Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára 1950-ben, a két törvényhatósági levéltár, Sopron Thj. Város és Sopron Vármegye Levéltárainak összevonásával jött létre. Kezdeti elnevezése Soproni Közlevéltár, majd 1952-től Soproni Állami Levéltár volt. 1968-ban az állami szervezetből önkormányzati, tanácsi fenntartású intézménnyé válva a Győr-Sopron Megyei 2. Számú Levéltár néven működött. 1983. január 6-tól az újonnan létrehozott megyei Levéltári Igazgatóság taglevéltára lett Győr-Sopron Megyei Levéltári Igazgatóság Soproni Levéltára néven. 1993. január 1-jétől Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára (=Soproni Levéltár) néven, a megyei közgyűlés fenntartása alatt álló, önálló költségvetésű intézmény, amelynek gyűjtő- és illetékességi köre kiterjed az egykori Soproni, Kapuvári és Csornai járás – beleértve az e területen fekvő kisvárosokat is, így pl. Kapuvár, Csorna, Fertőd –, valamint Sopron Megyei Jogú Város területére. Ugyanakkor Győr-Moson-Sopron megye, ill. a megyei köziratok gyűjtőhelye Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltára.

A Soproni Levéltár Sopron város és a történeti Sopron vármegye történeti iratait őrzi, abból kiszolgál, azokat feldolgozza. A történeti Sopron vármegyét a 20. században két jelentős területváltozás érintette. Az I. világháborút lezáró békeszerződések következtében, 1921-ben, a vármegye három járása, a Kismartoni, a Nagymartoni és a Felsőpulyai járás teljes egészében, valamint a Soproni járás részben, összesen 102 településsel Ausztriához került. E térségből szerveződött meg a mai Közép-Burgenland, ill. egyes Fertő menti települések Észak-Burgenlandhoz tartoznak. Az immáron négy járásból (Soproni, Kapuvári, Csornai, Csepregi járás) álló vármegyét 1950-ben, a tanácsi rendszer kiépítésével, Győr-Moson vármegyével, Győr-Sopron megye néven összevonták. Ekkor a két törvényhatósági (Sopron város és vármegye) levéltárát is összevonták, s az elkövetkező esztendőkből az intézmény és munkatársai nagymértékű iratbegyűjtést hajtottak végre. A tanácsi rendszer bevezetésével, a vármegye összevonással a közigazgatási egység megszüntetésével az egykori Csepregi járás 16 települését Vas megyéhez csatolták, a fennmaradó települések a Soproni járásba kerültek. Az elcsatolt járások iratanyaga döntően 1913-ig a Soproni Levéltárban található, de a Felsőpulyai járás iratanyagának egy jelentős része a Kismartoni Tartományi Levéltárba (Burgenländisches Landesarchiv, Eisenstadt) került megőrzésre, miképpen ott található az elcsatolt községek iratanyagai is. Az 1950. évi közigazgatási átszervezést megelőzően mind a Csepregi járásra vonatkozó közigazgatási egységek – szolgabírói, főjegyzői iratok –, mind pedig a községi iratanyagok a Soproni Levéltárban találhatóak. 1950-ben Sopron várost – 1277-től szabad királyi várost – büntetésből járási jogú várossá minősítették vissza, megyei jogú várossá a rendszerváltással lett. A Soproni Levéltár jelenlegi gyűjtő- és illetékességi köre Sopron város és az 1950 utáni Soproni, Kapuvári, Csornai járás területe. Ez alól csupán egy speciális településcsoport jelent kivételt. Az 1950-ban a Csornai járáshoz csatolt azon 13 történeti Győr vármegyei község, amelyek 1950 utáni, korábban itt őrzött iratanyaga, 1995-ben Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltárába került. (Közülük a németiség történetét vizsgálva Sövényháza emelkedett ki.) Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára 2008. december 31-én 5754,94 ifm. iratanyagot őrzött.

SOPRON VÁROS LEVÉLTÁRA

Sopron város háborúkat, tűzvészeket szerencsésen átvészelt, oszmán megszállástól nem érintett archívumának középf- és kora újkori iratsorozatai egyedülállóak a mai Magyarországon. Az 1162. évtől kezdődő, közel 5000 db-os középkori oklevéltárájának döntő többségét 1921–1943 között Házi Jenő főlevéltáros (1896–1968) 13 kötetes okmánytárban publikálta, a középf- és kora újkori városi könyvek kiadása 1993-tól indult meg (Mollay Károly, Házi Jenő, Goda Károly, Németh János munkái.) Így mára döntően nyomtatásban is elérhető a 14. századtól német nyelvű, és szinte teljességgel fennmaradt késő középkori városi regisztrátúra. A városi levéltár létrejöttét Házi Jenő főlevéltáros a városháza kialakításának időpontjához, 1422-höz kötötte. Korábban valószínűsíthetően az okleveleket a városban működő hiteleshelyi levéltárban (johannita konvent), ill. a későbbiekben a Szent Mihály-templom valamelyik tornyában, vagy sekrestyéjében őrizték. Az iratanyagok rendezéséről a 15. századból származik az első információ: a városi jegyző külön lajstromozta az ügyvitel és a jogbiztosítás szempontjából fontos, és az aktualitásukat veszített okleveleket. E levéltárrendezésről csak felettebb töredékes információk állnak rendelkezésre. 1497-ben a városháza – és vele a levéltár is – a mai városháza helyén álló, a 19. század végéig e funkcióját megőrző, új épületbe költözött. A 17. századi soproni országgyűléseket (1622, 1625, 1634–1635) követően, a század derekán, újabb levéltár-rendezési munkák folyhattak. Erre utal az a regesztakötet, amelyben 1625-ig bezárólag a városnak adott kiváltságleveleket az uralkodók szerint 18 csomóba osztották és azokat sorszámmal ellátva kivonatolták, valamint ugyanezt megtették a város Fertő vidékén fekvő, nyolc úrbéres falvára vonatkozó oklevelekkel, iratokkal is. Valószínű, hogy a 17. századi rendezési munkálatoknak az 1676. évi, majdnem a teljes belvárost elhamvasztó tűzvész vetett véget. Ekkor a levéltárat az adóhivatal épületébe menekítették át; az iratanyag, aktuális része nagymértékben elpusztult, ugyanakkor a korábbi iratok jelentős részét sikerült megmenteni, ám azok összekeveredtek. A városi levéltár ügye közel egy évszázaddal később – jelentős részben a pozsonyi Magyar Kamara vizsgálatai nyomán – intéződött el. Bár az adóhivatalból már 1760-ban újra a városházára költöztették a levéltárat, ám annak rendezetlen állapotára az 1763. évi kamarai vizsgálat derített fényt, ami nyomán a fő- és aljegyző, ill. egy tanácsos irányításával megkezdődött az iratok lajstromozása. Az érdemi munka valójában 1768-ban kezdődött. Tematikai egységekbe rendezték és lajstromozták az iratanyagot. Rendezési munkájukat folyamatosan az irattári anyagra is kiterjesztették. Az újabb, 1782. évi kamarai ellenőrzés a közigazgatás részleges átszervezését, s az ügykezelés reformját követően újra elrendelte a levéltár rendezését, e munka befejezését. 1783-tól kezdődően átlajstromozták, kivonatolták, kútfőkbe (fasciculi) osztották a tárgyi rendbe elkülönített iratokat. Az ekkor készült darab- és ügyirat szintű lajstromokon alapul a kora újkori ún. „szálás” városi iratanyag kutatása. Később ugyancsak tárgyi alapon kútfőkbe rendezték (fasciculi) az 1786–1902 közötti városi iratokat, s azokhoz ügyiratszintű, tárgyszavas lajstromkönyveket készítettek, az egykorú jegyzőkönyvi bejegyzésekhez pedig konkordancia-jegyzékek készültek. Ez az iratanyag az ún. Acta Politica et Oeconomia (Fasc. I–XXX.). A 20. század első felében a városi iratanyag provenienciája alapú rendezését végezték el, kialakult a középkori ún. Diplomatai Levéltár, a családi, személyi magánhagyatékok begyűjtése.

SOPRON VÁRMEGYE LEVÉLTÁRA

Sopron Vármegye Levéltárának sorsa a városénál jóval hányatottabb volt. A vármegyének viszonylag későn rögzült a székhelye: 1651-től a törvényhatóság déli része, az evangélikus rendek központja, Nemeskér került e funkcióba. Bár a vármegye 1652-ben határozatban mondta ki a fenti településen vármegye-ház vásárlását, az ügy házbérlés megoldásokkal valószínűsíthetően hosszan elhúzódott, ahogy erre az 1669., 1715. évi megyeház építéséről hozott határozatok is utalnak. A nemeskéri vármegye-ház megépítésére 1716–1717 során kerülhetett sor. A vármegyei levéltár rendbetételére az első intézkedések már 1732-ben megtörténtek, de az érdemi munkák 1738-tól

indultak el (helyiség kialakítása), 1741-től pedig a lajstromozásnak lett nagyobb jelentősége. Ekkor, az 1736. évet bezáróan, az iratanyagot két nagy csoportra bontották: a 16 tárgykörré bontott politikai (azaz közigazgatási) és a személyek, települések alfabetikus rendjében, 117 fasciculusba sorolt jogi iratokra. Később betűsoros mutatókat készítettek az 1579–1775 közötti vármegyei jegyzőkönyvekhez, kialakították a megyei pertár alapjait, rendezési munkáival megteremtették az 1848 előtti megyei iratanyag későbbi fondtagolódását. II. József 1786. április 8-i rendeletével Sopron szabad királyi várost tette meg Sopron vármegye székhelyévé. Az iratanyag Nemeskérrel Sopronba szállítása 1795-re fejeződött be. A 19. század elején Sopronban további levéltár költöztetésekre került sor. Az új vármegyeháza 1832-ben épült meg (ma: Sopron, Fő tér 5., részben levéltári épület). A 19. század elején folytatódott a nagyszabású rendezés, lajstromozás. Az 1804–1848 közötti iratanyagot rendezték, segédletelték.

Sopron város és a térség szempontjából nagy jelentőségű 1921. évi soproni népszavazás okozta bizonytalanság, a város és közvetlen környéke Ausztriához csatolása miatti félelem okán a vármegyei iratanyagot szakszerűtlen költöztetéssel, az iratanyag rendjét teljesen megbontva, Eszterházára (ma: Fertőd része) menekítették, ahol hosszabb ideig vasúti kocsikban állt. A sérült, teljességgel felbomlott rendű iratanyagot 1923–1938 között a proveniencia elvei alapján szakszerűen rendezték, s az 1526 előtti középkori okleveleket kiadták. A két világháború között a vármegye jelentős anyagi áldozattal reprezentatív kultúrintézménnyé fejlesztette a levéltárat. A vármegyei levéltár a II. világháború utolsó szakaszában is súlyos sérüléseket szenvedett; így pl. a középkori oklevelek jelentős része, a Csornai, Csepregi, Kapuvári és Soproni járás bírósági iratanyaga, Sopron Vármegye Törvényszékének 1870–1944 közötti, valamint a Soproni Kereskedelmi- és Iparkamara 1850–1944 közötti iratanyagának a döntő része elpusztult. Az 1944. decemberi bombázások során, a bíróság épületében pusztult el a Sopron Vármegye Úrbéri Törvényszékének teljes iratanyaga is. Az 1947. évi szakszerűtlen iratselejtezés következtében Sopron vármegye alispáni hivatalának iratanyaga nagyon jelentősen megcsonkult; az 1930 előtti iratanyag kb. 90%-át kiselejtezték. A fentiek miatt ugyancsak töredékesen maradtak fenn a főispáni iratok is.

Irodalom:

- Dominkovits Péter – Németh Ildikó – Polgár Tamás: Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára 1848–1949-es iratanyaga. Tematikus repertórium. Szerk.: Németh Ildikó. Sopron, 1998.
- Dominkovits Péter: Két törvényhatósági levéltáros a XX. század első feléből. Házi Jenő és Sümeghy Dezső. In: Magyar levéltáros életpályák a XIX–XX. században. Szerk.: Sipos András. Budapest, 2004. 121–148. p.
- Föglein Antal: Sopron vármegye levéltára az 1921. évi kényszerköltöztetés után. In: Levéltári Közlemények. 5. (1927) 2. sz. 274–282. p.
- Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára fond- és állagjegyzéke. Szerk.: Turbuly Éva – Németh Ildikó. Kézirat. Sopron, [2002].
- Házi Jenő: Sopron szabad királyi város levéltára. In: Levéltári Közlemények, 1. (1923) 2. sz. 227–247. p.
- Horváth Zoltán: A Győr-Sopron megyei Levéltári Igazgatóság Soproni Levéltára. In: Magyarország levéltárai. Szerk.: Balázs Péter. Budapest, 1983. 136–142. p.
- Sümeghy Dezső: Tíz év egy rombadőlt levéltár történetéből. In: Levéltári Közlemények. 11. (1933) 1. sz. 141–150. p.
- Sümeghy Dezső: Sopron vármegye levéltárának történetéből. In: Levéltári Híradó 1. (1956) 1. sz. 59–112. p.
- Tirmitz József: Das Komitat Ödenburg und sein Archiv. In: Burgenländisches Heimatblätter 52. (1984) 101–123. p.
- Turbuly Éva: Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára. In: Magyarország levéltárai. Szerk.: Blazovich László – Müller Veronika. Budapest – Szeged, 1996. 56–58. p.
- Turbuly Éva: Takáts Endre a Soproni Levéltárban. In: Levéltári Szemle 57. (2007) 2. sz. 57–67. p.
- Turbuly Éva: Tirmitz József 80 éves. In: Soproni Szemle 60. (2006) 1. sz. 91–98. p.
- Turbuly Éva: Városszeretet és patriotizmus. Horváth Zoltán 75 éves. In: Soproni Szemle. 60. (2006) 2. sz. 198–208. p.
- A levéltár anyagáról megjelent legfontosabb segédletek, kiadványok:

Forráskiadvány sorozat:

- Mollay Károly: Első telegkönyv / Erstes Grundbuch 1480–1553. Sopron, 1993. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe A., Band 1.) S. 235.
- Mollay Károly: Das Geschäftsbuch des Krämers Paul Moritz / Moritz Pál kalmár üzleti könyve 1520–1529. Sopron, 1994. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe B., Band 1.) S. 99.
- Mollay Károly: Hausarznei- und Essigbüchlein von Hans Seyfridt / Hans Seyfridt házipatikája és eceteskönyvecskéje (1609–1633.) Sopron, 1994. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe B., Band 2.) S. 139.

Kovács József László: Die Chronik des Marx Faut und Melchior Klein / Faut Márk és Klein Menyhért krónikája 1526–1616. Sopron – Eisenstadt, 1995. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe C., Band 1. // Burgenländische Forschungen, Sonderband 17.) S. 175.

Bél Mátyás: Sopron vármegye leírása / Descriptio Comitatus Semproniensis I. Szerk.: Kincses Katalin Mária. Sopron, 2001. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe C., Band 2.) S. 350.

Házi Jenő – Németh János: Gerichtsbuch / Bírósági könyv 1423–1531. Sopron, 2005. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe A., Band 2.) S. 434.

Bél Mátyás: Sopron vármegye leírása II. / Descriptio Comitatus Semproniensis II. Szerk.: Kincses Katalin Mária. Sopron, 2006. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe C., Band 3.) S. 280.

Bél Mátyás: Sopron vármegye leírása III. / Descriptio Comitatus Semproniensis III. Szerk.: Kincses Katalin Mária. Sopron, 2006. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe C., Band 4.) S. 339.

Mollay Károly – Goda Károly: Gedenkbuch / Feljegyzési könyv 1492–1543. Sopron, 2006. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe A., Band 3.) S. 291.

Tóth Gergely: Lackner Kristófnak, mindkét jog doktorának rövid életrajza / Vitae Christophori Lackner I. U. D. Hominis, brevis consignatio. Sopron, 2008. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg, Reihe C., Band 5.) S. 219.

Disszertáció sorozat:

Németh Ildikó: Sopron középfokú és középszintű iskolái a 19. században. (Dissertationes Sopronienses 1.)

Tóth Imre: A nyugat-magyarországi kérdés 1922–1939. Diplomácia és helyi politika a két világháború között. (Dissertationes Sopronienses 2.)

Segédletek:

Dominkovits Péter – Németh Ildikó – Polgár Tamás: Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára 1848–1849-es iratanyaga. Tematikus repertórium. Szerk.: Németh Ildikó. Sopron, 1999.

Németh Ildikó: Sopron város és vármegye tanintézetjeinek iratai Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltárában 1707–1945 (1950). Repertórium. Sopron, 2007.

Sorozaton kívüli forráskiadványok, konferencia- és tanulmánykötetek:

Házi Jenő Emlékkönyv. Emlékkönyv Házi Jenő Sopron város főlevéltárosa születésének 100. évfordulója tiszteletére. Szerk.: Dominkovits Péter – Turbuly Éva. Sopron, 1993.

Tóth Péter: Sopron vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái I. 1579–1589. Szerk.: Turbuly Éva – Dominkovits Péter. Sopron, 1993.

Dominkovits Péter: XVI. századi magyar nyelvű iratok Sopron vármegye levéltárából. Sopron, 1996.

Tirnitz József – Szakács Anita: Sopron város tanácsa bírósági jegyzőkönyveinek regesztái I. 1533–1554. Sopron, 1996.

Szakács Anita: Sopron város tanácsa bírósági jegyzőkönyveinek regesztái II. 1555–1569. Sopron, 1997.

Tóth Péter: A Mária Terézia-kori úrbérrendezés kilenc kérdőpontos vizsgálatai Sopron vármegyében I. Magyar és latin nyelvű vallomások (1767)/ Antworten auf die Neun Fragepunkte der Maria Theresianischen Urbarialregulierung im Komitat Sopron/Ödenburg. I. Ungarische Bekenntnisse. Sopron – Eisenstadt, 1998.

Tirnitz József: Antworten auf die Neun Fragepunkte der Maria Theresianischen Urbarialregulierung im Komitat Sopron/Ödenburg II. Deutsche Bekenntnisse (1767)./ A Mária Terézia-kori úrbérrendezés kilenc kérdőpontos vizsgálatai Sopron vármegyében. II. Német nyelvű vallomások (1767). Sopron – Eisenstadt, 1999.

Hermann Róbert: A csornai ütközet története és okmánytára 1849. június 13. Sopron, 1999.

Horváth József – Dominkovits Péter: 17. századi Sopron vármegyei végrendeletek. Szerk.: Dominkovits Péter. Sopron, 2001.

„Tisztemben csak a város érdeke és az igazság fog vezetni” A 120 éve született Thurner Mihály polgármester (1878–1952) emlékére. Szerk.: Turbuly Éva. Sopron, 1998.

A város térben és időben. Sopron kapcsolatrendszerének változásai. Konferencia Sopron szabad királyi város 725. évéről Sopron, 2002. szeptember 25. Szerk.: Turbuly Éva. Sopron, 2002.

Turbuly Éva: Sopron vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái II. 1595–1608. Szerk.: Turbuly Éva. Sopron, 2002.

Dominkovits Péter: Egy gazdag városvezető, Lackner Kristóf polgármester javai (Végrendeletek, hagyatéki- és vagyonleltárak, osztályok 1591–1532)/ Besitztümer eines reichen Stadtleiters, des Bürgermeisters Christoph Lackner (Testamente, Verlassenschafts- und Nachlassinventare, Vermögensteilungen 1591–1632). Sopron, 2007.

D. Szakács Anita: Medizingeschichtliche Testamente des 16–18. Jahrhunderts. Gesellschaftsgeschichtliche Quellen des Sanitätswesens der Stadt Ödenburg aus der Frühen Neuzeit./ 16–18. századi orvostörténeti vonatkozású végrendeletek. A kora újkori Sopron város egészségügyének társadalomtörténeti forrásai. Ödenburg/Sopron, 2008.

Dávid Ferenc – Goda Károly – Thirring Gusztáv: Sopron belvárosának házai és háztulajdonosai 1488–1939. Sopron, 2008.

IV. (ÉS XXI.) MEGYEI TÖRVÉNYHATÓSÁGOK, SZABAD KIRÁLYI VÁROSOK ÉS TÖRVÉNYHATÓSÁGI JOGÚ VÁROSOK

SOPRON VÁRMEGYE LEVÉLTÁRA

SL IV. A. 1. Sopron vármegye nemesi közgyűlésének iratai 1578–1786, 1790–1848. 134,33 ifm.

- a) *Köz- és kisgyűlési jegyzőkönyvek (Protocolla congregationum) 1578–1786, 1790–1848.*
- b) *Közgyűlési iratok (Acta congregationum) 1579–1786, 1790–1848.*
- d) *Vármegyei szabályrendeletek (Statuta) 1580–1848.*
- c–d) *Királyi és helytartótanácsi szabályrendeletek (Normalia) 1749–1829.*
- e) *Vármegyei árszabások (Limitationes) 1601–1818.*
- f) *Országgyűlési iratok (Diaetalia) 1708–1848.*
- g) *Egyházi iratok (Ecclesiastica) 1659–1827.*
- h) *Nemességi iratok (Nobilitaria) 14. sz.–1848.*
- aa) *Eredeti és másolt címeres nemes levelek 1579–1790.*
- bb) *Nemesek lajstromai 1719–1845.*
- cc) *Nemességvizsgálatok 14–17. sz.*
- dd) *Nemesség kihirdetések jegyzékei 1579–1848.*
- i) *Árváügyi iratok (Acta Orphanalia familiarum) 16. sz.–1848.*
- k) *Úrbéri iratok (Urbarialia) 1765–1848.*
- aa) *Úrbéri ügyekben kiadott felsőbb rendeletek 1765–1793.*
- bb) *Úrbáriumok és úrbéri táblázatok, Responsa ad 9 puncta 1767.*
- cc) *Úrbéri felülvizsgálatok iratai 1767–1786.*
- dd) *Úrbéri jegyzőkönyvek 1804–1848.*
- ee) *Úriszéktől fellebbezett úrbéri perek (Acta urbarialia sedium dominalium) 1750-es évek– 1810 körül.*
- l) *Népösszeírások 1773–1843.*
- aa) *Conscriptiones populares 1804, 1811, 1819–1836.*
- bb) *Népességszám változási összeírások 1773–1843.*
- n) *Zsidóösszeírások (Conscriptiones Judaeorum) 1725–1831.*
- o) *Katonaügyi iratok 1778–1831.*
- aa) *Katonaállítási iratok (Acta stationis tyronum) 1778–1800, 1823–1831.*
- bb) *Szabadságolt katonákra vonatkozó iratok 1779–1787.*
- p) *Nemesek és főnemesek igazságszolgáltatási és jogi ügyeinek iratai (Acta iuridica magnatum et nobilium): Tomus I–V. és lajstromozatlan iratok 1526–1786.*
- q) *Be- és kitáblázási jegyzőkönyvek 1804–1848.*
- s) *Vámügyi iratok gyűjteménye (Vectigalia) 17–19. sz.*

Lásd: BKMÖL IV. 1. A 16. századi Sopron vármegye négy, egyenlőtlen nagyságú járásból állt. A törvényhatóság élén álló (fő)ispán (comes, 17. században: supremus comes) a század első felében Sopron városkapitánya, majd a század derekától 1604-ig a Nádasdy család tagjai voltak. Batthyány (II.) Ferenc 1605–1625. évi főispánságát követően 1626. január 1-jétől Esterházy Miklós nádor lett a törvényhatóság főispánja. A század során a gr., majd hg. (Fürst) Esterházy család Sopron vármegye főispáni tisztségét örökletessé tette. A bíraskodási, köz- és adóigazgatási, háborús időkben hadellátási feladatokat ellátó vármegyei tisztkart a 16–17. század során az alispán (vicecomes, ordinarius vicecomes), a négy szolgabíró (judices nobilium), az esküdti kar (jurati assessores), az adószedő (generalis perceptor), ill. a jegyző (notarius) alkotta. Utóbbi 1710-ig párhuzamosan gyakran más vármegyék jegyzői feladatait is ellátta, ill. valamelyik nagybíró – személynök, országbíró, nádor – mellett országos tisztséget, ítélmesteri hivatalt is viselt. Az első alszolgabírói (vicejudex nobilium) hivatal a vármegye nyugati részén, 1645-ben jelent meg; specialitása, hogy a nemesi vármegyében azt a ruszti polgár, Lepold Natl töltötte be. A 18. század során a vármegye hivatali működésének szakszerűsödésével annak apparátusa is tovább differenciálódott. 1725-ben megjelent a vármegyei ügyész (fiscalis) tisztség, 1732-ben az aljegyző, 1730–1740 között az összes járásban rögzült az alszolgabírói státusz, 1739-ben az alügyész (vicefiscalis), 1766-ban a másodalispán (substitutus vicecomes), 1777-ben az aladószedő (viceperceptor), a számvevő (exactor), 1778-ban a vármegyei mérnök (geometra) állása rögzült.

Az ilyen típusú differenciálódás a 18–19. század fordulóján, a 19. század első felében tovább folytatódott.

A vármegye nemesi közgyűlésének iratai a rendi korszakban a törvényhatóság történetének, működésének legfontosabb dokumentumai. A kisebb iratsorozatok közül a vármegyei szabályrendeleteket érdemes kiemelni; a királyi- és helytartótanácsi rendeletek darabszintű jegyzék alapján kutathatók. Az országgyűlési iratok állaga a rendi országgyűlésre küldött vármegyei követek részére adott instrukciókat, a követi jelentéseket, a hiteles törvényszövegeket, az országos és a vármegyei bizottságok tevékenységének iratanyagait, valamint az országgyűlési ügyekben kelt levelezéseket, tudósításokat tartalmazza. Az Egyházügyi iratok döntően az ágostai evangélikus felekezet helyzetére vonatkozó országos és helyi munkálatok iratanyagát, II. József korából plébániák felmérését, építési iratait, valamint a felekezeti felmérések, nyilvántartások, vármegyei konfliktusok válogatott dokumentumait tartalmazza. A vármegyei nemességi iratok gyűjteménye Nr. I–XXXVI. eredeti, Nr. 1–217. hiteles másolatban fennmaradt nemesi armálist, Sopron vármegye 1719–1771 közötti nemességvizsgálatainak füzeteit, valamint az igazolt nemesek jegyzékeit tartalmazza 1845-ig bezáróan. Sajnos Sopron vármegye esetében nem maradtak fenn a reformkori országgyűlések (pl. 1839–1840, 1842) által elrendelt nemesi vagyonszeírások. A nemességvizsgálatok alfabetikus rendben (Nr. 1–393.) a nemesi jogviszonyra vonatkozó tanúkihallgatásokat, bizonyító okiratokat – közöttük armálistokat – tartalmaznak. A Taxalia döntő részét az adó alá vont kisnemességre vonatkozó 17–18. századi összeírások jelentik. Az árvaügyi iratok döntően 18. századi iratokat tartalmazó gyűjteménye az egyes családok alfabetikus rendjében van rendezve. Az úrbér iratok gyűjteménye Mária Terézia úrbérrendezésétől a rendi korszak végéig tartalmazza az úrbéri ügyekben kiadott, vármegyéhez intézett felsőbb rendeleteket, az ún. úrbéri kilenc kérdőpont és az urbáriumok, valamint az úrbéri tabellák településrendi sorozatait, továbbá a Mária Terézia kori alapsorozatok (1767) mellett azok 1804–1840 közötti kiigazított változatait, 1764–1786 között az úrbéri felülvizsgálati iratokat, valamint a vármegyei közgyűlés egy speciális témakörének, az ún. úrbéri tárgyaknak az 1771–1848 közötti jegyzőkönyveit. Az úrbéri ügyekben a földesúri úriszékektől a vármegyei törvényszékre fellebbezett úrbéri perek ügyiratait is itt őrzik (1734–1811). Sajnos az önállóan működő Úrbéri Törvényszék Bíróságon őrzött iratanyaga az 1944 decemberében Sopront ért bombázásban elpusztult. A népességösszeírások döntő része az 1804-től rovatos, nyomtatott táblázati formában készült, településenként eltérő mennyiségben megmaradt, ún. nem nemes népességről szóló összeírás, amelyek évenkénti összesítését a törvényhatóság a Magyar Királyi Helytartótanácshoz küldte fel. Sopron vármegye – döntően nyugati felét, a hg. Esterházy uradalmakat érintő – korai zsidó-összeírásai már megjelentek a Magyar Zsidó Oklevéltár VII. Az első országos zsidó conscriptiók 1725–1748. kötetben (Budapest, 1963.). Az itt őrzött források egyrészt ennek az iratanyagának a megyei archívumban fennmaradt példányai, másrészt a 18–19. század fordulójáról, elsősorban a vármegye nyugati részén fekvő Esterházy uradalmakban található zsidó közösségek névjegyzékai (pl. Nagymarton/Mattersdorf, Kismarton/Eisenstadt, Kabold/Kobersdorf). A katonai iratok gyűjteménye – a korábbi sorozatoknak megfelelően – a vármegyei közgyűlés munkája során keletkezett, s a törvényhatóság katonaállításával, a kiállított katonaság ellátásával, szabadságolásával kapcsolatos. Az adósság- és hitelviszonyok regisztrálására szolgáló ki- és betáblázási jegyzőkönyvek vezetését 1723-ban törvény rendelte el. Sopron vármegyében a kis- és betáblázások jelentős részét máig is a közgyűlési jegyzőkönyvek alapján lehet rekonstruálni, ugyanis a külön vezetett jegyzőkönyvek – a szomszédos törvényhatóságokkal ellentétben – minimális mértékben maradtak fenn. Az öt sorozatra (Tom. I–V.) bomló Acta Juridica Nobilium et Magnatum valójában a vármegye 16–18. századi, a peres személyek, települések, intézmények alfabetikus rendjébe rendezett, nagyon gazdag pertára.

p) Az állag nem csak a perenkívüli, de a peres eljárások iratait is tartalmazza családok szerint csoportosítva egészen a 18. század végéig menően, ideértve az illető családok úriszékeinek büntetőpereit is. Kivételt képeznek az egyes nemes személyek ellen, valamint úriszéken kívül vitt

büntetőpererek és bűnügyi iratok, amelyek a Megyei Törvényszék Acta criminalia [IV. A. 17. g)], s az urbarialis perek, amelyek a Nemesi Közgyűlés Urbarialia állagban [IV. A. 1. k)] találhatóak.

SL IV. A. 2. Sopron Vármegye Állandó Választmányának iratai 1805–1806. 0,24 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1805–1806.

b) Iratok 1805.

Sopron vármegye 1805. november 10-i rendkívüli közgyűlése határozott a francia sereg közeledése miatt egy, a közbátorság ügyében folyamatosan működő bizottság (permanens deputatio) létrehozásáról, amely a rendzavarás meggátlására, a katonai és polgári hatóságok közötti koordinációra, a katonaság ellátására törekedett.

SL IV. A. 3. Sopron Vármegye Gazdálkodó Választmányának iratai 1819–1848. 0,22 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1819–1848.

b) Iratok 1819–1848.

Sopron vármegye 1818. december 9-i közgyűlésén hozta létre a vármegyei házipénztár kifizetésének ellenőrzését, a községi számadások felülvizsgálatát elvégző Gazdálkodó Választmányt. A fennmaradt iratok a polgári- és katonai középületek, utak, hidak létesítésének, fenntartásának költségvetésével kapcsolatosak.

SL IV. A. 4. Sopron Vármegye Inszurrekciós Bizottmányának iratai 1808–1811. 0,24 ifm.

A törpefond az 1809. évi nemesi felkelés megszervezésével, a felkelő sereg felszerelésével, ellátásával és felosztatásával kapcsolatos iratanyagokat tartalmazza. A témakör kutatásához érdemes Sopron vármegye adószedőjének (IV. A. 14.), és az 1809. évi Állandó Választmánynak (IV. A. 37.) az iratanyagait is átnézni.

SL IV. A. 5. Sopron Vármegye Francia Hadisarcot Felosztó Bizottságának iratai 1809. 0,04 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1809.

b) Iratok 1809.

Sopron vármegye nemesi közgyűlése 1809. szeptember 5-i közgyűlésén hozott létre egy bizottságot a francia hadsereg hadisarcának kivetésére és beszedésére. A hadisarc kivetésének alapját az 1796. évi hadisegély adás jelentette. Az adóalap változások miatt elfogadták és megvizsgálták az ezzel kapcsolatos kérelmeket, amelyek jelentős részét alkotják az iratanyagnak.

SL IV. A. 6. Sopron Vármegye Újonnan Kivetett Hadisegélyeket Felosztó Bizottságának (Deputatio Rectificatoria) iratai 1808–1812. 0,04 ifm.

A gyűjteményes törpefond az 1807. és 1812. évi országgyűléseken megajánlott hadisegélyek felosztására a vármegyei közgyűlés részéről kiküldött bizottság iratait tartalmazza.

SL IV. A. 7. Sopron Vármegye Újoncozási Bizottságának iratai 1814–1815. 0,05 ifm.

Sopron vármegye 1814. március 11-i közgyűlésén hozta létre a katonaállítás törvényszerűségeire, problémáinak felülvizsgálatára az első alispán vezetésével („előülésével”) létrehozott bizottságot. Az iratanyag a tárgyidőszak megyei hadsorozásaival kapcsolatos.

SI IV. A. 8. Sopron Vármegye Kolera Idejére Szervezett Állandó Választmányának iratai 1831–1832. 0,65 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1831–1832.

b) Iratok 1831–1832.

Sopron vármegye 1831. július 28-i közgyűlésén hozták létre a kolera járvány miatti speciális bizottságot, amelynek feladata a járvány elterjedésének meggátlása, az ez ügybeni hivatalos levelezés, közigazgatási tevékenység elvégzése, s az országos és helyi rendelkezések végrehajtása. Az Állandó Bizottság 1831. július 30-án kezdte meg működését, és ugyanezen bizottság tevékenykedett az 1832. évi járvány idején is.

SL IV. A. 10. Sopron Vármegye a Sopron–Németújhely Közötti Vasút Tárgyában Kiküldött Bizottságának iratai 1845–1847. 0,24 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1845–1847.

b) Iratok 1845–1847.

A fölöttébb töredékesen fennmaradt iratanyag elsősorban a bizottság jegyzőkönyv-töredékeit és a földkisajátításokkal kapcsolatban fennmaradt iratokat tartalmazza.

SL IV. A. 11. Sopron vármegye II. József-féle közigazgatásának iratai 1786–1790. 9 ifm.

a) Ügyviteli jegyzőkönyvek 1786–1790.

b) Normalia et Intimata Concilii Locumtenent. Regii: Circularia; Edicta Josephi II; Steuerregulierungs Commission rendeletei 1786–1790.

c) Közigazgatási ügyiratok Vol. I–III. 1786–1790.

d) Árvaügyi iratok 1786–1790.

Lásd: BaML IV. 2. II. József uralkodásának a vármegyei közigazgatás radikális átszervezését hozó periódusából fennmaradt iratanyagot 1824-ben rendezték, mesterséges, új jelzetekkel látták el. Itt található a megye állapotáról szóló időszaki jelentések kérdőpontjai és a jelentések egy része, a központi kormányzati szervek, bíróságok leiratai és körlevelei, az uralkodói rendeletek, valamint az adóügyi rendeletek sora. Valójában az iratanyag 1824 óta rendezetlen.

SL IV. A. 12. Sopron vármegye alispánjának iratai 1779–1848. 3,15 ifm.

a) Alispáni személyek szerinti irattár (Felsőbüki Nagy Sándor, Eötvös Ferenc, Niczky József) 1779–1836.

b) Alispáni elnöki jegyzőkönyvek és iratok (Külön tárgyak) 1836–1848.

c) Alispáni „Váltótörvényszéki kézbesítések” 1840–1848.

d) Alispánhoz intézett „Folyamodások” jegyzőkönyvei és iratai 1836–1848.

Lásd: BéML IV. 4. Az iratanyag fasciculus-numerus rendben egyrészt Felsőbüki Nagy Sándor (1779–1799), Eötvös Ferenc (1799–1820), Niczky József (1820–1836) első alispánok hivatali iratait tartalmazza, másrészt időrendben az alispánok elé került különböző közigazgatási, bíráskodási ügyek, folyamodások, valamint a jelentős részben szintén az alispánok elé került csődügyekkel kapcsolatos váltótörvényszéki iratokat.

SL IV. A. 13. Sopron vármegye másodalispánjának iratai 1807–1826. 0,25 ifm.

Lásd: BéML IV. 5. Az iratanyag Barthodeiszky Mihály (1807–1811), Kramarits Ferenc (1811–1819), Káldy János (1820–1825), Simon László (1825–1826) másodalispánok hivatali iratait tartalmazza. Rendezetlen.

SL IV. A. 14. Sopron vármegye adószedőjének iratai (Perceptoralia) 1626–1848. 50,8 ifm.

- a) Országos összeírások (Conscriptiones regnicolares) 1715–1720, 1728, 1754, 1828.*
- b) Adóösszeírások (Conscriptiones dicarum) 1695–1847.*
- c) Adókivetések (Repartitiones quanti contributionis) 1734–1847.*
- d) Kárösszeírások és adóba beszámítható terhek összeírása 1724–1848.*
- aa) Fatalitates et bonificationes 1773–1847.*
- bb) Marhavész összeírások 1751–1778.*
- cc) Francia megszállás okozta károk 1809.*
- dd) Községi tartozások összeírása 1724–1778.*
- ee) Kártékony állatok irtásának összeírása 1751–1777.*
- e) Adókezelési iratok 1701–1848.*
- aa) A hadi- és háziadó pénztár bevételi naplói 1778–1848.*
- bb) A hadi- és háziadó pénztár községenkénti nyilvántartásai 1779–1848.*
- cc) A háziadó pénztár rovatos kiadási naplói 1791–1848.*
- dd) Adóbefizetések községi ellennyugtái 1701–1715, 1790–1798, 1846–1847.*
- f) Adószámadások 1626–1848.*
- aa) Házi- és hadiadó számadások és mellékleteik (1626), 1670–1848.*
- bb) Házi pénztári számadási okmányok 1702–1786, 1790–1848.*
- g) Katonai terhekkel kapcsolatos iratok 1712–1848.*
- aa) Számadások 1712–1848.*
- bb) Előfogat-nyugták 1771–1785.*
- cc) A francia megszállás okozta katonai szolgáltatások elszámolásai 1809–1810.*
- h) Nemesi hozzájárulásokkal kapcsolatos összeírások, kezelési iratok és számadások 1734–1813.*
- aa) Subsidiális iratok 1734–1738, 1791–1813, (1830).*
- bb) Insurrectionalis iratok 1800–1813.*
- i) Vegyes számadások 18–19. sz.*
- j) Adószedői hivatal ügyviteli iratai 18–19. sz.*

Lásd: BaML IV. 6. A településsoros országos adóösszeírások valójában az 1696. évi porta-összeírással kezdődnek, majd az 1715, 1720, 1728. évi országos összeírással folytatódnak. Mindegyik forrás, miképpen az immáron településenként kis füzetekben készült 1752–1754. évi adó-összeírások is kis szöveges leírást tartalmaznak az adott település földrajzi, gazdálkodási sajátosságairól. A legismertebb országos összeírás az 1828. évi conscriptio, amelynek 1830–1831. évi javítása a levéltárban nem maradt fenn. Az ún. dikális – azaz mesterséges adóegység alapján elkészített – adóösszeírások döntően az 1773–1847 közötti időszakból maradtak fenn. A gyűjtemény sajátossága: míg a Rábaköz (Raabau) településeiről nagyszámú adóösszeírási ív maradt fenn, a vármegye nyugati feléből, az elcsatolt településekről jóval kevesebb és hiányosabb ez az iratanyag. Az árvizek, tűz-, víz-, jégkárok összeírásai nagyon sok, a vármegye nyugati részére vonatkozó település-, társadalom- és tárgytörténeti anyagot tartalmazó összeírást rejtenek. Házi- és hadipénztár bevételi naplói, valamint mindkét pénztár községsoros nyilvántartásai, miképpen a háziadó rovatos kiadási naplói a vármegye egészének pénzgazdálkodását mutatják meg. Az adóbefizetések községi ellennyugtái, valamint a házi- és hadiadó számadások mellékletei nem csak a vármegye egészére, de az egyes településekre is adózástörténeti információkat nyújthatnak. Speciális katonaiállítással kapcsolatos dokumentumok a települések katonai terheit is illusztráló előfogat (vorspont) nyugták, valamint az 1809. évi francia megszállás okozta katonai szolgáltatások elszámolásai. Ebben az iratanyagban Ágfalvától/Agendorf – Zsiráig, betűrendben az egyes községek számadásai is megtalálhatók. A nemesség megadóztatására vonatkozó iratanyag döntő részét a francia háborúk korának megajánlásai, kivetési lajstromai, összeírásai, valamint számadásai és számadás mellékletei, nyugtái jelentik. A vegyes számadások között található a francia megszállás okozta költségek felosztásával, kivetésével, beszédésével kapcsolatos iratok, a speciális célokra felállított megyei pénztárak bevételi- és kiadási bizonylatai, az adószedők után maradt és beszolgáltatott iratok, de koronázási adók (II. Lipót, I. Ferenc) számadásai is.

SL IV. A. 15. Sopron Vármegye Számvevőszékének iratai 1655–1848. 1,9 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1802–1848.

b) Iratok 1655–1848.

Lásd: BÉML IV. 7. A fond korai anyagában a vármegyei adószedők egyes számadásainak felülvizsgálatai találhatóak, amelyek kutatását a tárgyidőszak közgyűlési iratanyagával (IV. A. 1. b) párhuzamosan érdemes végezni. 1702-től maradtak fenn a számvevőszék iratai, 1811-től a jegyzőkönyvei. 1676–1848 között számos, a hivatal működésére vonatkozó utasítás (instruciones) is tanulmányozható.

SL IV. A. 16. Sopron Vármegye Árvaszékének iratai (1565), 1721–1848. 2,7 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1791–1848.

b) Árvaszéki ügyviteli iratok (1565–1617), 1721–1848.

c) Árvaszámadások 1801–1848.

d) Vegyes árvaügyi iratok 1810–1848.

Lásd: BKMÖL IV. 418. Míg a korábbi iratanyag (IV. A. 1. i) az illető felek nevének betűrendjében rendezett, a jelen fondban található, s időrendileg ezt folytató iratanyag a proveniencia elvei szerinti, s a vármegyei árvaszékek ülésjegyzőkönyveit és azok iratmellékleteit tartalmazza. Az iratanyag döntően a 19. század első fele vármegyei árvaszékének működése folytán, a szék elé került ügyiratokat tartalmazza, s a korábbi (pl. 18. századi) iratanyag valójában az ügyiratok melléklete.

SL IV. A. 17. Sopron Vármegye Törvényszékének (Sedriájának) iratai (1669) 1772–1849. 27,9 ifm.

a) Polgári törvényszék ülésjegyzőkönyvei és iratai 1802–1805, 1807–1808, 1810.

b) Polgári perek 1794–1849.

Egyes, még 1849 előtt megindított polgári perek az őket befejező Soproni Cs. Kir. Országos Törvényszék (IV. B. 159.) iratai között is találhatóak.

c) Csődtörvényszék ülésjegyzőkönyve 1841–1842.

d) Csődperek 1841–1849.

e) Nemességi perek 1776–1846.

f) Tiszti perek a francia megszállás okozta károk megtérítéséhez hozzá nem járulók ellen 1810.

g) Fenyítő törvényszék ülésjegyzőkönyvei és iratai (Acta criminalia) (1772–1801), 1803, 1805–1848.

h) Fenyítő perek 1804–1849.

Egyes, még 1848 előtt megindított fenyítőperek az őket befejező Soproni Cs. Kir. Országos Törvényszék (IV. B. 159.) iratai között is találhatóak. 1804 előtti egyes fenyítőperek pedig az Acta criminaliában [IV. A. 17. g].

i) Raboskodók kimutatásai 1810–1848.

j) Úriszék perek és törvénykezési iratok (Kismartoni Esterházy úriszék iratai) 1669–1847.

k) Vegyes törvényszéki iratok 19. sz.

Lásd: BKMÖL IV. 1. Az iratanyag valójában a korábbi Tom. I–V. sorozatokban található, s azokon belül alfabetikus névrendbe szedett megyei pertár szerves folytatása, ill. a büntetőperes iratok tekintetében annak egyben kiegészítése is. Sajnos a nagy fontosságú iratanyaghoz modern segédlet nem készült, az vagy szálankénti átnézéssel, vagy az egykori, töredékes lajstromok alapján kutatható. Teljesen speciális a hg. Esterházy család kismartoni úriszékének időrendi és községsoros iratanyaga, amely elsősorban a vármegye nyugati felében fekvő uradalmak településeire vonatkozóan maradt fenn. (Döntően a kismartoni uradalomra.)

SL IV. A. 18. Sopron Vármegye II. József-féle Törvényszékének iratai (Acta iudicii subalterni) 1786–1790. 2,35 ifm.

a) Törvényszéki polgári és fenyítő jegyzőkönyvek 1786–1790.

Lásd: BaML IV. 9. A polgári perek és perenkívüli eljárási iratok a Nemesi Közgyűlés Nemesek és főnemesek igazságszolgáltatási és jogi ügyeinek iratai c) állagába [IV. A. 1. p)], – a fenyítő perek a Megyei Törvényszék Acta criminalia c) állagába [IV. A. 17. g)] osztattak be.

b) Ügyviteli iratok 1787–1790.

aa) Házassági engedélyek kiskorúak részére 1787.

bb) Hivatalvizsgálati jegyzőkönyvek 1789.

cc) Ügyviteli és ülésen kívüli elintézett iratok 1787–1790.

Maguk az érdemi alapiratok a Nemesi Közgyűlés Árvaiügyi iratok c) állagában [IV. A. 1. i)] találhatóak.

dd) Formulárék 18. sz. vége

c) Betáblázási jegyzőkönyv (töredék) 1787.

d) Árvaiügyi ügyviteli iratok 1787–1789.

Az iratanyagot 1824-ben rendezték át, azóta rendezés, segédletkészítés nem történt. Az iratok évenként időrendben, éveken belül csoportok (sectio) és sorszámok szerint következnek. Az eredeti segédletek (iktatók, mutatók) az 1824. évi átrendezés után nem használhatók, így a kutatás jelenleg nehézkes.

SL IV. A. 19. Sopron vármegye tisztí ügyészének iratai 1729–1849. 2,2 ifm.

a) Tisztí ügyészi iratok 1729–1799.

b) Tisztí ügyészi személyi irattárak (Szarka András, Molnár Lajos, Lamperth Imre, Bognár Lajos) 1804–1848.

A fond a vármegyei tisztí ügyész hivatali működése során keletkezett ügyiratokat tartalmazza. A kisebb részét alkotó 1729–1799 közötti, fasciculus-numerus rendbe rendezett tisztí ügyészi iratokhoz egykorú elenchus tartozik. Az iratanyag kisebb részét alkotó, személyenként tárolt tisztí ügyészi iratok Várallyay György (1772–18104), Szarka András (1804–1805), Molnár Lajos (1810–1832), Lamperth Imre (1833–1846), Bognár Lajos (1847–1849) tisztí ügyészek hivatali működésével kapcsolatban keletkeztek, s az egykorú lajstromok alapján kutatható jogszolgáltatási iratok.

SL IV. A. 20. Lukinits György aljegyző után maradt iratok 1802–1804. 0,02 ifm.

A töredékesen fennmaradt iratanyagban kismartoni szolgalegény lopási ügye, Fehéregyházi (Fertőfehéregyháza/Donnerskirchen, ma Ausztria) katonák által elkövetett kihágások dokumentumai találhatóak.

SL IV. A. 21. Lukinits Pál alügyész után maradt iratok 1801–1802. 0,02 ifm.

A fondtöredékben Lukinits Pál vármegyei alügyész hivatali iratainak egy töredéke, döntően Sopron vármegye nyugati részére (Darázsfalva/Trausdorf, Keresztúr/Deutschkreutz, Meggyes/Mörbisch) vonatkozó akták találhatóak.

SL IV. A. 33. Feketeváros község szegényházának vagyoni helyzetére vonatkozó iratok 1798–1848, (1849). 0,03ifm.

A hg. Esterházy család földesurasága alatt álló, Fertő mellett fekvő Feketeváros/Purbach (ma Ausztria) mezőváros szegényházának számadás-töredékeit és mellékleteit tartalmazza a rendezetlen törpefond.

SL IV. A. 34. Nagymarton község szegényházának vagyoni helyzetére vonatkozó iratok 1798–1848, (1849). 0,02 ifm.

A hg. Esterházy család földesurasága alatt álló Nagymarton/Mattersdorf (ma Mattersburg, Ausztria) mezőváros ispotályának töredékes iratait tartalmazza a rendezetlen törpefond.

SL IV. A. 35. Pecsényéd község szegényházának vagyoni helyzetére vonatkozó iratok 1798–1848, (1849). 0,05 ifm.

A hg. Esterházy család földesurasága alatt álló, Sopron–Wiener Neustadt postaút mellett fekvő Pecsényéd/Pöttsching (ma Ausztria) falu ispotályának irattöredékét (számadás mellékletek, nyugták) tartalmazza a rendezetlen törpefond.

SL IV. A. 36. Szentmargitbánya község szegényházának vagyoni helyzetére vonatkozó iratok 1827–1848, (1849). 0,05 ifm.

A hg. Esterházy család földesurasága alatt álló, Fertő közelében fekvő Szentmargitbánya/Sankt Margarethen (ma Ausztria) mezőváros szegényházának irattöredékét tartalmazza a rendezetlen törpefond.

SL IV. A. 37. Sopron Vármegye Állandó Választmányának iratai 1809. március 12–november 30. 0,9 ifm.

József nádor 1809. május 6-i leirata értelmében Sopron vármegye 1809. május 13-i közgyűlésén alakult meg az első alispán elnökletével működő Állandó Választmány (Permanens Deputatio), amelynek legfőbb feladata a katonai szervekkel közösen a külső- és belső rend fenntartása, s amennyiben a francia seregek a vármegye határát elérnék, a kincstári értékek biztos helyre szállítása volt.

SL IV. A. 38. Káldy József szolgabíró után maradt iratok 19. sz. első fele. 0,7 ifm.

Káldy József szolgabíró hivatali működése során keletkezett iratok találhatóak ebben a fondban.

SL IV. A. 39. Sopron vármegye területén 1848 előtt érvényben volt vámszedési jogosultságra vonatkozó iratok gyűjteménye 16. sz.–1848. 0,15 ifm.

A vármegye területén található belső vámokra vonatkozó iratok gyűjteménye jelentős részben a megyehatóság által végzett vámvizsgálatok jelentéseit tartalmazza (vámtarifák, utak, hidak állapota), ritka az áruforgalomra vonatkozó adat. Ezzel a gyűjteménnyel párhuzamosan a 18. századi megyei belső vámokra vonatkozóan gazdag iratanyag található a közgyűlési jegyzőkönyvekbe bemásolva, ill. a közgyűlési iratsorozatban.

SL IV. B. 101. Sopron Vármegye Ideiglenes Állandó Választmányának iratai 1848. március 16 – április. 24. 0,01 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1848. március 16– április 24.

b) Iratok 1848. március 16– április 24.

A választmány 1848. március 16-án, Rohonczy Ignác főispáni helytartó elnökletével jött létre. Célja a törvényes rend és a vagyonsbiztonság fenntartása volt. E fond csekély mennyisége ellenére az átmeneti időszak kutatásának legfontosabb helyi közigazgatási forrása, amely információkat nyújt a szomszédos alsó-ausztriai események helyi recepciójáról, a megyei parasztmozgalmakról, a nemzetőrség felszereléséről, a statáriális bíróság felállításáról. Egyik fontos kérdésköre a Sopron–Bécsújhely vasútvonal telekkisajátítási ügyei. A közgyűléshez hasonló iratsorozatokra elkülönülő iratanyag szálankénti átnézéssel kutatható.

SL IV. B. 102. Sopron Vármegye Állandó Bizottmányának iratai 1848. május 2–december 17. 0,25 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1848 május 2–december 17. (Itt található a betáblázások is.)

b) Iratok 1848. május 2–december 17.

Az 1848. évi XVI. tc. előírásainak megfelelően Sopron vármegye 1848. április 29-i nemesi közgyűlése létrehozta jogutód szervét, Sopron Vármegye Állandó Bizottmányát, amely elődjéhez hasonlóan a törvényhatóság köz- és adóigazgatási, jogszolgáltatási feladatait tárgyalta, ill. a törvényhatóság hivatalos hazai és külföldi kapcsolatrendszerét látta el. Így ide érkeztek a miniszterek, ill. a kormánybiztosok leiratai, ez a szerv működtette a megyei hivatalokat, tartotta a kapcsolatot a szomszéd törvényhatóságokkal. A vármegye 1848–1849-es politikatörténete szempontjából alapvető fontosságú levéltári fond (pl. nemzetőrség szervezése, népképviselési országgyűlési választások, úrbírendezéssel kapcsolatos ügyiratok, parasztmozgalmak). A jegyzőkönyvek fizikailag is egy egységet alkotnak Sopron vármegye nemesi közgyűlésének korábbi jegyzőkönyvével (Tom. XCII.). Az Állandó Bizottmány iratsorozatában található a kormánybiztosok (Csány László, Vidos József, Niczky Sándor, Lukinich Mihály) Simon Nepomuk János első alispánhoz, ill. a vármegye egyeteméhez a hadellátással, honvédelemmel kapcsolatban írt levelei.

SL IV. B. 103. Sopron Vármegye Középponti Választmányának iratai 1848. 0,52 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1848.

b) Iratok 1848.

c) Választási jegyzőkönyvek 1848.

d) Képviselőválasztó névjegyzék 1848.

Az országgyűlési követek népképviselő lapján történő választását szabályozó 1848. évi V. tc. helyi végrehajtására jött létre e választmány. A törvény szerint Sopron vármegye Kismarton és Ruszt szabad királyi városokkal együtt 6 képviselőt küldhetett a népképviselői országgyűlésbe. Sopron vármegye 1848. április 29-i közgyűlésén Simon Nepomuk János első-, Tóth Bálint másodalispán elnökletével a törvényhatóság 102 tagú Középponti Választmányt hozott létre a választások lebonyolítására. A vármegyében 6 választókerületet alkottak (I. Kismartoni, II. Nagymartoni, III. Nyéki, IV. Lövői, V. Kapuvári, VI. Csornai). A választásra jogosultak összeírását 1848. június 1–14. között végezték el, s a választásra június 27-én került sor. Egyedül a Kismartoni kerületben szakadt félbe a szavazás, de az augusztus 11-én szabályosan újra megtartották. A választmány működésének jelentős társadalomtörténeti értékű forrásai a minden választókerületből fennmaradt választói névjegyzékek.

SL IV. B. 104. Sopron Vármegye Újoncozási Bizottságának iratai 1848. 0,39 ifm.

a) Nemzetőrök összeírása 1848.

b) Honvéd beavatási lajstrom 1848.

A nemzetőrség létrehozása már a márciusi forradalom egyik alapidokumentumában, a 12 pontban is szerepelt, s arról vagyoni censuson alapuló törvény született (1848. évi XXII. tc.). A vármegyei

nemeztörtség szervezése az áprilisi törvények kihirdetése után – ez Sopron vármegyében 1848. április 29-én történt meg – kezdődött meg. Az Állandó Bizottmány a vármegye közigazgatási beosztásának megfelelően, a járási fő- és alszolgabírák feladatkörüként rendelte el a nemzetőri összeírások elkészítését. Az összeírások május 12–14. között, ill. jóval utána (pontosan nem datáltan) készültek el. A szakirodalom Sopron vármegye nemeztörtségének összeírási számát 8210 főre teszi. A vármegyei archívumban fennmaradt összeírások nem teljesek, így hiányzik a Soproni felső járás szolgabírájának, Kutrovich Antal kerületének az összeírása, valamint hiányosnak tűnik a Soproni alsó járásból Kollár Ferenc főszolgabíró kerületének az összeírása.

Az 1848. szeptember 12-i országgyűlési határozatnak és a szeptember 14-i miniszterelnöki rendeletnek az értelmében Sopron vármegyében 1848. szeptember 16-tól kezdődött meg a vármegyére lakossága alapján kivetett 2920 fős újonclétszám kiállítása. A fennmaradt honvéd beavatási lajstrom 1848. szeptember 23-tól december 14-ig összesen 995 Sopron vármegyei honvéd adatait adja meg.

SL IV. B. 105. Sopron Vármegye Törvényszékének (Sedriájának) iratai 1848. 0,5 ifm.

a) Polgári törvényszéki ügyviteli jegyzőkönyv 1848. április 25–december 18.

b) Polgári törvényszéki törvénykezési iratok 1848.

c) Fenyítő törvényszéki ügyviteli jegyzőkönyv 1848.

d) Fenyítő törvényszéki törvénykezési iratok 1848.

A fond szerves folytatása Sopron Vármegye Törvényszéke iratainak (IV. A. 17.), s valójában ettől az iratanyagtól fizikálisan nincs is elkülönítve, csak külön fondszámon van nyilvántartásban. Az 1848–1849-es vármegyei törvényszék ügyviteli jegyzőkönyve a 9. frakciócsomóban található. A polgári törvényszék 1848. február 23, 28-i ülésein Rohonczy Ignác főispáni helytartó, a július, augusztusi üléseken Simon Nep. János első alispán elnökölt, a jegyzőkönyvet Ihász Rudolf törvényszéki jegyző vezette. A tárgyalt perek között bár található vagyonmegosztási eset, döntően kisebb ügyekben felvett, szóbeli (sommás) perekkel találkozhatunk itt. E jegyzőkönyv szerves tartozéka a törvényszék törvénykezési iratainak sorozata, amely a 10–78. sz. frakciócsomókban található. A fenyítő törvényszék ügyviteli jegyzőkönyve a 153–154. sz. frakciócsomóban van, míg az ügyviteli iratok a 187. frakciócsomótól kezdődnek. Az utóbbi forrás a „Bűnperek lajstroma 1800–1849” című egykorú segédlet alapján kutatható. Az 1848. évi fenyítő törvényszéki ügyek sorából kitűnik a szentmargitbányai (Sankt Margarethen) kőfaragó mesterek és mesterlegények közötti személyes és szociális konfliktusok miatt, 1848. április 25-én kitört véres verekedés ügye, amelyről fennmaradt a statáriális bíróság jegyzőkönyve. A fenyítő törvényszéki iratanyagban kitűnően tükröződnek az áprilisi törvények utáni tulajdonváltozások okozta konfliktusok, s azok helyi megjelenései (legelőhasználati problémák, a kisebb királyi haszonvételek kisajátításai).

b, d) Az 1848–49. évi perek Sopron Vármegye Törvényszékének (IV. B. 154.) megfelelő állagaiban, ill. a Soproni Cs. Kir. Országos Törvényszék (IV. B. 159.) iratai között található; elkülönítésük a peres eljárás több perióduson át húzódó volta miatt nem volt lehetséges.

SL IV. B. 106. Sopron vármegye alispánjának iratai 1848. 0,04 ifm.

a) Alispáni elnöki iratok 1848.

b) Alispánhoz intézett „Folyamodások” 1848.

Lásd: BÉML IV. 104. Míg a szomszéd vármegyékben (pl. Zala, Vas, Moson) az alispáni iratok a vármegye 1848-as politikatörténetének meghatározó forrásai, Sopron vármegyében ez az iratanyag alig tartalmaz a kor társadalmi feszültségeire, politikatörténetére vonatkozó dokumentumokat. Döntően az alispáni hivatal szokványos működésének dokumentumai (magánfelek, közösségek folyamodványa) található a törpefondban.

SL IV. B. 107. Sopron vármegye adószedőjének iratai (Perceptoralia) 1848. 0,7 ifm.

a) Adóösszeírások 1848.

b) Zsidóösszeírások 1848.

c) Adókievetések 1848.

d) Adókezelési iratok: Háziadó pénztár rovatos kiadási naplója 1848.; A házi- és hadiadó pénztár bevételi naplója 1848–49.; Adóbefizetések községi ellennyugtái 1848. szeptember

e) Előfogat kiszolgáltatások jegyzéke [1846] 1848–1849.

f) Adóba beszámított tűzkárjegyzékek 1846–1849.

Lásd: BaML IV. 6. A fond szerves folytatása a Sopron Vármegye Adószedőjének iratai (IV. A. 14.) fondnak. Az iratanyag nem csak a vármegye adózástörténetének, de társadalom- és településtörténetének, s hadtörténete „civil” vonatkozásainak (előfogatok adása, katonai terhek, katonai kártételek jegyzékei) is fontos forrásbázisa. Ki kell emelni, hogy mind az 1847–1848. adóév tabelláit tartalmazó adóösszeírások, mind a főszolgabírói járasonként, szolgabírói kerületenként elkészített zsidóösszeírások, fej-, kereset- és földbirtokadó-kivetések, adókezelési iratok vegyes mellékletei, valamint az adóba beszámított tűzkárjegyzékek nagyon jelentős mennyiségű, a vármegye egészére szóló településsoros adatokat tartalmaznak, amelyek között nagyszámú a vármegye nyugati felére vonatkozó is.

SL IV. B. 108. Sopron Vármegye Árvaszékének iratai 1848. 0,15 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1848. augusztus. 9.

b) Iratok 1848.

A csekély terjedelmű fond szerves folytatása a Sopron Vármegye Árvaszékének iratai (IV. A. 16.) fondnak. A vármegyei árvaszék számvevőszéki jegyzőkönyvére és annak szerves tartozékait alkotó iratokra tagolódó iratanyag Nr. 1–6. tételt tartalmaz az egykorú vármegyei árvaügyekből. Közülük Josef Zöchmeister nagyhöflányi (Grosshöflein) és Szita János árváinak vagyonáról készült 1847. évi számadásokat érdemes kiemelni (Sopron, Bécs vonatkozások).

SL IV. B. 151. Sopron vármegye cs. kir. biztosának iratai 1848. december 29–1849. október 31. 1 ifm.

a) Jegyzőkönyv („Sopron vármegye közigazgatásáról vezetett jegyzőkönyv”) 1848. december 29–1849. október 31.

b) Iratok 1849.

1848 december végén, Windisch-Grätz tábornagy katonai megszállása nyomán, Sopron és Vas vármegyék, valamint Sopron, Kismarton, Ruszt és Kőszeg szabad királyi városok teljhatalmú kormánybiztosa Rohonczy Ignác lett, aki az Állandó Bizottmány működését azonnali hatállyal beszüntette, és legfőbb feladatának a megye lakosságának demilitarizálását, a rend – akár statáriális bíróság útján történő – fenntartását tartotta. Hivatalbalépése napján a megyei közigazgatást átszervezte, a közigazgatás, jogszolgáltatás szervezeti felépítését, az intézmények működését, hatáskörét, tisztségviselőinek személyi összetételét 1848. december 27-i 29. sz. rendeletében szabályozta. A közigazgatási feladatok élére az első-, a jogszolgáltatására a másodalispánt nevezte ki. Az iratanyag a megszállt vármegye közigazgatás-, politikatörténetének meghatározó forrásbázisa.

SL IV. B. 152. Sopron vármegye cs. kir. kormánybiztosának iratai 1849. november 1–1850. június. 140,5 ifm.

a) Jegyzőkönyv („Sopron vármegye cs. kir. kormánybiztosi intézkedésekről vezetett jegyzőkönyv”, „Kormánybiztossági jegyzőkönyv”) 1849. november 1–1850. június 14.

b) Iratok 1848–1850.

A kormánybiztosi iratok szerves folytatása a királyi biztosi iratoknak (IV. B. 151.), amit a folyamatos iktatószám használata is mutat. Ekkor a pozsonyi kerületbe betagolt Sopron vármegye cs. kir. kormánybiztosa gr. Cziráky János volt, aki a vármegye működésében a közigazgatás és jogszolgáltatás szétválasztását hangsúlyozta. A jegyzőkönyvek és az ahhoz szorosan kapcsolódó iratok az egykori megyei közigazgatás meghatározó forrásai. Jelentős részüket gr. Cziráky János Simon Nep. János megyebiztoshoz intézett leiratai, valamint a környező törvényhatóságok átíratái, körlevelei teszik ki.

SL IV. B. 153. Sopron Vármegye Gazdálkodó Választmányának iratai 1849. január 4–1850. február 4. 4,07 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1849. január 4–1850. február 4.

b) Iratok 1849. január 4–1850. február 4.

A vármegyei pénztárak felügyelete, a fizetési utalványozások kiadása az első alispán hatáskörébe tartozott, de e feladatkört a Gazdálkodó Választmánnyal közösen látta el. A Gazdálkodó Választmány az alispán elnökletével a számvevőből, a soproni központi biztosból és az egyik aljegyzőből állt és elsősorban a haladékot nem tűrő pénzügyi kiadások, utalványozások, elszámolások ügyében intézkedett. Az iratanyag jelentős részben nem is gazdaság, hanem inkább politika- és közigazgatástörténeti szempontból fontos folyamatásokat, ill. orvostörténeti szempontú jelentéseket tartalmaz.

SL IV. B. 154. Sopron Vármegye Törvényszékének iratai 1849–1850. 0,72 ifm.

a) Polgári törvényszéki ügyviteli jegyzőkönyvek 1849–1850.

b) Polgári törvényszéki törvénykezési iratok 1849–1850. (Köztük található a betáblázási jegyzőkönyvek is.)

c) Fenyítő törvényszéki ügyviteli jegyzőkönyv 1849–1850.

d) Fenyítő törvényszéki törvénykezési iratok 1849–1850.

e) Raboskodók kimutatásai 1848–1850. február 1.

Sopron Vármegye Törvényszékének működését, hatáskörét Rohonczy Ignác királyi biztos 1848. december 29-i, 29. sz. rendelete határozta meg. Miképpen korábban is, a vármegyei polgári és csőd-, valamint a fenyítőperek vizsgálata és tárgyalása, valamint a be- és kitáblázások, tilalmazások, ellentmondások, s a különböző típusú meghatalmazások tartoztak még ide, azaz a korábbi feladatok még a hiteleshelyiek teljeskörű átvételével bővültek. A törvényszék a másodalispán elnökletével 8 fős, napidíjas testület volt. A polgári törvényszék iratai között jelentős számú az 1848 előtti pereset, ill. az 1848-as parasztmozgalmakkal kapcsolatos eset, a fenyítő törvényszéknél többek között szökött katonák ügyei, s a földesúri jogok csorbításával összefüggő károkozásokkal kapcsolatos ügyek találhatóak.

SL IV. B. 155. Sopron vármegye alispánjának iratai 1849. 0,01ifm.

Lásd: BÉML IV. 104. A törpefondban döntően vármegyei tisztségviselői jelentések, magánszemélyek vagyoni jogi ügyeivel kapcsolatos tiltások, vagyonzáratok iratai találhatóak, de az osztrák örökös tartományokkal való kapcsolattartás egy-két dokumentuma is fellelhető itt.

SL IV. B. 156. Sopron vármegye adószedőjének iratai (Perceptoralia) 1848–1850, (1851). 1,1 ifm.

a) Adóösszeírások 1849.

b) Adókievetések 1849–1850.

c) Adókezelési iratok.

- aa) Háziadó-pénztár rovatos kiadási naplói 1849–1850/51.*
- bb) A házi- és hadiadópénztár bevételi naplói 1849–1850.*
- cc) A volt jobbágyok és a volt kiváltságosok külön-külön vezetett adóbefizetési jegyzőkönyvei 1849/50/51.*
- dd) Adóbefizetések községi ellennyugtái 1849.*
- d) A házipénztár számadási mellékletei 1849–1850.*
- e) Házi- és hadiadó számadásai 1848–1849.*
- f) Katonaság által okozott károk összeírása 1849.*
- g) A cs. kir. hadsereg számára tett rekvirálások, fuvarok iratai 1849.*
- h) Vegyes jegyzékek 1848–1849.*

Az iratanyag minden tekintetben szerves folytatása a Sopron vármegye adószedőjének rendi korszakban (IV. A. 14.) és a forradalom idején (IV. A. 107.) keletkezett iratanyagának. Az adókivetések iratanyaga – Sopron Vármegye Állandó Bizottmánya 1848. május 26-i határozatán alapul, s a minisztériumi körlevél szerint – az államsegély kivetés helyi lebontását tartalmazza. A korábbi adószedői iratoktól ugyancsak eltérőek a hadi eseményeknek köszönhető különböző típusú katonai kárösszeírások, ill. a cs. kir. katonaság számára teljesített fuvarok, s rekvirálások. A katonasággal kapcsolatos nyilvántartások településsorosak.

SL IV. B. 157. Sopron vármegye számvevőjének (Számvevőszék) iratai 1847–1850 (1853). 0,48 ifm.

- a) Jegyzőkönyv 1848–1849.*
- b) Iratok 1848–1853.*
- c) Községszámadások felülvizsgálatai 1847–1850.*
- d) Az equilis portiókról felülvizsgálatra beküldött biztosi számadások 1848–1849.*

Az iratanyagot 1999-ben rendezték. A fond szervesen összekapcsolódik a tárgyidőszak adózástörténeti forrásaival. Az iratok hat sorozatra oszlanak: aa) A megyei pénztár bevétel-kiadási ügyiratai, bb) A megyei pénztár 1849. évi kiadásaival kapcsolatos ügyiratok, cc) A megyei pénztár 1849. évi bevételeivel kapcsolatos ügyiratok, dd) Adókivetések, adókivetésekkel kapcsolatos iratok, ee) Adózási rendeletek és adókulcsok, ff) Simonyi István számvevő vegyes iratai. A községszámadások felülvizsgálata évről-évről, évenként pedig a települések alfabetikus sorozatában található, s döntően a törvényhatóság nyugati feléről (német nyelvű községekről) maradt fenn. A biztosi számadások biztosonként (Horváth Zsigmond, Czupy János, Nagy Zsigmond, Döry László, Füzy László) rendezettek.

SL IV. B. 158. Soproni Cs. Kir. Megyehatóság (k. k. Komitatsbehörde in Oedenburg) iratai 1850–1860. 42,75 ifm.

- a) Megyefőnöki elnöki iratok 1851–1860.*
- b) Megyefőnöki általános iratok 1851–1860.*
- c) Földtehermentesítési iratok 1854–1856.*
- d) Határmegállapító Bizottság iratai (1808), 1855, (1882).*
- e) Az 1857. évi népszámlálás iratai 1857.*

Lásd: BaML IV. 152. A neoabszolutizmus kori Sopron vármegye történetének legfontosabb és sajnos máig alig ismert iratanyaga található e fondban. A megyehatóság a rendi korszak vármegyei közgyűlésének ható- és feladatkörét megreformálva vette át. A Simon Nepomuk János megyefőnöksége (1849–1860) alatti időszak közigazgatástörténete máig alig ismert.

- c) Az Országos Földtehermentesítési Bizottság 1854. július 29-én 1813/CE számú leiratával a megyei földtehermentesítési ügyek vitelével a Soproni Megyehatóságot bízta meg, s a megyehatóságon e végett külön földtehermentesítési biztosi állást szerveztek.*

d) Az időhatáron kívüli iratok kísérőiratok, ill. becsatolt későbbi iratok.

SL IV. B. 159. Soproni Cs. Kir. Megyei (1854. április 6-tól Országos) Törvényszék (k. k. Landesgericht in Oedenburg) iratai 1850–1861. 25,74 ifm.

- a) *Tanácsülési jegyzőkönyv 1850–1861.*
- b) *Polgári törvénykezési iratok 1850–1861.*
- c) *Büntető törvénykezési iratok 1854–1861.*
- d) *Polgári perek 1850–1861.*
- e) *Büntető perek 1850–1861.*
- f) *Betáblázási jegyzőkönyv (töredék) 1850–1856.*
- g) *Bevallási jegyzőkönyvek 1850–1853.*
- h) *Közjegyzői iratok 1859–1860.*

A Sopron székhelyű Cs. Kir. Megyei Törvényszéket 1850-ben hozták létre. Hatásköre kiterjedt a polgári peres és a peren kívüli eljárásokra, valamint a büntető peres ügyekre. A polgári peres iratanyagok 1850–1853. június 30. között iktatószámok szerint, 1853. július 1-jétől 1861-ig évenként az ügyszámok sorrendjében találhatók. Az alkalmazott peres eljárást alapvetően meghatározta az 1853. május 1-jétől 1861-ig Magyarországon is hatályba lépett osztrák polgári törvénykönyv. A büntető perek ügyiratai 1850–1855 között az iktatószámok rendjében, ezt követően A–F betűs osztályokban, ezen belül irattári jelek szerint találhatóak. Az iratanyag az eredeti segédkönyvek – iktatók, mutatók – alapján kutatható.

SL IV. B. 160. Kapuvári Cs. Kir. Társasbíróság, I. Oszt. Járásbíróság (k. k. Collegialgericht, Bezirksgericht I. Klasse in Kapuvár) iratai 1849–1854. 0,9 ifm.

- a) *Törvénykezési iratok (töredék) és büntető iktató 1849–1854.*
- b) *Szóbeli ítéletek jegyzőkönyve 1850–1853.*
- c) *Telekkönyvi iratok 1850–1854.*
- d) *Hivatalos jelentések és levelezések jegyzőkönyve 1850–1853.*
- e) *Rablajstrom 1851–1854.*

SL IV. B. 161. Soproni Cs. Kir. Társasbíróság, I. Oszt. Járásbíróság (k. k. Collegialgericht, Bezirksgericht I. Klasse in Oedenburg) iratai 1850–1854. 1,2 ifm.

- a) *Tanácsülési jegyzőkönyv 1850–1854.*
- b) *Törvénykezési iratok 1850–1855.*
- c) *Rablajstrom 1851–1853.*

Lásd: BKMÖL IV. 201. A fond eredeti segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 162. Soproni Cs. Kir. II. Oszt. Járásbíróság, 1854-től Városilag Kiküldött Bíróság (k. k. Bezirksgericht II. Klasse, Städtisch Delegiertes Gericht in Oedenburg) iratai 1850–1861. 22,1 ifm.

- a) *Polgári törvénykezési iratok 1850–1861.*
- b) *Büntető törvénykezési iratok (töredék és iktató) 1850–1861.*
- c) *Tárgyalási napló 1850–1853.*
- d) *Hagyatéki jegyzőkönyvek 1850–1861.*
- e) *Árvakönyv (Waisenbuch) 1854–1859.*

Az iratanyag az egykori segédkönyvek (iktatók, mutatók) alapján kutatható.

SL IV. B. 163. Soproni cs. kir. államügyész (k. k. Staatsanwalt in Oedenburg) iratai 1850–1860. 1,25 ifm.

SL IV. B. 164. Kapuvári cs. kir. helyettes államügyész (k. k. Staatsanwalt-Substitut in Kapuvár) iratai 1850–1854. 0,25 ifm.

Az iratképző a Kapuvári Cs. Kir. I. Oszt. Járásbíróság mellett, a Soproni Ügyészségnek alárendelten működő szerv volt.

SL IV. B. 166. Felsőpulyai Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in Oberpullendorf) iratai 1850–1853. 0,65 ifm.

a) Elnöki iratok 1851–1854.

b) Közigazgatási iratok 1850–1854.

Az elnöki és közigazgatási iratokra tagolódó fond az egykori segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 167. Fertőszentmiklósi Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in St. Nikolaus) iratai 1849–1854. 1,8 ifm.

a) Elnöki iratok 1851–1854.

b) Közigazgatási iratok 1849–1854.

Az elnöki és közigazgatási iratokra tagolódó fond az egykori segédletek alapján kutatható. Az iratanyagon belül speciális gyűjteményt képeznek az 1852/1853. évi községi jelentések.

SL IV. B. 169. Kapuvári Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in Kapuvár) iratai 1850–1853. 0,35 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1850–1853.

Az erősen töredékes iratanyag valójában csak a tárgyidőszak közigazgatási irataiból áll.

SL IV. B. 170. Kismartoni Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in Eisenstadt) iratai 1849–1854. 0,42ifm.

a) Elnöki iratok 1853.

b) Közigazgatási iratok 1849–1854.

A közigazgatási iratok évenkénti sorozata nagyon hiányos, töredékes. Az elnöki iratokról csak a segédletek tájékoztatnak. Az iratanyag az egykori segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 171. Nagymartoni Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in Mattersdorf) iratai 1849–1854. 2,2 ifm.

a) Elnöki iratok 1851–1854.

b) Közigazgatási iratok 1849–1854.

Az iratanyag az eredeti segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 172. Soproni Cs. Kir. Járási Biztosság (k. k. Bezirkscommissariat in Oedenburg) iratai 1849–1854. 0,75 ifm.

a) Elnöki iratok 1853–1854.

b) Közigazgatási iratok 1849–1854.

Az elnöki iratok csak az iktatók alapján rekonstruálhatók. A közigazgatási iktatott iratok mellett megtalálható a járási főbiztosi hivatal cs. kir. kormánybiztosi meghagyásokról 1849. november 1 – 1850. január 20. között vezetett táblázatos jegyzőkönyve. Az iratanyag számlankénti átnézéssel, vagy az eredeti segédletek alapján kutatható. Az elnöki iratokról döntően csak a segédletek tájékoztatnak.

SL IV. B. 173. Felsőpulyai Cs. Kir. II. Oszt. Járásbíróság (k. k. Bezirksgericht II. Klasse in Oberpullendorf) iratai 1850–1860. 4,7 ifm.

- a) Elnöki iratok (iktató) 1853.*
- b) Polgári törvénykezési iratok 1851–1860.*
- c) Büntető törvénykezési iratok 1850–1853.*
- d) Szóbeli bíraskodási iratok 1850.*

Az elnöki iratanyag tartalmi köre csak az 1853. évi iktató alapján rekonstruálható. Az iktatott közigazgatási, büntetőperes iratok, szóbeli (sommás) ügyek jegyzőkönyve, azaz a teljes iratanyag számlankénti átnézéssel, vagy az eredeti segédletek – iktatók, mutatók – alapján kutatható.

SL IV. B. 174. Fertőszentmiklósi Cs. Kir. II. Oszt. Járásbíróság (k. k. Bezirksgericht II. Klasse in St. Nikolaus) iratai 1849–1854. 3,05 ifm.

- a) Elnöki iratok (töredék és iktató) 1854.*
- b) Polgári törvénykezési iratok 1849–1854.*
- c) Büntető törvénykezési iratok 1850–1854.*
- d) Tárgyalási jegyzőkönyv 1850.*
- e) Árvaügyi iratok 1850–1853.*
- f) Rablajstrom 1850–1852.*

Lásd még a jogutód Csepregi és Eszterházi Vegyes Szolgabírói Hivatalok (IV. B. 178., IV. B. 180.) iratai között is.

A töredékesen fennmaradt elnöki iratok, ill. a közigazgatási iktatott iratok mellett a szolgabírói járás fennmaradt iratanyagában jelentős árvaügyi, büntető- és fenyítőperes iratanyag található, valamint a hivatal működését és feladatkörét jobban rekonstruálni segítő tárgyalási jegyzőkönyv (1850), Szabálykönyvek (1850–1852), Levelezési könyvek (1851–1853), Illetékek jegyzőkönyve (1850–1851), a felettes hatóságoktól érkezett rendeletek iktatókönyve (Szabályok 1850–1851, Meghagyások könyve 1852–1853. Az irattípusait tekintve egyik leggazdagabb járásbírói iratanyagot rablajstromok (1850–1852), idézési jegyzőkönyvek (1851–1853) egészítik ki. Az iratanyag kutatásához fennmaradtak az eredeti segédkönyvek is (iktatók, mutatók).

SL IV. B. 175. Kismartoni Cs. Kir. II. Oszt. Járásbíróság (k. k. Bezirksgericht II. Klasse in Eisenstadt) iratai [1846] 1849–1854. 6,1 ifm.

- a) Polgári törvénykezési iratok 1850–1854.*
- b) Büntető törvénykezési iratok (töredék és a polgáriakkal egybekötött iktatók) 1850–1854.*
- c) Hagyatéki ügyek másolókönyve 1849–1850.*
- d) Telekkönyvi iratok (1846), 1851–1853.*

A járásbírói iktatott polgári és – sajnos nagyon töredékes – büntetőperes iratai mellett ennél az iratképzőnél kiemelkedően gazdag telekkönyvi iratanyag maradt fenn. A tárgyidőszakból származó telekkönyvek, telekkönyvi iratok, a betáblázás alapjául szolgáló okmányok mellett érdemes kiemelni Kismarton/Eisenstadt szabad királyi város 1846. évi telekkönyveit (1–3. kötet), és a kismartoni zsidó hitközség (Eisenstadt, Berg-Schlossgrund) 1851. évi telekkönyvét. A fondban a Kismartoni járás településeinek (Grosshöflein – Wimpassing) csak telekkönyvi mutatói

találhatók. Az iratanyag raktári jegyzék, a fennmaradt eredeti segédkönyvek, vagy szálsankénti átnézéssel kutatható.

SL IV. B. 176. Nagymartoni Cs. Kir. II. Oszt. Járásbíróság (k. k. Bezirksgericht II. Klasse in Mattersdorf) iratai [1804] 1850–1853. 1,4 ifm.

a) Polgári törvénykezési iratok 1850–1853.

b) Büntető törvénykezési iratok (töredék és iktatók) 1850–1853.

c) Szóbeli (sommás) tárgyalási jegyzőkönyv 1850.

d) Telekkönyvi iratok 1851–1853.

A polgári- és büntetőperes iktatott iratokat, hirdetményeket (1851), telekkönyveket és telekkönyvi iratokat tartalmazó fondban a tárgyidőszakot megelőző, Sopron vármegye több ezen járáshoz tartozó településére vonatkozó, 1804–1851 közötti betáblázási jegyzőkönyveiknek telekkönyvi célú kivonatai is megtalálhatók.

SL IV. B. 177. Soproni Cs. Kir. Szolgabíróság (k. k. Politisches Stuhlrichteramt in Oedenburg) iratai 1854–1860. 4,5 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1854–1860.

Az iktatott iratok raktári jegyzék, ill. egykorú segédletek alapján kutathatók. Segédkönyvekkel (iktatók, mutatók) ellátott közigazgatási iratok.

SL IV. B. 178. Csepregi Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság (k. k. Gemischtes Stuhlrichteramt in Csepreg) iratai 1854–1860. 8 ifm.

a) Elnöki iratok 1854–1860.

b) Közigazgatási iratok 1854–1860.

c) Törvénykezési elnök iratok (töredék és iktatók) 1854–1860.

d) Polgári törvénykezési iratok 1854–1860.

e) Büntető törvénykezési iratok (iktatók) 1854–1860.

f) A Fertőszentmiklósi II. Oszt. Járásbíróságtól átvett iratok 1850–1853.

Lásd: BKMÖL IV. 202. Az elnöki és közigazgatási iktatott iratok 1990. évi rendezését követően vegyes fondtöredékek felszámolásával 2000-ben került a fondhoz a törvénykezési elnöki iratok töredéke, amely 1857-ből csekély iktatott iratokat (Nr. 1–8.), 1854-ből és 1860-ból csupán iktatókat tartalmaz. A közigazgatási iratanyag a raktári jegyzék és az egykorú segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 180. Eszterházi Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság (k. k. Gemischtes Stuhlrichteramt in Eszterháza) iratai 1854–1860. 9,95 ifm.

a) Elnöki iratok 1854–1860.

b) Közigazgatási iratok 1854–1860.

c) Polgári törvénykezési iratok 1854–1860.

d) Büntető törvénykezési iratok 1854–1860.

e) A Fertőszentmiklósi II. Oszt. Járásbíróságtól átvett iratok 1851–1854.

A közigazgatási, polgári-, büntető- és fenyítőperes bíraskodási ügyekben eljáró „Vegyes Szolgabíróság” iratanyaga a raktári jegyzék és az egykorú segédletek alapján kutatható. A közigazgatási iratok végén található a szabadságolt katonák 1855–1861 közötti nyilvántartása.

SL IV. B. 181. Felsőpulyai Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság (k. k. Gemischtes Stuhlrichteramt in Oberpullendorf) iratai 1854–1860. 1,9 ifm.

- a) Közigazgatási elnöki iratok 1854–1860.*
- b) Közigazgatási iratok 1854–1860.*
- c) Törvénykezési elnöki iratok (iktató) 1857.*
- d) Polgári törvénykezési iratok 1854–1860.*
- e) Büntető törvénykezési iratok (töredék és iktató) 1854–1860.*
- f) Állítási lajstrom 1858–1859.*

Az elnöki iratokat követően a közigazgatási iratok között iskolabevallások (1858), közmunka összeírások (1855, 1858), ill. 1854–1856 közötti újoncozási iratok találhatók. Az iratanyag a raktári jegyzék és egykorú segédletei alapján kutatható. Ez utóbbit azért is érdemes hangsúlyozni, mert egy 2000. évi fondrevízió során az iratanyagot kiegészítették Siegendorf község 1858–1859. évi állítási lajstromaival.

SL IV. B. 182. Kapuvári Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság (k. k. Gemischtes Stuhlrichteramt in Kapuvár) iratai 1853–1860. 3,2 ifm.

- a) Elnöki iratok 1859–1860.*
- b) Közigazgatási iratok 1854–1860.*
- c) Polgári törvénykezési iratok 1856–1859.*
- d) Büntető törvénykezési iratok 1854–1860.*
- e) Hagyatéki iratok 1853–1860.*
- f) Állítási lajstrom 1859–1860.*

A Vegyes Szolgabíróság töredékes elnöki, közigazgatási, polgári-, büntető- és fenyítőperes segédkönyvekkel ellátott iratanyaga 2000-ben fondrevízió révén további két, 1859–1860. évi állítási lajstrommal bővült.

SL IV. B. 183. Kismartoni Cs. Kir. Szolgabíróság (k. k. Stuhlrichteramt in Eisenstadt) iratai 1852–1860. 9 ifm.

- a) Elnöki iratok 1855–1860.*
- b) Közigazgatási iratok 1854–1860.*
- c) Polgári törvénykezési iratok 1854–1860.*
- d) Büntető törvénykezési iratok (töredék) 1854–1860.*
- e) Hagyatéki ügyek nyilvántartása 1856–1860.*
- f) Árvakönyv (Waisenbuch) 1852–1860.*
- g) Állítási lajstrom 1859–1860.*

Az iratanyagban az elnöki iratokat követő közigazgatási iratok utolsó, nem iktatott speciális tételét jelentik az 1853–1859. évi községi jelentések. A polgári- és büntetőperes iktatott iratok, segédkönyvek után a hagyatéki ügyeknek csak nyilvántartása, ill. 1852–1860 közötti árvakönyvek maradtak fenn. A 2000. évi raktár és fondrevízió nyomán a fond 1859–1860. évi kismartoni és kishöflányi állítási lajstromokkal bővült. Az iratanyag a raktári jegyzék és az egykorú segédletek (iktatók, mutatók) alapján kutatható.

SL IV. B. 184. Nagymarton Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság (k. k. Gemischtes Stuhlrichteramt in Mattersdorf) iratai 1851–1860. 7,9 ifm.

- a) Elnöki iratok 1851–1860.*
- b) Közigazgatási iratok 1854–1860.*
- c) Polgári törvénykezési iratok 1854–1860.*
- d) Telekkönyvi iratok 1851–1860, (1862).*

Az iratanyag raktári jegyzéke, ill. egykorú segédletei alapján kutatható.

SL IV. B. 186. Szeitz Tádé, Sopron vármegye tiszti alügyésze iratai 1849–1850. 0,02 ifm. Id.: IV. B. 320.

a) Szeitz Tádé Sopron vármegye tiszti alügyészeinek hivatali pályafutására vonatkozó iratok 1849–1850.

b) Szeitz Tádé Sopron vármegye tiszti alügyészeinek hivatali iratai 1849–1850.

Rohonczy Ignác Sopron és Vas vármegyék királyi biztosa 1848. december 27-i rendeletében hg. Esterházy Pál kismartoni uradalmának alügyészt, Szeitz (Szeitz) Tádét Sopron vármegye egyik közbátorsági biztosává, majd röviddel ezt követően alügyészévé nevezte ki. Szeitz hivatali irataiban azok a polgári- és büntetőperes iratok, ill. azoknak fogalmazványai találhatók, amelyekben ő folytatta le a vizsgálatokat. A szokványos vagyoni és fenyítő ügyek mellett speciális csoportot jelentenek a kegyúri jogok gyakorlásával kapcsolatos iratok (Veperd/Weppersdorf [ma Ausztria], Zárány/Czagersdorf [Ausztria]), ill. az 1849. évi répcékárolyi (ma Karl, Ausztria) paraszti elégedetlenség ügyében tett vizsgálat iratai.

SL IV. B. 250. Sopron vármegye főispáni helytartójának iratai 1861. november–1867. február. 3,75 ifm.

Lásd: BaML IV. 252. Az eredeti segédletei alapján kutatható, Simon Nepomuk János főispáni helytartó időszakának, a főispáni hatáskörbe tartozó közigazgatási tartalmú iratanyaga, amely iktatott iratsorozatot, folyamódásokat (1861), a tárgyidőszak tisztviselői minősítési táblázatait, s katonai iratokat tartalmaz.

SL IV. B. 251. Sopron vármegye főispánjának iratai 1867–1871. 0,46 ifm.

a) Elnöki iratok 1867–1871.

b) Általános iratok 1867–1871.

Lásd: BaML IV. 252.

SL IV. B. 252. Sopron Vármegye Bizottmányának iratai 1860. december 20–1861. szeptember 15. 0,95 ifm.

a) Közgyűlési jegyzőkönyvek 1860–1861.

b) Közgyűlési iratok 1860–1861.

Az iratokban az ideiglenesen visszaállított megyei önkormányzat közgyűlésének hatáskörébe tartozó ügyek találhatók. A közgyűlési iratok egyrészt iktatott, másrészt helytartótanácsi rendeletekből, folyamódásokból, vegyes pénzügyi és katonai iratokból, valamint tisztviselők jelentéseiből állnak. A fond az egykorú segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 253. Sopron Vármegye Bizottmányának iratai 1867. április 19–1871. október. 1,3 ifm.

a) Közgyűlési jegyzőkönyvek 1867–1871.

b) Közgyűlési iratok 1867–1871.

A bizottmány iratanyaga a későbbi Törvényhatósági Bizottság iratanyagával szervesen összekapcsolódik. A fondban a közgyűlési jegyzőkönyvek és a közgyűlési iratok mellett – az utóbbiak között – 1867-ből külön kezelt vegyes folyamódások is találhatók.

SL IV. B. 254. Sopron Vármegye Középponti Választmányának iratai 1861. 0,23 ifm.

a) Képviselőválasztási névjegyzékek 1861.

A Középponti Választmány a választásra jogosultak nyilvántartásával, az országgyűlési választások megyei szintű lebonyolításával foglalkozott. Az 1861. évi országgyűlési választások lebonyolítása az 1848. évi V. tc. alapján történt, az 1848-as kerületi beosztást követve. A Kismartoni, Nagymartoni, Nyéki, Lövői, Kapuvári, Csornai Választókerületek képviselőválasztási névjegyzékei egy eredeti és egy másolati iratsorozatban maradtak fenn.

SL IV. B. 255. Sopron Vármegye Középponti Választmányának iratai 1865. 0,22 ifm.

Az alispán elnökletével működő Középponti Választmány tevékenységi köre az 1865. évi országgyűlési képviselőválasztások megyei szintű lebonyolítása, s a választásra jogosultak nyilvántartása volt. Az országgyűlési választások végrehajtását ekkor is az 1848. évi V. tc. szabályozta. A választmány működése a fennmaradt jegyzőkönyvek és iratok (Kismartoni és Nagymartoni Választókerületeket illetően) rekonstruálhatók. A Kismartoni, Nagymartoni, a korábbiakkal szemben Nyéki helyett Nagybaromi, Lövői, Kapuvári, Csornai Választókerületek választói névjegyzékei egy eredeti és egy másolati sorozatban maradtak fenn.

SL IV. B. 256. Sopron Vármegye Középponti Választmányának iratai 1867–1869. 0,3 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1867–1869.

b) Iratok 1867–1869.

c) Képviselőválasztói névjegyzékek 1867–1869.

A Középponti Választmány az 1869. évi országgyűlési választás megyei szintű lebonyolításával, s a választásra jogosultak nyilvántartásával foglalkozott. A választások lebonyolítását ekkor is az 1848. évi V. tc. szabályozta. Sopron megyében ekkor is hat választókerületet hoztak létre, de a Kapuvári Választókerület központját Eszterházára helyezték át, ami ezzel együtt a választókerület átnevezését is jelentette. A választmány működése a fennmaradt jegyzőkönyvek alapján rekonstruálható, a Kismartoni, Nagymartoni, Nagybaromi, Lövői, Eszterházi, Csornai Választókerületek képviselőválasztási névjegyzékeinek pedig egy eredeti és egy másolati sorozata maradt fenn.

SL IV. B. 258. Sopron vármegye alispánjának iratai 1861–1866. 8,38 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1866.

Lásd: BÉML IV. 256. Az iratanyag az alispáni hatáskörbe utalt ügyek iktatott iratait tartalmazza, köztük jelentős számú útlevel kérelmet. Egykorú segédletei alapján – iktatók, mutatók – kutatható. Az iktatatlan iratokban pandúri állásfolyamodványok találhatók. A fond részét képezi egy 1866. évi újoncavatókönyv. A tárgyidőszakban Sopron vármegyének két alispánja volt, Gaál László az első-, Kollár Ferenc a másodalispáni hivatalt viselte.

SL IV. B. 259. Sopron vármegye alispánjának iratai 1867–1871. 1,45 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1867–1871.

Lásd: BÉML IV. 256. Az iratanyag az alispáni hatáskörbe utalt ügyek iktatott iratait tartalmazza, a kutatás pedig az egykorú segédkönyvek – iktatók, mutatók, sorkönyvek – alapján történhet. Az iratanyagban található – 22. csomó – az 1870. évi törvényhatósági bizottsági tagok és az 1871. évi legtöbb adót fizetők (virilisek) névjegyzékei. A tárgyidőszakban a vármegyének még két alispánja volt, Ostffy Pál az első-, Kéry Péter a másodalispáni hivatalt viselte.

SL IV. B. 260. Sopron Vármegye Tisztiszekének iratai 1862. január 7–1867. március 30. 1,85 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1862–1867.

b) Iratok 1862–1867.

Az iratanyag a Megyei Törvényhatósági Bizottság közgyűlése helyett, egy közigazgatási tisztségviselőkből alakított testület (Tisztiszék) hatáskörébe utalt közigazgatási ügyek iratanyagát tartalmazza, amely jegyzőkönyvekből, jegyzőkönyvi fogalmazványokból, a jegyzőkönyvek szerves részét alkotó iktatott iratokból, ill. a jegyzőkönyvekhez, iktatott iratokhoz készített névmutatóból áll.

SL IV. B. 264. Sopron Vármegye Központi Árvatörvényszékének iratai 1857–1871. 9,5 ifm.

1861–1867 között az iratképző jegyzőkönyvei, 1862-ből az iratkéző működésének rekonstruálását segítő jegyzőkönyvi iratok, az 1857–1861 közötti időszakból pedig töredékes iktatott iratok maradtak fenn, ezt követően teljesebb az iratanyag. A kutatást segédkönyvek – iktatók, mutatók, sorkönyvek – segítik.

SL IV. B. 265. Sopron Vármegye (Másodalispáni) Fenyítő Törvényszékének iratai 1861–1866. 3,6 ifm.

a) Ülésjegyzőkönyvek 1861–1866.

b) Iratok 1861 (1868).

A fond kutatását megnehezíti, hogy az iratanyaghoz csak az 1863–1866. évekből maradtak fenn mutatókönyvek, az 1868. esztendőből pedig csupán egy töredékes iktatókönyv található.

SL IV. B. 278. Répceszemléki járás III. ker. (Csepreg) szolgabírájának iratai 1861–1870. 0,4 ifm.

Lásd: BÉML IV. 261. A közigazgatási iktatott iratok csak nagyon töredékesen maradtak fenn. A szerv működése az iktatókönyvek alapján csak 1863-tól rekonstruálható. Az iratanyag végén egy doboznyi, 1863–1871 [!] közötti vegyes iktatatlan (közöttük igazolási jegyek) irat található.

SL IV. B. 279. Soproni felső járási I. ker. (Sopron) szolgabírájának iratai 1861–1867. 1,9 ifm.

a) Elnöki iratok 1864–1867.

b) Közigazgatási iratok (1861), 1863–1867.

c) Polgári törvénykezési iratok 1861–1867.

d) Fenyítő törvénykezési iratok (töredék) 1862–1867.

e) Szóbeli tárgyalási jegyzőkönyv 1861–1862.

f) Állítási lajstrom 1863, 1866.

A szolgabírói járás elnöki iratai közé került besorolásra a tisztygyűlési rendeletek (1862–1865) sorozata. A közigazgatási iratok sorában iktatott iratok és igazolási jegyek találhatók. Az 1864, 1866. évekből az iktatott iratok fölöttébb töredékesen maradtak fenn. Az 1990-ben jegyzékelt iratanyagot a 2000. évi fondrevízió során egészítették ki az 1863., 1866. évi állítási lajstromokkal. A fond az eredeti segédletek alapján kutatható.

SL IV. B. 280. Soproni felső járási II. ker. (Kismarton) szolgabírájának iratai 1861–1867. 4,6 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1867.

b) Törvénykezési iratok 1861–1867.

c) Állítási lajstrom 1862–1866.

A közigazgatási iktatott iratok és törvénykezési iratok az eredeti segédletek alapján kutathatók. A 2000. évi fondrevízió során az 1990-ben jegyzékelt iratanyag – és az abban található 1862–1867 közötti állítási lajstromok – még 15 db, 1862–1866 közötti állítási lajstrommal bővültek (Vimpác, Cinfalva, Kishöflány, Oszlop, Zarány, Darázsfalva, Lajtszentgyörgy, Szentmargitbánya, Vulkapordány községeket érintően).

SL IV. B. 281. Soproni felső járási III. ker. (Lakompak) szolgabírájának iratai 1861–1867. 1,05 ifm.

a) Polgári törvénykezési iratok 1862–1866.

b) Fenyítő törvénykezési iratok 1861–1867.

c) Szóbeli eljárás jegyzőkönyv 1861–1863.

A szolgabírói hivatal iratanyaga nagyon töredékes állapotban maradt fenn. A polgári törvénykezési ügyek 1862–1866 közötti iratanyaga erősen töredékes, a fenyítő törvényszék esetében a fenyítő ügyek jegyzőkönyvei (1864–1867), valamint a postakönyv (1864), beadványi jegyzőkönyvek és iktatók (1861–1866) maradtak fenn.

SL IV. B. 282. Soproni felső járási IV. ker. (Nagymarton) szolgabírájának iratai 1861–1868. 0,06 ifm.

a) Közigazgatási iratok (töredék) 1861.

b) Állítási lajstrom 1867–1868.

A szolgabírói kerület közigazgatási iktatott irataiból csak egy nagyon csekély irattöredék (1861) maradt fenn, emellett csupán az egész kerületre vonatkozó állítási lajstromok (1867–1868) állnak a kutatás rendelkezésére.

SL IV. B. 283. Soproni felső járási V. ker. (Szarvkő) szolgabírájának iratai 1861–1867. 1,35 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1867.

b) Törvénykezési iratok 1861–1864.

c) Szóbeli perek jegyzőkönyve 1861–1862.

d) Állítási lajstrom 1862, 1866.

A közigazgatási iktatott iratok között különösen sok útlevel, vándorkönyv található (1861). Ez az iratsorozat több évből (1864, 1866) erősen töredékes állapotban maradt fenn. A törvénykezési iratanyag sajnos még ennél is töredékesebb (1861, 1864). A 2000. évi raktárrevízió során Szarvkő, Neufeld, Stotzing települések állítási lajstromai kerültek elő és nyertek fondegysítést.

SL IV. B. 284. Soproni alsó járási I. ker. (Eszterháza) szolgabírájának iratai 1861–1867. 0,65 ifm.

a) Közigazgatási iratok.

b) Törvénykezési iratok.

c) Állítási lajstrom 1862–1866.

A közigazgatási iratokkal szemben a törvénykezési iratok sorozatából több esztendő nagyon hiányos állapotban maradt fenn (1861, 1863–1864). Az iratanyag szálsankénti átnézéssel, ill. az eredeti segédletek alapján kutatható. A 2000. évi raktárrevízió során több település (Fertőendréd, Kapuvár, Kiscenk, Petőháza, Sarród) és az egész járás 1862–1864 közötti állítási lajstromai is előkerültek és beosztást nyertek.

SL IV. B. 286. Soproni alsó járási IV. ker. (Felső-, Középpulya) szolgabírájának iratai 1861–1867. 0,7 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1867.

b) Állítási lajstrom 1864–1866.

Míg 1861-ből iktatatlan közigazgatási iratok, 1862-től iktatott és iktatatlan közigazgatási iratok maradtak fenn, az 1866–1867. évekből az iratképző működésének rekonstruálását segítő iktatókkal. A település soros katonáállítási lajstromai (1864–1867) a 2000. évi raktárrevízióval a korábbiakhoz hasonlóan a teljes pulyai sorozójárára tekintettel bővültek (1865–1866).

SL IV. B. 293. Répcemelléki járás III. ker. (Csepreg) szolgabírájának iratai 1867–1871.

Mennyiségi adatát (ifm) lásd a IV. B. 278. fond alatt.

A közigazgatási iratok töredékességét érzékelteti, hogy az 1861–1870 közötti évtized anyaga mindössze egydoboznyi. Valójában az intézmény működése a segédkönyvek alapján rekonstruálható (1863–1870), ezekn kívül csak iktatatlan igazolási jegyek (1863–) találhatók az iratanyagban. A katonai sorozások alkalmával keletkezett állítási lajstrom csak az 1868. évből maradt fenn, a 2000. évi raktárrevízió alkalmával került sor a fondegysítésre.

SL IV. B. 294. Soproni felső járási I. ker. (Sopron) szolgabírájának iratai 1867–1871. 1,5 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1867–1871.

b) Polgári törvénykezési iratok 1867–1871.

A töredékesen fennmaradt közigazgatási iktatott és iktatatlan iratok, miképpen a polgári törvénykezési iratok is számlankénti átnézéssel, ill. az eredeti segédletek – döntően iktatókönyvek – alapján kutathatók.

SL IV. B. 295. Soproni felső járási II. ker. (Kismarton) szolgabírájának iratai 1867–1871. 0,86 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1867–1871.

b) Törvénykezési iratok 1867–1871.

c) Állítási lajstrom 1867–1871.

A közigazgatási iratok számlankénti átnézéssel, vagy a fennmaradt segédkönyvek – iktatók – alapján kutathatók; az állítási lajstromok, törvénykezési iratok – segédkönyvek, segédletek hiányában – számlankénti átnézéssel kutathatók. A 2000. évi raktárrendezés során 12 db, 1867–1871. évkörű, vegyes településekre vonatkozó (Cinfalva, Darázsfalva, Kishöflány, Kismarton-várhegy, Lajtaszentgyörgy, Oszlop, Szentmargitbánya), ill. 3 db, 1867–1869 közötti, a teljes sorozójárást felölelő állítási lajstrom került elő.

SL IV. B. 296. Soproni felső járási III. ker. (Lakompak) szolgabírájának iratai 1867–1871. 0,6 ifm.

a) Közigazgatási iratok (töredék) 1867–1871.

b) Törvénykezési iratok 1867–1871.

A közigazgatási iratok igen töredékesen maradtak fenn, a törvénykezési iratsorozatból az 1870–1871. év hasonlóképpen erősen töredékes. Segédkönyvek csak a törvénykezési iratokhoz maradtak fenn (1868–1869).

SL IV. B. 297. Soproni felső járási V. ker. (Szarvkő) szolgabírájának iratai 1867–1871. 0,83 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1867–1871.

b) Törvénykezési iratok 1867–1871.

c) Állítási lajstrom 1868–1870.

A közigazgatási iratok az 1869–1871 közötti esztendőkből erősen töredékesen maradtak meg. A közigazgatási és polgári törvénykezési iratok szálsankénti átnézéssel, ill. egykorú segédkönyvek alapján – iktatók – kutathatók. A 2000. évi raktárrevízió során 6 db egyes településeket – Neufeld, Lajtapordány, Stotzing, Szarvkő – érintő 1868–1869-es, ill. 1 db, az egész járásra szóló állítási lajstrom került elő.

SL IV. B. 298. Soproni alsó járási I. ker. (Eszterháza) szolgabírájának iratai 1867–1871. 0,31 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1867–1871.

b) Törvénykezési iratok 1867–1871.

c) Állítási lajstrom 1868.

Az egy-egy doboznyi közigazgatási- és törvénykezési iratanyag – az utóbbi iratanyagból az 1867–1868. esztendők nagymértékben töredékesek – mellett az iktatókönyvek alapján lehet rekonstruálni a hivatal működését. A 2000. évi raktárrevízió idején az 1868. évből az egész járásra vonatkozó avatási jegyzék került elő.

SL IV. B. 300. Soproni alsó járási III. ker. (Udvard, Szőkeföld) szolgabírájának iratai 1867–1871. 0,25 ifm.

a) Közigazgatási iratok

b) Állítási lajstrom 1868.

A szolgabírói iratanyag erősen töredékes állapotban maradt fenn, döntő részét segédkönyvek – iktatókönyvek – alkotják. A 2000. évi raktárrevízió során került elő a teljes járásra kiterjedő 1868. évi állítási lajstrom.

SL IV. B. 301. Soproni alsó járási VI. ker. (Felső-, Középpulya) szolgabírájának iratai 1868–1871. 0,3 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1868–1871.

A töredékesen fennmaradt közigazgatási iratok között iktatott iratok (1868–1871), falvankénti kimutatásokat tartalmazó állítási lajstromok (1868–1871), településenként a lovakról készült kimutatások (1871), ill. segédkönyvek – iktatók – találhatóak.

SL IV. B. 304. Soproni alsó járási III. ker. (Udvard, Szőkeföld) szolgabírájának iratai 1861–1867. 0,05 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1867.

SL IV. B. 306. Sopron Vármegye Újoncozási (Újoncozó és Felsőzlamlási) Bizottmányának iratai 1862–1871. 0,1 ifm.

SL IV. B. 309. Sopron Vármegye Árvapénztárának iratai 1862–1871. 0,13ifm.

A fennmaradt iratanyag döntően az árvaszéki elnök pénzkezeléssel kapcsolatos utasításait tartalmazza. E tematika mentén az iratok döntően az árvaszéki ülések ülésjegyzőkönyveinek kivonataiból állnak.

SL IV. B. 401. Sopron vármegye főispánjának iratai 1872–1944. 30,5 ifm.

a) Elnöki iratok 1872, 1925–1945.

b) Általános iratok 1872–1944.

c) Közellátási kormánybiztosi iratok 1941–1944.

d) Országmozgósítási iratok 1940–1944.

Lásd: BKMÖL IV. 401. Sopron vármegye és város főispánjai, úgymint hg. Esterházy Pál (1872–1894, Simon Ödön (1894–1901), gr. Széchenyi Emil (1901–1905), Baditz Endre (1906–1917), gr. Cziráky József (1917–1918), Fertsák Jenő (1919–1920), Zsembery István (1920–1922), Fertsák Jenő (1922), Simon Elemér 1922–1935), Ostffy Lajos (1935–1937), Hőgyész Pál (1937–1944), ill. a tárgyidőszak főispáni hatáskörrel tevékenykedő kormánybiztosai, úgymint Baditz Zoltán (1905–1906), Mesterházy Ernő (1918–1919) hivatali iratanyagából az 1945 utáni szakszerűtlen iratszelejtezés miatt az elnöki iratok csak nagyon töredékesen maradtak fenn. Az 1872. évet követően csupán 1943–1945 között maradt fenn ugyancsak töredékes iratanyag. Az ennél jóval teljesebb iktatott iratanyag az egykori segédkönyvek – iktatók, mutatók – alapján kutathatók. A közellátási kormánybiztos iratai 1941–1944 között inkább a lisztellátás, az árpaigénylés, a malmok és az őrletés problémáival, ill. a kihágásokkal, 1943-ban a beszolgáltatásokkal, 1945-től a sertésvásárlásokkal, a gabonabeszolgáltatásokkal, a Vörös Hadsereg számára történt beszolgáltatásokkal, az önkéntes felajánlásokkal kapcsolatos iratanyagot tartalmazzák. Az állagban egykorú segédletek – iktatók, mutatók – alapján lehet kutatni.

Sopron megye és Sopron város főispánjának iratai 1945–1949. 4,85 ifm. [régi fondszám: XXI. 1.]

a) Elnöki iratok 1945–1949.

b) Közigazgatási iratok 1945–1949.

c) Közellátási kormánybiztosi iratok 1945–1949.

d) Bizalmas iratok 1949.

A főispáni elnöki iratok (1945–1949) között, elnöki, elnöki bizalmas iratok (1949), egyházi személyekről készült jelentések (1949), a főispáni iktatatlan iratanyagban pedig a Sopronkőhidai Fegyházban őrzött, kihallgatott személyekre vonatkozó ügyiratok találhatóak. Mind az elnöki, mind a közigazgatási iratok a segédkönyvek révén – iktatók, mutatók – kutathatók. A közellátási kormánybiztosra vonatkozóan ld.: az 1944. évig terjedő előzményét a SL IV. B. 401. fond c) állagában.

SL IV. B. 402. Sopron Vármegye Törvényhatósági Bizottságának iratai 1872–1949. 4 ifm.

a) Közgyűlési jegyzőkönyvek 1872–1943.

b) Közgyűlési iratok 1872–1881.

c) Adóügyi Bizottság iratai 1884–1918.

d) Egészségügyi Bizottság iratai 1883–1918.

e) Óvoda (gyermekmenhely) Bizottság iratai 1887–1916.

f) Gazdálkodó Választmány iratai 1872–1875.

g) Statisztikai Bizottság iratai 1874–1895.

h) Tiszti Nyugdíj Választmány iratai 1886–1918.

j) Jegyzői Nyugdíj Választmány iratai 1886–1918.

k) Erdészeti Bizottság iratai 1881–1914.

l) Gyámügyi Fellebbviteli Küldöttség iratai 1880–1949.

m) Vegyes bizottsági iratok 1878–1884.

Lásd: BKMÖL IV. 417. A rendi korszak közgyűléseinek funkciórendszerét átvevő Törvényhatósági Bizottság összetételének, működésének története máig alig kutatott.

SL IV. B. 404. Sopron Vármegye Törvényhatósági Bizottsága Központi Választmányának iratai 1872–1944. 17,76 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1872–1943.

b) Képviselőválasztási iratok 1872–1939.

c) Képviselőválasztói névjegyzék 1872–1944.

d) „Sorozatos iratok” 1872–1943.

A Központi Választmány munkáján és iratain keresztül tanulmányozhatók a dualizmus kora és a két világháború időszaka országgyűlési választásainak Sopron vármegyei lecsapódásai. A Központi Választmány elnöke a főispán volt. A Választmány évente kiigazította a választói névjegyzékeket, amelyekből két példányt a levéltárnak adtak át. Az általuk összeállított választói névjegyzékek a választási törvények, rendeletek tükrében a társadalom- és politikatörténet fontos forrásai. A választói jegyzőkönyvek és iratok, ajánlási ívek az adott szerv működését, ill. a választások helyi lebonyolításának rekonstrukcióját segítik. A dualizmus korában a választójog alapjait az 1874. évi XXXIII. tc. szabályozta. A korban 13 országgyűlési választást tartottak, kettőt még az 1848. V. tc. (1869, 1872), míg a többit már az említett törvény szerint (1875, 1878, 1881, 1887, 1892, 1896, 1901, 1905, 1906, 1910). Az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlását követően az első országgyűlési választásokat az 5985/1919. ME sz. rendelet alapján, titkos választással, 1920-ban tartották. Az 1922. évi választások idején Sopron vármegyében már csak öt választási kerület volt (Sopronkörnyéki, Csepregi, Lövői, Kapuvári, Csornai). A megyei választás az egyéni jelöltekre nyíltan történt. Ez jellemezte az 1926., 1931., 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokat is. Az 1939-es választások titkosan folytak. Ekkor Sopron város és Sopron vármegye egy lajstromos kerületet alkotott, a vármegyében pedig három egyéni választókerület (Sopron–Csepregi, Kapuvári, Csornai) volt, amelyekben a választás titkos szavazással folyt. A választói névjegyzékeket 1944-ig folyamatosan tovább vezették. Az iratanyag első rendezése 1970-ben történt meg, 1998 során ellenőrző- és finomító rendezés történt. A Központi Választmány jegyzőkönyvei szálsankénti átnézéssel, ill. az 1884–1901 közötti anyag index segítségével kutatható, az iktatott iratok a jegyzőkönyvi iktatószámok sorrendjében rendezettek. A választói névjegyzékek évenként, választókerületeken belül településsoros rendben követik egymást. A választókerületek alakulásáról a Polgár Tamás által elkészített raktári jegyzék tájékoztat.

Forrás:

Polgár Tamás: raktári jegyzéke, Kézirat, Sopron, 1999.

Sopron Megye Központi Választmányának iratai 1945–1950. 3,34 ifm. [régii fondszám: XXI. 2.]

Az iratanyag szerves folytatása az 1872–1944 közötti Központi Választmányi iratoknak.

SL IV. B. 409. Sopron vármegye alispánjának iratai 1872–1945. 170,75 ifm.

a) Elnöki iratok [1890] 1895–1917.

b) Közigazgatási iratok 1872–1945.

c) Kihágási iratok 1884–1943.

d) Útlevelel iratok 1904–1942.

e) Alispáni hivatal nyilvántartásai (th. bizottsági tagok nyilvántartásai, állampolgári kötelekkel elbocsátottak nyilvántartásai, házadókönyvek nyilvántartásai) (1861), 1870–1944.

f) Közélelmezési iratok 1915–1919.

g) Lelencügyek iratai 1879–1900.

h) Községi számadások 1889–1943.

Lásd: BKMÖL IV. 402. Sopron vármegye alispánjai, úgymint Ferenczy István (1871–1876), Simon Ödön (1876–1894), Baán Endre (1894–1906), Hajas Antal (1906–1919), Gévyay-Wolff

Lajos (1920–1938), Czillinger József (1938–1944) működése során keletkezett hivatali iratok közül az iktatott elnöki iratok az 1890. évből, majd 1895-től 1917-ig évente, de töredékiesen maradtak fenn. A közigazgatási iktatott iratok 1872-től a modern kori vármegyei iratok egyik legjelentősebb iratanyagát alkotják. Sajnos az 1945 utáni szakszerűtlen iratselejtezés az alispáni iratokat is súlyosan érintette. Az alispáni hivatal nyilvántartásai között található a Törvényhatósági Bizottság tagjainak 1929–1944, a vármegyei tisztviselők mellékfoglalkozásainak 1930–1940, a tiszteletbeli vármegyei tisztviselőknek 1929–1937, a gazdatiszteknek 1939–1940, a honosítottaknak 1890–1950, a nyomdáknek 1902–1929 közötti nyilvántartásai, házaló könyvek 1899–1908, valamint mértékhitelítési, kéményseprési, vadászati, vasúti, ill. a lovassági laktanya létrehozására vonatkozó iratok. A 2000. évi raktárrevízió idején került elő és zajlott le a rendezése az 1889–1921 közötti, elcsatolt települések községi számadásainak, amelyek mellett gyakran egy-egy képviselőtestületi jegyzőkönyv (pl. 1921: Cinfalva, Dérföld, Felsőlászló, Mészverem, Oka stb.), vagy községi vagyonelejtár (pl. Cinfalva, Darázsfalva, Dérföld, Felsőlászló, FelsőpéterfaFertőszéleskú, Füles, Gyirót stb.) is található. Az 1968. évi rendezést követően ugyancsak ekkor (2000-ben) zajlott a rendezése a különböző típusú községi számadásoknak, ill. községi alapok (pl. háztartási, letéti, munkássegélyi, körorvosi, ipartestületi, óvodai, hadisegélyi stb. alapok) számadásainak. Ez az összesen 7,18 ifm. terjedelmű községi számadási anyag településsoros jegyzék alapján kutatható.

Sopron megye alispánjának iratai 1945–1950. 21,3 ifm. [régi fondszám: XXI. 7.]

a) Közigazgatási iratok 1945–1950.

Lásd: BKMÖL XXI. 4. Az alapszinten rendezett iratanyag szerves folytatása az 1944. évvel záródó alispáni iratoknak.

SL IV. B. 410. Sopron vármegye tiszti főügyésze iratai 1901–1945. 8,2 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1903–1945.

b) Árvaszéki iratok 1903–1945.

c) Kincstári ügyek iratai 1901–1929.

d) Magánmunkálatok 1901–1929.

Sopron vármegye tiszti főügyésze hivatalos tevékenysége során közigazgatási, gyámügyi – árvaszéki –, kincstári és kihágási ügyekben keletkezett iratok, valamint a vármegye alispánjától, Közigazgatási Bizottságától, a járási főszolgabíráktól, a vármegye Árvaszékétől hozzá intézett átiratok, továbbá magánfelek folyamodványai, magánfelekkel folytatott levelezés, ügyészi vélemények fogalmazványai találhatóak a fondban, de a hivatali működés során keletkezett iratok mellett a tiszti főügyészek magántevékenysége – ügyvédi munkái – során létrejött iratok is bekerültek. Az iratok az egyes ügykörökön (pl. közigazgatás, gyámügy, kincstári, kihágási stb.) belül időrendben találhatóak. A II. világháború helyi eseményei miatt az iratanyag rendje teljesen felbomlott, első rendezése 1950-ben, második 1969-ben, ellenőrző rendezése, s az új raktári jegyzék elkészítése 1990-ben történt meg.

Sopron megye tiszti főügyésze iratai 1945–1948. 1,08 ifm. [régi fondszám: XXI. 26.]

a) Iktatott iratok 1945–1948.

Az iratanyag szerves folytatása az 1945 előtti főügyészi fondnak; 1997-ben raktárrevízió során került elő.

SL IV. B. 411. Sopron Vármegye Árvaszékének iratai 1872–1944. 106,6 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 418. Az iratanyag 1874-től tartalmazza az iratképző hivatali működését is mutató tanácsülési jegyzőkönyveket, amelyek 1911-től a korábbi időszaknál hiányosabban maradtak fenn. Az 1874–1922 közötti esztendőkből vannak elnöki iratok, amelyekhez csak az 1878–1883 esztendőkre vonatkozóan áll iktató a kutatás rendelkezésére. Az iktatott árvaszéki iratok 1872-től kezdődnek. Minden bizonnyal az árvaszéki iratokat ért 1949. évi selejtezésnek köszönhető az, hogy míg az irattári sorkönyvek 1872-től folyamatosan fennmaradtak, betűrendes mutatók csupán az 1936–1944 közötti évekre vonatkozóan találhatóak. Ugyanakkor 1900-tól folyamatosan fennmaradtak a kiskorúak születési év szerinti, évente vezetett nyilvántartásai. Nem folyamatos, speciális nyilvántartások sorában találhatóak az 1926-ban osztrák gyámhatóság alá került személyek egyéni iratairól, értékeiről vezetett átadási könyvjegyek, valamint a gondnoki számadások gyűjteménye (1909–1934).

Sopron Megye Árvaszékének iratai 1945–1950. 11,6 ifm. [régí fondszám: XXI. 8.]

Az iratanyag selejtezése, dobozólása 1982–1983 során történt meg. Az 1945–1949 közötti általános iktatott, az 1950-ből őrzött rendszámos iratanyaghoz fennmaradtak az alfabetikus árvaszéki mutatók, 1950-ből az iratnyilvántartó lapok, az irattári sorkönyvek, és a nyilvántartási naplók.

SL IV. B. 412. Sopron vármegyei tisztí főorvosának iratai 1930–1944. 1,6 ifm.

Lásd: BÉML IV. 443. A vármegyei tisztí főorvos hivatali működése során keletkezett iratanyag az orvos- és társadalomtörténet szempontjából is fontos. 1941-ből bizalmas iratok töredékesen, 1941-től az általános iktatott iratok, 1936-tól pedig a segédkönyvek – iktatók, mutatók – maradtak fenn. Az iratanyagban kimutatások találhatóak Sopron vármegyei szociális alapon gyógyászati segédeszközökben részesített betegeiről, nyilvántartás Sopron város egészségügyi személyzetéről, valamint a Szombathelyi Magyar Királyi Állami Gyermekehely által gondozásba adott gyermekekről (1930–1940).

Sopron megye tisztí főorvosának iratai 1945–1949. 2,95 ifm. [régí fondszám: XXI. 9.]

Az iratanyag szerves folytatása az 1944 előtti megyei tisztí főorvosi iratoknak. A tárgyidőszak általános iktatott iratai és az azokhoz tartozó segédkönyvek – iktatók, mutatók – mellett orvosok, bábák, gyógyszerészek nyilvántartó könyveit tartalmazza. Az iratanyagban egészségügyi havi jelentések, hatósági orvosi bizonyítványok (1945–1946), fertőző betegségekre vonatkozó jelentések és bejelentőlapok is találhatóak.

Sopron megye és Sopron város tisztí főorvosának iratai 1949. 0,3 ifm. [régí fondszám: XXI. 24.]

Sopron város és Sopron vármegyei tisztí főorvosi szakszolgálatának 1949. évi egyesítésével keletkezett iratanyag, amely a tárgyév általános iktatott iratait, a havi jelentéseket és az iktatót, mutatót tartalmazza. Az iratanyagot 1954-ben szállították levéltárba.

SL IV. B. 414. Sopron Vármegyei Számvevőségének iratai 1872–1944. 31,45 ifm.

a) Főnöki iratok 1921–1944.

b) Általános iratok 1872–1944.

c) Alapok főkönyvei és naplói 1878–1944.

d) A vármegyei alapok zárszámadásai 1914–1929.

e) Havi számadások a hadirokkantak, árvák részére kifizetett ellátási díjakról 1925–1926.

Lásd: BKMÖL IV. 404. Az iktatott iratok 1921-től maradtak fenn, a segédkönyvek 1872-től. Az alapok főkönyvei között anyakönyvi tiszteletdíj alap (1896–1921), automobil alap (1912–1931), állategészségügyvel kapcsolatos alapok (1896–1929), árvízkárosultak alapja (1941-), különböző magánszemélyek alapjai (Baán Ede, Hackstock Mátyás), intézményi alapok pl. Ferenc József Árvaházi Alap (1917–1919) iratanyagai, számadásai, számfejtőkönyvei találhatóak. A 20. század eleji vármegyei alapok gazdag tematikáját az 1914–1929 közötti, 2000-ben darabszinten rendezett, 0,26 ifm. terjedelmű, raktári jegyzéke alapján kutatható, vármegyei alapok zárszámadásainak gyűjteménye illusztrálhatja. A hadirokkantak és hadiárvák részére folyósított ellátási díjak számadásainak rendezése ugyancsak a 2000. évi raktárrevízió során zajlott le. Az iratanyag jelenleg kevésbé feltárt részéhez tartoznak a vármegye költségelőirányzatai, amelyek az 1908–1922 közötti évekből maradtak fenn, az ütügyi költségelőirányzatok az 1899–1900. évtől 1927-ig, amelyeket több esztendőből számfejtések, utalványozási jegyzékek egészítenek ki. A fentiekben kívül jelentős mennyiséget alkotnak a teljes vármegye településhálózatát felölelő községsoros költségvetési előirányzatok, községi leltárak és számadások.

Sopron Megye Számvevőségének iratai 1945–1950. 1,7 ifm. [régi fondszám: XXI. 10.]

Az iratanyag szerves folytatása az 1944 előtti számvevőségi iratoknak. A főnöki iratok (1945–1950), iktatott iratok (1945–1949), a hozzájuk tartozó segédkönyvek – iktatók, mutatók – mellett az 1946–1947 és 1949. évekből költségvetések, 1948-ból járásonkénti szegénykataszter, az 1946–1948 közötti időszakból az alispáni hivatal, s a főjegyzői hivatalok illetményjegyzékei, valamint 1946–1947-ből a számvevőségi alkalmazottak nyilvántartásai maradtak fenn. Több vármegyei alap főkönyve (pl. vármegyei háztartási alap, árvízkárosultak támogatási alapja, 1945-ből közellátási alap, laktanya és zöldkeresztes alap) maradt fenn a tárgyidőszakból.

SL IV. B. 415. Sopron Vármegye Közigazgatási Bizottságának iratai 1876–1944. 23,35 ifm.

a) Ülésjegyzőkönyvek 1876–1919.

b) Általános iratok 1878–1945.

c) Gazdasági Albizottság ülésjegyzőkönyve (töredék) Lásd a IV. A. 415. a) állagnál.

d) Gazdasági Albizottság ingatlanforgalmi iratai 1919–1944.

e) Erdészeti Albizottság iratai 1882–1945.

Sopron Megye Közigazgatási Bizottságának iratai 1945–1949. 2 ifm. [régi fondszám: XXI. 11.]

Lásd: BKMÖL IV. 420. A alapszinten rendezett iratanyag szerves folytatása az 1874–1944 közötti Közigazgatási Bizottság anyagának. A fond iktatott iratokat tartalmaz, amelyek raktárjegyzék alapján, számlankénti átnézéssel kutathatók. Az 1949. év végén a tárgyévre vonatkozóan kisajátítási, tanügyi, ütügyi, gyámügyi és fegyelmi iratok találhatóak.

SL IV. B. 417. Csepregi járás főszolgabírájának iratai 1872–1944. 27,6 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1872–1944.

b) Kihágási iratok 1892–1944.

Lásd: BKMÖL IV. 414. A Csepregi járás területén felügyeletet gyakorló szolgabíró iratanyagában megtalálhatók mind a vármegye központi tisztségviselőinek és szerveinek, mind a kormányhatóságoknak a leiratai és rendeletei, mind az ezekre válaszoló felterjesztések, a társhatóságok átiratai, a járásban található települések felterjesztései, a magánszemélyek beadványai, valamint az ezekre adott hivatalos válaszok is. (Ez a többi szolgabírói fondra is vonatkozik.) Az általános iratanyag vándorkönyveket, cselédkönyveket és munkakönyveket jegyzékeit, a települések lakosságára, gazdálkodására vonatkozó különféle nyilvántartásokat is

tartalmaz. A két állagra, közigazgatási iktatott (és iktatatlan) iratokra, és kihágási iratokra szétválogatott iratanyag az egykorú segédkönyvek – iktatók, mutatók – alapján kutatható.

Csepregi járás főjegyzőjének iratai 1945–1949. 6,6 ifm. [régi fondsám: XXI. 12.]

a) Közigazgatási iratok 1945–1950.

b) Kihágási iratok 1945–1949.

Az 1030/1945. ME sz. rendelet 12. §. 2. bekezdése értelmében a járási főszolgabírói állás megszűnt, a hatáskört a járási főjegyző vette át. Az 1945. évi iratanyag végén található a Vörös Hadsereg számára teljesített beszolgáltatások, az 1945–1946. évi iktatott iratok végén pedig a két esztendő igazolási iratai találhatóak. Az iratanyag a segédkönyvek – iktatók, mutatók –, ill. a fennmaradt iktatókartonok alapján kutatható.

SL IV. B. 422. Felsőpulyai járás főszolgabírájának iratai 1872–1892. 6,15 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1872–1892.

b) Kihágási iratok 1881–1892.

A közigazgatási iratok az iktatott iratok mellett tartalmaznak községi képviselőtestületek és előjáróságok választásával kapcsolatos iratokat az 1872., 1876–1878. évből, valamint munkakönyv nyilvántartásokat (1885–1892) és cselédkönyv-nyilvántartásokat (1876, 1883–1902). Az fondképző működése az 1872-től fennmaradt segédkönyvek – iktatók, mutatók – alapján is rekonstruálható. A kihágási esetek az iktatókönyvek alapján rekonstruálhatók.

SL IV. B. 423. Kapuvári járás főszolgabírájának iratai 1872–1945 (1950, 1956). 28,3 ifm.

a) Elnöki iratok 1935–1943.

b) Közigazgatási iratok 1872–1944.

c) Kihágási iratok 1931–1944.

d) Katonai iratok 1890–1944.

e) Iparlajstromok 1884–1950 (1956)

Az elnöki iktatott – és 1938-ból iktatatlan – iratok az 1935–1943 közötti időszakból maradtak fenn. Az általános közigazgatási iratok sorozata mellett érdemes kiemelni a cselédkönyvek nyilvántartását (1881–1942), a munkakönyvek jegyzékeit (1884–1942), a gyári munkások ki- és bejelentkezéséről vezetett nyilvántartásokat (1913–1929), az építési engedélyeket (1924–1944), népmozgalmi adatokat (1940–1945), a politikai vonatkozású nyilvántartásokat [tiltott sajtótermékekről 1936–1945, népgyűlésekről 1936], amelyek a raktári jegyzék alapján külön kutathatók. A szolgabírói járásban nagyszámú katonai vonatkozású iratanyag maradt fenn, 1901-től állítási lajstromok, 1913-tól összeírási névjegyzékek, 1929–1930-ból sorozási lajstromok. Az iratanyag egyrészt az eredeti segédkönyvek – iktatók, mutatók –, másrészt a raktári jegyzék alapján kutatható.

Kapuvári járás főjegyzőjének iratai 1945–1949. 10,3 ifm. [régi fondsám: XXI. 18.]

a) Elnöki iratok 1949.

b) Közigazgatási iratok 1945–1950.

c) Kihágási iratok 1945–1950.

Az elnöki iratok csupán az 1949. esztendőből, töredékesen maradtak fenn (Nr. 1–33.); a közigazgatási iktatott iratok és a kihágási iratok a fennmaradt egykorú segédletek – iktatók, mutatók – alapján kutathatók.

SL IV. B. 424. Kapuvári járás tisztiorvosának iratai 1931–1950. 1,5 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 406. Az iratanyag 1937–1950 közötti iktatott iratokat, 1945–1946 közötti járási és községi egészségügyi jelentéseket, valamint bábanaplók alapján községi orvosok születési jelentéseit (1934–1945), a közgyógyászatra szoruló községenkénti névjegyzékét (1945), s a fertőző-betegségek kimutatásait tartalmazza, ill. 1944–1945-ből hadigondozási, 1937–1946. évből népmozgalmi adatokat foglalmagában. Az iratanyag az iktatókönyv, ill. raktári jegyzék alapján kutatható.

SL IV. B. 426. Kismartoni járás főszolgabírájának iratai 1872–1904. 8,3 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1872–1904.

b) Kihágási iratok 1884–1904.

c) Iparügyi iratok 1877–1902.

d) Állítási lajstrom 1872–1895.

A közigazgatási iktatott iratok részben cselédkönyvek, munkakönyvek, igazolási jegyek kiadásával kapcsolatban keletkeztek. A kihágási iratok jelentős része erdei kihágásokkal kapcsolatban keletkezett. Az 1903. évből szinte az egész járás területéről községenkénti bíróválasztási iratanyag maradt fenn. Az iparügyi iratokban elsősorban munkakönyv-lajstromokat, igazolási jegyek jegyzékeit lehet találni.

SL IV. B. 427. Soproni járás főszolgabírájának iratai 1872–1944. 25,45 ifm.

a) Elnöki iratok 1898–1908.

b) Közigazgatási iratok 1872–1944.

c) Kihágási iratok 1881–1940.

d) Iparügyi iratok 1873–1909 [1944].

Az elnöki iratok erősen töredékes állapotban maradtak fenn (1898, 1904, 1908). Az iratanyag gerincét alkotó közigazgatási iktatott iratokban találhatóak a tanoncszerződések is. A kihágási iratok jelentős része erdei kihágással kapcsolatos. Az iparügyi iratok tartalmazzák az iparlajstromokat, az iparjegyekről vezetett nyilvántartásokat (1873–1876), a munka- (1884–1909) és cselédkönyv nyilvántartásokat (1876–1886), az igazolási jegyeket. Az iratanyag az egykorú segédkönyvek – iktatók, mutatók – alapján kutatható.

Soproni járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 3,84 ifm. [régi fondszám: XXI. 21.]

a) Közigazgatási iratok 1945–1949.

b) Kihágási iratok 1945–1950.

Az iratanyag kutatása egykorú segédkönyvei – iktatók, mutatók – alapján lehetséges.

SL IV. B. 431. Sopron vármegye községi szabályrendeleteinek levéltári gyűjteménye 19–20. sz. 2,4 ifm.

Az iratanyagban – amely valójában gyűjteményes fond – a települések döntően alfabetikus rendjében találhatóak az egyes községek szabályrendeletei. Az Ausztriához csatolt települések anyagát kiemelték és betűrendben új sorozatot alkottak belőlük. Az iratanyag végén a községi házszámzásokat szabályozó rendeletek találhatóak.

SL IV. B. 432. Sopron vármegye egyesületi alapszabályainak levéltári gyűjteménye 1873–1949. 1 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 432. Az iratanyagban – amely valójában gyűjteményes fond – a Sopron vármegye településein egykor működő egyletek, társulatok, intézmények hatóságilag

jóváhagyott alapszabályai találhatóak, egyes esetekben tagnyilvántartásokkal, vagy egyesületi ülésjegyzőkönyvekkel, ill. azok töredékeivel. A települések betűrendjében találhatóak az alapszabályok. Az 1921-ben Ausztriához csatolt települések alapszabály-gyűjteménye ez esetben is egy külön, a települések alfabetikus sorrendjében álló sorozatot képez. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható.

SL IV. B. 433. Sopron vármegye erdőgazdasági üzemterveinek levéltári gyűjteménye 1884–1934. 2,5 ifm.

Az államerdészeti kezelés alá tartozó erdők erdőgazdasági üzemtervei, üzemátvizsgálási dokumentumai, erdőkezeléssel összefüggő hatósági rendelkezések és nyilvántartások találhatóak ebben a fondban. Az iratanyag döntő részét az erdőgazdasági üzemtervek folyószámos anyaga jelenti, amely szálszámú átnézéssel, vagy az 1884–1934 közötti időszakot átfogó betűsoros mutató alapján kutatható. Az iratanyagot az erdőgazdasági ügyviteli szabályzatok és a szavazásra jogosultak névjegyzékei (1903–1927) egészítik ki.

SL IV. B. 435. Sopron vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye 1827–1895. 26,04 ifm.

a) Magyar terület evangélikus és római katolikus anyakönyvei 1827–1895.

b) 1921-ben Ausztriához csatolt terület evangélikus és római katolikus anyakönyvei 1827–1895.

c) Néhány település izraelita anyakönyvei és vegyes anyakönyvi iratok 1827–1895.

Lásd: BKMÖL IV. 412. A törvény rendelkezése nyomán jött létre e gyűjteményes fond, amely 3 állagra bontva, raktári jegyzék alapján kutatható.

SL IV. B. 445. Soproni Járási Központi Összeíró és Választási Bizottság iratai 1947. 0,12 ifm. ld.: XXI. 6.

Lásd: BKMÖL XXI. 207. Az 1945–1949 közötti választások a magyarországi választási rendszerek között átmeneti jellegűek voltak. A Választási Bizottságnak járási hatáskörű szervként a választás lebonyolításában, a választásra jogosultak összeírásában kellett eljárni. A bizottságba a politikai pártok, az érdekvédelmi és társadalmi szervezetek tagokat delegáltak. Sopron megyéből jelenleg csupán ez a töredékes törpefond ismert, amelynek rendezése 2003-ban történt meg. Kutatása darabszintű átnézéssel, vagy a raktári jegyzék alapján lehetséges.

SL IV. B. 448. Soproni járás szociális titkárnak iratai 1948–1949. 0,12 ifm. ld.: XXI. 25.

Lásd: BKMÖL IV. 425. A törpefond iktatott iratokat tartalmaz és szálszámú átnézéssel kutatható.

SL IV. B. 449. Magyar–Osztrák Határmegállapító Bizottság iratai 1902–1922. 0,8 ifm. ld.: XV. 17.

1996 során alakították ki e gyűjteményes törpefondot, amelynek I–II. tétele az Osztrák–Magyar Monarchián belüli (Sopron vármegye – Alsó-Ausztria közötti) államhatár-megállapításokkal kapcsolatos, míg III. tétele az 1922. évi Magyar–Osztrák Határmegállapító Bizottság Moson, Sopron, Vas vármegyékre vonatkozó iratait tartalmazza. Az iratanyag szálszámú átnézéssel, vagy darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SOPRON VÁROS LEVÉLTÁRA

Lásd: BFL IV. Szabad királyi városok

SL IV. A. 1001. Sopron város királyi biztosainak iratai 1692–1783. 0,3 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1765–1783.

b) Iratok (Oe III. 1–3., 5.; XI. et L. 3.; LXII–LXIII.) 1692–1782.

A latin nyelvű jegyzőkönyvek végén mutató segíti a tájékozódást. Az iratok a IV. A. 1003. Sopron Város Tanácsa iratainak Oertel-féle rendezett iratainak a III, XI. et L., ill. a LXII–LXIII. kútfőjében találhatóak.

SL IV. A. 1002. Sopron város választott polgárságának iratai 1535–1847. 1,9 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1542–1847.

aa) Antiquae reflexionis Communitatis Soproniensis (Oe XXX. et EE.) 1542–1777.

bb) Gemeinbetrachtungen, Gemeinprotocoll, Gemeindeprotocoll (APOe XV.) 1697–1848. Hiányos állag, részben a tanácsülési jegyzőkönyvekkel egybekötve, 1787-től 1848. ápr. 18-ig az APOe XV. kútfője is ide sorolva. [V. ö. még a IV. A. 1019. b) állaggal.]

b) Tisztújítási iratok 1539–1744.

aa) Actus restauratorii (Oe XI. et L. 1–2.) 1539–1740.

bb) Mandata circa actus restauratorios (Oe XXXVIII. et NN.) 1680–1744.

c) Országgyűlési iratok. Acta diaetalia varia (Oe X. et K.; APOe XVIII.) 1535–1848.

d) Hivatali utasítások 1725–1830.

Lásd: BFL IV. 1001. A választott polgárság, azaz másnéven külső tanács a városi önkormányzat egyik vezető testülete volt. Hatásköre a középkorban fontos szerepet betöltő ősi közgyűlés hatáskörével egyezett meg. Ámbár választott polgárságnak nevezték, de a tanács tagjait nem a polgárság választotta, hanem önmaga választott az elhalt tanácsstagok helyére újakat a polgárság tagjai közül. A választott polgárság elnökét szószólónak (tribün, Stadvormund) nevezték. Feladata a közvetítés volt a belső és a külső tanács között.

A Gemeinbetrachtung-ok a polgárság (Gemein) évenként Szent Márk napján megtartott gyűléseiről készült jegyzőkönyveket tartalmazzák, amelyekben a szószóló (Vormund) közbenjárásával előadták kívánságaikat és követeléseiket, ill. bírálataikat a tanácsnak (Rath). A külső tanács csak véleményező fórum volt.

SL IV. A. 1003. Sopron Város Tanácsának iratai 1526–1848. 289,72 ifm.

a) Tanácsülési jegyzőkönyvek (Rathsprotocoll, Protocollum Senatorium) 1551–1848.

b) Rendeletek és felterjesztések 1542–1848 (1853).

aa) Mandata Regia (Oe XXI.) 1706–1737.

bb) Mandata regia et excelsorum dicasteriorum intimata sub saeculo XVIII. (Oe Rep. I.) 1713–1785.

cc) Mandata regia et excelsorum dicasteriorum intimata in negotiis privatorum sub saeculo XVIII. (Oe Rep. II.) 1700–1782.

dd) Protocollum (Liber) Normalium Intimatorum (Mandatorum, Resolutionum) 1725–1848 (1853).

ee) Fogalmazványok könyvei (Conceptbuch, Liber Conceptuum, Liber Conceptuum Latinorum et Germanicorum, Protocollum Conceptuum Germanicorum et Testimonialium, Liber Omnium, Copiae Intercessionum) 1542–1782.

c) Tanácsi iratok. Acta in Archivio L. et R. Civ. Soproniensis reperibilia (1162) 1526–1786.

(Az 1526. előtti iratok mindegyik tárgyi egységből kiemelve a „Diplomatarium”-ban foglalnak helyet; a Lad. XIX., XXIII. és IV. et D. teljes egészében.)

aa) Levelezések és folyamodások (Oe XXXVII., XLIV., XLV., LV., LVII., VI. et F., VIII. et H., XIX. et T., XXIV. et Y., XXV. et Z., XXXI. et FF., XXXV. et KK., XXXIX. et OO., IX., XIII., XXV., XXVII., XXIX., LIII., V. et E., XIII. et N., XIV. et Q., VII. et R., XVIII. et S., XXVIII. et CC., XXIX. et DD., XL. et PP., Rep. IV.) 1532–1785.

(Ebbe az állagba az Oertel-féle rendezésnek részint általános tartalmú tárgyi egységeit, részint azokat a tárgyi egységeket osztottuk be, amelyek egy-egy konkrét tárgykörre vonatkoznak (nem egyszer terjedelmük is igen csekély), így külön tárgyi csoportként való kimutatásuk nem volt indokolt. Ilyennek tekinthető a Repositorium IV. is: Privatorum Correspondentiae diversis instantiis et aliis actis mixtae de anno 1740–1785.)

bb) A város szőlőbirtokaira vonatkozó tanácsi iratok (Oe IV., VII., XII., XXXIII.) 1536–1774.

cc) A város úrbéres falvaira és cenzuális földjeire vonatkozó tanácsi iratok (Oe VI., VII., VIII., XIV. et O.) 1566–1782.

dd) A város határaitra és erdeire vonatkozó tanácsi iratok (Oe XXVIII., XXXVII. et MM.) 1561–1779.

ee) Nemesek városba költözésére és ingatlanszerzésére vonatkozó tanácsi iratok (Oe LII., XXVI. et AA., XXVII. et BB., XXXVI. et LL.) 1535–1785.

ff) A városi vámokra vonatkozó tanácsi iratok (Oe XVIII., XXI. et V., XXII. et W., XXIII. et X.) 1533–1785.

gg) A város kegyúri jogaira és egyházi természetű ügyekre vonatkozó tanácsi iratok (Oe V., XVII., L., LI., I. et A., II. et B., III. et C., XII. et M., XLIX. et ZZ.) 1533–1780.

hh) A város fiscalis jogaira vonatkozó tanácsi iratok (Oe XI., XXIV.) 1532–1771.

ii) A város által kezelt tőkékre, alapítványokra és kezelésükre vonatkozó tanácsi iratok (Oe I., II., XV., XXVI., XXXIV., LXI. b, LXIV.) 1543–1786, 1835.

jj) A város katonai terheire vonatkozó tanácsi iratok: királyi és kamarai rendeletek és levelezés (Oe VII. et G., XLV. et VV.) 1527–1741.

kk) A városi polgárőrségre vonatkozó tanácsi iratok (Oe XXXIV. et JJ.) 1532–1740.

ll) A városi céhekre vonatkozó tanácsi iratok (Oe X., XXXVI.) 1505–1740.

mm) Zsidókra vonatkozó tanácsi iratok (Oe XLVIII. et YY.) 1527–1783.

nn) A városi kórházra vonatkozó iratok (Oe LIV.) 1527–1776.

oo) Hivatali utasítások (Instructiones) (Oe XX. et U.) 1553–1770.

pp) A városi jegyző iratai: Diarium notariale atque variarum repraesentationum et instantiarum conceptus (Oe III.4.) 1732–1740.

Conceptus notariales Saileriani (Oe XLI., XLII.) 1557–1697, 1712–1741.

qq) Árszabások (Oe XXXI.) 1527–1773.

d) Sopron város II. József alatti igazgatásának iratai 1785–1790.

(Az itt fel nem sorolt iratcsoportokon kívüli, II. József alatt keletkezett iratokat a következő állagban – Acta Politica et Oeconomica 1787–1848. – találhatjuk meg.)

aa) Kerületi főispáni rendeletek 1785–1787.

bb) Kerületi főispáni rendeletek magánszemélyek ügyeiben 1785–1787.

cc) Kerületi főispáni rendeletek a földmérés és adószabályozás tárgyában 1785–1787.

dd) Kerületi kamarai adminisztráció rendeletei 1785–1787.

ee) Sibrik Antal kir. biztos átiratai 1786.

ff) Sopron megye rendelkezései 1786–1787.

gg) Városi hatóságokhoz érkezett magántermészetű beadványok 1786–1787.

hh) Közigazgatási vonatkozású ügyiratok (Fasc. I–XVI.) 1785–1787.

ii) Gazdasági vonatkozású ügyiratok (Fasc. I–VIII.) 1785–1787.

jj) Sopron város és úrbéri községei telekfelméréseinek iratai 1786.

e) Tanácsi iratok: Acta Politica et Oeconomica 1787–1848.

(Az ebből a felsorolásból hiányzó öt (XIV., XV., XVII., XVIII., XXVIII.) kútfő tárgyilag más fondokba tartozván [XIV: IV. A. 1015. c)bb); XV: IV. A. 1002. a)bb); XVII: IV. A. 1015. d)bb); XVIII: IV. A. 1002. c); XXVIII: IV. A. 1015. i)], a fondjegyzékben az adott helyen van feltüntetve, irattárilag azonban továbbra is itt van elhelyezve.)

aa) I. Egyházügyi iratok (Acta Ecclesiastica) 1787–1848.

bb) II. Vallásügyi iratok (Acta Religionaria) 1787–1848.

- cc) III. Adóügyi és a felmérésekre vonatkozó iratok (*Acta Contributionalia et Dimensuratica – 1791-től Acta Contributionalia*) 1787–1848.
- dd) IV. Katonaellátási és hadügyi iratok (*Acta Commissariatica et Bellica*) 1787–1848.
- ee) V. Közigazgatási iratok (*Acta Publico Politica*) 1787–1848.
- ff) VI. Egészségügyi iratok (*Negotia Sanitatis*) 1787–1848.
- gg) VII. Árvaügyi iratok (*Acta Pupillaria*) 1787–1848.
- hh) VIII. Világi alapítványi iratok (*Acta Fundantionalia Saecularia*) 1787–1848.
- ii) IX. Oktatásügyi iratok (*Litteralia*) 1787–1848.
- jj) X. Kereskedelemügyi iratok (*Acta Commercialia*) 1787–1848.
- kk) XI. Köz- és magángazdasági iratok (*Acta Oeconomica Publica et Privata – 1786-től Acta Oeconomica Publica*) 1787–1848.
- ll) XII. Urbéri iratok (*Acta Urbarialia*) 1787–1848.
- mm) XIII. Összeírásokra vonatkozó iratok (*Acta Conscriptionalia*) 1787–1790.
- nn) XVI. Gyűjtések iratai és nyugtái (*Collectae et earum Quietantiae – 1818-tól Tűzvédelmi iratok Acta Incendiaria is*) 1787–1848.
- oo) XIX. Betáblázások és örökbevallások (*Intabulationes et Fassiones – 1813-tól Oppignorationes is*) 1791–1848.
- pp) XX. Végrendeletek és Codicillusok (*Testamenta et Codicilli*) 1791–1848.
- qq) XXI. Árszabások (*Limitationis Objectum*) 1796–1848.
- rr) XXII. Tizeddel kapcsolatos iratok (*Acta Decimalia*) 1796–1848.
- ss) XXIII. Határookra vonatkozó iratok (*Acta Metalia*) 1796–1848.
- tt) XXIV. Közrendészeti iratok (*Res Politiae Publicae*) 1787–1848.
- uu) XXV. A városi haszonvételekre, allodiumokra és a város magángazdálkodására vonatkozó iratok (*Acta Regalia et Allodialia seu Oeconomica Civitatis Privata*) 1796–1848.
- vv) XXVI. A ki- és bevándorlásra vonatkozó iratok (*Negotia Impopulationis et Emigrationis*) 1796–1848.
- xx) XXVII. Vagyon háramlások (*Caducitates et ius detractus*) 1787–1848.
- yy) XXIX. Szőlő és szőlőhegyi csőszök jegyzékei (*Regesta Vinearum Custodum et Promontiorum*) 1827–1848.
- zz) Terményárak (*Frugum Praetia*) 1787–1795.
- aaa) Élelmiszerárak táblázatai (*Victualium et Naturalium Praetii Tabellae*) 1787–1790.
- bbb) Bor- és terménytized jegyzékei (*Regesta Decimarum Vini et Frugum*) 1791–1795.
- f) A nemzeti iskolákra vonatkozó tanácsi levelezés (*Correspondentiae Nationales Scholas Tangentia*) 1778–1825.
- g) Polgárkönyvek (*Bürger-Register, Bürgerbuch*) 1535–1848.
- h) Bizonyítványok jegyzőkönyve (*Protocollum Testimonialum et Valvalium*) 1771–1782.
- i) Örökbevallási jegyzőkönyvek 1529–1848.
- aa) Fassion Protocollum (ld. még APOe XIX.) 1742–1848.
- bb) Protocollum iudicarium (Oe IX. et I.), *Gerichtsbücher, Diarium Iudicarium, Acta Dicasterialia* 1437–1590, 1699–1786.
- cc) Sopron urbéres községeinek felvallási könyvei jobbágyi telkek adásvételéről 1837–1848.
- j) Végrendeletek 1505–1848.
- aa) Végrendeletek jegyzőkönyvei (*Testamentsprotocoll*) 1761–1848.
- bb) Végrendeletek (Oe Testamenta Lad. A–Z) (ld. még APOe XX.) 1505–1787.
- k) Hagyatéki leltárak (*Inventaria*) 1617–1650.
- l) Betáblázási jegyzőkönyvek (*Intabulationes*) (ld. még APOe XIX.) 1761–1848.
- m) Végrehajtási iratok 1774–1848, 1850.
- aa) Végrehajtások, becsük és helyszíni szemlék jegyzőkönyve (*Protocollum executionum, aestimationum et oculatorum*) 1774–1841.
- bb) Végrehajtási és árverési jelentések (*Executions- und Versteigerungsberichte*) (Oe Jud. B. XI.). 1791–1848, 1850.

n) Perenkívüli eljárási iratok 1688–1766.

aa) Állagon kívüli osztálylevelek és összeírások (*Divisiones et conscriptiones extra series repertae*) (*Oe Jud.*) 1688–1766.

bb) Felszámolásokra és végkielégítésekre vonatkozó iratok (*Liquidationes et contentationes*) (*Oe Jud.*) 1723–1766.

o) Zalogszerződések jegyzőkönyve (*Versatz-Protocoll*) 1818–1848, 1849.

p) Forma- és példagyűjtemény (*Stylarbuch*) 1833–1849.

q) Instrukciók és esküszövegek könyve (*Instructiones et formulae juramentorum*) 1780–1820.

r) Csöszök könyve (*Hütter Buch*) 1729–1742.

Lásd: BFL IV. 1002. A város tulajdonképpeni kormányzója a 12 tagú belső tanács (szenátus). A szenátorok megbízatása élethosszig tartott. Soraikból választották a polgármestert, a városbírórt és városkapitányt. Ha a polgármester katolikus volt, akkor evangélikus városbírórt választottak és fordítva. Választásuk egy-, két- vagy hároméves ciklusra szólt, ennek elteltével az illető ismét tanácsnok lett.

A tanácsülési jegyzőkönyvek állaga szinte 1533-tól folyamatos. Minden jel arra mutat, hogy a jegyzőkönyvek ívenként készültek a 15–18. században és csak később kötötték össze őket. Sokat az üléseken tárgyalt iratokkal együtt, vagy azok nélkül az irodában tartottak, majd az Oertel-féle 1783–1786-os rendezés során az iratokkal együtt ezeket is lajstromozták, így a jegyzőkönyvek hiányzó évei valószínűleg még mindig az iratok között lappangnak. A középkori okleveleket Házi Jenő főlevéltáros 1541-ig kiemelte a sorozatból és a DL gyűjteménybe sorolta be őket. Oertel János Károly az 1783–1786-os levéltárrendezés során a városi levéltárban megtalálható összes iratot különböző jelzetű mesterséges tárgyi csoportokba rendezte. Az így rendezett iratok esetében a ladulák fasciculusokra oszlanak, amelyben egy-egy folyószám alatt található az iratok. Az Oertel-féle rendezést követően az 1787 és 1902 közötti tanácsí iratok állaga az „Acta Politica et Oeconomia” („e”) állagban található. Az iratok itt is az Oertel-féle rendezéshez hasonlóan mesterséges tárgyi csoportokba lettek besorolva, amelyekhez az évente készült tárgy-, ill. tulajdonnév mutató szolgál segédletként. Az iratok a római számmal jelzett tárgycsoporton belül folyamatos sorszámozással vannak ellátva. A polgárkönyvek a Sopronban polgárjogot szerzett egyének felsorolását tartalmazzák. 1535-től kezdve 1862-ig bezárólag vezették a polgárkönyveket. A gyűjteményből 13 kötetet őriz a városi levéltár. A polgárkönyvek sorozata két helyen törik meg, mégpedig 1581–1611 között, amikor a polgárkönyv írását abbahagyták, majd pedig az 1655–1676. évek között, amikor a polgárkönyv a tűzvésznek esett martalékul. A kötetek bejegyzései tartalmazzák a felvétel és az eskütétel napját, a felvett polgár nevét, származási helyét, foglalkozását és a felvételi díj összegét. Többnyire a kezesek nevét is feltüntették. A kutatást a kötetek végén található névmutató segíti. Az 1746–1850 között vezetett ún. „Fassionsprotokoll”-ok azaz örökbevallási jegyzőkönyvek a tulajdonjog-változásokról szóló rendszeres örökbevallási jegyzőkönyvek. Ezeket latinul, németül vagy ritkábban magyarul vezették. 1734-től Grundbuch-nak, 1747-től pedig Vermögungsbuch-nak hívták őket. A tulajdonjog-változás bejelentése Sopronban kötelező volt; a felek a város jegyzője előtt tették meg felvallásaikat. Ezt a városi tanács ellenőrizte és erről jegyzőkönyvet is vett fel. Ha az ellenőrzés során mindent helyesnek találtak, a tényállásról okmányt állítottak ki. Ezekben az okmányokba ugyancsak igen értékes adatokat vezettek be, így beírták az ingatlan fekvését, a terület nagyságát, a szomszédokat és a házszámot. Sopron város úrbéres községeinek felvallási jegyzőkönyvei Sopron város nyolc úrbéres községének – Ágfalva, Kelénpaták, Meggyes, Harka, Lépesfalva, Balf, Bábfalva és Kópháza – jobbágytelkeiről vezetett adásvételeket rögzíti. A kutatást a jegyzőkönyvek végén található betűrendes mutató segíti. A végrendelezést az 1715. évi XXVII. tc. szabályozta először törvényileg. 1761-től minden Sopronban készült végrendeletet jegyzőkönyveztek, a kutatást a kötetek végén található betűrendes mutató segíti. A hagyatéki leltárak külön állaga („k”) a következő évekből maradt fenn: 1615–1635 és 1650. A hagyatéki leltárak vizsgálatához kitűnő kiegészítésül szolgálnak a IV. A. 1015. fondszám alatt található Sopron Város Törvényszékének jegyzőkönyvei, amelyeknek 1627-től vezetett állagába ugyancsak bemásoltak inventáriumokat. A

betáblázási jegyzőkönyvek állaga („l”) az 1761–1848-ig terjedő ún. betáblázási könyveket (Intabulationes) tartalmazza, amelyekbe az ingatlant megterhelő adósságokat vezették be, ill. az adósság kiegyenlítése után kitáblázással törölték az adósságot. A betáblázási jegyzőkönyvek állagát a végrehajtási iratok állagának („m”) két sorozata a végrehajtási jegyzőkönyvek (1736–1847.) és az árverések jegyzőkönyve (1773–1776) egészíti ki. A zálogszerződések jegyzőkönyvébe („o” állag) a városi jegyző előtt megkötött zálogszerződéseket jegyezték be. A tájékozódást a kötetek végén megtalálható betűrendes mutató segíti. A forma és példagyűjtemény („p”) egy 1833–1849 között felfektetett Styler-Buch-ot tartalmaz, betűrendes mutatóval a végén, az Instrukciók és esküszövegek könyve („q”) a városi tisztviselők részére kiadott hivatali utasításokat tartalmazza 1780 és 1820 között, a csőszök könyve („r”) pedig a csőszök esküjének a szövegét, ill. a csőszök felsorolását 1729 és 1742 között.

SL IV. A. 1004. Sopron Város Tanácsa Részgyűlésének (Particular Consess) iratai 1812–1848. 2,5 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1812–1847.

b) Iratok 1812–1848.

Az iratanyag a kihágási és a kisebb polgári peres ügyekben ítélező kisebb (polgármestertől és 2 tanácsosból álló) tanács vagy részgyűlés iratait és jegyzőkönyveit tartalmazza. A kutatást a jegyzőkönyvek végén található névmutató könnyíti meg.

SL IV. A. 1005. Sopron Város Gazdasági Bizottságának iratai (Wirtschaftscomission) 1785–1819. 0,09 ifm.

A gazdasági ügyek véleményezésére és elintézésére meghozott bizottság iratait tartalmazza a fond. Feladatai közé tartozott többek között az is, hogy a város ingó és ingatlan vagyonára felügyeljen. 1788 és 1848 között a jegyzőkönyvek teljes szövege a tanácsulési jegyzőkönyvekbe lett bemásolva, a kutatást a jegyzőkönyvek végén található mutatók segítik.

SL IV. 1006. Sopron Város Építészeti és Szépítészeti Bizottmányának iratai (Bau- und Verschönerungs-Commission) 1836–1848. 0,34 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1836–1848.

b) Iratok 1836–1848.

A Bau- und Verschönerungs Commission az 1836. május 23-án kelt Bau-Statut (építészeti rendszabály) rendelkezése alapján létrehozott bizottság. 1837-től az építési kérelmeket, ill. az emelet-ráépítési és átalakítási terveket ehhez a bizottsághoz kellett benyújtani. A bizottság hatáskörébe tartozott az elkészült építkezések és átalakítások ellenőrzése is. Az iratokról darabszintű jegyzék készült, ill. Excel programban időrend, tulajdonos, utca, ill. tervező alapján is kutatható.

SL IV. A. 1007. Sopron Város Árvaválasztmányának (Commission Pupillaris, Pupillar Commission, Waisen Commission) iratai. 1626–1848. 5,8 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1783–1789, 1790–1848 (1851).

b) Árvakimutatók 1775–1831.

c) Variæ Litteræ expeditoriæ Pupillorum (Oe XL.) 1695–1765.

d) Sopron város úrbéres községeinek (Ágfalva, Balf, Bánfalva, Harka, Kelénpaták, Kópháza, Lépesfalva, Fertőmeggyes) árvaiügyi nyilvántartásai 1626–1848.

Az árvaválasztmány feladata az árvák vagyonának a kezelése, az árvavagyon összeírása, a nyilvántartások, valamint az árvaszámadások vezetése volt. A bizottmány hatáskörébe tartozott az

árvapénztári kifizetések engedélyezése, az árvák birtokában található ingatlanok bérbeadása, ill. eladásának a jóváhagyása. A fond három állagából a jegyzőkönyvek 1783-tól 1851-ig tartalmazzák az árvaválasztmány üléseinek a jegyzőkönyveit.

SL IV. A. 1008. Sopron Város Adópénztárának iratai 1527–1848. 12,6 ifm.

a) Adóösszeírások 1527–1770.

aa) Extractus steuales (Oe XLIII.) 1761–1770.

bb) Contributiones saeculi XVI–XVIII. (Oe XLII. et RR., XLIII. et SS., LVI.) 1527–1726.

cc) Grundbuch, Haus- und Vermögensbuch 1730–1848 (1852).

b) Katonatartrási elszámolások (Computus Hybernales Oe LXI.) 1717–1786.

c) Adóketési lajstromok (Steueranschlag).

d) Adópénztári naplók (1730.) 1833–1848 (1850).

e) Adópénztári számadások 1816–1848 (1853).

aa) Hadiadó számadások 1816–1848 (1850).

bb) Háziadó számadások 1818–1821.

A fond az országos és a háziadó kivetésére és beszedésére létesített hivatal iratait, azaz adóketéssel kapcsolatos könyveket (Steuer-Anschlag, Grundbuch, Haus und Grundstück Beschreibung, Vermögensbuch), adóbeszedéssel kapcsolatos könyveket (Contra-Quittungen, ketési-beszedési jegyzék, Steuer-Eintragungs Protocoll, Steuer-Amts Protocoll, 1730–1848), adónaplókat (1827–1848), adóhivatali számadásokat (1816–1848), adóösszeírásokat (1749, 1766–67, 1776–77) tartalmaz. Adó vonatkozású összeírások még az Oertel-féle rendezés megfelelő sorozataiban, ill. az Acta Politica et Oeconomica III. kútfőjében is található.

SL IV. A. 1009. Sopron Város Kamarási Hivatalának (Kammer-Amt) iratai 1527–1848. 20,2 ifm.

a) Házipénztári naplók (Complura antiqua regesta perceptionum et erogationum) (Oe VIII. et H.) 1540–1660.

b) Számadások (Variae rationes antiquiores) (Oe XXII.) 1531–1570.

c) Kamarási számadások (Cammer Amts Rechnung, Raitt Register, Cammer Register, Cammer Raittung, Cammer Rechnung, Rubriquen Buch) 1527–1848.

d) Kamarási naplók (Cammer Amts Journal) 1785–1848.

e) Alkamarási számadások (Cammerdieners Raittung, Unterkammeramts Rechnung, Rubriquen Buch) 1620–1848.

f) Alkamarási naplók (Unterkammerers Journal, Unterkammeramts Journal) 1798–1848.

g) Sopron Város Téglaegetőjének naplói (Zeigel-Rechnungs Journal) 1836–1848.

h) Sopron Város Téglaegetőjének számadásai (Ziegel-Rechnung).

i) Sopron Város Kórházának (Krankenhaus, Lazaret, Versorgungshaus) számadásai 1533–1846.

j) A Lackner-féle Fogolykiváltó-, később Árvaalapítvány számadásai 1743–1848.

k) A Pritz Xav. Ferenc-féle Ösztöndíj Alapítvány számadásai 1840–1848.

l) A Voss-féle Árvaalapítvány számadásai 1783–1848.

m) Templomi számadások 1528–1827.

aa) Rationes antiquae variae Beneficia concernentes (Oe XXX.) 1549–1656.

bb) A Szt. György templom számadásai (Rationes Antiquae Ecclesiae Sancti Georgii) (Oe XXV.) 1528–1662.

cc) A Szt. Mihály-templom számadásai 1539–1828.

dd) A Szentlélek-templom számadásai 1822–23.

n) Hagyatékok kifizetéséről készített nyugták (Quietantiae variae antiquae, Oe XXXII.) 1527–1699.

o) Vegyes pénztári és számadási könyvek (Cammer Rechnungs Übergab Rechnungs Ruration, Zeug-Warths Rechnung, Contra-Quittungen, Beylagen zur Cammer Rechnung, Praenotationsbuch für das Stadt Cammer Amt stb.) 1593–1845.

Lásd: BFL IV. 1006. Sopron város levéltárának gazdag kora újkori iratsorozataiból kiemelkedik a számadáskönyvek sorozata, amelyek az egykori kamarási hivatal (Kammeramt) működése során keletkeztek. Évszázadokra visszamenőleg tükrözik a város gazdálkodását, s múltjának számos eseményét. Sopron Város Kamarási Hivatala (Kammeramt) még a középkorból származik; élén a kamarás állt, aki a város összes bevételeit és kiadásait kezelte. Beosztottja, s egyben ellenőre a Cammerdiener, majd az alkamarás (Unter-Kämmerer). A Kamarási Hivatal működését a tanács kiküldöttei ellenőrizték. A számadáskönyvek rendszerét tekintve bevételi és kiadási rovatokat különíthetünk el egymástól. A városi bevételeket a következők tették ki: A) Városi regálé jövedelmek; B) Városi tőkéből, ingatlan vagyomból származó bevételek; C) Városi földbirtokból, birtokgazdálkodásból eredő bevételek; D) A városok hivatali működésével kapcsolatos bevételek; E) Rendkívüli bevételek. A városi kiadások oldalán a következő tételek szerepelnek: A) Haszonvételekkel, azok fenntartásával kapcsolatos kiadások; B) Városi ingatlan- és pénzvagyonnal kapcsolatos kiadások; C) Városi birtokgazdálkodás költségei; D) Városok hivatali működésével kapcsolatos kiadások; E) Rendkívüli kiadások.

A fond a kamarási számadások 1527-től kezdődő állaga mellett alkamarási naplót, számadásokat (1620–1848.), ill. a városi hatóság kezelésében vagy felügyelete alatt álló alapok és alapítványok számadásait tartalmazza, így többek között az Armen Institut számadásait, amelyet 1787-ben alapítottak a koldulás megszüntetésére (számadásainak évköre: 1788–1796), vagy a Lacknerische Waisenfundation számadásait (1743–1848). Ezt az alapot Lackner Kristóf, Sopron egykori polgármestere alapította 1629-ben a török fogságba jutott soproniak kiváltására, ill. árvák neveltetésére. Ugyancsak a Kamarási Hivatal felügyelete alá tartozott a Voss-féle árvaházi alap (számadásai 1783–1895 közöttiek), a Pritz-féle 1829-ben alapított ösztöndíj alapítvány (1840–1848), valamint a kórház alap (1535–1848).

A város plébánosának és a templomatyának éves elszámolási kötelezettsége volt a város mint kegyúr felé. Ezeket a számadásokat a mindenkori templomszámadó a városi tanácshoz nyújtotta be, amelyet a tanács egy kiküldött bizottsággal ellenőriztetett. A Szent György-templom számadásai 1564-től 1665-ig, a Szent Mihály-templom számadásai 1539–1848 között található meg a fond külön állagában.

SL IV. A. 1010. Sopron Város Árvapénztárának iratai 1533–1854. 15,61 ifm.

a) Árvakönyvek 1687, 1838–1845.

b) „Régi” árvaszámadások 1533–1578, 1772–1853.

c) Árvapénztári naplók és kézikönyvek 1804–1848.

d) Árvapénztári számadások 1804–1847.

e) Letéti naplók 1804–1810.

f) Letéti előjegyzési főkönyvek 1828–1848.

g) Adósok könyve 1796–1844.

h) Vegyes nyilvántartások.

A városi árvapénztár kezelte az árvák vagyonát és felügyelte a kirendelt gyámok tevékenységét. Az árvapénztár az árvagondnok vezetése alatt állt, s az árvagyomról készült számadásokat az árvabizottmány ellenőrizte. A fond árvakönyveket, árvapénztári naplót és kézikönyveket, számadásokat, letéti naplót, adósság nyilvántartásokat és egyéb vegyes nyilvántartásokat tartalmaz. A régi árvaszámadásokról (1772–1851) darabszintű jegyzék áll rendelkezésre.

SL IV. A. 1011. Sopron város perceptorának iratai. Számadások (Perceptorats-Rechnung) 1721–1780. 0,09 ifm.

Sopron város bizonyos haszonvételeit, kölcsöneit és ezek kamatait az erre a célra kiküldött perceptor (számadó) kezelte. Ez irányú tevékenységéről éves elszámolást vezetett. A számadások csak hiányosan maradtak fenn, laponkénti átnézéssel kutathatók.

SL IV. A. 1012. Sopron város provizorának iratai. Számadások (Provisorats-Rechnung, Provisorat-Amts Rechnung) (1779) 1833–1848. 0,3 ifm.

A provizor Sopron város külső gazdálkodásának a felügyeletével megbízott városi tisztségviselő, akinek a feladatkörébe a városi szőlők, szántók, rétek, erdők és legelők kezelésének, ill. fenntartásának az ügyei tartoztak, valamint a nyolc úrbéres község kötelezettségeinek – ld. robotnak – a behajtása, nyilvántartása és elszámolása. A fennmaradt provizori számadások és robot elszámolások a városi kamarási hivatal iratanyagából lettek kigyűjtve. Laponkénti átnézéssel kutathatók.

SL IV. A. 1013. Sopron Város Erdőhivatalának (Waldamt) iratai 1793–1848. 2,6 ifm.

a) Számadások (Waldamts-Rechnung, Waldmeisters Rechnung) 1793–1848.

b) Vegyes erdőhivatali könyvek 1804–1848.

A fond az erdőmester vezetése alatt álló hivatal ügyiratait tartalmazza. Sopron város és volt úrbéres községeinek erdőgazdálkodását a 19. század 70-es éveinek a végéig általában a város polgárainak és az úrbéres községek lakosságának az épület- és tűzifa szükséglete határozta meg. Az iratanyag darabszintű jegyzék segítségével kutatható, a különböző számadások (Waldamts-Rechnungen, Waldmeister Rechnungen, Holzrechnungen), ill. erdőhivatali könyvek (Waldbuch Holzbuch, Holz Repartition stb.) tárgyi csoportosításban található.

SL IV. A. 1014. Sopron Város Számvevő Bizottságának iratai (Difficultates et reflexiones super positis rationibus) (Oe LX.) 1733–1775. 0,1 ifm.

A számvevő bizottsági megjegyzéseket és felmentéseket általában a számadáskötetek végére írták be, ezért nincs a bizottság működésének, önállóan megmaradt iratanyaga. A fond szorosan kötődik a IV. A. 1003. Sopron Város Tanácsának iratai elnevezésű fond c) állagához.

SL IV. A. 1015. Sopron Város Törvényszékének iratai 1532–1848 (1850). 36,8 ifm.

a) Törvényszéki jegyzőkönyvek (Protocollum sententiarum) 1627–1847.

b) Törvényszéki iratok 1532–1782.

aa) Litteralia ad iurisdictionem criminalem spectantia (Oe XVI.) 1772–1782.

bb) Varii processus et alia (Oe XXXVIII.) 1543–1776.

cc) Varii processus et miscellanea (Oe XXXIX.) 1542–1725.

dd) Varia acta iuridica (Oe LVIII–LIX.) 1532–1703.

ee) Processus et mandata iuridica atque alia diversa iuris remedia (Oe XXXII. et GG.) 1535–1718.

ff) Acta criminalia antique (Oe XLVI. et VV.) 1532–1767.

gg) Acta criminalia recentiora (Oe XLVII. et XX.) 1722–1765.

c) Polgári perek 1723–1848 (1850).

aa) Causae civiles (Oe Ladulákon kívül) 1723–1793.

bb) Polgári perek és polgári törvénykezési iratok (Acta iudicialia, APOe XIV.) 1784–1848 (1850).

d) Büntetőperek 1748–1848.

aa) Causae Criminales (Oe Ladulákon kívül) 1748–1787.

bb) Büntetőpererek és büntető törvénykezési iratok (Acta politico-criminalia – 1813-tól Acta criminalia APOe XVII.) 1787–1848 (1850).

e) Vizsgálati iratok 1663–1787.

aa) Protocollum inquisitionum 1663–1787.

bb) Inquisitiones criminales (Oe XLVII. et XX. 4–7.) 1756–1765.

cc) Inquisitiones iudicariae in criminalibus (Oe Jud.) 1782–1787.

dd) Inquisitiones iudicariae in civilibus (Oe Jud.) 1782–1787.

f) Tárnokszéki iratok 1536–1830.

aa) Acta Tavernicalia 1741–1830.

bb) Acta Tavernicalia (Oe XV. et P.) 1536–1766.

g) Árvaügyek iratai 1791–1848.

aa) Waisengeschäft (Oe Jud. B. IX.) 1791–1848 (1850).

bb) Verlassenschaft und Schuldensachen (Oe Jud. B. VIII.) 1790–1848 (1850).

h) Vegyes törvényszéki iratok.

aa) Expeditionsconcepte und Correspondenzen (Oe Jud. B. XXII.) 1791–1848 (1850).

bb) Beweise von jeder Gattung (Oe Jud. B. XVIII.) 1791–1848 (1850).

cc) Vermischte Schriften (Oe Jud.) 1762–1785.

dd) Das Justizfach betreffende Schriften (Oe Jud.) 1771–1782.

ee) Perkimutatások (Tabellae processuum) 1805–1850.

i) Sopron Város Úriszékének jegyzőkönyvei és iratai (APOe XXVIII.) 1788, 1789, 1791–1845.

Lásd: BFL IV. 1014. A fond Sopron Város Bírósága által tárgyalt polgári és büntető peres ügyek iratait és jegyzőkönyveit tartalmazza. A soproni bíróság a kihágási és rendészeti ügyek kivételével első fokú hatóságként működött, innen a Budai Tárnokszékhez lehetett fellebbezni, ill. 1791-től büntető ügyekben a Királyi Táblához. A tárnokszéki iratok a tárnokszékhez megfellebbezett ügyekben hozott ítéleteket vagy felülvizsgálati határozatokat tartalmazza. A polgári perek és polgári törvénykezési iratok az Acta Politica et Oeconomica XIV. kútfőjében találhatóak a IV. A. 1003. e) állagban. A büntető perek és büntető törvénykezési iratok az Acta Politica et Oeconomica XVII. kútfőjében találhatóak a IV. A. 1003. fond e) állagában. A fond i) állaga tartalmazza Sopron Város Úriszékének iratait 1788, 1789, 1791–1845 között. Az úriszék a földesúr jogszolgáltató törvényszéke, Sopron város úrbéres falvainak jobbágysai felett ítélkezett polgári és büntető ügyekben. 1729 után a polgári, a 18. század vége óta az úrbéri és büntető ügyekben hozott ítéletet másodfokon a megyei törvényszéknél lehetett megfellebbezni. A sedria ítéletét pedig a Helytartótanácsnál lehetett felterjeszteni. Az úriszék működését az 1848. évi IX. tc. törölte el.

SL IV. A. 1016. Sopron Város II. József-féle Törvényszékének (Judicium Subalternum) iratai 1783–1790. 6,33 ifm.

a) Törvényszéki jegyzőkönyvek (Diarium iudicarium) 1768–1790.

b) Törvényszéki iratok 1786–1780.

aa) Oe Jud. I–XVI. kútfő 1786–1790.

bb) Oe Jud. I–XXII. kútfő 1788–1790.

cc) Nachtrag vermischter Gerichtsakten (Oe Jud.) 1783–1787.

dd) Segédkönyvek (iktatók, mutatók) 1787–1790.

c) A szóbeli eljárás iratai 1785–1790.

aa) Jegyzőkönyvek 1787–1789.

bb) Mündliche Nothdurftshandlungen (Oe Jud. NB.) 1786–1787.

cc) Mündliche Verfahren in Rechtssachen (Oe Jud. B. XV.) 1788–1790.

dd) Nachtrag deren mündlichen Nothdurftshandlungen (Oe Jud.) 1786–1790.

d) Árvavagyon összeírások (Oe Jud.) 1786–1790.

Lásd: BaML IV. 9. Az Oertel-féle Juridica 1788-cal kezdődő I–XXIII. kútfőre (fasciculusra) osztott anyagából (B) a VIII. (Verlassenschaft und Schuldensachen), IX. (Waisengeschäfte), XI.

(Executions- und Versteigerungsberichte), XVIII. (Beweise von jeder Gattung) és XXII. (Expeditionsconcepte und Correspondenz Acten) kútfők 1790. után is folytatódtak; ekkori anyagukat ld.: Sopron Város Törvényszékének [IV. A. 1015. g); h)aa, bb)], ill. (a XI. fasc.-t) Sopron Város Tanácsának fondjában [IV. A. 1003. m)].

SL IV. A. 1017. Sopron Város Levéltárának iratai 1705–1848. 0,2 ifm.

A fond a levéltár ügyintézése során keletkezett iratokat tartalmazza, többek között a tanácsi iratok lajstromozási munkálatairól készült kimutatásokat 1783–1790., ill. 1842–1852 között, vagy a levéltár bővítésével kapcsolatos iratokat 1810–1829 között.

SL IV. A. 1018. Fadtiga Boldizsár feljegyzési könyve (Baltaser Fadtiga Schreib Buech, hierin verzeichnet alle meine Parttey Sachen denen ich vor E. E. Rath, vor Herrn Burgermaister, Herrn Stattrichter, und Commission sachen diendt hab durch mich beschrieben worden, pro Memoria) 1596–1608. 0,07 ifm.

Fadtiga Boldizsár 1594. augusztus 9-én nyeri el a polgárjogot, majd 1596-ban bevélasztják a belső tanácsba. Az iratanyag Fadtiga Boldizsár feljegyzéseit tartalmazza 1596 és 1608 között.

SL IV. A. 1019. Dobner Ferdinánd polgármester és városhíró feljegyzései 1429–1730 (1739). 0,2 ifm.

a) Fasti consulares primi consulatus Ferdinandi Dobneri Reg. Lib. Civitatis Patriae Soproniensis Consulis 1700–1704.

b) Negotia Publica Anni 1700 et sequent. sub Consulatu Ferdinandi Dobner pro tenuitate virium exantlata (hozzáköve: Gemeinbetrachtungen) 1700–1705.

c) Colligatum 1429–1719.

d) Diarium Senatorium et Oeconomicum 1725–1730 (1739).

Dobner Ferdinánd jelentős szerepet töltött be Sopron közeletében, 1689-től a haláláig belső tanácsos, 1698–1699, 1710–1711 és 1718–1719 között városhíró, 1700–1701, 1704–1705, 1712–1713 és 1720–1721 között polgármester. Feljegyzései között találjuk a város különböző szabályrendeleteit, ld.: Fleisch-Accis Ordnung 1700; különböző instrukciókat; a városi magisztrátus újjávélasztásával kapcsolatos másolatokat 1700–1702 között.

SL IV. A. 1020. Johann Wohlmuth feljegyzési könyve 1717–1737. 0,05 ifm.

Johann Wohlmuth ügyvéd 1712. december 9-én nyerte el a polgárjogot. 1714-ben belső tanácsossá választják, majd 1730–1731 között városhíró, 1725-ben és 1732–1733 között polgármester. A fond az ő feljegyzéseit tartalmazza.

SL IV. A. 1021. Lochner János Bernát ügyvéd és belső tanácsos feljegyzési könyve 1656–1659. 0,03 ifm.

Lochner János Bernát ügyvéd 1648. január 8-án nyeri el a polgárjogot. 1650-ben Vormund, 1653-tól pedig a belső tanács tagja. A fond az ő feljegyzéseit tartalmazza.

SL IV. A. 1022. Reis und Relations Protocoll 1704–1706, 1734–1736. 0,05 ifm.

A fond a városi tisztviselők kiküldetésével kapcsolatos beszámoló jelentéseket tartalmazza.

SL IV. A. 1023. A városi lakosság szervezetének kimutatása 1569. 0,02 ifm.

A fond tulajdonképpen Muster-Register az 1569. évből.

SL IV. A. 1024. Sopron Város Titkos Levéltára 1199–1846. 2,4 ifm.

a) Városi birtokokra vonatkozó iratok (Ágfalva, Kelénpatak, Harka, Meggyes, Lépesfalva, Balf, Bánfalva, Kópháza) (Oe A–H.) 1199–1789.

b) A városi tizedjogra vonatkozó iratok (Acta decimalia Oe I.) 1283–1836.

c) Városi privilégiumok és királyi parancslevelek (Privilegia antiqua et mandata regum Hungariae civitatem Soproniensem speciatim respicientia – Oe K–N.) 1260–1848.

d) A soproni társaskáptalanra vonatkozó iratok (Acta neo erectum Collegiatum Capitulum Soproniense respicientia – Oe O.) 1778–1785.

Az iratanyag a IV. A. 1003. fondhoz tartozik.

SL IV. A. 1025. Soproni nemesekre vonatkozó iratok levéltári gyűjteménye 1416–1790. 1,2 ifm.

a) Literalia Armalistarum (Oe XIV.) 1587–1734.

b) Varias Litteras Armales et diversa Testimonia (Oe XLIV. et TT.) 1416–1790.

Az iratanyag a IV. A. 1003. fond c) állagának ee) sorozatába tartozik, ld.: Oe. XIV, XLIV et TT.

SL IV. A. 1026. Sopron város újonnan lajstromozott iratainak levéltári gyűjteménye (Neoregstrata Acta) 1543–1896. 4,75 ifm.

A rendezési munkák során előkerült lajstromozatlan iratok Házi Jenő főlevéltáros által létesített gyűjteménye. Az iratok tárgyi és időrendi csoportosításban 45 kútfőbe kerültek. Az iratanyag darabszintű jegyzék segítségével kutatható.

SL IV. A. 1028. Sopron Város Számvevői Hivatalának (Exactoratus Officium) iratai 1779–1848 (1853). 0,2 ifm.

a) Rendeletek gyűjteménye 1779–1853.

b) Iratok 1779–1848.

A számvevőséget 1782-ben a Kamarási Hivatal működésének központi szabályozásakor állították fel. Élén a számvevő állt, az ő feladata volt a városi könyvek vezetése, valamint a város pénzügyeinek ellenőrzése; tulajdonképpen a kamarási hivatal tevékenységét ellenőrizte. Az iratanyag hiányosan maradt fenn, az iratok szállankénti átnézéssel kutathatók.

SL IV. A. 1029. Sopron Város Hegymesteri Hivatalának iratai (1619) 1626–1847 (1879). 0,45 ifm.

Az iratanyag hegykönyveket, helyszíni szemlék feljegyzéseit, különböző becsléseket tartalmaz az adott évkörből.

SL IV. A. 1030. Mezger Johann Ehrenreich városi belső tanácsos feljegyzései 1667–18. sz. eleje. 0,03 ifm.

Mezger Johann Ehrenreich 1667. január 21-én szerzi meg a pogárjogot, 1667-től a belső tanács tagja. A fond az ő feljegyzéseit tartalmazza.

SL IV. A. 1031. Sopron város főorvosának iratai 1827–1850. 0,31 ifm.

A fond oltási, ill. halotti jegyzőkönyveket tartalmaz.

SL IV. A. 1032. Városi végrendeletek gyűjteménye (töredék) 1750–1875. 0,48 ifm.

A fond a 18–19. századi városi lepecsételt, bontatlan végrendeletek gyűjteménye. A fond betűrendben, azon belül évsorrendben kialakított tárgyi csoportok szerint kialakított rendszerben rendezett, lapenkénti átnézéssel kutatható.

SL IV. B. 1101. Sopron Város Közgyűlésének iratai. Jegyzőkönyvek 1848. március 16–1848. december 30.

A jegyzőkönyvek egybe vannak kötve az 1848. március 15-ét megelőző időszak választott polgársági üléseinek jegyzőkönyveivel. Ld.: a IV. A. 1003. a).

SL IV. B. 1102. Sopron Város Középponti Választmányának iratai. Képviselőválasztói névjegyzékek. 1848. 0,2 ifm.

Az országgyűlési képviselők megválasztásáról az 1848. évi V. tc. rendelkezett. A képviselőválasztás megszervezése és lebonyolítása a Középponti Választmány feladata volt. Az iratanyag a képviselőválasztási névjegyzékeket tartalmazza választókerületenként.

SL IV. B. 1103. Sopron Város Községtanácsának iratai. Jegyzőkönyvek (Gemeinderaths-Protocoll) (APOe XV.) 1851–1861. 0,7 ifm.

Lásd: BFL IV. 1102. Az 1851. október 18–1853. október 9. közötti jegyzőkönyvek az APOe XV. kútfőjében található, az 1854–1861 között Gemeinderaths-Protokoll-ok a fondon belül nyertek elhelyezést, mutatók segítségével kutathatók.

SL IV. B. 1104. Sopron Város Tanácsának iratai 1849–1860. 2,6 ifm.

a) Jegyzőkönyvek (Raths-Protocoll) 1849–1852.

b) Gazdasági tanácsjegyzőkönyvek (Oeconom. Raths-Protocoll) 1853.

c) Elnöki iratok 1853–1860.

A fond szerves folytatása a IV. A. 1003. fondnak. Az elnöki iratok a tanácson kívül elnökileg elintézett ügyek iratait tartalmazza.

SL IV. B. 1105. Sopron Város Közgyűlésének iratai 1861. 0,1 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1861.

b) Országgyűlési iratok (APOe XVIII.) 1861.

A közgyűlési jegyzőkönyvek a tanácsulési jegyzőkönyvekkel (ld.: IV. B. 1106.) vannak egybekötve, az országgyűlési iratok az APOe XVIII. kútfő alatt találhatóak.

SL IV. B. 1106. Sopron Város Tanácsának iratai (1848) 1861–1872. 54,8 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1861–1872.

b) Elnöki iratok 1861–1872.

c) Tanácsi iratok: Acta Politica et Oeconomica 1848–1872.

aa) I. Egyháziügyi iratok (Acta Ecclesiastica) 1848–1872.

bb) II. Vallásügyi iratok (Acta Religionalia) 1848–1867.

- cc) III. Adóügyi iratok (*Acta Contributionalia*) 1848–1872.
 dd) IV. Katonaellátási és hadügyi iratok (*Acta Commissariatica et Bellica*) 1848–1872.
 ee) V. Közigazgatási iratok (*Acta Publico-Politica*) 1848–1872.
 ff) VI. Egészségügyi iratok (*Negotia Sanitatis*) 1848–1872.
 gg) VII. Árvaiügyi iratok (*Acta Pupillaria*) 1848–1872.
 hh) VIII. Világi alapítványi iratok (*Acta Fundationalia Saecularia*) 1848–1872.
 ii) IX. Oktatásügyi iratok (*Litteralia*) 1848–1872.
 jj) X. Kereskedelmi iratok (*Acta Commercialia*) 1848–1869.
 kk) XI. Közgazdasági iratok (*Acta Oeconomica Publica*) 1848–1872.
 ll) XII. Úrbéri iratok (*Acta Urbarialia*) 1848–1872.
 mm) XIV. Igazságügyi iratok (*Acta Iudicialia*) 1848–1872.
 nn) XVI. Tűzvédelmi iratok (*Acta Incendiaria*) 1848–1870.
 oo) XVII. Büntetőtörvénykezési iratok (*Acta Criminalia*) 1848–1852.
 pp) XIX. Betáblázások, örökbevallások, zálogolások (*Intabulationes, Fassiones, Oppignorationes*) 1848–1872.
 qq) XX. Végrendeletek és codicillusok (*Testamenta et Codicilli*) 1848–1872.
 rr) XXI. Árszabások (*Limitationis objectum*) 1848–1872.
 ss) XXII. Tizeddel kapcsolatos iratok (*Acta Decimalia*) 1848–1851.
 tt) XXIII. Határokra vonatkozó iratok (*Metalia*) 1848–1872.
 uu) XXIV. Közrendészeti iratok (*Res Politiae Publicae*) 1848–1872.
 vv) XXV. A városi haszonvételekre, allodiumokra és a város magángazdálkodására vonatkozó iratok (*Acta Regalia et Allodialia seu Oeconomica Civitatis Privata*) 1848–1872.
 xx) XXVI. A ki- és bevándorlásra vonatkozó iratok (*Negotia Impopulationis et Emigrationis*) 1848–1872.
 yy) XXVII. Magszakadások és háramlások iratai (*Caducitates et Jus Detractus*) 1848–1854.
 zz) XXIX. Szőlő- és szőlőhegyi csőszök jegyzékei (*Regesta Vinearum Custodium et Promontorium*) 1848–1866.
 d) Polgárkönyvek 1851, 1861–1862.

(Az 1851., 1861–1862. évi bejegyzések a még 1848. előtt megkezdett és a feudális kori fondok között kimutatott kötetben.)

- e) Örökbevallási jegyzőkönyvek (*Fassions-Protocoll*) 1848–1850.
 f) Végrendeletek jegyzőkönyvei (*Testaments-Protocoll*) 1849–1853, 1861–1867.
 (A jegyzőkönyvet 1861. május 13 – október 29. között a városi tanács vezeti, majd ettől kezdve a visszaállított Városi Törvényszék. (Lásd még APOe XX.)
 g) Betáblázási jegyzőkönyvek (*Intabulationes*) 1849–1850.
 h) Zálogszerződések jegyzőkönyve 1849.
 i) Rendeletek (*Normalien, Buch-Amts Schimmel*) 1855–1869.
 j) Instrukciók és eskü-szövegek (*Instructions- und Fidesformal-Buch*) 1848, 1851–1875.

A fond szerves előzménye a IV. A. 1003., ill. a IV. B. 1104. számú fond. A tanácsi iratok állaga a IV. A. 1003. e fond tárgyi csoportosításait követve kútfőkbe sorolja a város politikai és gazdasági jellegű iratait. Az ebből a felsorolásból hiányzó négy kútfő (XIII., XV., XVIII., XXVIII.) közül kettő (a XIII. és a XXVIII.) már 1848 előtt megszűnt, a XV. és XVIII. kútfő pedig tárgyilag más fondokba tartozik [XV: IV. B.1103., XVIII: IV. B.1105. b)], a fondjegyzékben ott van feltüntetve, irattárilag azonban továbbra is itt van elhelyezve. Az 1848 előtt a városi törvényszék anyagához sorolt XIV. és XVII. kútfők a külön állami igazságszolgáltatási szervezet felállításával jellegükben megváltozva, valóban tanácsi iratokká váltak: a XIV. kútfőbe (Iudicialia) ettől kezdve bíróságokkal folytatott tanácsi levelezés, bírósági kézbesítések, büntetéspénz beszédések, házassági engedélyek iratai kerültek. 1861 után néhány, a megszűnt soproni törvényszék által átadott befejezetlen per iratai is találhatóak itt. A kútfő egyre nagyobb részét 1872-től, ill. 1886-tól pedig már csaknem az egészét, rendészeti és kihágási fellelviteli ügyek teszik ki. A XVIII. kútfőbe (Criminalia) 1849 után már csak büntető ügyekben bíróságokkal folytatott tanácsi levelezést stb.

helyeztek el. 1852-re pedig ezt a kútfőt meg is szüntették. Az iratanyag középszintű jegyzék, ill. segédletek alapján kutatható.

SL IV. 1107. Sopron Város Rész-Bizottságának (Particular-Consess) iratai 1850–1852. 0,08 ifm.

Az iratanyag középszintű jegyzék alapján kutatható.

SL IV. B. 1108. Sopron Város Pénzügyi és Ellenőrző Szakosztályának (Finanz- und Controllsection) iratai 1865–1866. 0,09 ifm.

Az iratanyaghoz tartozó jegyzőkönyvek betűrendes mutató alapján kutathatók.

SL IV. B. 1109. Sopron Város Gazdasági Bizottságának (Wirtschafts-Commission) iratai. Jegyzőkönyvek 1858–1872. 0,5 ifm.

A fond a város igazgatási és gazdasági ügyeinek gyors és szakszerű elintézésére létrehozott bizottmányok egyike. A jegyzőkönyvek betűrendes mutatók alapján kutathatók.

SL IV. B. 1110. Sopron Város Építészeti és Szépítészeti Bizottmányának (Bau- und Verschönerungs-Commission) iratai 1849–1853. 0,34 ifm.

A fond szervesen kapcsolódik a IV. A. 1006. fondhoz. A város igazgatási és gazdasági ügyeinek gyors és szakszerű elintézésére létrehozott bizottmányok egyike.

SL IV. 1111. Sopron Város Iskola-Bizottmányának (Tanodai Bizottmány, Schul-Commission) iratai 1867–1872. 0,13 ifm.

Az iratanyag a különböző városi iskolák és a Schulcommission iratait tartalmazza.

SL IV. 1112. Sopron Város Árvaválasztmányának (Waisen-Commission) iratai 1857–1872. 2,5 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1857–1872.

b) Iratok 1857–1872.

Az iratanyag középszintű jegyzék alapján, ill. segédletek segítségével kutatható.

SL IV. 1113. Sopron Város Kamarási Hivatalának iratai 1848–1872. 5,7 ifm.

a) Számadások (Oberkammeramts-Rechnung, Hauptbuch, Richtiggestellte Cammeramts Rechnung) 1848–1872.

b) Naplók (Cammeramts Journal, Controlls Journal) 1848–1872.

c) Rubriquenbuch zur Obercammeramts Rechnung 1848–1865.

d) Alkamarási számadások (Unterkammerers Rechnung) 1848–1872.

e) Alkamarási naplók (Unterkammerers Journal) 1848–1872.

f) Sopron Város Téglaegetőjének naplói (Ziegel-Rechnungs Journal) 1848–1864.

g) Sopron Város Téglaegetőjének számadásai (Ziegel-Rechnung) 1848–1865.

h) Sopron Város Kórházának (Krankenhaus, Lazaret, Versorgungshaus) iratai 1849–1872.

aa) Számadások 1849–1872.

bb) Naplók 1860–1868.

i) Kager-féle Alapítvány számadásai 1864–1871.

- j) Lackner-féle Árvaalapítvány számadásai 1848–1872.*
- k) Pritz Xav. Ferenc-féle Ösztöndíjalapítvány számadásai 1848–1872.*
- l) Voss-féle Árvaalapítvány számadásai 1848–1872.*
- m) Soproni Szt. Mihály-templom.*
 - aa) számadásai 1849–1872.*
 - bb) pénztárnaplói 1866–1871.*
- n) Soproni Szentlélek-templom.*
 - aa) számadásai 1849–1872.*
 - bb) pénztárnaplói 1866–1871.*
- o) Vegyes könyvek 1859–1863.*

Lásd: BFL IV. 1006. Sopron Város Kamarási Hivatala a városnak a középkortól működő hivatala. Élén a kamarás állt, aki a város bevételeit és kiadásait kezelte. A kamarás mellett működött a számvevőség, amely ellenőrizte a kamarást és vezette a Rubriquenbuch-ot, amely a háztartási főkönyv elődjét jelentette.

SL IV. 1113/A. Sopron Város Árvapénztárának iratai 1848–1872. 4,45 ifm.

- a) Árvapénztári naplók, naplómelléletek és kézikönyvek 1848–1859.*
- b) Árvapénztári számadások 1848–1859.*
- c) Árvapénztári főkönyvek 1860–1869.*
- d) Árvapénztári naplók 1861–1872.*
- e) Cselekvő és szenvedő árvavagyon kimutatásai 1855–1872.*
- f) Amts Liquidierungs Operat 1866.*

Az iratanyag középszintű jegyzék alapján segédletek segítségével kutatható.

SL IV. 1114. Sopron Város Adópénztárának (Steuer Cassa) iratai 1848–1872. 15,4 ifm.

- a) Egyenes adók (és pótlékaik) kivetési, beszédési stb. könyvei 1853–1871.*
- b) Földadó (és pótlékai) kivetési, beszédési stb. könyvei.*
 - aa) Grundsteuer Protocoll 1857–1867.*
 - bb) Grundsteuer Repartition 1857–1867.*
- c) Házbéradó kivetési, beszédési stb. könyvei 1850–1867.*
- d) Jövedelem kivetési, beszédési stb. könyvei.*
- e) Személyes kereseti adó kivetési és beszédési stb. könyvei 1850–1870.*
- f) Fogyasztási adó naplók 1850–1854.*
- g) Inségi naplók 1851–1853.*
- h) Közmunkaváltság kivetési, beszédési stb. könyvei 1852–1863.*
- i) Községi adó kivetési, beszédési stb. könyvei 1850–1871.*

Az iratanyag a különféle állami egyenes- és pótagók, valamint a községi adók kivetésére, beszédésére létesített hivatal könyveit tartalmazza. Az állagok adónemenként vannak elkülönítve.

SL IV. 1115. Sopron város provizorának iratai 1848–1852. 0,07 ifm.

Az iratanyag Sopron város külső gazdaságának ügyeit intéző provizor számadásait és naplóit tartalmazza. A német nyelvű kötetek, laponkénti átnézéssel kutathatók. A fond szerves folytatása a IV. B. 1115. fondnak.

SL IV. 1116. Sopron Város Erdőhivatalának iratai 1849–1872. 2,36 ifm.

- a) Iktatott iratok 1870–1872.*
- b) Számadások (Wald- und Forstamts Rechnungen) 1849–1872.*

c) Vegyes könyvek 1849–1872.

Sopron város 1945-ig, amikor is a tulajdonát képező erdők a hozzájuk tartozó kőfejtőkkel, fűrészüzemekkel és faraktárakkal együtt állami kezelésbe kerültek, mintegy 5700 hektár erdővel rendelkezett. Sopron város és volt úrbéres községeinek erdőgazdálkodását a 19. század 70-es éveinek végéig általában a város polgárainak és az úrbéres községek lakosságának épület- és tűzifa szükséglete határozta meg. Az 1870-es év fordulópont az erdőgazdálkodásban, ekkor készült el az első ideiglenes soproni üzemterv, s az adott év egyben a fenyvesítés kezdetét is jelentette Sopronban. Fanemek tekintetében mai viszonyainkkal sok megegyezést találunk.

SL IV. 1117. Sopron Város Kapitányi Hivatalának (Stadthauptmannschaft) iratai 1861–1872. 7,45 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1861–1872.

b) Katonai iratok 1861–1872.

c) Vegyes nyilvántartások 1861–1872.

Lásd: BFL IV. 1012. Az iratanyag vegyes nyilvántartásai tartalmazzák többek között a házalók, cselédek nyilvántartását, s az útlevel kérelmeket. A fond középszintű raktári jegyzék alapján kutatható, segédletek segítségével.

SL IV. 1118. Sopron Város Levéltárának iratai 1849–1872. 0,1 ifm.

Az iratanyag tartalmazza a tanácsi iratok lajstromozási munkálatairól készült kimutatásokat (1849–1866), a levéltárból kiadott akták jegyzékét (1849–1888), szobaleltár (1851).

SL IV. 1119. Sopron Város Visszaállított Törvényszékének iratai 1830, 1861–1871. 31,55 ifm.

a) Polgári jegyzőkönyvek és iratok 1861–1871.

b) Büntető jegyzőkönyvek és iratok 1861–1871.

c) Végrendeletek, végrendeletek jegyzőkönyvei 1861–1871.

d) Telekkönyvek és telekkönyvi iratok (1830–1854) 1861–1871.

aa) Satzbücher I–II. állag.

bb) Controllbücher.

cc) Häuser Grundbücher, Zulehens Grundbücher.

dd) Telekkönyvi okiratok (Grundbuchs Akten, Urkunden Sammlung).

Lásd: BFL IV. 1122. Az 1861. év elején ült össze az ún. országbírói értekezlet, majd az április 17-én kelt országbírói körirat értelmében az eddig fennállott cs. kir. bírói hatóságokat megszüntették, s elrendelték a hazai törvények és törvénykezési eljárás visszaállítását. Sopron szabad királyi város újjáalakított városi bírósága 1861. május 1-jén kezdte meg működését.

SL IV. 1120. Sopron Város Sommás Bíróságának iratai 1864–1869. 0,2 ifm.

A sommás jegyzőkönyveket tartalmazó fond középszintű jegyzék és mutatók alapján kutatható.

SL IV. 1121. Sopron Város Törvényszékének iratai 1848–1850. 0,35 ifm.

A törvényszéki jegyzőkönyvek magyar és német nyelvűek. A kötetek végén mutató segíti a tájékozódást.

SL IV. 1122. Sopron Város Szegényintézeti Bizottmányának iratai 1860–1871. 0,12 ifm.

Sopron város tanácsa mellett működött a szegényügyeket intéző Szegényügyi Bizottmány. Az iratanyag töredékes, raktári jegyzék alapján tárgyi csoportosításban kutatható. Az iratanyag a Szegényügyi Bizottmány jegyzőkönyveit tartalmazza az 1867, 1869 és 1870-es évekből, valamint Sopron Város Szegényápolójának alapszabály-tervezetét 1871-ből, továbbá a bizottmány levelezését és számadását.

SL IV. 1123. Sopron Város Gazdasági Nagybizottmányának iratai 1864–1865. 0,1 ifm.

Az iratanyag Sopron Város Gazdasági Nagybizottmányának a jegyzőkönyvét tartalmazza 1864–1865-ből. A jegyzőkönyv mutató segítségével kutatható.

SL IV. 1124. Sopron Város Szervezési Szabályrendelet Alkötására Kiküldött Bizottmányának iratai 1870–1871. 0,05 ifm.

Az iratanyag a bizottság 1871-es jegyzőkönyvét, valamint az albizottság jegyzőkönyvét és jegyzőkönyvi kivonatokat tartalmaz töredékesen az 1871-es évből.

SL IV. 1125. Sopron Város Kisebb Tanácsülésének (Particular Concess) iratai 1861–1863. 0,05 ifm.

Az iratanyag Sopron Város Kisebb Tanácsülésének jegyzőkönyveit tartalmazza töredékesen az 1861-es és az 1863-a évekből. A jegyzőkönyvek végén mutató segíti a kutatót.

SL IV. 1126. Sopron Város Erdészeti Bizottságának jegyzőkönyvei 1861–1863. 0,05 ifm.

Az iratanyag Sopron Város Erdészeti Bizottságának jegyzőkönyveit tartalmazza töredékesen az 1870-es, 1871-es, 1872-es és az 1873-as évekből.

SL IV. 1127. Sopron Város Hatóságának (Állandó Bizottmányának) iratai 1848. november 17 – december 9. 0,03 ifm.

Az Állandó Bizottmány felállításáról Sopron városa 1848. október 11-én hozott határozatot. Feladata volt, hogy a rendkívüli időkben rendelkezéseket hozzon, a város közösségét pedig tájékoztassa az eseményekről. A bizottság elnöke a polgármester volt. Tagja volt két városi tanácsos, nyolc városi képviselő és egy jegyző. A bizottság 1848 decemberével a december 13-i közgyűlés határozata alapján szűnt meg. A bizottmány a Kapuváron működő kormánybiztossal tartotta a kapcsolatot, többnyire a magyar hadsereg ellátását és felszerelését illetően. A fond egy jegyzőkönyvből és a hozzá tartozó iratokból áll.

SL IV. 1128. Sopron Város Úrbéri Bizottmányának iratai 1862–1867 (1877). 0,45 ifm.

A fond Sopron város egykori nyolc úrbéres községe – Ágfalva, Balf, Harka, Kelénpaták, Kópháza, Lépesfalva, Meggyes, Sopronbánfalva – úrbéri elkülönítésének lebonyolítására létrehozott bizottmány iratait tartalmazza töredékesen, jegyzőkönyvek és iratok formájában, községenkénti csoportosításban.

SL IV. 1129. Sopron Város Középponti Választmányának iratai 1869. 0,06 ifm.

Az iratanyag a képviselő-választási ülés jegyzőkönyvét, valamint a választók névsorát tartalmazza 1869-ből.

SL IV. 1401. Sopron Város Törvényhatósági Bizottságának iratai 1872–1944, 1945–1950. 7,3 ifm.

a) Közgyűlési jegyzőkönyvek 1872–1944.

b) Kisgyűlési jegyzőkönyvek 1929–1950.

aa) Jegyzőkönyvek 1929–1944.

bb) Kisgyűlés mint állandó választmány jegyzőkönyvei 1929–1950.

c) Tanügyi Szakosztály (Unterrichtssection) iratai 1873–1875.

aa) Tanügyi Szakosztály 1873–1875.

bb) Reáltanodai Bizottság 1873–1874.

cc) Népiskolai Bizottság 1873–1874.

d) Pénzügyi és Ellenőrző Szakosztály (Finanz- und Controllsection) iratai: jegyzőkönyvek és iktatók 1873–1912.

e) Építési Szakosztály (Bausection) 1873–1887.

f) Gazdasági (Wirtschafts-Commission) Bizottság iratai: jegyzőkönyvek 1872–1881.

g) Gazdasági Ellenőrző Albizottság iratai: jegyzőkönyvek 1898–1902.

h) Erdészeti Albizottság iratai: jegyzőkönyvek 1874–1902.

i) Köz- és Jogügyi Bizottság iratai: jegyzőkönyvek 1879–1903.

j) Középítési Bizottság iratai: jegyzőkönyvek 1902–1920.

k) Park-Bizottság iratai: jegyzőkönyvek 1874–1882.

l) Szervezési Szabályrendelet Alkotására Kiküldött Bizottság iratai 1871–1880.

m) A Városi Színház Felújítására Alakított Bizottság iratai 1872–1873.

Lásd: BKMÖL IV. 1401. A hivatali munka a közgyűlésben, a bizottságokban és választmányokban történt. A város gazdasági bizottságának feladata volt a város ingó és ingatlan vagyonának a felügyelete. A gazdasági ellenőrző albizottság egy további mezőgazdasági albizottságból és egy gazdasági ellenőrző albizottságból állt. A szervezési szabályrendelet alkotására kiküldött bizottság iratai a szervezési szabályrendelet alkotásával kapcsolatos iratokat és jegyzőkönyveket tartalmazza.

SL IV. 1402. Sopron Város Központi Választmányának iratai 1872–1944. 5 ifm.

Lásd: SZVL IV. B. 1403. A törvényhatósági bizottság egyik szervezete volt a központi választmány. Az iratanyag a képviselőválasztások lebonyolítására alakított választmány iratait és a választói névjegyzékeket tartalmazza.

SL IV. 1403. Sopron Város Tanácsának iratai 1872–1929. 180,1 ifm.

a) Tanácsi és közgyűlési jegyzőkönyvek 1872–1929.

b) Elnöki iratok 1873–1912.

c) Tanácsi iratok: Acta Politica et Oeconomica 1872–1902.

aa) I. Egyháziügyi iratok (Acta Ecclesiastica) 1872–1887.

bb) III. Adóügyi iratok (Acta Contributionalia) 1872–1902.

cc) IV. Katonaellátási és hadügyi iratok (Acta Commissariatia et Bellica) 1872–1902.

dd) V. Közigazgatási iratok (Acta Publico-Politica) 1872–1901.

ee) VI. Egészségügyi iratok (Negotia Sanitatis) 1872–1887.

ff) VII. Árvaügyi iratok (Acta Pupillaria) 1872–1887.

gg) VIII. Világi alapítványi iratok (Acta Fundationalia Saecularia) 1872–1902.

hh) IX. Oktatásügyi iratok (Litteralia) 1872–1887.

ii) XI. Közgazdasági iratok (Acta Oeconomica Publica) 1872–1881.

jj) XII. Urbéri iratok (Acta Urbarialia) 1872–1882.

kk) XIX. Betáblázások, örökbevallások, zálogolások (Intabulationes, Fassiones, Oppignorationes) 1872–1873.

- mm) XX. Végrendeletek és codicillusok (Testamenta et Codicilli) 1872–1886.*
nn) XXI. Árszabások (Limitationis Objectum) 1872–1874.
oo) XXIII. Határokra vonatkozó iratok (Acta Metalia) 1872–1902.
pp) XXIV. Közrendészeti iratok (Res Politiae Publicae)
qq) XXV. A városi haszonvételekre, allodiumokra, és a város magángazdálkodására vonatkozó iratok (Acta Reglia et Allodialia seu Oeconomica Civitatis Privata) 1872–1902.
rr) XXVI. Ki- és bevándorlásra vonatkozó iratok (Negotia Impopulationis et Emigrationis) 1872–1902.
ss) XXX. Házassági anyakönyvi ügyek 1896–1901.
d) Tanácsi iratok 1903–1929.
aa) I. Miniszteri rendeletek és városi szabályrendeletek (utóbbi 1919-ig) 1903–1929.
bb) II. Szolgálati, személyi és fegyelmi ügyek 1903–1929.
cc) III. Gazdasági és bérleti ügyek (városi vagyongazdálkodás) 1903–1929.
dd) IV. Közművelődési ügyek (Iskolai, kegyúri alapítványi, tudományos, irodalmi, művészeti) 1903–1929.
ee) V. Kövezési, útépitési és közmunka ügyek 1903–1929.
ff) VI. Laktanyai és katonai elszállásolási ügyek 1903–1929.
gg) VII. Jövedéki ügyek (regale, fogyasztási adó, vám, helypénz) 1903–1929.
hh) VIII. Honosítási, elbocsátási és községi illetőségi ügyek 1903–1929.
ii) IX. Népmozgalmi, statisztikai és közigazgatási, földreform, idegenforgalmi ügyek 1903–1929.
jj) X. Építészeti ügyek 1903–1929.
kk) XI. Közrendészeti, II. fokú iparhatósági, II. fokú büntetőbíróvási és kihágási ügyek, állategészségügy 1903–1929.
ll) XII. Egyleti és szegényügyek, elhagyott gyermekek védelme és gondozási díjai 1903–1929.
mm) XIII. Egészségi, betegápolási, kórházi szegényápolási és menház-ügyek 1903–1929.
nn) XIV. Adó- és illeték ügyek 1903–1929.
oo) XV. Vegyes ügyek 1903–1929.
pp) XVI. Helyhatósági és vagyoni bizonyítványok, különféle ügyek 1903–1929.
qq) XVII. Anyakönyvi ügyek 1903–1929.

Lásd: BKMÖL IV. 1407. A városi törvényhatósági bizottság mellett tovább működik a városi tanács mint a városi törvényhatóság végrehajtó szerve. A tanács intézi és vezeti a város gazdasági ügyeit. A városi tanács szervezeti felépítése a városi igazgatásra jellemző ügyosztályrendszert tükrözi. Az ügyosztályok a tanács nevében ténykedtek.

Sopron Város Tanácsának iratai. Jegyzőkönyvek 1945–1950. 0,03 ifm.

A kormány 1030/1945. ME sz. rendelete szabályozta a közigazgatási rendszert az 1950. évi tanács törvény hatálybalépéséig.

SL IV. 1404. Sopron Város Polgármesteri Hivatalának iratai 1902–1945. 75,5 ifm.

- a) Bizalmas iratok 1942–1945.*
b) Közigazgatási iratok 1929–1944.
aa) I. Miniszteri rendeletek 1929–1944.
bb) II. Szolgálati, személyi és fegyelmi ügyek 1929–1944.
cc) III. Gazdasági és bérleti ügyek 1929–1944.
dd) IV. Közművelődési ügyek (Iskolai, kegyúri alapítványi, tudományos, irodalmi, művészeti) 1929–1944.
ee) V. Kövezési, útépitési és közmunka ügyek 1929–1944.
ff) VI. Laktanyai és katonai elszállásolási ügyek 1929–1944.
gg) VII. Jövedéki ügyek (regale, fogyasztási adó, vám, helypénz) 1929–1944.

- hh) VIII. *Honosítási, elbocsátási és községi illetőségi ügyek 1929–1944.*
- ii) IX. *Népmozgalmi, statisztikai és közgazdasági, földreform, idegenforgalmi ügyek 1929–1944.*
- jj) X. *Építészeti ügyek 1929–1944.*
- kk) XI. *Közürendészeti, II. fokú iparhatósági, II. fokú büntetőbírószági és kihágási ügyek, állategészségügy 1929–1944.*
- ll) XII. *Egyleti és szegényügyek, elhagyott gyermekek védelme és gondozási díjai 1929–1944.*
- mm) XIII. *Egészségi, betegápolási, kórházi szegényápolási és menház-ügyek 1929–1944.*
- nn) XIV. *Adó- és illeték ügyek. 1929–1944.*
- oo) XV. *Vegyés ügyek 1929–1944.*
- pp) XVI. *Helyhatósági és vagyoni bizonyítványok, szabályrendeletek, sajtó ügyek 1929–1944.*
- qq) XVII. *Anyakönyvi ügyek 1929–1944.*

Sopron Város Polgármesteri Hivatalának iratai 1945–1949. 22,44 ifm.

- a) I. *Miniszteri rendeletek 1945–1949.*
- b) II. *Személyi, szolgálati ügyek 1945–1949.*
- c) III. *Gazdasági, pénzügyi, bérleti ügyek 1945–1949.*
- d) IV. *Közművelődési, oktatási, alapítványi, kegyúri ügyek: A Városi Hordójelző Hivatal, a Városi Marhalevelkezelő Hivatal, a Városi Polgárotthon, a Városi Vegyvizsgáló Állomás személyi és dologi ügyei 1945–1949.*
- e) V. *Útépítési, csatornázási, árvízvédelmi ügyek: Az Erzsébet Kórház, a Járvány Kórház, a Lővér Szálló, a Tűzoltó és Mentő Szolgálat, a Vágóhíd, a Villamosmű, a Vízmű és a Városi Mozi személyi és dologi ügyei 1945–1949.*
- f) VI. *Laktanya- és katonai, hadigondozási ügyek 1945–1949.*
- g) VII. *Közellátási, közmunka- és áellenőrzési ügyek 1945–1949.*
- h) VIII. *Illetőségi, állampolgársági ügyek: lakhatási engedélyek 1945–1949.*
- i) IX. *Statisztikai, állategészségügyi, földbirtokrendezési, ipari, növényvédelmi ügyek: halászati, vadászati, házalási engedélyek, lakáshivatali iratok 1945–1949.*
- j) X. *Építési ügyek 1945–1949.*
- k) XI. *Szabályrendeletek, helyhatósági és vagyoni bizonyítványok, idegenforgalmi, kihágási, telekkönyvi, szemétkihordási ügyek 1945–1949.*
- l) XII. *Szociális és népjóléti ügyek, segélyezések, ötévesterv ügyek 1945–1949.*
- m) XIII. *Egészségi, betegápolási ügyek, Nemibeteg gondozó Intézet, Tüdőbeteg gondozó Intézet, elhagyott gyermekek ügyei 1945–1949.*
- n) XIV. *Adó- és illetékügyek 1945–1949.*
- o) XV. *Vegyés ügyek 1945–1949.*
- p) XVI. *Egyesületi, sajtó ügyek, Szabad Szakszervezetek, Vöröskereszt és elhagyott javak ügyei 1945–1949.*
- q) XVII. *Anyakönyvi ügyek, a köztársaság védelmével, a reakció elleni harccal kapcsolatos ügyek, a Nemzeti Bizottság és Népi Bizottság ügyei 1945–1949.*
- r) *Főjegyzői Hivatal (I.) Ügyosztály iratai 1949.*
- s) *Pénzügyi és Gazdasági (II.) Ügyosztály iratai 1949.*
- t) *Népjóléti (III.) Ügyosztály iratai 1949.*
- u) *Közigazgatási és Ipari (IV.) Ügyosztály iratai 1949.*

Lásd: BKMÖL IV. 410.

SL IV. 1405. Sopron Város Árvaszékének iratai 1873–1947. 24,16 ifm.

- a) *Ülésjegyzőkönyvek 1873–1913.*
- b) *Iratok 1873–1944.*
- c) *Sopronbánfalvi árvaszéki iratok 1930–1944.*

d) Különféle nyilvántartások 1873–1944.

Lásd: BKMÖL IV. 1412. Sopronban 1872-ben alakult meg a városi árvaszék; munkáját külön városi szabályrendelet szabályozta. Az árvaszékek ügyvitelét az 1877. évi XXX. tc. szabályozta a gyámügyi törvényben. A haláleset felvételéről és az elhunyt vagyonának a leltározásáról az 1894. évi XVI. tc. rendelkezett. Az iratanyag a haláleset felvételi lapok, hagyatéki leltárak mellett a gyámság alatt levő kiskorúak, gondnokoltak jegyzékét, s az árvaszámadási naplókat tartalmazza.

Sopron Város Árvaszékének iratai 1945–1950. 2,6 ifm.

Az árvaszék feladatköre 1945 után sem változott; mint intézmény a törvényhatóság megszűnésével együtt szűnt meg.

SL IV. 1406. Sopron Város Tiszti Főorvosi Hivatalának iratai (1877–1879) 1925–1944. 2,1 ifm.

A fond a városi orvos (Stadtchirurg), majd az 1876. évi XIV. tc. hatályával megalakult városi orvosi hivatal, valamint az 1936. évi IX. tc. alapján újjászervezett tiszti főorvosi hivatal iratanyagát tartalmazza. A hivatal az 1886. évi XXI. tc. alapján a polgármester fennhatósága alá tartozott, 1936 után a kinevezés és a felügyelet a belügyminiszter jogköre lett. Feladatai közé tartozott többek között a polgármester tájékoztatása a város közegészségügyi helyzetéről.

Az iratanyag tartalmazza többek között a főorvos éves, ill. havi jelentéseit, statisztikai kimutatókat az elhalálozottakról, kimutatót Sopron sz. kir. város egészségügyi személyzetéről, hatósági orvosi bizonyítványokat, fertőző betegségek törzskönyvét, a népjóléti intézmények beruházásainak táblázatát az Erzsébet Kórház újjáépítésére vonatkozó iratokat.

Sopron Város Tiszti Főorvosi Hivatalának iratai 1945–1949. 0,4 ifm.

Az iratanyag egy része a háború folyamán elkallódott. A bizalmas és az iktatott iratokon kívül évi és havi jelentéseket, miniszteri és polgármesteri rendeleteket, különféle kimutatókat tartalmaz, ill. táblázatos kimutatóban a népjóléti intézmények beruházásainak a fejlődését mutatja be 1945 és 1948 között.

SL IV. 1407. Sopron város városi orvosának iratai 1936–1949. 0,3 ifm.

Az iratanyag az 1945. év háborús eseményei miatt jelentős részben elpusztult. A városi orvos feladata a város közegészségügyi szervei munkájának az összehangolása volt. Kisebb mértékben iktatott iratokat tartalmaz az 1947 és 1949 közötti időszakból, ill. nagyobb részt iktatókat foglal magában.

SL IV. 1408. Sopron Város Házipénztárának iratai 1872–1937. 7 ifm.

a) Kamarási számadások (Kammeramts Rechnung, Hauptbuch, Házipénztári főkönyv 1873–1910.

b) Kamarási naplók (Kammeramts Journal, Controlls-Buch, Controlls Journal, Stadt Kammer Amts Cassa Journal, Házipénztár ellenőrzési napló 1873–1937.

c) Alkamarási számadások (Unterkammerer Amts Rechnung) 1873–1884.

d) Vegyes könyvek 1875–1883.

SL IV. 1409. Sopron Város Adópénztárának iratai 1872–1945. 56,4 ifm.

- a) *Állami egyenes és községi pótdadók kivetési és beszédési főkönyvei: naplói és számadásai 1872–1944.*
- b) *Földadó iratai 1872–1943.*
 - aa) *Kivetési főkönyvek 1876–1943.*
 - bb) *Kataszteri nyilvántartás 1898/99–1919.*
 - cc) *Kataszteri telekkönyv 1872.*
 - dd) *Kataszteri birtokívek 1883–1910.*
- c) *Házbéradó összeírások és kivetési főkönyvek 1884–1916, 1943.*
- d) *Kereseti adó iratai 1872–1945.*
 - aa) *I–II. oszt. kivetései 1872–1920.*
 - bb) *III. oszt. kivetései 1905–1920.*
 - cc) *IV. oszt. kivetései 1905–1919.*
 - dd) *Ált. kereseti adó kivetései 1923–1933.*
 - ee) *Alkalmazottak nyilvántartása 1935–1945.*
 - ff) *Munkások és segédek nyilvántartása 1898–1905., 1934.*
- e) *Jövedelmi adó iratai 1872–1933.*
 - aa) *Ált. jöv. pótdadó kivetései 1876/77, 1903–1919.*
 - bb) *Tőkekamat adó kivetései 1903–1919.*
 - cc) *Jövedelmi és vagyonadó kivetései 1921–1933.*
 - dd) *Hadi nyereség adó 1917–1921.*
- f) *Útdadó főkönyvei 1891–1921.*
- g) *Egyházi adók főkönyvei 1887–1898.*
- h) *Hadmentességi díj főkönyvei 1880–1898.*
- i) *Közmunkaváltság főkönyvei 1872–1877.*
- j) *Illetékek (vagyónátruházási, iparkamarai) főkönyvei 1875–1939.*
- k) *Vegyes adófőkönyvek 1875–1943.*
- l) *Adóvégrehajtási nyilvántartások 1909–1910, 1935–1943.*
- m) *Ügyviteli iratok segédkönyvei 1905–1944.*

A fond az állami, városi és egyéb adók kivetésére és beszerzésére létesített hivatal iratait és könyveit tartalmazza, azaz összesített adókivetési lajstromokat, adóbeszédési naplókat, földadó, házbéradó, kereseti adó, vagyonadó kivetési lajstromokat, valamint adóvégrehajtással kapcsolatos könyveket.

Sopron Város Adóhivatalának iratai 1945–1949. 3,6 ifm.

- a) *Iratok 1945–1949.*
- b) *Adófőkönyvek 1945–1950.*

Az adóhivatalok szervezete 1945 után is változatlan maradt egészen 1949-ig. Működésük 1949. január 1-jei hatállyal szűnt meg, s az adóhivatalokat adófelügyelőségekké szervezték át. A városi adóhivatalt 1949. január 1-jével államosították, ám nem olvadt bele a Soproni Állami Adóhivatalba, hanem továbbra is kizárólag a várost érintő adóügyek tartoztak a hatáskörébe.

SL IV. 1410. Sopron Város Fogyasztási Adóhivatalának iratai 1896–1944. 9,2 ifm.

- a) *Főkönyvek 1896–1944.*
- b) *Nyilvántartások 1896–1944.*

Az iratanyag az állami fogyasztási adó (1875. évi XXVIII. tc.) és az utána kivetett városi adópótlék, helypénz, útvám, kövezetvám és vágatási díjak kivetésével, ill. beszédésével kapcsolatos teendők ellátására létesített hivatal nyilvántartásait tartalmazza.

Sopron Város Javadalmi (Fogyasztási adó-) Hivatalának iratai 1944, 1945–1950. 1,2 ifm.

- a) Iratok 1945–1950.*
- b) Borfogyasztási adónyilvántartások 1946–1950.*
- c) Bor-, sör-, szeszadó nyilvántartások 1945–1949.*
- d) Borkiviteli nyilvántartások 1946–1949.*
- e) Húsfogyasztási adónyilvántartások 1944–1949.*
- f) Szikvízadó nyilvántartások 1944–1949.*
- g) Vegyes főkönyvek, nyilvántartások 1944–1949.*

Az iratanyag az 1884-ben szervezett Sopron Városi Fogyasztási Adóhivatal 1945 utáni iratanyagát tartalmazza, azaz ügyviteli iratokat, bor-, sör- és szeszfogyasztási adóval, húsfogyasztási adóval, szikvízadóval kapcsolatos könyveket, ill. vegyes főkönyveket és nyilvántartásokat.

SL IV. 1411. Sopron Város Számvevői Hivatalának iratai 1872–1944. 63 ifm.

- a) Háztartási (alap) főkönyvek.*
- b) Előirányzaton kívüli összegek főkönyvei 1900–1925.*
- c) Háztartási (alap) naplók 1930–1944.*
- d) Előirányzaton kívüli összegek naplói 1900–1927.*
- e) Sopron Város Kórházának számadásai 1872–1890.*
- f) Sopron Város Alfás-intézetének számadásai 1881–1908.*
- g) Sopron Város Törvényhatósági Útalapjának iratai 1891–1936.*
 - aa) Számadások 1891–1936.*
 - bb) Naplók 1892–1933.*
 - h) Sopron Város Siketnéma Intézeti Alapjainak iratai 1891–1936.*
 - i) Sopron Város Szegényrendelkezési alapjának iratai 1891–1936.*
 - aa) Számadási főkönyvek 1899–1936.*
 - bb) Naplók 1891–1933.*
 - j) Sopron Város Közkórházi alapjának iratai 1898–1931.*
 - aa) Főkönyvek 1898–1930.*
 - bb) Naplók 1899–1931.*
 - k) Sopron Város Nyugdíjalapjának főkönyvei 1891–1920.*
 - l) Groneisz Pál Alapítványának számadásai 1898–1909.*
 - m) Berghofer Mihály-féle Alap számadásai 1898–1908.*
 - n) Kager-féle Alapítvány számadásai 1890.*
 - o) Lackner-féle Árvaalapítvány iratai 1872–1909.*
 - aa) Számadások (főkönyvek).*
 - bb) Naplók.*
 - p) Müller Paulin-féle Alapítvány iratai 1901–1932.*
 - aa) Főkönyvek 1901–1907.*
 - bb) Naplók 1927–1932.*
 - q) Patzerhofer Konrád Ösztöndíj Alapítványának számadásai 1892–1908.*
 - r) Pritz Xav. Ferenc Ösztöndíj Alapítványának számadásai 1872–1891.*
 - s) Rosenfeld J. Katalin és Hirschler L. Ösztöndíj- és Szegényalapjának számadásai 1898–1908.*
 - t) Széchenyi János Szegényalapítványának számadásai 1891–1908.*
 - u) Vághy Xav. Ferenc Ösztöndíj Alapjának számadásai 1891–1908.*
 - v) Voss-féle Árvaalapítvány számadásai 1872–1895.*
 - w) Wagner Klementina Alapítványának számadásai 1898–1908.*
 - x) Soproni Szentlélek templom 1873–1890.*
 - aa) Számadásai 1873–1890.*
 - bb) pénztárnaplói 1875–1890.*
 - y) Soproni Szt. Mihály-templom 1873–1890.*

- aa) számadásai 1875–1890.*
 - bb) Borszámadásai 1875–1890.*
 - cc) Pénztárnaplói 1875–1890.*
 - z) Vegyes könyvek 1927–1944.*
 - a1) Árvapénztár cselekvő és szenvedő állagainak kimutatásai 1872–1944.*
 - b1) Árvapénztári naplók és számlakönyvek 1873–1939.*
 - c1) Árvaszámadási naplómellékletek (1861) 1872–1908.*
 - d1) Árvapénztári főkönyvek 1884–1888.*
 - e1) Letéti naplók és számadások 1881–1931.*
 - f1) Gyámpénztári számfejtési jegyzékek 1914–1935.*
- Lásd: BKMÖL IV. 1111 és 1415.

Sopron Város Számvevőségének iratai 1945–1950. 2,5 ifm.

- a) Alapok főkönyvei 1945–1949.*
- b) Alapok naplói 1945–1950.*
- c) Vegyes könyvek 1945–1950.*

SL IV. 1412. Sopron Város Építészeti (Mérnöki) Hivatalának iratai 1873–1944. 12,4 ifm.

- a) Iratok 1873–1944.*
- b) Nyilvántartások, kimutatások 1912–1943.*

Sopron Város Építészeti (Mérnöki) Hivatala 1873-ban kezdte meg a működését.

A hivatal iratait képezik az iktatott iratokon és a segédleteken kívül a városrendezéssel, városfejlesztéssel kapcsolatos iratok, közművek, statikai számítások, ill. kimutatás a kitelepítés ill. vagyonekbozzás során az Államkincstár tulajdonába került házakról és házhelyekről, valamint a soproni házhelyigénylők névjegyzéke. 1949. február 4-én Sopron thj. város polgármestere új ügybeosztást léptetett életbe. Ennek alapján a mérnöki hivatal a szakhivatalok sorában fejtette ki további tevékenységét, majd 1950-ben megszűnt. Az iratanyag részét képezik bombakárok felméréséről szóló kimutatások.

Sopron Város Mérnöki Hivatalának iratai 1945–1950. 0,68 ifm.

SL IV. 1413. Sopron Város Rendőrkapitányi Hivatalának iratai 1872–1919. 55,5 ifm.

- a) Bizalmas iratok 1896–1918.*
- b) Közigazgatási iratok 1872–1919.*
- c) Kihágási iratok 1894–1919.*
- d) Bűnügyi iratok 1881–1918.*
- e) Iparcsomók 1881–1918.*
- f) Iparkihágási iratok 1886–1909.*
- g) Katonai iratok 1872–1896.*
- h) Bejelentő hivatal iratai 1882–1914.*
- i) Vegyes nyilvántartások 1872–1919.*

A fond a rendőrkapitányság 1873 és 1919 közötti működése során keletkezett iratanyagokat tartalmazza. A városkapitányság 1861. április 3-án kezdte meg működését, majd a közgyűlés 51/1869. sz. határozatában a városi rendőrség újjászervezéséről határozott. Sopron szabad királyi város 1889-es szervezeti szabályrendelete értelmében a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozik a közbiztonság és a közrend fenntartása, kiállítja a menet és útleveleket, igazolványokat, honossági leveleket, erkölcsi, vagyoni és szegénységi bizonyítványokat, eljár az állategészségügyi törvény, a

cseléd törvény, s az erdő, mezőrendőri, vadászati törvények végrehajtása ügyében. Hatáskörébe tartoznak a katonai ügyek (állítás, hadmentesség, mozgosítás), az úrendőri, közlekedési, forgalmi, tűzrendőri, kéjelgési, zálogkölcson ügyek. Eljár az iskolamulasztók ügyében, valamint a honossági és népességi ügyekben. A katonai ügyek a rendőrkapitányság hatásköréből 1897. január 5-vel a tanácshoz kerültek, ahol a katonai ügyosztály foglalkozott velük. Az iratanyagban munkásmozgalmi, ipari, üzemi, egyesületi adatok, ill. a századfordulóról a kivándorlásra vonatkozó adatok is találhatóak.

SL IV. 1415. Sopron Város Lakáshivatalának iratai 1919–1921. 1,5 ifm.

Lásd: SZVL IV. B. 1413. Az iratanyag az 1914–1918-as világháború utáni lakásínség enyhítésére létesített hivatal iratait tartalmazza, azaz az iktatott iratokon kívül a lakásügyi hatóság jegyzőkönyveit (1919–1921), a lakásigénylők nyilvántartásait (1921), a lakhatási engedélyben részesült idegen állampolgárok névjegyzékét (1919), a kiadott lakásigazolványok névsorát (1921), s az üresedő lakások nyilvántartását.

Sopron Thj. Város Lakáshivatalának iratai 1944–1949. 2,56 ifm.

Lásd: BKMÖL XXI. 506. Az iktatott iratokon kívül a soproni IKV kezelésében található közületi tulajdonban lévő házingatlanokról található kimutatás (1948), ill. a beszállásolásokról (1949) és az üres lakásokról (1949–1950), valamint fellelhetők a Lakásügyi Miniszteri biztos véghatározatai (1949).

SL IV. 1416. Sopron Város Leltárbiztosi Hivatalának („közgyámi”) iratai (1864) 1880–1945. 4,5 ifm.

Az iratanyag az örökösödési eljárások megindítása ügyében elrendelt hivatalos közeget iratait tartalmazza, azaz haláleset felvételi jegyzőkönyveket, halottvizsgálati bizonyítványokat és közgyámi iratokat.

Sopron Város Leltárbiztosi Hivatalának („közgyámi”) iratai 1945–1950. 0,96 ifm.

SL IV. 1417. Sopron Város I. fokú Közigazgatási Hatóságának iratai 1919–1945. 20,28 ifm.

a) Iparhatósági iratok 1919–1944.

b) Kihágási iratok 1922–1944.

c) Soproni iparosoknál dolgozó segédek nyilvántartási lapjai 1919–1945.

d) Soproni gyárakban dolgozó segédek nyilvántartási lapjai 1919–1945.

Az I. fokú Közigazgatási Hatóság az átszervezett rendőrség ügykörének bizonyos rendészeti feladatait vállalta át, ill. ipari szakigazgatási szervként is működött. Nyilvántartotta és felügyelte a városban dolgozó iparosokat és segédeket, ill. az Iparkamarát. A fond iktatott iratokat, ill. különböző nyilvántartásokat és lajstromokat tartalmaz (többek között munkakönyv lajstromokat, cselédkönyv lajstromokat, visszamondási lajstromokat, hálalók nyilvántartását, tüzesetek nyilvántartását, Sopron város területén levő iparosok és kereskedők nyilvántartását, telepengedélyek nyilvántartását, ill. iparlajstromokat, a soproni iparosoknál és a soproni gyárakban dolgozó segédek nyilvántartásait).

Sopron Város I. Fokú Közigazgatási Hatóságának iratai 1945–1949. 3,15 ifm.

A fond szervesen kapcsolódik a IV. B. 1417. jelzetű fondhoz, s az iktatott iratokon kívül „ipar” elnevezésű csomókat és iparreviziós iratokat, valamint gyári munkakönyv lajstromokat (1948–1950) tartalmaz.

SL IV. 1418. Sopron Város Községi Bíróságának iratai 1872–1942 (1952). 2,5 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 1422. Sopron Város Községi Bírósága az 1877. évi XXII. tc. alapján létesült. Hatáskörébe tartozott a kisebb polgári ügyekben való ítélezés. Az 1894-es esztendőben a hivatal ügykörébe tartozott a mezőrendőri kihágási ügyek intézése is.

Az iratanyag az iktatott iratokon és segédleteken kívül letéti naplókat, erdei kihágási iktatott iratokat, miniszteri és tanácsi iratokat, valamint mezőrendőri kihágási kítatott iratokat tartalmaz.

Sopron Város Községi Bíróságának iratai 1945–1950. 0,06 ifm.

Az iratanyag szorosan kapcsolódik a IV. 1418. jelzetű fondhoz. Iktatott iratokat (1946–1948) és iktatókat tartalmaz.

SL IV. 1419. Sopron Város Katonai Hivatalának iratai (1887) 1897–1944. 7,2 ifm.

A városi katonai hivatal iratanyagát és lajstromait (többek között népfelkelők, felmentettek, távollévők, tartalékosok, póttartalékosok, ismeretlenek, idegen helyre költözöttek, előfogatok, beszállások nyilvántartásait) tartalmazza.

Sopron Város Polgármesteri Hivatala Katonai Ügyosztályának iratai 1910–1950. 5,68 ifm.

A katonai ügyosztály feladatai közé tartozott a háborús sebesültek és rokkantak, ill. hozzátartozóiknak a segélyezése és nyilvántartása, a hadigondozási segélyek felülvizsgálata valamint a háborús menekültek ellátása.

SL IV. 1420. Sopron Város Erdőhivatalának iratai 1873–1903, 1931–1945. 1,25 ifm.

Sopron város a 600/1945. ME és az 5600/1945. FM sz. rendeletek hatályba lépésének az időpontjáig – amikor a tulajdonát képező erdők a hozzájuk tartozó kőfejtőkkel, fűrészüzemekkel és faraktárakkal együtt állami kezelésbe kerültek – mintegy 5700 hektár, 1884 óta üzemtervezett erdőbirtokkal rendelkezett. Az első üzemtervet 1871-ben az erdőterületek arányosításáról és a tagosításról szóló országos érvényű LV. tc., majd az 1879. évi XXXI. tc., vagyis az új erdőtörvény követte. Az új erdőtörvény következményeként született meg az úrbéri rendezés is, amely Sopronban 1879-ben ért véget, s amely az úrbéres erdők ügykezelését az úrbéres erdőbirtokosságokra bízta. Ezáltal a város tulajdonában maradt erdőkben még az eddigi úrbéres jelleg is megszűnt. 1945-ben az említett erdőterületek a községi, termelészövetkezeti és közbirtokossági társulatok erdeinek a kivételével a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság kezelésébe kerültek. Az iratanyag az iktatott iratokon kívül számadásokat (Forstamtsrechnungen, Holzrechnungen) és nyilvántartásokat (Holzvorschreibungen, Waldschaden), valamint üzemterveket tartalmaz.

SL IV. 1422. Sopron Város Közigazgatási Bizottságának iratai 1876–1944. 9,6 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1876–1944.

b) Iratok 1876–1944.

Lásd: BKMÖL IV. 420.

Sopron Város Közigazgatási Bizottságának iratai 1945–1949. 0,74 ifm.

A bizottság mint intézmény a tanácsrendszer életbelépésével szűnt meg.

SL IV. 1423. Sopron Város Levéltárának ügyviteli iratai 1872–1944. 0,55 ifm.

A fond a levéltár ügykezelése során keletkezett iratokat tartalmazza, azaz iktatott és iktatatlan iratokat, a városi iratanyag átvételének jegyzékét, levéltárból kikölcsönzött iratok jegyzékét, könyvtári növedéki naplót, vegyes iratokat (ld. Házi Jenő oklevélgyűjteményéhez az alapmunkálatok feltűntetését) és különféle gyűjtéseket (ld. Sopron történetére, ill. levéltártörténetére vonatkozó adatok).

Sopron Város Levéltárának iratai 1945–1950. 0,04 ifm.

Az iratanyag iktatott és iktatatlan iratokat tartalmaz.

SL IV. 1424. Sopron város szabályrendeleteinek levéltári gyűjteménye 1872–1940. 1,55 ifm.

A fond Sopron város által alkotott szabályrendeleteket tartalmaz, így többek között építési szabályrendeleteket (1875–1940, iparrendészeti szabályrendeleteket 1887–1918, színházi rendszabályt (1874–1886), ügyrendi szabályrendeletet 1887–1931).

SL IV. 1425. Sopron város felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye 1827–1895. 2,01 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 412.

SL IV. 1426. Sopron Város Felszólamlási Bizottságának iratai 1872–1928. 0,05 ifm.

SL IV. 1427. Sopron Város Igazoló Választmányának iratai. 1929–1942. 0,05 ifm.

Lásd: BéML IV. 403 és SZVL IV. 1404.

SL IV. 1428. Sopron Város Tűzoltóparancsnokságának iratai 1940–1946. 0,3 ifm.

A fond a városi tűzoltóparancsnokság iratanyagát tartalmazza iktatott iratok (1940–1946), ill. napi működési naplók formájában (1941, 1944).

SL IV. 1430. Sopron város levéltárában elhelyezett letétek levéltári gyűjteménye 19–20. sz. 0,3 ifm.

A fond a város által külön kezelésre átadott irományokat, vagy letétbe helyezett iratanyagokat tartalmaz.

SL IV. 1431. Sopron város levéltári kezelésbe adott iratai 19–20. sz. 0,64 ifm.

SL IV. 1432. Sopron város szociális titkárának iratai 1939, 1945–1950, 1953. 0,53 ifm.

A szociális titkár feladata volt, hogy a város szociális helyzetéről helyzetjelentést készítsen, ill. ellenőrizze a szociális intézmények működését. Az iratanyag az iktatott iratokon kívül vegyes

iratokat tartalmaz, többek között Sopron városában működő intézmények és internátusok névjegyzékét (1951), kimutatást a szociális intézmények vezetőiről, beosztottakról, segélyek nyilvántartását, környezettanulmányokat (1947–1949).

SL IV. 1433. Sopron város tiszti főügyésének iratai 1948–1949. 0,12 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 1411. Hivatala a tanácsrendszer létrejöttével szűnt meg. Az iratanyag gyámügyi része apasági pereket, gyermektartásra vonatkozó iratokat tartalmaz. A fegyelmi ügyeken kívül az iratanyag a városra vonatkozó bérleti, csere és adásvételi szerződéseket foglalja még magában.

SL IV. 1434. Sopron városi illetőségi lapok (töredék) 1909–1911. 3 ifm.

SL IV. 1435. Megszűnt egyesületek okmánytára 1919–1949. 1,2 ifm.

A fond anyagát a polgármesteri hivatal irataiból kigyűjtött egyesületek működésére, ill. megszűnésére vonatkozó iratok alkotják.

V. MEZŐVÁROSOK, RENDEZETT TANÁCSÚ VÁROSOK, KÖZSÉGEK

Lásd: BKMÖL V.

SL V. 1. Ágfalva Nagyközség iratai 1850–1950. 5,55 ifm.

Ágfalva (Agendorf) a rendi korszakban, 1848-ig Sopron város jobbágyközsége. Az 1920. évi népszámlálás szerint a falu 2006 lakosából 1936 német nemzetiségű, 1692 evangélikus felekezetű. 1946. április 16–24. között érintette a települést a német lakosság kitelepítése; 1954 összeírásból 1185-öt telepítettek ki. A 20. századra vonatkozó községi iratanyag kifejezetten gazdag. Az iktatott iratok és segédleteik a 20. század legelejétől töredékesen, 1930-tól folyamatosan fennmaradtak. A képviselőtestületi jegyzőkönyvek az 1912. évvel kezdődnek. A község gazdálkodásával, adózásával kapcsolatos iratok – számadások, számadási főkönyvek, adófőkönyvek – 1850-től állnak a kutatók rendelkezésére. A község ingatlan- és lakásviszonyait korai földkönyv (1867), ingatlanvagyon leltárak (1932–1948), építkezésekről vezetett nyilvántartások (1930–1944) regisztrálják. A közösség gazdálkodásának tanulmányozását a különféle bérleti szerződések (1922–1949, halászati, kocsmá, stb.) segítik. Állatösszeírások (1908-tól). A község köztörténetének a tanulmányozásához jó forrás a kurrens könyv (1854, 1856–1857) és dobolási könyv (1931–1947), s az egyesületekkel kapcsolatos iratok. Kifejezetten gazdag iratanyag található a községet érintő népmozgásokkal, a népmozgalommal (1917-től), az I. és a II. világháború hadirokkantjaival, hadigondozásával kapcsolatosan, valamint a kitelepítés helyi történéseiről is (1946, kimutatás a kitelepítettek ház- és földingatlanairól, felmentési kérelmek, kivételezettek jegyzéke, a földigénylő bizottság ingatlan kiosztása). Az iratanyag az 1950-es évek iratbegyűjtése során került a levéltárba.

Irodalom:

Győr-Moson-Sopron megye kézikönyve (Magyarország kézikönyvei; 7.) CEBA–Fekete Mátyás, [Győr] 1998. (Továbbiakban: GyMSM KK 1998.) 520. p.
Raktári jegyzék. Kézirat, Sopron. 1993.

SL V. 20. Fertőrákos Nagyközség iratai 1750–1950. 2,8 ifm.

A rendi korszakban a Győri Püspökség jobbágyfalva, 1582-től vásártartási joggal mezővárosa, határában kőfejtő működött, amelyben 1944 végén zsidó munkatábor volt. 1920-ban a nagyközség 3025 lakosából 2923 fő német anyanyelvű, róm. kat. felekezetű. 1921-ben az itt élő lakosság 61%-a Ausztria mellett voksolt. 1946-ban a községben élő németek döntő többségét kitelepítették (kb. 10%-uk maradhatott.) A nagyközség képviselőtestületi jegyzőkönyvei nagyon hiányosan, az 1927–1939 közötti évekből maradtak fenn, az iktatott iratok 1874-től – sajnos az 1930-as évtized teljes hiányával – kutathatóak. A rendi és korai polgári iratanyagok közül kiemelésre érdemes az árva-anyag: Waisenbuch 1750–1786; Waisen Tabellen (valójában Rechnungen): 1828–1860. A községi számadással (1878–), adózással (1876–1950) kapcsolatos iratanyag mellett az 1873–1917 közötti időszakból maradtak fenn a katonaaállítással, hadigondozással, népmozgalommal kapcsolatos iratok, s 1917, 1948–1949-ből az állatösszeírások. Hangsúlyosan ki kell emelni a köz- és társadalomtörténeti fontosságú dobolási iratokat (1947. okt. 31. – dec. 30.), gazdalajstromokat (1946–1949), a német lakosság kitelepítésére vonatkozó gazdag községi iratanyagot (1946, összeírási lajstrom, Mentésítő Bizottsághoz beadott felmentési kérelmek, áttelepülésre kötelezett személyek vagyonáról felvett leltárak). Az iratanyag az 1950-es évek iratbegyűjtése során került a levéltárba.

Irodalom:

GyMSM KK 1998. 604–606. p.

Raktári jegyzék, Kézirat, Sopron, 1999.

SL V. 23. Hidegségi Körjegyzőség iratai 1887–1951. 6,68 ifm.

A körjegyzőség három településből jött létre: Fertőboz (1898–1950), Fertőhomok (1887–1950), Hidegség (1889–1951). A 20. század elején Hidegség magyar, Fertőhomok horvát, Fertőboz (Holling) német anyanyelvi többségű lakossággal rendelkezett. Fertőboz község a 14–15. században a Kanizsai, a 16–17. században a Nádasdy család birtoka volt, a 18. században a gr. Széchényi család szerezte meg. 1920-ban a falu 590 lakosából 557 vallotta magát német anyanyelvűnek, ők róm. kat. felekezetűek voltak. 1946-ban az 545 német lakosból 440-et kitelepítettek. Fertőboz község 1,09 ifm. terjedelmű iratanyagában a képviselőtestületi jegyzőkönyvek 1899-től folyamatosan fennmaradtak, ugyanakkor az iktatott iratok és segédleteik – iktatók, mutatók – elpusztultak. A község gazdálkodásával kapcsolatban 1903–1936 között több adásvételi- és haszonbérleti szerződés maradt fenn; a községi gazdálkodás, pénzforgalom meghatározó forrásai a pénztárnaplók 1924–1938, a számadási főkönyvek az 1924–1950 közötti időszakból, az adózással kapcsolatos iratok 1923-tól maradtak fenn. Mind a község mezőgazdaság-történetére, mind pedig a községet érintő I. és II. világháborús katonai ügyekre, hadigondozásra (1900–1947) vonatkozó iratanyag található itt. A politikatörténet szempontjából is speciális a Volksbund vezetők, tagok 1945. évi jegyzéke. Az 1943–1950 közötti gazdalajstromok mellett viszonylag gazdag a német lakosság kitelepítésével kapcsolatos községi iratanyag, különböző névjegyzékek: 1946, kitelepítendő névjegyzéke, kivételezettek névjegyzéke, elköltözöttek és távollévők névjegyzéke, mentesített személyek névjegyzéke, 1941 óta elhalt személyek névjegyzéke, leltár az áttelepülésre kötelezett személyek vagyonáról. Ugyancsak fennmaradtak az 1940–1945 közötti időszak népmozgalmi mutatói is.

Irodalom:

GyMSM KK 1998. 597–598. p.

Raktári jegyzék, Kézirat, Sopron, 2000.

SL V. 25. Horvátzsidányi Körjegyzőség iratai 1921–1952. 3,13 ifm.

A Csepregi járáshoz tartozó körjegyzőséget négy, döntően horvát nemzeti kisebbség lakta község jelentette: Horvátzsidány (1924–1952), Németzsidány (Roggendorf) 1925–1949, Olmód (Bleigraben) 1925–1949), Peresznye (1925–1951). E települések közül Németzsidány (Roggendorf) rendelkezett túlnyomó német anyanyelvű lakossággal. 1920-ban a 270 lakosból 235

volt német anyanyelvű, felerészben róm. kat., felerészben ágostai evang. felekezetű. A 0,15 ifm. terjedelmű iratanyag legfolyamatosabb iratsorozatát a költségvetések alkotják (1925–1947), az adókezeléssel kapcsolatos iratok (adófülkönyvek, közmunka összeírások, stb.) leginkább az 1945–1947 közötti esztendőkből maradtak fenn. A település képviselőtestületi jegyzőkönyve az 1945–1946-os esztendőkből ismert, az 1946–1950 között létrejött Kiszsidány község anyagában. Az iratanyag az 1950-es évek iratbegyűjtése során a Szombathelyi Állami Levéltárból került át a Soproni Állami Levéltárba.

Irodalom:

Raktári jegyzék, Kézirat, Sopron, 2000.

SL V. 29. Kópházi Körjegyzőség iratai [1744], 1783–1950. 3,75 ifm.

A körjegyzőség egy horvát és két német nemzeti kisebbségű községből szerveződött: Kópháza (1906–1950) mellett Balf (Wolfs) (1905–1949). 1920-ban Balf 1282 lakosából 1229 német anyanyelvű volt, nagyjából ág. ev., kisebb részben róm. kat felekezetű volt. A községi iratanyagban a képviselőtestületi jegyzőkönyvek 1910-től maradtak fenn, az önkormányzat szabályrendeletei, haszonbérleti szerződései 1930-tól, vagyonelektárai 1913-tól, költségvetési iratai 1932-től. Az adókezelési iratok az 1869., 1879. évi töredékek után az 1930-as évek második felétől maradtak fenn, súlypontjuk az 1940-es évek. Katonasággal, hadigondozással kapcsolatos iratok 1926-tól találhatók. A németiség kitelepítésére vonatkozó helyi iratanyag töredékesen maradt fenn (1946, lakosok összeírása, feltüntetve a Volksbund-tagságot, kitelepítésre kötelezettek vagyonszeírása, mentesítési kérelmek). Az 1945–1948 közötti telegkönyvi nyilvántartások is segíthetik e kutatást. Balf esetében a hagyományos községi köz- és adóigazgatási iratanyag mellett nem csupán a községi népszámlálás összesítő ívei (1931, 1941) maradtak fenn, de a vegyes iratok között lakáskataszter, a róm. kat. és ág. ev. elemi népiskola leltárai (1948), tűzoltó felszerelések nyilvántartása (1946), a cigány lakosság nyilvántartó lapjai (é. n.), a községi alkalmazottak kimutatása (1946) is fennmaradtak. A 0,7 ifm. terjedelmű községi iratanyag 1956-ban, iratbegyűjtés során került levéltári őrizetbe. Harka (Harkau) ([1744], 1783–1949). Harka 1429-től a rendi korszakban (1848-ig) Sopron város jobbágyfaluja volt. 1920-ban a község 1075 lakosából 1065 német anyanyelvű, nagyrészt ág. ev. felekezetű volt. 1921-ben a község döntően az Ausztriához csatlakozásra szavazott. 1946-ban szinte a falu teljességét kitelepítették, helyükre a Rábaközéből, az Alföldről és Erdélyből telepedtek be. 1947-ben a falu nevét Magyarfalvára változtatták, ami csak 1991. április 1-jével állt vissza. A 0,42 ifm.-nyi községi iratanyag legkorábbi része az egykori bíróláda töredéke (gazdálkodással kapcsolatos iratok), 1910-től képviselőtestületi jegyzőkönyvek, 1925-től a községi háztartással kapcsolatos iratok (költségvetések, pótköltségvetések) maradtak fenn. E község esetében az 1943–1946 közötti esztendőkből maradtak fenn a katonaillesztési és hadigondozási iratok. A helyi németiség kitelepítésének kutatását, a falu társadalomszerkezetének átalakulását a kitelepítési iratok csekély számú gyűjteménye (1946, mentesítési kérelem, hirdetemény, átirat), valamint gazdalajstrom (1947–1948), településen tartózkodók jegyzéke (1945) segíti. Az adókezeléssel kapcsolatos iratok súlypontját az 1936–1947 közötti időszak jelenti. Az iratanyag az 1950-es években került levéltári őrizetbe.

Irodalom:

GyMSM KK 1998. 645–646. p.

Raktári jegyzék, Kézirat, Sopron, 2002.

SL V. 33. Nagycenki Körjegyzőség iratai 1882–1950. 3,28 ifm.

Nagycenk (Grosszinkerndorf) nagyközség Kiscenk (Dávidcen) és Nagycenk községek 1892. évi egyesülésével jött létre, a 14–15. században a Kanizsai, a 16–17. században a Nádasdy család birtoka, a 18. században a gr. Széchényi család szerezte meg. Nagycenk 1797-ben mezőváros, Kiscenken pedig 1750-től a gr. Széchényi Antal építtet kastélyt. Nagycenk jelentős kézműiparral

rendelkező iparosodott község, 1858–1929 között cukorgyár működött a településen, amelynek megmaradt épületeiben 1939–1943 között lengyel katonai menekülttábor létesült. 1920-ban az iparosodott község 2004 lakosából 164 német anyanyelvű volt. A 2,34 ifm. terjedelmű nagycenti községi iratanyag 1951-ben iratbegyűjtés, majd 1953-ban „papírgyűjtés” révén került levéltári őrizetbe. A képviselőtestületi jegyzőkönyvek sorozata az 1881. évvel, az iktatott és iktatlan iratok sorozatai az 1934. évvel kezdődnek. A katonai, hadigondozási ügyiratok mellett (1943–1948) jelentős az iparosokkal, egyéb munkavállalókkal (cselédek) kapcsolatos nyilvántartások száma (1888–1950). A községi pénzgazdálkodással, adókezeléssel kapcsolatban fennmaradt iratok – csekély korábit (1928, 1936) leszámítva – döntően az 1941–1948 közötti időszakból származnak. A tulajdon nyilvántartással kapcsolatos iratanyagban 1923–1939 és 1946–1947 közötti földreformokkal kapcsolatos iratok találhatóak (pl. kiosztási földkönyvek, változási jegyzékek.) Az ezen tematikájú iratanyagban található egy speciális nyilvántartás, az 1941–1943 során Németországba vitt, ill. az országon áthajtott állatok jegyzéke.

Irodalom:

Raktári jegyzék. Kézirat, Sopron, 2003.

SL V. 48. Sopronbánfalva Nagyközség iratai 1830–1950. 8,81 ifm.

A község 1291-től, a rendi korszakban (1848-ig) Sopron város jobbágyközsége volt. 1920-ban a község 2995 lakosából 2640 német anyanyelvű volt, döntő többségük ág. ev., kisebbségük róm. kat. A 19. század végén, a 20. század elején a településen sok egyesület működött, amelyek irattörédei szintén itt találhatóak (1867–1944). A község régi iratanyagai az 1830-as évektől folyamatosak (Gemeinderechnungen, Zechmeisterrechnungen), az úrbéri szolgáltatások nyilvántartása 1847–1848-ból, míg a községi adókezelési iratok 1858-tól maradtak fenn. A képviselőtestületi jegyzőkönyvek 1875-től, az iktatott iratok 1903-tól 1950-ig kutathatók, a segédkönyvek közül a mutatók 1909-től, az iktatók 1917-től maradtak fenn. A községi költségvetések 1873-tól, az adófőkönyvek 1872-től találhatóak meg, míg a községi pénzgazdálkodással kapcsolatos iratok 1888-tól szinte folyamatos sort alkotnak. Az 1901–1949 közötti időszakból más településekhez képest gazdagon fennmaradtak az országgyűlési képviselőválasztások helyi iratai. Speciális gyűjteményt képez a községet és lakosságát érintő váz- és helyszínrajzok gyűjteménye (1910–1946). A kitelepítési iratok gyűjteménye (1946, pl. névjegyzékek az összeíró lapokról, mentesítési kérelmek) viszonylag szerény mennyiségű, szemben a katonaillesítési, hadigondozási, népmozgalmi iratokkal (1866–1946). Az előző tétellel szoros összefüggésben, a különböző típusú községi nyilvántartások gyűjteményében (1905–1948, é. n.) betegségek, fogyatékoságok, kivándorlások, határátlépések, különböző migrációk, bűnesetek, statisztikailag használható kimutatásai találhatóak. Az iratanyag 1951-ben és 1954-ben került levéltári őrizetbe.

Irodalom:

Raktári jegyzék, Kézirat, Sopron, 2007.

VI. AZ ÁLLAMIGAZGATÁS TERÜLETI SZERVEI

SL VI. 1. M. Kir. Állami Rendőrség Soproni Rendőrkapitánysága iratai 1919–1950. 8,34 ifm.

Lásd: BFL VI. Rendészeti szervek. Az 1919-ben államosított rendőrség szombathelyi rendőrkerületéhez tartozott a Soproni Rendőrkapitányság. A szombathelyi kerület és a soproni kapitányság is 1919. december 1-jén kezdte meg működését. A soproni kapitányság a főkapitányon kívül négy fogalmazókarbeli, egy felügyelőkarbeli, három segédhivatali tisztviselőt, két detektívet, négy díjnokot és 120 rendőrt alkalmazott. Az általános ügyforgalom kb. 14 000 közigazgatási, 1200 kihágási, 2600 bűnügyi ügyből állt, továbbá 2300 útlevevényből, 23 000

határszéli útigazolvány kiállítási ügyből, valamint 45 000 bel- és külföldi be- és kijelentés volt évente.

SL VI. 101. A Soproni Pénzügyigazgatóság iratai 1914–1950. 0,44 ifm.

Lásd: BKMÖL VI. 101. Az iratok között elsősorban szeszfőzéssel és árusítással kapcsolatos, valamint ásványolaj ügyek, dohányeladási kérelmek találhatók.

SL VI. 102. A Soproni Állami Adóhivatal iratai 1927–1950. 2,03 ifm.

Lásd: BKMÖL VI. 108 és XXIV. 114. A hivatal működési köre a kereseti- és jövedelemadóra, vagonadóra, házadóra, és az illetékadó fizetések nyilvántartására terjedt ki.

SL VI. 106. Soproni Forgalmiadó Hivatal iratai 1945–1950. 2,5 ifm.

A Soproni Pénzügyigazgatóságon belül működő Forgalmiadó Hivatal iratai.

SL VI. 161. A Soproni Pénzügyőrség iratai 1936–1950. 0,15 ifm.

A Soproni Pénzügyőrség hatóköre a soproni és csepregi közigazgatási kerületre terjedt ki.

SL VI. 162. A Soproni Pénzügyőri Szakasz iratai 1945–1948. 0,1 ifm.

A fondban csak a segédkönyvek találhatók.

SL VI. 208. Sopron Vármegyei Gazdasági Felügyelőség iratai 1945–1949. 2,1 ifm.

Lásd: BKMÖL VI. 201.

SL VI. 209. Sopron város gazdasági felügyelőjének iratai 1947–1949. 0,05 ifm.

SL VI. 301. Soproni Kerületi Iparfelügyelőség iratai 1884–1945. 4,92 ifm.

A fondban a szerv működése során keletkezett iktatott iratok, ipartelep jegyzékek, telepengedély nyilvántartások, s a gépjármű vizsgáztató bizottság iratai találhatók.

SL VI. 421. Sopron Vármegye Államépítészeti Hivatalának iratai 1878–1943. 2,45 ifm.

A hivatal működése során keletkezett iktatott iratok és tervrajzok találhatók a fondban.

SL VI. 435. A Győr–Sopron–Ebenfurti Vasúttársaság Soproni Igazgatóságának iratai 1872–1948. 14,38 ifm.

Viktor Erlanger frankfurti iparbáró 1872-ben kapott engedélyt a Győr–Sopron közti vonal megépítésére. Az építkezések megindulását az 1873-as bécsi tőzsdekrach hátráltatta. Erlanger a határidők betartása érdekében kénytelen volt az építkezést saját költsége terhére fedezni. Az alapító közgyűlés végül 1875-en hagyta jóvá az alapszabályokat. Ettől kezdve a társaság neve „Győr Sopron Ebenfurti Vasút”. A vonalat 1876 elején adták át a forgalomnak. Már az első évben nagy hasznot hozott a társaság a részvényeseknek, így elhatározták az építési munkák folytatását az országhatárig Lajtaújfaluig, ill. Ebenfurtig. Itt a forgalom 1879-ben indult meg. Az I.

világháború után bekövetkezett területi változások miatt a GySEV vonalainak egy része Ausztriához került, a vasút egységes üzemvitelét viszont azóta is fenntartotta.

SL VI. 501. Sopron vármegye tanfelügyelőjének iratai 1945–1951. 6,9 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatott iratok, tanerőkkel kapcsolatos iratok, kimutatások és nyilvántartások, továbbá az állami iskolai ingatlan vagyon megyei okmánytára található a fondban.

SL VI. 603. Sopron Város Közélelmezési Hivatalának iratai 1941–1945. 1,55 ifm.

A fondban a hivatalvezetéssel, beszolgáltatással, közellátással kapcsolatos iratok találhatóak.

SL VI. 604. Sopron Város Közellátási Hivatalának iratai 1945–1950. 0,72 ifm.

Lásd: BÉML V. 188. A fondban a hivatalvezetéssel, közellátással kapcsolatos iratok, továbbá élelmiszer előállításával kapcsolatos nyilvántartások találhatóak.

SL VI. 606. Sopron Város Népmozgalmi Nyilvántartó Hivatalának iratai 1939–1946. 0,36 ifm.

A szerv működése során keletkezett nyilvántartólapok találhatóak a fondban.

VII. A JOGSZOLGÁLTATÁS TERÜLETI SZERVEI

SL VII. 1. a) Kapuvári M. Kir. Járásbíróság iratai 1872–1932. 8,02 ifm.

Lásd: BKMÖL VII. 4. A Kapuvári Járásbíróság, mint a járásbíróságok általában az 1871. évi XXXI. és XXXII. tc. alapján jöttek létre. Ebben az állagban a polgári perek mellett népfelkelési iratok, hagyatéki ügyek, elnöki iratok és büntető perek találhatóak. A Kapuvári járás területén főleg magyar falvak fekszenek, de egyes településeken németek is éltek a fenti időszakban.

SL VII. 1. b) Kapuvári M. Kir. Járásbíróság telekkönyvi iratai (1850)–1882–1944. 36,08 ifm.

A járásbíróságokat 1872-től folyamatosan ruházták fel telekkönyvi hatósági feladatokkal, s 1915-től ez a funkciójuk kizárólagossá vált. Az állagban településenkénti felosztásban telekjegyzőkönyvek találhatóak, birtokbetét tervek, betétszerkesztési jegyzőkönyvek és egyéb földhivatali iratok. Külön említést érdemelnek az Osztrák–Magyar Határmegállapító Bizottság térképei. Az állagban találhatóak az elcsatolt Moson megyei Pomogy (Pamhagen) és Valla (Wallern) községek birtoklajstromjai.

SL VII. 2. Soproni Királyi Járásbíróság iratai 1924–1948. 0,48 ifm.

A Soproni Járásbíróság iratai között polgári ügyek, végrehajtási ügyek, telekkönyvi ügyek és hitelbiztosítási okiratok találhatóak. Az iratokon túlnyomórészt német nevű polgárok nevei szerepelnek, gyakran a használt nyelv is német.

SL VII. 4. Soproni Királyi Törvényszék iratai (1862–1865) 1919–1947. 1,08 ifm.

A törvényszék büntügyi és polgári aktái mellett a két világháború közti munkásmozgalmi perek érdemelnek említést, továbbá az 1860-as évekből néhány németek által lakott falu (Bánfalva, Feketeváros/Purbach, Szárazvám/Müllendorf stb.) telekkönyvi iratai.

SL VII. 51. Soproni Királyi Ügyészség iratai 1872–1919. 0,12 ifm.

Az ügyészség működése során fennmaradt töredékes iratanyagban „nemzetiség elleni izgatás”, „állam ellenes nyomtatvány elkobzása”, „állam ellenes izgatás” tárgyában található akták, így az I. világháború előtti időszak megyei és sokszor határon átnyúló nemzetiségi mozgalmaihoz lelhetők fel értékes források.

SL VII. 152. Soproni királyi közjegyzők iratai 1875–1934. 7,28 ifm.

Lásd: BFL VII. 152. A fondban a Sopron városában működött közjegyzők iratai nyertek elhelyezést. A törvény kiadása után, 1875-től Gallus Sándor és Posfai Sándor kezdte meg közjegyzői tevékenységét. A későbbiekben Geiszler József, Lénárt Dezső, Östör József és Téri Ödön által hátrahagyott iratokat is tartalmazza a fond. A végrendeletekről külön mutatókat készítettek a közjegyzők, a későbbiekben pedig elődjük iktatását folytatták, nem kezdtek új sorszámot.

VIII. INTÉZETEK, INTÉZMÉNYEK

Lásd: BFL VIII.

SL VIII. 52. Pannonhalmi Szent Benedek Rend Soproni Szent Asztrik Gimnáziumának iratai 1707–1948. 6,75 ifm.

Draskovich (II.) György győri püspök 1636-ban jezsuita kisgimnáziumot alapított Sopronban, amely 1650-ben konviktussal kibővült nagygimnázium lett. 1773-ig a jezsuita rend vezette, majd a rend feloszlását követően domonkosok, később világi tanárok tanítottak ott. A középiskolát az 1802-ben tanító rendként visszaállított bencés rend kapta meg, amely az 1948. évi államosításig vezette az intézményt. 1806-tól hat-, 1850-től nyolcosztályos gimnázium; az 1850/1851-es tanévben tartották az első érettségit. Az 1840-es évek után 1861-től két tannyelvű (német, magyar) oktatás, 1863-tól magyar nyelvű oktatás folyt az intézményben. Az 1900/1901-es tanévben érettségizett magántanulónként az első leánynövendék. 1919 tavaszán, a Tanácsköztársaság alatt államosították, de augusztusban már bencés tulajdonú a gimnázium. Az intézmény 1922-ben vette fel a Szent Asztrik nevet. 1945-ben négyosztályos gimnáziummá alakult, 1950-ben megszűnt. A Sopron belvárosi épületben ma a Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskola működik.

Irodalom:

Németh Ildikó: Sopron középfokú és középszintű iskolái a 19. században. Sopron, 2005. (Dissertationes Sopronienses; 1.) (Továbbiakban: Németh 2005.) 118–123. p.

Németh Ildikó: Sopron város és vármegye tanintézetének iratai Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltárában 1707–1945 (1950). Repertórium. Sopron, 2007. (Továbbiakban: Németh 2007.) 23–33. p.

SL VIII. 53. Soproni Állami Széchenyi István Gimnázium iratai 1875–1954. 3,73 ifm.

1868. október 1-jén háromosztályos, felekezeti jelleg nélküli, alreáliskolaként nyílt meg; az 1871/1872-es tanévben vált hatosztályos, majd 1875/1876-ra fokozatosan nyolcosztályos főreáliskolává, ekkor tartották az első érettségit. 1876. január 1-jétől fenntartási nehézségek miatt Sopron várostól az állam vette át. Az I. világháború idején az épületben tartalékkórház működött. 1921-től folyamatos a tanítás, az 1923/1924-es tanévtől Soproni Állami Széchenyi István

Reáliskola, majd 1935-től e néven gimnáziumként működött. 1948-ban alakult át négyosztályos gimnáziummá.

Irodalom:

Németh 2005. 130–133. p., Németh 2007. 33–38. p.

SL VIII. 54. Soproni M. Kir. Állami Leánygimnázium iratai 1920–1950. 1,41 ifm.

Jogelődje (VIII. 69.) a Soproni M. Kir. Felsőbb Leányiskola, amely az 1918/1919-es tanévtől leánygimnáziummá alakult át. Az első érettségi vizsgát 1922-ben tartották. 1927/1928-tól VKM rendelet értelmében leánylíceumként működött, majd az 1932/1933-as tanévtől újra leánygimnázium volt. 1935-től ún. egységes gimnázium, 1948-tól négyosztályos gimnázium, amely 1950-ben József Attila nevét vette fel.

Irodalom:

Németh 2005. 123–126. p., Németh 2007. 38–41. p.

SL VIII. 55. Soproni Szent Orsolya Rend R. K. Immaculata Leánygimnáziumának iratai 1913–1948. 2,83 ifm.

Az 1907/1908-as tanévben nyílt meg Sopronban leányok számára az első orsolyita leányiskola, ám rövidesen megszűnt. 1910/1911-ben újabb, nyilvánossági joggal nem rendelkező gimnáziumi osztály indult, de csak az 1913/1914-es tanévtől nyílt meg leánygimnáziumként, 1925-ben megkapta a nyilvánossági jogot, 1935-től egységes gimnázium, amely 1939-től a Szent Orsolya Rend Római Katolikus Immaculata Leánygimnáziumaként működött. 1948-ban Liszt Ferenc Állami Leányiskolaként államosították, 1949-ben jogutód nélkül megszűnt.

Irodalom:

Németh 2005. 126–127. p., Németh 2007. 42–46. p.

SL VIII. 56. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Nőipariskola iratai 1928–1944. 0,07 ifm.

A női ipariskolát az iskola- és zárdaépületben 1923-ban nyitotta meg a rend. Az oktatás a polgári iskolához kapcsolódó női kézimunka tanfolyam keretei között indult, 1927-től három évfolyamos női ipariskolává alakult.

Irodalom:

Németh 2007. 94. p.

SL VIII. 57. Soproni Szent Orsolya Rend Nőipariskola iratai 1924–1948. 0,1 ifm.

1923-ban indult, három évfolyamos szakiskola volt a polgárit, vagy a gimnázium négy osztályát végzett, 14. életévüket betöltött lányoknak, szabás-varrás, ruhakészítés profillal. 1927-től a mű- és aranyhímző képzéssel négy évfolyamosná vált, 1948-ban Állami Nőipariskola néven államosították, 1949-ben megszűnt.

Irodalom:

Németh 2005. 135–136. p., Németh 2007. 95–96. p.

SL VIII. 58. Soproni Állami Fáy András Kereskedelmi Középiskola iratai 1940–1949. 1,1 ifm.

A jogelőd (VIII. 71.) négy évfolyamos fiú felsőkereskedelmi iskola 1941-től zajló fokozatos kereskedelmi középiskolává történt átszervezésével jött létre. 1949-ben Közgazdasági Gimnáziummá, 1952-ben Közgazdasági Technikummá alakult.

Irodalom:

Németh 2005. 138–139. p., Németh 2007. 54–55. p.

SL VIII. 59. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Kereskedelmi Leányközépiskola iratai 1929–1948. 0,41 ifm.

A szerzetesrend 1922-ben kapott VKM engedélyt négy évfolyamos női kereskedelmi iskola indítására. Az iskola 1940-től kereskedelmi leány középiskolaként működött. 1942-től a tanítás megtartásával hadikórházat rendeztek be az épületben. 1948-ban az iskolát államosították.

Irodalom:

Németh 2007. 55–57. p.

SL VIII. 60. Soproni Szent Orsolya Rend Vincentianum Mezőgazdasági Leányiskola iratai 1940–1948. 0,9 ifm.

Ezt az intézményt a Szt. Orsolya rend 1940-ben a 18. életévüket be nem töltött, gimnázium első négy osztályát, vagy polgárit végzett leányok számára alapította, akik egy újabb négy évfolyamos képzéssel érettségit tehetnek. 1948-tól az iskola Állami Mezőgazdasági Leányközépiskola, 1949-től Állami Mezőgazdasági Gimnáziumként működött tovább 1951-ig.

Irodalom:

Németh 2007. 58–60. p.

SL VIII. 61. Dunántúli Evangélikus Egyházkerület Soproni Líceuma iratai 1860–1948. 0,85 ifm.

Az intézményt 1557-ben alapították, fenntartója 1673-ig Sopron város volt, majd 1853-ig a helyi evangélikus gyülekezet, míg 1948-ig a Dunántúli Evangélikus Egyházkerület. Az 1777. évi Ratio Educationist 1785-ben vezették be, s 1790-ben Magyar Társaság néven megalakult az első hazai önképzőkör. 1790-ben a protestáns vallási autonómia alapján új tantervet dolgozhattak ki; 1829-ben a líceum keretei között az evangélikus tanítóképző elődjeként Mesterképző Intézet kezdte meg működését. A líceum diákságából sokan részt vettek az 1848-as forradalomban. 1851-ben az intézménytől megvonták a nyilvánossági jogot. Az 1853/1854-es tanévben az Entwurf kívánalmi szerint átszervezett nyolcosztályos gimnázium különvált a teológiai akadémiától és a tanítóképzőtől. Az 1883-as középiskolai törvénynek köszönhetően az intézmény államsegélyt vett igénybe, így a tanulmányi felügyeletet világi hatóság, a kerületi tanfelügyelő gyakorolta. 1894/1895-től állami tantervet vezettek be. 1908-tól a főgimnázium líceum nevet viselt, és az 1924. évi középiskolai törvény értelmében reál-gimnáziummá, majd 1935-ben egységes gimnáziummá alakult át. Az 1948. évi államosításkor vette fel a Berzsényi Dániel nevet és négyosztályos fiúgimnáziumként működött. Az iskola irattárának döntő része 1945-ben elpusztult, az intézmény működésével kapcsolatos egyéb iratanyagokat az egyházkerület pénztári hivatala, ill. levéltára kezelte, ez az iratcsoport az intézmény 1948. évi államosítását követően is egyházi kezelésben maradt.

Irodalom:

Németh 2005. 114–118. p., Németh 2007. 61–64. p.

SL VIII. 62. Soproni Evangélikus Tanítóképző Intézet iratai 1853–1948. 3,32 ifm.

Az Evangélikus Líceum keretein belül 1829-től Mesterképző Intézet alakult. Az 1853/1854-es tanévben az Entwurf alapján átszervezték az oktatást; a harmadik osztálytól négy esztendeig a gimnáziumi képzéssel párhuzamosan folyt a tanítóképzés. Az átszervezések nyomán az 1862/1863-as tanévtől csak a négy gimnáziumi osztályt végeztek jelentkezhetek a tanítóképzőbe. 1883-ig három, ezt követően négyéves volt a képzés. Ekkor (1883-ban) létesítették az intézmény gyakorlóiskoláját. A Tanácsköztársaság idején (1919-ben) az intézmény átmenetileg világi főhatóság alá került. Bár az 1921-es népszavazást megelőzően az intézmény értékesebb

felszerelését Győrbe (Győr vm.) szállították, működési helyeként Bonyhád (Tolna vm.) jelölték ki, az iskola valójában Sopronból nem költözött el, az folyamatosan továbbra is e városban működött. 1923/1924-től az 1938/1939-es tanévig ötosztályos képzés működött. Az utolsó évfolyam az 1948/1949-es tanévben tett képesítővizsgát, az államosított intézmény jogutóda a Soproni Állami Líceum és Tanítóképző Intézet lett, amelyben 1957. évi megszüntetéséig folyt tanítóképzés.

Irodalom:

Németh 2005. 145–147. p., Németh 2007. 64–76. p.

SL VIII. 63. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Leánylíceum és Tanítóképző iratai 1899–1948. 1,39 ifm.

A szerzetesrend az 1899/1900-as tanévben, négy évfolyamos intézményben indította el a tanítóképzést. Az iskolát 1948-ban államosították és összevonták az orsolyita rend tanítóképzőjével.

Irodalom:

Németh 2005. 150–151. p., Németh 2007. 78–82. p.

SL VIII. 64. Soproni Szent Orsolya Rend Tanítóképző Intézet iratai 1865–1948. 2,57 ifm.

Az orsolyita rend 1864-ben nyitotta meg a gyakorlóiskolával összekötött tanítóképzőt, 1870-től három, 1892-től négyéves képzési idővel. Az iskolát 1948-ban államosították és összevonták az Isteni Megváltó Leányai tanítóképzőjével.

Irodalom:

Németh 2005. 148–149., 152–153. p., Németh 2007. 83–89. p.

SL VIII. 65. Sopron Szabad Királyi Város Főreáliskolájának iratai 1867–1875 (1877). 0,25 ifm.

1868. október 1-jén nyílt meg a felekezeti jelleg nélküli, háromosztályos alreáliskola, amelynek az előírás szerinti negyedik osztályát később szervezték meg. Az 1871/1872-es tanévtől az intézmény hatosztályos főreáliskolává alakult át. Mínt hogy fenntartása Sopron városnak folyamatos anyagi gondokat okozott, 1876. január 1-jétől állami kezelésbe került. Az iskola napjainkban is működő jogutód intézménye a (VIII. 53.) Széchenyi István Gimnázium.

Irodalom:

Németh 2005. 130–133. p., Németh 2007. 49–50. p.

SL VIII. 66. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Ipari Leányközépiskola iratai 1942–1948. 0,47 ifm.

A szerzetesrend női ipariskoláját 1942-ben érettségít adó, négy évfolyamos intézménnyé szervezték, amely a szabás-varrás mellett könyvvitelt, jogi ismereteket is oktatott. 1948-ban Állami Ipari Leányközépiskola néven államosították, 1949-ben jogutód nélkül megszünt.

Irodalom:

Németh 2007. 96–97. p.

SL VIII. 68. Soproni Katolikus Tanítóképző iratai 1873–1877. 0,6 ifm.

Az intézmény 1856-ban kezdte meg működését két évfolyammal, 1868-tól három, 1881-től négy évfolyamosra bővítették. 1894-ben Zalka János győri püspök összevonta a győri tanítóképzővel.

Irodalom:

Németh 2005. 147–148. p., Németh 2007. 76–77. p.

SL VIII. 69. Soproni M. Kir. Felsőbb Leányiskola iratai 1884–1916. 0,14 ifm.

1871. október 3-án nyílt meg az iskola óraadó tanárokkal, s az 1874/1875-ös tanévtől már főállású tanárokkal működött. 1881-ben állami kezelésbe került, s négyosztályos lett. Az 1918/1919-es tanévtől leánygimnáziumként működött. Jogutódja (VIII. 54.) a Soproni M. Kir. Állami Leánygimnázium.

Irodalom:

Németh 2007. 38., 47–48. p.

SL VIII. 65. Sopron Szabad Királyi Város Főreáliskolájának iratai 1867–1875 (1877). 0,25 ifm.

Az 1868. október 1-jén, felekezeti jelleg nélkül megnyílt intézményt a két felekezeti alreáliskola összevonásával létesítette Sopron városa. Az intézmény az 1871/1872-es tanévben alakult át hatosztályos főreáliskolává, majd a város anyagi gondjai miatt 1876. január 1-jétől állami kezelésbe került.

Irodalom:

Németh 2007. 49–51. p.

SL VIII. 70. Soproni M. Kir. Honvéd Főreáliskola iratai 1898–1927. 0,04 ifm.

Az intézményt az 1897. évi XXIII. tc. nyomán a M. Kir. Honvédség Katonai Főreáliskolájaként alapították, az 1904/1905-ös tanévtől a Ludovika Akadémia tantárgyait oktatták. 1919-ben négy évfolyamos főreáliskolává bővült, 1921 augusztusában átmenetileg Jutasra (Veszprém vm.) költözött, 1922-ben katonai alreáliskolaként, Rákóczi Ferenc nevét felvéve költözött vissza Sopronba, majd fokozatos fejlesztés során 1932-re újra főreáliskolává fejlesztették. Az első érettségit is ekkor tartották. 1941–1944 között átszervezték honvéd gyalogsági hadapród iskolává, 1944 decemberében Németországba telepítették. Az iratanyagban csak egy emlékkönyvi kötet található.

Irodalom:

Németh 2005. 156–157. p., Németh 2007. 51. p.

SL VIII. 71. Soproni Állami Felsőkereskedelmi Fiúiskola (1925-től Fáy András Négyévfolyamú Fiú Felsőkereskedelmi Iskola) iratai 1884–1940. 0,74 ifm.

1884-ben háromosztályos állami közepkereskedelmi iskolaként indult, 1886-tól Kereskedelmi Akadémia, 1895-től felső kereskedelmi iskola, 1919-ben négyosztályos négy évfolyamú felsőkereskedelmi iskolává szervezték át, amely 1925-ben vette fel Fáy András nevét. Jogutóda a (VIII. 58.) Soproni Állami Fáy András Kereskedelmi Középiskola.

Irodalom:

Németh 2005. 138–139. p., Németh 2007. 52–53. p.

SL VIII. 72. Soproni Szent Orsolya Rend Felső Nép- és Polgári Iskolai Tanítóképző Intézet iratai 1892–1926. 0,65 ifm.

A Szt. Orsolya rend 1893-ban, elsősorban a rendtagok számára nyitotta meg a felső népiskolai és polgári iskolai tanítóképzőjét. Az intézmény 1926-ban szűnt meg.

Irodalom:

Németh 2005. 142–143. p., Németh 2007. 89–91. p.

SL VIII. 73. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Kisdedóvónóképző Intézet iratai 1900–1948. 0,84 ifm.

A női szerzetesrend az 1900/1901-es tanévben két évfolyammal hozta létre, 1927-től három, 1931-től négy évfolyammal működtette a kisdedóvónó képző intézetet, amelyet 1948-ban államosítottak. Ebből fejlődött ki a soproni felsőfokú óvónóképző főiskola.

Irodalom:

Németh 2007. 91–94. p.

SL VIII. 103. Soproni Állami Petőfi Sándor Polgári Fiúiskola iratai 1904–1948. 1,37 ifm.

Az 1904-ben létrejött intézmény 1916-tól a városi tanonciskolának is helyet biztosított. A hatosztályos képzés első négy évét követően a diákok különbözeti vizsgával gimnáziumban, reáliskolában, vagy polgárra épülő szakiskolában folytathatták tanulmányaikat.

Irodalom:

Németh 2005. 140–141. p., Németh 2007. 101–103. p.

SL VIII. 104. Soproni Állami Polgári Leányiskola iratai 1918–1953. 0,83 ifm.

1918-ban Sopron város hozta létre, 1922-ben a VKM kezelésbe került, 1947-ben jogutóddal megszűnt.

Irodalom:

Németh 2005. 141–142. p., Németh 2007. 104–106. p.

SL VIII. 105. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Polgári Leányiskola iratai 1896–1948. 1,42 ifm.

1896-ban, még ez évben a nyilvánossági jogot is megkapva, négy évfolyamos iskolaként nyílt meg. Az 1947/1948-as tanévet követően, a rend iskoláinak államosításával megszűnt.

Irodalom:

Németh 2005. 143–144. p., Németh 2007. 106–109. p.

SL VIII. 106. Soproni Szent Orsolya Rend Polgári Leányiskola iratai (1869) 1882–1948. 1,9 ifm.

A belső elemi iskola átszervezésével a női rend az 1882/1883-as tanévben nyitotta meg polgári leányiskoláját, amely az 1947/1948-as tanévvel, az államosítással megszűnt.

Irodalom:

Németh 2005. 142–143. p., Németh 2007. 109–112. p.

SL VIII. 110. Balfi Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1916–1917. 0,01 ifm.

Az iratanyag egy osztálykönyvet tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 118. p.

SL VIII. 114. Brennbergbányai Községi Elemi Népiskola iratai 1903–1919. 0,26 ifm.

SL VIII. 115. Brennbergbányai Bányatelepi Népiskola iratai 1897–1916. 0,91 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 123–125. p.

SL VIII. 122. Fertőbozi R. K. Elemi Népiskola iratai 1901–1915. 0,13 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 136. p.

SL VIII. 123. Fertőendrédi R. K. Elemi Népiskola iratai 1913–1918. 0,13 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 136–137. p.

SL VIII. 124. Fertőhomoki R. K. Elemi Népiskola iratai 1903–1918. 0,26 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 137–138. p.

SL VIII. 125. Fertőrákosi R. K. Elemi Népiskola iratai 1888–1918. 0,7 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 138–140. p.

SL VIII. 126. Fertőszentmiklósi R. K. Elemi Népiskola iratai 1904–1919. 1,04 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 140–143. p.

SL VIII. 129. Harkai Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1891–1921. 0,26 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 144–145. p.

SL VIII. 130. Hegykői R. K. Elemi Népiskola iratai 1898–1920. 0,13 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 145–146. p.

SL VIII. 135. Nagycenki R. K. Elemi Népiskola iratai 1906–1915. 0,26 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 153. p.

SL VIII. 146. Sopron Város Nemzeti Iskolájának (Schola Nationalis), később Fiúelemi Iskolájának (Schola Capitalis, Hauptschule), Elemi Iskolájának (Normalschule) és Rajziskolájának iratai 1778–1872. 1,3 ifm.

A Mária Terézia-féle, 1777. évi Ratio Educationis nyomán, 1778-ban a belvárosi népiskolából háromosztályos normaiskolát szerveztek. 1787-ben immáron mind ezt az intézményt, mind az akkor már működő külvárosi normaiskolát négy osztályossá alakították át. 1806-tól visszaállt a háromosztályos normaiskola, amely 1845-ben újra négyosztályossá bővült. Az iskola működési iratain, a tanulói nyilvántartásokon kívül az iratanyag mintarajzokat, rajzvázlatokat is tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 169–174. p.

SL VIII. 147. Soproni Isteni Megváltó Leányai Rend Gyakorló Elemi Népiskolájának iratai 1928–1943. 0,01 ifm.

Az 1866-ban magyar tannyelvűként bejelentett elemi iskolában 1884-ig két tannyelvű (magyar, német) oktatás folyt. Az iskolát 1948-ban államosították. Iratanyaga mindössze egy anyakönyvi napló.

Irodalom:

Németh 2007. 175. p.

SL VIII. 148. Prückler Szerafina Nyilvánossági Joggal Ellátott Soproni Leány Tan- és Nevelőintézetének iratai 1908–1922. 0,13 ifm.

A Wagner Klementin által 1874-ben alapított magán elemi iskolát 1908-ban Prückler Szerafina vette át és vezette. Az intézmény 1922-ig működött.

Irodalom:

Németh 2007. 176. p.

SL VIII. 149. Soproni Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1872–1947. 1 ifm.

Az intézmény a 16. század óta a városban működő evangélikus iskolából fejlődött ki. Az Evangélikus Egyházközség által fenntartott alsó fokú iskola az 1860-as évekig német tannyelvű volt, ekkor vált kettős (magyar, német), majd 1891-től az Evangélikus Konvent határozata nyomán magyar tannyelvűvé. Az 1932-ben megújított, korszerű épülettel rendelkező iskolát 1948-ban államosították.

Irodalom:

Németh 2007. 177–179. p.

SL VIII. 150. Soproni Evangélikus Tanítóképző Intézet Gyakorló Elemi Népiskolájának iratai 1883–1949. 0,14 ifm.

Az 1884-ben megnyílt intézmény az evangélikus tanítóképző belvárosban működő gyakorló iskolája volt, iratanyaga különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 180. p.

SL VIII. 151. Soproni R. K. Elemi Fiúiskola iratai 1852–1948. 0,4 ifm.

1876-tól a Katolikus Konvent felügyelete alá tartozó külvárosi háromosztályos, belvárosi hatosztályos r. k. elemi fiúiskolákat 1945-ben összevonták, 1948 szeptemberében államosították.

Irodalom:

Németh 2007. 181–182. p.

SL VIII. 152. Soproni Szent Orsolya Rend R. K. Elemi Leányiskolájának iratai 1855–1948. 1,13 ifm.

A bentlakó leányok számára a rend már 1747-ben „belső” elemi iskolát hozott létre. 1813-tól jobb módú városi „bejáró” leányokat is felvették. Az ún. „külső” elemi iskola 1864-ben négy, 1875-ben hatosztályos lett. 1848/1849-et kivéve a tanítás nyelve a német volt. 1881-től fokozatosan, 1886-tól minden tantárgyra kiterjesztve általánosan vezették be a magyar nyelvet. A női szerzetesrend 1864-ben tanítóképzőjéhez kapcsolva gyakorlóiskolát hozott létre. A rend két elemi iskoláját 1945-ben összevonták, s az egyesített intézmény a zárdaépületben kezdte meg működését az 1948-as államosításig.

Irodalom:

Németh 2007. 182–185. p.

SL VIII. 153. Wagner Klementin Nyilvánossági Joggal Ellátott Soproni Leány Tan- és Nevelőintézetének iratai 1874–1908. 0,13 ifm.

Wagner Klementin 1874-ben alapított hatosztályos, német tannyelvű, magán elemi iskolát, amely 1882-ben nyilvánossági jogot kapott, s vegyes (magyar, német) tannyelvűvé vált. 1890-től 1908-as átvételéig négyosztályos elemiként működött.

Irodalom:

Németh 2007. 176–177. p.

SL VIII. 154. Sopronbánfalvi Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1894–1943. 0,91 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 186–188. p.

SL VIII. 155. Sopronbánfalvi R. K. Elemi Népiskola iratai 1903–1928. 0,26 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 189. p.

SL VIII. 157. Süttöri R. K. Elemi Népiskola iratai 1914–1921. 0,13 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 190.

SL VIII. 166. Soproni Ág. Ev. Alreáliskola iratai 1854–1868. 0,06 ifm.

Bár a Soproni Evangélikus Gyülekezetben már 1834-ben felmerült egy reáliskola megindítása, 1836-ban pedig a felnőttképzés terén indult meg a reáloktatás, egy kétosztályos intézmény csak 1853-ban – a katolikus alreáliskola megalapítását követően – jött létre, amely 1868-ban hatosztályossá alakult.

Irodalom:

Németh 2007. 113–114. p.

SL VIII. 167. Soproni R. K. Alreáliskola iratai 1851–1855. 0,01 ifm.

Az intézmény Stephan Freiherr von Haurer soproni kerületi biztos 1850. január 30-i, az 1849. évi Entwurfon alapuló felszólítása nyomán jött létre, s 1868-ig, a felekezeti jelleg nélkül működő főreáliskola létrehozásáig működött.

Irodalom:

Németh 2007. 114–115. p.

SL VIII. 168. Soproni Erdei Iskola Manninger-ház iratai 1937–1948. 0,26 ifm.

Manninger Vilmos soproni születésű sebészprofesszor jóvoltából – aki a brennbergi erdőben fekvő telkét 1917-ben a városnak adományozta – 1918-ban indult meg itt a város és a vármegye beteg (tüdőgümőkóros) gyermekeinek gyógyítása, oktatása. Az internátusban orvosi felügyelettel folyt az oktatás. Az intézmény 1948-tól Állami Erdei Gyógyiskola néven folytatta működését.

Irodalom:

Németh 2007. 185–186. p.

SL VIII. 175. Csepregi Elemi Népiskola iratai 1891–1919. 0,26 ifm.

Az iratanyag különböző típusú tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 129–130. p.

SL VIII. 178. Németzsidányi R. K. Elemi Népiskola iratai 1900–1924. 0,13 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 156. p.

SL VIII. 188. Balfi R. K. Elemi Népiskola iratai 1942–1947. 0,02 ifm.

Az iratanyag tanulói nyilvántartásokat tartalmaz.

Irodalom:

Németh 2007. 118–119. p.

SL VIII. 3003. [régí fondszám: VIII. 601.] Soproni Állami Kereskedelmi Iskolával Kapcsolatos Női Kereskedelmi Szaktanfolyam iratai 1902–1924. 0,1 ifm.

Az 59 258/1890. VKM sz. rendelet tette lehetővé az alapfokú képzést biztosító, női kereskedelmi tanfolyamok indítását. Sopronban 1902–1924 között a Soproni Állami Kereskedelmi Iskola intézményi keretein belül működött egy könyvvivő, pénztárnok, üzleti alkalmazott elhelyezkedést biztosító szaktanfolyam.

Irodalom:

Németh 2007. 202. p.

SL VIII. 3004. [régí fondszám: VIII. 606.] Soproni Kereskedelmi Testület Kereskedőtanonciskolájának iratai 1872–1950. 1,22 ifm.

A Soproni Kereskedelmi Testület az 1840. évi XIV. tc. nyomán, 1846-ban hároméves, közismereti tárgyakat, könyvelést és számvitelt oktató Kereskedelmi Tanonciskolát hozott létre. A Kereskedelmi Testület 1877-ben újjászervezte alsó fokú kereskedelmi szakiskoláját és az intézményt a főreáliskola igazgatójának hatáskörébe tette, szervezetileg is a főreáliskolához csatolta. 1890-ig három évfolyamos képzés alakult ki, ettől kezdve az intézményt az állami kereskedelmi középiskolához csatolták.

Irodalom:

Németh 2005. 137–138. p., Németh 2007. 205–208. p.

SL VIII. 3005. [régi fondsszámok: VIII. 607., XXVI. 606.] Soproni Szakirányú Fiú- és Leány Iparostanonciskola iratai 1875–1950. 8,68 ifm.

Az iparoktatás rendezéséről szóló 1872-es ipartörvényt követően az Iparoktatást Terjesztő Egyesület 1874-ben szervezte meg Sopronban az iparoktatást, amelynek költségeihez az ipari és kereskedelmi kamarák is hozzájárultak. 1884-ben városi fenntartásba került az intézmény, ami ezt követően Alsófokú Ipariskolaként, 1916-tól pedig Szakirányú Fiú és Leány Iparos Tanonciskolaként működött. Az iskolát 1948-ban államosították.

Irodalom:

Németh 2005. 133–134. p., Németh 2007. 208–213. p.

SL VIII. 3006. [régi fondsszám: VIII. 609.] Soproni Szőlészeti és Borászati Szakiskola iratai 1930–1949. 0,08 ifm.

A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium 1922-ben alapított Sopronban Szőlészeti és Borászati Szakiskolát, mely e formában 1949-ig működött.

Irodalom:

Németh 2007. 215. p.

SL VIII. 651. Convictus Nobilium Soproniensis (Soproni Nemesi Kollégium) iratai 1777. 0,02 ifm.

A soproni jezsuita rend 1661-ben a katolikus megújulás előretörése idején az elszegényedett nemesi ifjak részére konviktust létesített. Az intézménybe csak magyarokat, lehetőleg dunántúli elszegényedett nemesek gyermekeit igyekeztek felvenni. Nem katolikus szülők gyermekei akkor lehettek a konviktus tagjai, ha remény volt arra, hogy áttérnek a katolikus hitre. A fond csupán a Convictus Nobilium Soproniensis 1777-ből fennmaradt iktatott iratait tartalmazza.

SL VIII. 652. A Soproni Evangélikus Diákotthon iratai 1937–1944. 0,15 ifm.

Az Evangélikus Líceum Diákotthona 1934-ben épült fel, az építető a Líceumi Diákszövetség volt. A fond nagyon hiányos, csak az 1937. április – 1941. december közötti iktatólapok és az 1942. január–1944. november közötti iktatókönyv maradt fenn.

SL VIII. 653. A Soproni Katolikus Diákasztal iratai 1914–1926. 0,02 ifm.

A fond a szegény sorsú katolikus diákok étkeztetését szolgáló alapítvány egyetlen fennmaradt pénztárkönyvét (1914–1926) tartalmazza. Az intézmény fenntartója a soproni Szt. Benedek rend volt. A diákasztal még 1936 előtt egyesült a Katolikus Internátussal.

SL VIII. 654. A Soproni Szent Orsolya Rendi Internátus iratai 1898–1948. 0,1 ifm.

Az internátus az orsolyita rend iskoláival párhuzamosan működött az 1948-as államosításig. A fondban az internátus növendékeinek anyakönyve (1898–1922), pénzügyi, iktatatlan és iktatott iratok találhatók.

IX. TESTÜLETEK

SL IX. 1. Sopron vármegyei céhek iratainak levéltári gyűjteménye 1602–1900. 2,36 ifm.

Lásd: BFL IX. 1. A fond a vármegyei községek betűrendjében, tárgyi csoportosításban tartalmazza a céhek anyagát. A céhszabályzatok nyelve jól tükrözi az adott település nemzetiségi összetételét. E szerint a vármegye nyugati részén jellemzően német, addig keleten elsősorban magyar az iratok nyelve, természetesen elszórtan a latin is felfedezhető.

SL IX. 2. A Soproni Kereskedelmi Testület iratai 1630–1876. 1,66 ifm.

A fondban a városi kereskedő céhből alakult testület iratai találhatóak. A kereskedő cég 1478. május 8-án alakult meg Sopron város tanácsa szabadalomlevelével, amelyet 1690-ben újabb megerősítő céhlevél követett. A cég elnevezést a 18. századtól fokozatosan váltotta fel a Kereskedelmi Testület elnevezés. Célja, hogy a testületi tagok és a város kereskedelmi érdekeit előmozdítsa, a tagok közötti esetleges súrlódásokat elsimítsa, a nehéz helyzetbe jutott tagokat támogassa. Az iratok között elsősorban jegyzőkönyveket és számadásokat találhatunk.

SL IX. 3. Sopron városi céhek levéltári gyűjteménye 1541–1867. 3,8 ifm.

A céhek Sopron ipari életében már a 16. századtól kezdve jelentős szerepet játszottak. A városban 1798-ban 35 cég működött. A német nyelvű céhszabályzatok, mesterkönyvek, levelezés, számadáskönyvek, névjegyzékek kiváló segítséget nyújtanak a városi cég élet kutatásához.

SL IX. 202. Soproni Kereskedelmi Testület iratai 1922–1949. 0,24 ifm.

A fondban találhatóak a testület működése során keletkezett jegyzőkönyvek, pénztárkönyvek és a tagnévsor, továbbá kiemelendők Kastner Ferenc testületi pénztáros iratai.

SL IX. 211. A Soproni Csizmadia Ipartársulat iratai 1890–1916. 0,12 ifm.

Az ipartársulat a régi csizmadia cég megszűnése után 1890-ben alakult meg. Célja volt a tagok közös érdekeinek képviselete. Feladatai voltak többek között az érdekképviselet, a szakmai képzés megszervezése, jogsegélyezés stb.

SL IX. 259. Sopron Város és Vidéke Ipartestület iratai 1892–1950. 7,35 ifm.

Lásd: BFL IX. 211. Az ipartestület 1892-ben alakult meg és 1949-ben oszlott fel. Az iratok között találhatjuk több német többségű község (Balf, Fertőrákos, Harka, Sopronbánfalva) iparosainak névjegyzékét, ezenkívül a 20. század első feléből a Sopron és környékén alkalmazott tanoncok szerződéseit és lajstromait. Az 1938–1948 közti időszakból a segédek nyilvántartási és mutató lapjai érdemelnek említést.

X. EGYESÜLETEK, (TÖMEG)SZERVEZETEK, PÁRTOK

Lásd: BFL X.

Politikai pártok és ilyen célú társulások

SL X. 1. Soproni és Sopronvidéki Keresztényszocialista Egyesület iratai 1906–1937. 0,05 ifm.

Az 1906-ban alapított egyesület célja a munkásság keresztény, hazafias szellemben történő nevelése. A szociális biztonságot a betegsegélyezés révén kívánták megteremteni. 1930-ban kb. 300 taggal működött. Az 1906. évi alapszabályon kívül fennmaradt az egyesület 1927–1934 közötti jegyzőkönyve és 1927–1930 közötti tagnyilvántartása.

SL X. 3. Nyugat-Magyarországi Liga és Területvédő Liga iratai 1919–1922, 1947. 0,1 ifm.

Az 1919. december 10-én Budapesten, a jeles statisztikus, demográfus, Thirring Gusztáv elnöklétével megalakult Nyugat-Magyarországi Liga célja az elcsatolásra ítélt nyugat-magyarországi területek mindenáron Magyarországnál tartása volt. Az iratanyag a Liga üléseinek, választmányának iratait – az utóbbiak között sok a térségről szóló helyzetjelentés –, továbbá levelezését, beszédeket, propaganda anyagokat, a korszak tankönyveit, verseket, és az 1921-ben elhunytak gyászjelentéseiből készült gyűjteményt tartalmaz.

Irodalom:

Sarkady Sándor, ifj.: Nyugat-Magyarországi Liga. Soproni Szemle, (2001) 1. sz., 34–58. p.

Kulturális, népművelő és sportegyesületek

SL X. 51. Soproni Történelmi és Művészeti Egylet iratai 1868–1881. 0,03 ifm.

Az 1867-ben alakult egyesület hozta létre a város múzeumát.

SL X. 52. Soproni Frankenburg Irodalmi Kör iratai 1897–1949. 0,04 ifm.

Az Irodalmi és Művészeti Kört 1877-ben Frankenburg Adolf alapította, ennek a körnek a jogutóda, a Frankenburg Irodalmi Kör sokat tett a magyar irodalom és kultúra integrálásáért, ápolásáért, terjesztéséért. Ld.: X. 53.

Irodalom:

Augusztinovicz Elemér: A Frankenburg Irodalmi Kör hét évtizede (1877–1949). Soproni Szemle, 36. (1982) 289–301. p.
Berecz Dezső: A Frankenburg Irodalmi Kör története. Sopron, 1927. (Soproni Helikon)

SL X. 53. Soproni Irodalmi és Művészeti Kör iratai 1879–1880. 0,04 ifm.

Az egyesületet 1877-ben Frankenburg Adolf alapította. A kör később nevét alapítójáról nyerte el. Ld.: X. 52.

SL X. 56. Soproni Dalfüzér Férfidalegylet iratai 1859–1959. 0,08 ifm.

1859-ben, Magyarország első önálló férfidalegyleteként alapította Altdörfer Keresztély a Dalfüzért (Lieder-Kran), amelynek legismertebb karnagya Klafszky Henrik volt.

SL X. 57. Soproni Képzőművészeti Kör iratai 1897–1970. 0,26 ifm.

A Képzőművészeti Kör 1897-ben alakult, a város műkedvelő, majd professzionális művészeit, elsősorban festőit fogta össze.

SL X. 59. Soproni Munkás Olvasókör iratai 1943–1944. 0,01 ifm.

SL X. 61. Sopron Vármegye és Sopron Város Régészeti Társulatának iratai 1887–1912. 0,05 ifm.

A szakmai egyesületet 1886-ban Paur Iván alapította.

SL X. 62. Soproni Munkások Testvériség Dalárdájának iratai 1913–1950. 0,12 ifm.

SL X. 63. Soproni Zeneegyesület iratai 1821–1875. 0,05 ifm.

A Soproni Zeneegyesületet (Ödenburger Musikverein) hivatalosan 1829-ben Kurzweil Ferenc alapította. Kezdetben 53 taggal, évi négy koncert megrendezését vállalva működött. Hamarosan hegedűiskolával egészült ki, s meghatározó szerepet vitt a korszak zenei életének, műveltségének fejlesztésében; a város zeneiskoláját hozta létre.

Irodalom:

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet és zenei művelődés története 1848–1948. Sopron, 1962. 41–50. p.

SL X. 66. Soproni Zenetársaság iratai 1844–1847. 0,01 ifm.

Szakmai és gazdasági jellegű egyesületek

SL X. 67. Sopron Városi és Vármegyei Gyógyszerész Egylet iratai 1884–1900. 0,02 ifm.

Az egyesület jegyzőkönyvét tartalmazza a „törpefond”. Vö.: X. 114.

SL X. 104. Soproni Evangélikus Líceumi Diákszövetség iratai 1941–1950. 0,05 ifm.

Az Evangélikus Líceumban 1918-tól működött a Líceumi Diákszövetség.

SL X. 110. Soproni Szőlőbirtokosok Egyesületének iratai 1926–1947. 0,04 ifm.

SL X. 111. Soproni Cipészek és Csizmadiák Szakegyletének iratai 1893–1922. 0,04 ifm.

SL X. 112. Soproni Háziipari Egylet iratai 1878–1908. 0,05 ifm.

SL X. 113. Oedenburger Kaufmännischer Verein iratai 1872–1885. 0,98 ifm.

A soproni kereskedőszervezet 15. századi (1478. évi céhalakulás) gyökerekre megy vissza. A polgári kor gazdasági, társadalmi viszonyai között e tevékenységi kört vette át a máig feldolgozatlan történettel rendelkező „Kaufmännischer Verein”.

SL X. 114. Országos Gyógyszerész Egylet Soproni Csoportjának iratai 1884–1950. 0,02 ifm.

A „törpefond” a Soproni Csoport jegyzőkönyvét tartalmazza. Vö.: X. 67.

SL X. 115. Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége Soproni Csoportjának iratai 1906–1965. 0,14 ifm.

A Képzőművészeti Kört (X. 57.) követően a kortársak Sopron második amatőr-művész egyesületeként tartották számon ezt az egyesületet.

SL X. 116. Soproni Állami Széchenyi István Fiúgimnázium Ifjúsági Segélyegyletének iratai 1890–1943. 0,05 ifm.

SL X. 117. Soproni Laehne-féle Nyilvános Gimnázium Petőfi Önképzőkörének iratai 1892–1899. 0,03 ifm.

Az 1853-ban megnyílt intézményben 1890 körül Ifjúsági Kör alakult, amely 1892-től Petőfi Kör néven tevékenykedett.

Irodalom:

Németh Ildikó: Sopron középfokú és középszintű iskolái a 19. században. Sopron, 2005. (Dissertationes Sopronienses; 1.) 161. p.

SL X. 118. Soproni Szent Benedek-rendi Szent Asztrik Gimnázium Önképzőkörének iratai 1863–1910. 0,38 ifm.

Az 1863-tól magyar tannyelvű iskolában ettől az évtől maradtak fenn az Önképzőkör iratai. Az Önképzőkör működéséről az 1870–1877 közötti évek és az 1888. év főgimnáziumi értesítői is tudósítanak.

SL X. 123. Soproni Szent Orsolya-rendi Immaculata Leánygimnázium Önképzőkörének iratai 1939–1946. 0,02 ifm.

Az önképzőkör 1920-ban alakult.

SL X. 125. Soproni Szent Orsolya-rendi Tanítóképző Intézet Önképzőkörének iratai 1928–1948. 0,03 ifm.

SL X. 126. Szent Orsolya-rendi Polgári Leányiskola Árpádházi Szent Erzsébet Önképzőkörének iratai 1925–1939. 0,02 ifm.

SL X. 127. Soproni Csöndes-féle Tanintézet Olvasókörének iratai 1870–1872. 0,01 ifm.

Egyéb egyesületek

SL X. 204. Soproni Önkéntes Tűzoltó Egyesület iratai 1914–1950. 0,04 ifm.

A Soproni Tűzoltó- és Torna Egyesületet 1866-ban Rösch Frigyes alapította, aki 1886-ban a vármegyei tűzoltó egyesületek szövetségét is létrehozta. Tevékenységükről éves, nyomtatott jelentésben is beszámoltak.

SL X. 205. Sopronbánfalvi Önkéntes Tűzoltó Egyesület iratai 1914–1950. 0,04 ifm.

SL X. 206. Brennbergbányai Havidíjasok és Munkások Segélyező Egyletének iratai 1930–1944. 0,05 ifm.

SL X. 206. Brennbergi Bányatárspénztár iratai 1820–1951. 4,3 ifm.

SL X. 210. Első Soproni Családi Betegsegélyző és Temetkezési Biztosító Egyesület iratai 1913, 1942–1947. 0,12 ifm.

SL X. 211. Első Soproni Hadastyán Segélyező Egylet iratai 1876–1945. 0,84 ifm.

SL X. 212. Nyugállományú Katonatisztek és Katonai Tisztviselők, Katonatiszti és Katonatisztviselői Özvegyek és Árvák Országos Szövetsége Soproni Főcsoportjának iratai 1928–1949. 0,12 ifm.

SL X. 213. Oedenburger Patriotischer Local-Hilfsverein iratai 1866. 0,08 ifm.

SL X. 214. Soproni Evangélikus Egyházközség Hivatásos Tisztviselői Segélyegyesületének iratai 1906–1944. 0,03 ifm.

SL X. 215. Soproni Kereskedelmi Betegápoló-, Segélyező- és Nyugdíjegyület iratai 1924–1943. 1,46 ifm.

A szakirodalom az 1806-ban alapított Soproni Kereskedők és Segédek Egyletét tartja jogelődnek, amely e foglalkozáscsoport számára beteg- és temetkezési segélyezés biztosítását célozta meg.

Irodalom:

Hünner László: A Soproni Kereskedelmi Betegápoló Segélyező és Nyugdíjegyület története (1806–1948). Soproni Szemle, 27. (1973) 353–359. p.

SL X. 216. Soproni Patronázs Egyesület iratai 1914–1918. 0,01 ifm.

SL X. 217. Soproni Pincérek Betegsegélyező Egyesületének iratai 1842–1881, 1935–1942. 0,08 ifm.

X. 218. Sopron Vármegye és Sopron Város Tuberkulózis Ellen Védekező Egyesületének iratai 1912–1950. 0,14 ifm.

SL X. 221. Magyar Országos Vöröskereszt Egylet Sopron Városi Választmányának iratai 1934–1944. 0,36 ifm.

SL X. 222. Soproni Anya- és Csecsemővédő Szövetség mint az Országos Egészségvédelmi Szövetség Sopron Városi Fiókszövetségének iratai 1917–1948. 0,14 ifm.

SL X. 223. Brennbergbányai Temetkezési Pénztár iratai 1928–1947. 0,01 ifm.

SL X. 225. Soproni Polgári Temetkezési, Árva- és Özvegysegélyző Egylet iratai 1858–1944. 0,05 ifm.

SL X. 226. Soproni Városszépítő Egyesület iratai 1909–1946. 0,13 ifm.

A soproni polgárok városszépítő tevékenységére a 19. század derekáról már sok adat ismert. A város és a környékének szépítését az egyesület létrejötte előtt a Löverbizottság (Löwerkomission) kezdte meg, amelynek munkássága 1862-től biztosan adatolható. E bizottság működésével közel azonos időben – 1864-ben – alapította Flandorffer Ignác a Városszépítő Egyesületet, aki egyben ennek első elnöke is volt. Őt követte e tisztségen Printz Ferenc városi tanácsnok, majd Heimler Károly. A fond az utóbbi két személy elnöksége alatti iratanyag töredékét tartalmazza.

Irodalom:

Szabó Jenő: A Soproni Városszépítő Egyesület története 1869–1984. Sopron, 1984.

SL X. 227. Soproni Kaszinó Egyesület iratai 1871–1910. 0,13 ifm.

A Soproni Kaszinó Egyesület 1843. március 12-én, Rohonczy Ignác, Sopron vármegye első alispánjának elnökelete alatt tartotta meg alakuló ülését. Gr. Széchenyi István eszméi nyomán a műveltség elmélyítésére és kiterjesztésére olvasó- és társalkodó egyletet alakítottak, amelynek tagságában a vármegye és a város elitje foglalt helyet.

Irodalom:

Deszkássy Boldizsár: A soproni Kaszinó 100 éve. Sopron egy évszázad tükrében 1843–1943. Sopron, 1944.

SL X. 232. Dunántúli Turista Egyesület iratai 1939–1947. 0,02 ifm.

Az egyesületet 1903-ban Hatvan Ferenc alapította, virágzása Thirring Gusztáv időszakában történt. A menedékházat, szánkópályát hozott létre.

Irodalom:

Hatvan Ferenc: A Dunántúli Turista Egyesület emlékkönyve 1903–1928. Sopron, 1928.

SL X. 234. Fertői Csónakázó Társaság iratai 1885–1944. 0,04 ifm.

SL X. 235. Soproni Lovas Egyesület iratai 1936–1942. 0,01 ifm.

SL X. 236. Soproni Polgári Lövészegyesület iratai 1933–1938. 0,1 ifm.

SL X. Soproni Rádió Egylet iratai 1932–1944. 0,02 ifm.

SL X. 238. Soproni Selyemipar Sport Egyesületének iratai 1940–1946. 0,01 ifm.

SL X. 239. Soproni Sempronia Kerékpár Egyesület iratai 1897–1950. 0,01 ifm.

Az egyesületet 1897-ben Schiller Konrád alapította.

SL X. 240. Soproni SOTEX Sport- és Kultúregyesület iratai 1943–1955. 0,12 ifm.

SL X. 241. Soproni Testgyakorlók Körének iratai 1928–1929. 0,02 ifm.

SL X. 242. Soproni Torna Egyesület iratai 1935–1948. 0,12 ifm.

SL X. 246. Soproni Katolikus Kör iratai 1906–1950. 0,72 ifm.

A kulturális, művelődési és politikai feladatköröket ellátó Soproni Katolikus Kört 1865-ben Hummel Viktor alapította.

SL X. 247. Soproni Katolikus Olvasóegylet iratai 1887–1912. 0,14 ifm.

SL X. 248. Soproni Széchenyi Szoborbizottság iratai 1897–1898. 0,08 ifm.

SL X. 255. Soproni Pamutipari Rt. Kiegészítő Nyugdíjpénztárának iratai 1943–1947. 0,02 ifm.

SL X. 264. Fertőrákosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület iratai 1891–1893. 0,01 ifm.

SL X. 271. Katolikus Bencés Diákegyesület Soproni Osztályának iratai 1930. 0,01 ifm.

SL X. 272. Brennbergbányai Sportegyesület iratai 1926–1949. 0,01 ifm.

SL X. 273. Sopronvidéki Kőszénbánya Rt. Tisztviselőinek Kaszinója Lawn-Tennis Osztályának iratai 1925. 0,01 ifm.

SL X. 276. Soproni Természetbarátok Turistaegyesületének iratai 1913–1951. 0,5 ifm.

SL X. 277. Soproni Kereskedősegédek Egyesületének iratai 1806–1919. 0,06 ifm.

SL X. 278. Soproni Férfiak Mária Kongregációjának iratai 1907–1944. 0,1 ifm.

SL X. 279. Fűszerkereskedők Országos Egyesülete Soproni Körzetének iratai 1932–1933. 0,2 ifm.

SL X. 280. Soproni Testvériség Szabadkőműves Páholy iratai 1871–1882. 0,24 ifm.

SL X. 293. Volt Soproni Tüzérek Bajtársi Körének iratai 1933–1944. 0,36 ifm.

SL X. 294. Soproni Gyermekéért Egyesület (Ödenburger Kleinkinder Bewahr Anstalt) iratai 1838–1915. 0,32 ifm.

SL X. 295. Soproni Öregek Turista Egyesületének iratai 1941–1949. 0,01 ifm.

SL X. 299. Szent Orsolya-rend Mária Kongregációjának iratai 1908–1948. 0,37 ifm.

XI. GAZDASÁGI SZERVEK

Lásd: BKMÖL XI.

SL XI. 1. Az Urikány–Zsilvölgyi Magyar Kőszénbányák Rt. Brennerbergi Bányagazgatósága iratai 1825–1951. 8,75 ifm.

Brennerbergbányán 1765-ban találtak szenet. 1793-ból származik az első feljegyzés Brennerbergről (korábban Brenner Bergként vagy csak soproni erdőként említették). A 18. század közepén a város veszteségesen termelte a szenet, ezért egy időre beszüntették a kitermelést, majd Mária Terézia rendeletére ismét megindult a bányászat; magánszemélyek és egy osztrák bányatársaság, majd 1800-ban az osztrák kincstár vette bérbe. A 19. század második felében több társaság bérelte a bányát, míg 1912-ben az Urikány–Zsilvölgyi Kőszénbánya érdekkörébe került, amely egy évvel később Sopronvidéki Kőszénbánya Rt. néven alakított társaságot. A bánya az I. világháborút követően is Magyarországnál maradt. Brennerberg az ország egyik legnehezebben művelhető bányája volt, ugyanakkor minőségileg az egyik legjobb. A bányát 1946-ban államosították, s a termelést 1951-ben beszüntették.

Az 1945 előtti iratok a háborús események, a szakszerűtlen selejtezések és a helytelen tárolás miatt sokat sérült. A fondban többek között igazgatósági iratok, levelezés, könyveléssel kapcsolatos iratok, termelési iratok találhatóak. Ebben a fondban találhatóak Brennerbergbánya Üzemi Bizottsága iratai (1945–1951) is.

SL XI. 2. Vasárugyár Rt. Sopron – Graz iratai 1912–1944. 2,2 ifm.

A gyár első tulajdonosa Johann Weitzer osztrák gyáros volt, aki 1901-ben eladta veszteségesen működő üzemét a Soproni Vasárugyár Rt.-nek. Az új vállalat bővítések és átépítések után kezdte meg a működését. Nagyobb gyárbővítésre 1922-ben került sor. Két évvel később meghalt Baumann József igazgató, utóda Ohren Alfonz lett. A Graz központú irányítás 1930-ban megszűnt, a részvények 95%-a a bécsi Creditanstalt birtokába került. A II. világháború után a gyárat jóvátételként szovjet tulajdonba vették, a magyar állam 1952-ben kapta vissza, ekkor államosították. A selejtezések, háborús pusztítások és egy gyári tüzeset miatt az iratok hiányosak.

SL XI. 3. Weiss Manfréd Acél- és Fémművek Rt. Soproni Telepe iratai (1939) 1940–1948. 0,36 ifm.

A Weiss Manfréd Acél- és Fémművek Rt. Budapesti cég 1940-ben telepet létesített Sopronban acél- és fémáruk (gombostű, ruhakapocs, nyomógomb, biztosítótű stb.) gyártására. A fond a telep működése során keletkezett iratokat hiányosan tartalmazza.

SL XI. 4. Dunántúli Selyemszövőgyár Rt. Sopron iratai 1925–1950. 2,25 ifm.

A vállalat 1924-ben osztrák érdekeltségként alakult meg. Az üzem központja 1935-ig Bécsben volt, majd ebben az évben a vállalat Budapesten egy irodát állított fel a nagybani eladásokhoz, így ez lett az új központ. A fondban töredékesen találhatóak a gyár iratai (igazgatósági, könyvelőségi, személyzeti, pénztári iratok, stb.) és az üzemi bizottsági iratok (1945–1948).

SL XI. 5. Első Magyar Cipőrugany- Szalag és Huzógyár Wellesz, Schwitzer és Tsai Rt. Sopron iratai 1928–1949. 0,44 ifm.

A gyár működését mint társas cég kezdte meg 1901-ben, részvénytársasággá 1928. június 28-án alakult át. A gyár és így az iratok is, az 1944. december 6-i bombatámadáskor súlyos károkat szenvedett, a termelés csak 1947-ben indult meg szerény keretek között, két évvel később az Országos Tervhivatal leirata alapján megszűnt.

SL XI. 6. Krausz Károly Posztógyárának iratai 1906–1951. 0,72 ifm.

Krausz Lajos Károly régi soproni posztóiparos családból származott. Iparának gyakorlására 1927. május 10-én kapott engedélyt. Működését 1951-ben szüntette meg. A fondban levelezése, könyvelési iratok és az államosítással kapcsolatos iratok találhatóak.

SL XI. 7. A Magyar Textilipari Rt. Sopronkőhidai Szövőgyárának iratai 1923–1948. 0,12 ifm.

A sopronkőhidai gyártelep 1924-ben mint a „Preis és Társa Vácon és Szövőipari Rt.” kezdte meg működését. A telepen feyencek dolgoztak kézi hajtású szövőgépeken. A társaságot 1931-ben felszámolták, ill. az Országos Hitelvédő Egyesület likvidálási árverésen eladta. Működését 1931-től Sopronkőhidai Szövőgyár Rt. néven folytatta.

SL XI. 8. A Soproni Pamutipar Rt. iratai 1928–1948. 3,4 ifm.

A Preiss et Co. csehországi cég által 1922-ben alapított gyárat 1929-ben Eismann Gyula vásárolta meg, aki azt részvénytársasággá alakította. Ettől kezdve a vállalat jelentős fejlődésen és bővítéseken ment keresztül. A vállalatot 1941-ben Finály Ernő, az Óbudai Fehéritegyár tulajdonosa vette meg. Az államosításra 1948-ban került sor. A fondban megtalálhatóak mind a soproni gyártelep, mind a budapesti központ iratai.

SL XI. 9. A Soproni Selyemipar Rt. iratai 1928–1948. 3,8 ifm.

A Soproni Selyemipar Rt.-ét Madarász Imre alapította 1929-ben. Selyem, műselyem és nyakkendőszövetek gyártásával foglalkozott. A gyártelep Sopronban működött, az igazgatóság székhelye pedig Budapesten volt, itt végezték az adminisztrációt is. A cég volt a Mohácsi Selyemipar Rt. részvényeinek 100%-os tulajdonosa, így a fondban ezzel a céggel kapcsolatos iratok (tűzbiztosítás, „Tisztviselő segélyalap”, statisztika kérdőív, termelési adatok) is találhatóak. Az rt.-t 1948. március 26-án államosították.

SL XI. 10. A Soproni és Újpesti Posztó és Szőnyeggyárak Rt. iratai 1911–1945. 0,2 ifm.

A gyárat Haas Fülöp és fiai alapították 1909-ben. Működését 1921–1924 között szüneteltette, ezt követően a Soproni Szőnyeg és Textilművek Rt. nevet vette fel. A cég rendkívüli közgyűlésének határozata alapján 1940-ben magába olvasztotta az Újpesti Posztógyár Rt.-t, s ekkor vette fel a fenti elnevezést.

SL XI. 11. A Vöslai Fésűsfonalgyár Rt. Soproni Fióktelepének iratai 1933–1945. 7,8 ifm.

A vöslai anyavállalatot 1846-ban alapították Bad Vöslau-ban, a soproni fiókot pedig 1934-ben. A gyárat egészen 1945-ig a Bad Vöslau-ban lévő központból irányították. Ezzel magyarázható, hogy az igazgatósági iratok csak töredékesen maradtak fenn.

SL XI. 12. Hacker Lipót és Fiai Soproni Téglagyárának iratai 1926–1927. 0,1 ifm.

Ifj. Hacker Lipót és Fiai Téglagyára közkereseti társaság iratanyagának töredéke.

SL XI. 13. Schwarz Viktor Ipartelepek iratai 1928. 0,1 ifm.

A Schwarz Viktor Ipartelepek Rt. iratanyagának a töredéke, csupán egy segédkönyv maradt fenn. A telepre 1906. szeptember 1-jén Schiller János építómester kapott telepengedélyt, 1927. november 12-től 1934. március 14-ig pedig Schwarz Viktor üzemeltette.

SL XI. 14. Steiner József góztéglagyára iratai 1919–1949. 1,1 ifm.

A gyártelep 1913-ig Zepkó Ferenc tulajdona volt, ezt követően lényegesen kibővítették. Az iratok hiányosan maradtak fenn.

SL XI. 15. Goldschmied Sándor könyvnyomdájának iratai 1942–1950. 0,1 ifm.

A nyomda 1919-ben kapott iparengedélyt, az iratok hiányosan kerültek a levéltárba.

SL XI. 16. Vargyasi Máté Ernő könyvnyomdájának iratai 1925–1949. 1,1 ifm.

A nyomdát mint Rábaközi Nyomda- és Lapkiadó Vállalatot 1925-ben alapította Frankl Samu és Pál, majd az 1940-es években került Máté Ernő tulajdonába.

SL XI. 17. Röttig–Romwalter Nyomda Rt. iratai 1920–1950. 1,05 ifm.

A fond az 1918-ban alakult részvénytársaság iratait tartalmazza.

SL XI. 18. A Székely és Társa Könyvnyomdai Müintézet iratai 1942–1950. 0,05 ifm.

A nyomda 1922-ben kapott iparengedélyt. A levéltárba csak egy munkabér nyilvántartókönyv került.

SL XI. 19. Hg. Esterházy Pál Rábaközi Húsgyára Kapuvár iratai 1924–1937. 1,4 ifm.

Az 1924-ben alapított gyár iratanyaga található a fondban. Az üzem hosszabb-rövidebb megszakításokkal működött. Elsősorban könyvelői iratok maradtak fenn.

SL XI. 20. Nagycenki Malom iratai 1937–1950. 0,15 ifm.

A fondban a malom iratai töredékesen találhatóak.

SL XI. 21. A Petőházi Cukorgyár Rt. iratai (1879) 1901–1949. 11,8 ifm.

Az 1912-ben alapított Schoeller et Co. Zuckerfabrik AG. (Bécs) cukorgyár iratanyaga, amelyben az 1936. augusztus 8-án beolvadt Nagycenki Cukorgyár Rt. (alapítva 1896) anyaga is benne foglaltatik. A fondban a jegyzőkönyveket és a levelezést – ahol lehetséges volt – kettéválasztották nagycenkire és petőházira. A két gyár már a fúzió előtt is bizonyos ügyeket közösen intézett, ilyen esetekben az iratok elkülönítése nem volt lehetséges.

SL XI. 22. Schneeberger Adolf Soproni Húsárugyárának iratai 1922–1947. 3,75 ifm.

Schneeberger Adolf húsárugyárának üzleti könyvei találhatóak a fondban.

SL XI. 23. A Soproni és Kőszegi Polgári Serfőzdek Rt. Soproni Telepének iratai 1895–1949. 5,65 ifm.

Az Rt. 1934. január 1-jén alakult az 1895-ben létrejött Kőszegi Serfőzde és Malátagyár Rt. és a Nyugatmagyarországi Serfőzde és Malátagyár Rt. (ennek jogelődje az 1895-ben alapított Első Soproni Serfőzde és Malátagyár Rt.) egyesítéséből. A cég központja Budapesten volt, 1949-ben felszámolták.

SL XI. 24. A Soproni Malomipar iratai 1936–1949. 0,64 ifm.

A volt Gosztola Samu-féle gőzmalom, majd Soproni Malomipar Jerkó Sándor tulajdona volt, bérlője Rácz János volt. Az iratok nagy része háborús pusztítások következtében megsemmisültek.

SL XI. 25. A Sopron Városi Világítási és Erőátviteli Vállalat iratai 1898–1945. 4,9 ifm.

Az 1866-ban alapított „Gasbeleuchtungs Aktien Gesellschaft in Oedenburg” részvényeinek többségét 1897-ben gr. Batthyányi Gyula szerezte meg, aki még ebben az évben gáz előállítására és elektromos áram fejlesztésére megalakította a „Soproni Világítási és Erőátviteli Rt.”-ét. A részvényeket 1910-ben egy augsburgi cég szerezte meg, majd innen 1918-ban Sopron város tulajdonába kerültek.

SL XI. 26. Sopron Városi Világítási és Erőátviteli Vállalat iratai 1866–1945. 0,88 ifm.

Flandorffer Ignác soproni polgár kezdeményezésére alapították a Soproni Légszeszgyár Rt.-ét. A cég neve 1910-től Soproni Világítási és Erőátviteli Rt. lett, városi tulajdonba 1918-ban került.

SL XI. 27. Soproni Víz- és Csatornaművek iratai 1892–1954. 0,16 ifm.

Az 1892-ben alapított „Sopron Városi Vízvezeték Rt.” iratai. A cég 1905-ben kapta fenti nevét és került Sopron tulajdonába.

SL XI. 28. Fraszt család kékfestőgyára Csorna 1874–1952. 0,7 ifm.

A festőcsalád őseit mint lorettói mestert 1777-ben vették fel a pozsonyi céhbe. Leszármazottai a 19. század folyamán és a 20. század elején Kőszegen, Csepregen, Csornán, Kaposvárott alapítottak műhelyeket. Csornán egy megszűnt műhelyre telepedett Fraszt Sebestyén 1829-ben.

SL XI. 29. Zettl József rum és likörgyárának iratai 1882–1950. 1,45 ifm.

A „Zetl József szesznagykereskedő, szeszfőző, likőr, rum és ecetgyár” nevű céget Zetl József 1844-ben alapította. A céget fia Zetl Gusztáv, majd halála után Zetl Gusztávné Bauer Irma örökölte. Az ő halála (1933) után a céget örökség útján dr. Langer Herbert vette át.

SL XI. 30. Csornai Tejüzem iratai 1937. 0,05 ifm.

A fond csupán egy községenkénti kimutatást tartalmaz a beszállított tejekről.

SL XI. 31. Csornai Gőztéglagyár Kakas Ferenc és Társai iratai 1898–1947. 0,05 ifm.

Az 1884-ben alapított gőztéglagyár már 1904-ben szállított falitéglát és egyéb cseréparút az ország különböző területeire. A gyár termelése 1930-ra elérte a 4 millió téglát és cseréparút. A téglagyárat a II. világháborúban nagyobb károsodás nem érte. Az üzemet 1948-ban államosították.

SL XI. 32. Jacobi Adolf és Sándor cége iratai 1942–1945. 0,03 ifm.

Az eredetileg szállodának épült épületben 1898-ban kezdte meg működését a Jacobi Testvérek Szivarkahüvelygyára. A gyár 1904-ben leégett, majd 1944-ben súlyos bombatámadás érte.

SL XI. 33. A soproni Greilinger-malom iratai 1796–1934. 0,03 ifm.

A Greilingerek Bajorországból érkeztek Magyarországra. Közülük Greilinger András Kristóf Sopronba költözött és az Ikva patakon létesített vízimalmot. 1739. október 9-én lépett a soproni polgárok sorába, utána Sopronban még hat Greilinger folytatta a molnármesterséget.

SL XI. 34. A Soproni Uszoda Rt. iratai 1894–1899. 0,05 ifm.

Az rt. alapszabályait a Földművelés- Ipari- és Közlekedésügyi minisztérium 1868. március 30-án hagyta jóvá. A részvénytársaság célja egy forrásvízfürdő- és egy uszoda létesítése volt.

Pénzintézetek

Lásd: BFL XI. Pénzintézetek

SL XI. 110. Lenk Samu és Utóda Varga Ferenc Soproni Nagykereskedelmi Cég iratai 1926–1942. 0,05 ifm.

A fondban a nagykereskedelmi cég töredékes iratai találhatók.

Pénzintézetek

Lásd: BFL XI.

SL XI. 201. A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. (Angol–Magyar Bank Rt.) Soproni Fiókjának iratai 1927–1948. 0,55 ifm

A pénz- és hitelintézet 1890-ben alakult Magyar Kereskedelmi Rt. néven. 1910 és 1920 között Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. lett a neve, majd 1920 után Angol–Magyar Bank Rt. 1940-től ismét felvette az 1910 utáni nevét és 1945 májusában változtatta vissza az Angol–Magyar Bank Rt.-re. A bank levelezése és a könyvelésével kapcsolatos iratok kerültek a levéltárba.

SL XI. 202. Magyar Nemzeti Bank Soproni Fiókjának iratai 1920–1947. 1,42 ifm.

A fond a banki könyvelés kartonjait tartalmazza, amelyeken a soproni és megyei üzemek, vállalatok, nagyobb iparosok giro-ügyleteit tartották nyilván, továbbá házipénztári jelentéseket, amelyek az üzemek, vállalatok pénztári forgalmát rögzítették.

SL XI. 203. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Soproni Fiókjának iratai 1921–1948. 6,38 ifm.

A fondban a bank 1902-ben alapított fiókjának iratai találhatóak hiányosan.

SL XI. 204. Szil Község Takarékpénztár iratai 1891–1945. 1,7 ifm.

Az 1911-ben alapított és a község tulajdonában lévő takarékpénztár iratai tartalmazza a fond.

SL XI. 205. Bányászóvát és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1920–1949. 1,23 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Bányászóvati Fiókja.

SL XI. 206. Beled és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1923–1951. 1 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Beledi Fiókja.

SL XI. 207. A Bogyoszló–Potyond–Sopronnémeti Hitelszövetkezet iratai 1929–1949. 0,53 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Bogyoszló–Potyond–Sopronnémeti Fiókja.

SL XI. 208. Bősárkány és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1938–1949. 0,39 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Bősárkányi Fiókja.

SL XI. 209. Csapodi Hitelszövetkezet iratai 1924–1949. 0,13 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Csapodi Fiókja.

SL XI. 210. Csornai Hitelszövetkezet iratai 1912–1952. 1,46 ifm.

Tevékenységének kezdete 1913. november 12-ére tehető. A hitelszövetkezet székhelye Csorna volt, működése kiterjedt Acsalag, Barbacs, Bősárkány, Csorna, Jobaháza és maglóca községekre. Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Csornai Fiókja.

SL XI. 211. Dóri Hitelszövetkezet iratai 1930–1949. 0,46 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Dóri Fiókja.

SL XI. 212. Az Egyed és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1923–1949. 0,56 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Egyedi Fiókja.

SL XI. 213. A Fertőszentmiklói Hitelszövetkezet iratai 1927–1951. 1,49 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Fertőszentmiklói Fiókja.

SL XI. 214. A Himod és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1930–1949. 0,38 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Himodi Fiókja.

SL XI. 215. Az Iváni és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1941–1952. 0,5 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Iváni Fiókja.

SL XI. 216. A Kapuvár és Környéke Hitelszövetkezet iratai 1935–1952. 1,28 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Kapuvári Fiókja.

SL XI. 218. A Lövő és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1931–1950. 0,76 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Kapuvári Fiókja.

SL XI. 220. A Mihályi és Kisfaludi Hitelszövetkezet iratai 1926–1950. 0,71 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Mihályi és Kisfaludi Fiókja.

SL XI. 221. A Nagycenk és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1930–1950. 0,96 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Nagycenki Fiókja.

SL XI. 222. A Rábapordányi Hitelszövetkezet iratai 1921–1949. 0,38 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Rábapordányi Fiókja.

SL XI. 223. A Rábatamási Hitelszövetkezet iratai 1920–1949. 0,58 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Rábatamási Fiókja.

SL XI. 224. A Répceszemere és Vidéke Hitelszövetkezet iratai 1923–1949. 0,58 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Répceszemerei Fiókja.

SL XI. 225. A Sopron Kerületi Hitelszövetkezet iratai 1931–1951. 5,24 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Soproni Fiókja. Illetékessége Sopronon kívül kiterjedt Ágfalva, Balf, Fertőrákos, Harka, Kópháza és Bánfalva községekre.

SL XI. 226. A Szanyi Hitelszövetkezet iratai 1931–1951. 0,38 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Szanyi Fiókja.

SL XI. 227. A Szili Hitelszövetkezet iratai 1939–1949. 0,92 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Szili Fiókja.

SL XI. 228. A Szilsárcányi Hitelszövetkezet iratai 1923–1949. 0,99 ifm.

Jogutódja az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Szilsárcányi Fiókja.

SL XI. 229. A Szilipusztai Földbérlok Szövetkezetének iratai 1910–1926. 0,05 ifm.

SL XI. 230. Az Első Magyar Általános Biztosító Soproni Főügynökségének iratai 1927–1947. 0,26 ifm.

SL XI. 231. Az Angol–Magyar Bank Rt. Soproni Fiókjának iratai 1923–1948. 0,4 ifm.

SL XI. 232. A Magyar Általános Hitelbank Soproni Fiókjának iratai (1926) 1945–1948 (1950). 0,45 ifm.

A Soproni Fiók töredékes iratait tartalmazza. A hitelbank 1948. augusztus 1-jén beolvadt a Soproni Takarékpénztárba.

SL XI. 233. Soproni Takarékpénztár iratai 1842–1948. 1,55 ifm.

A takarékpénztár 1842-ben alakult meg, 1947-ben egyesült a Sopronmegyei Első Takarékpénztárral. Egy évvel később beleolvadt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank és az Angol–Magyar Bank. A Soproni Takarékpénztár 1949. január 1-től a Nyugatmagyarországi Takarékpénztár Rt. Szombathelyi soproni fiókjaként folytatta működését.

XII. EGYHÁZI SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK

SL XII. 3. A Pannonhalmi Szent Benedek Rend Székházának iratai 1792–1950. 1,89 ifm.

A II. József által 1787-ben feloszlott ferences székházba, az 1802-ben újraalakult bencés rendiek költöztek be és működtek az 1950-es államosításig. A magyar bencés rend ekkor vált tanító renddé. Az iratok között rendházi jegyzőkönyveket, pénztárkönyveket találhatunk, külön érdekesség Ruth Jeremiás rendtag fotóalbuma.

SL XII. 4. A Szent Domonkos Rend Soproni Rendházának iratai 1858–1947. 1,82 ifm.

A domonkosok 1674-ben telepedtek le Sopronban, a mai templom és kolostor helyét 1700-ban vásárolták meg. Itt épült fel templomuk 1719–1725 között, még tornyok nélkül. A két torony 1775-ben épült fel teljesen, két évvel később pedig Köchel György soproni mestertől harangot is vásároltak. A fond iratai közül említést érdemelnek az 1871 és 1943 között vezetett miserendi naplók, levelezés, pénzügyi kimutatások és egy kétnyelvű (német–magyar) krónika a soproni domonkosok 1908–1920 közötti történetéről.

SL XII. 6. A soproni Szent Orsolya rend iratai 1746–1950. 4,02 ifm.

Az orsolyiták soproni rendházukat, a mai Orsolya téren 1747-ben nyitották meg. Az épületet Schram Lukács festőtől özv. Miggelné Gangel Mária Anna vette meg, majd hagyta végrendeletében a rendre. A zárda első főnöknője Mater Ignatia volt. A soproni rendház szervezése idején az apácák nagy része Győrből érkezett, ennek köszönhetően a 18. század végén

már közel 30 apáca lakott a rendházban. Ezt követően az Orsolya rend Sopron egyik meghatározó apácarendjévé vált. A fond tartalmazza az alapítólevelet, több kötetben a házi krónikát, iskolai iratokat és egy nagyon gazdag fényképgyűjteményt: apácákról, tanulókról.

SL XII. 7. A Sopronbánfalvi Karmelita Rendház iratai 1918–1935. 0,12 ifm.

Az ausztriai Mayerlingből 1892-ben Bánfalvára telepített karmelita rendi apácák világi gondnokának, Maurer Nándornak a tevékenysége során keletkezett iratok.

SL XII. 9. A Brennbergbányai R. K. Egyházközség iratai 1925–1935. 0,02 ifm.

A fond iratai között találhatóak töredékesen a templom- és paplaképítéssel kapcsolatos iratok, az egyházközség névsora és jegyzőkönyvei.

SL XII. 10. A Brennbergbányai Evangélikus Egyházközség iratai 1936. 0,01 ifm.

A fond csupán egy, a brennbergi evangélikus templom harangjával kapcsolatos adományt tartalmaz.

XIII. CSALÁDOK

SL XIII. 1. Az Artner család iratai (1579) 1602–1890. 1,56 ifm.

Az iratanyag törzsét a Sopron város közéletében jelentős szerepet betöltött Artner család két, a 18. század végén és a 19. század első felében Kőszegen ügyvédeskedő tagjának, id. és ifj. Artner Jánosnak ügyvédi működése során keletkezett iratok alkotják.

Nevezettek hivatali működésén kívül a családra és az egyes családtagokra vonatkozó iratokat, okmányokat tartalmaz az iratanyag. Az ügyvédi és kis részben a családi iratok darabszintű nyilvántartásba vétele 1935-ben készült el. Revideálásra, a pótlások eszközzésére és a családi iratok nagyobb részének darabszintű felvételére 1970-ben került sor. Az iratanyaghoz darabszintű áttekintő raktári jegyzék áll rendelkezésre, a peranyagban az eligazodást betűrendes névjegyzék segíti, a jogügylet szereplőinek neve alapján. A családi vonatkozású iratok családtagonként, azon belül időrendben kerültek nyilvántartásba.

SL XIII. 4. A Conrad Hauer család iratai (1368) 1644–1947. 1,02 ifm.

A családi levéltár az 1732. augusztus 26-án a római birodalmi lovagi címmel felruházott Hauer család egyik ágának családi vonatkozású iratait, azaz adományleveleket, okleveleket, anyakönyveket, végrendeleteket, levelezést és családtörténeti feljegyzéseket tartalmaz. Az iratanyagban darabszintű áttekintő raktári jegyzék alapján lehet kutatni; az iratok br. Hauer István Ágost (1811–1877) egyenes ági őseinek, ill. leszármazottainak családonkénti, azon belül időrendbeli rendjében kerültek nyilvántartásba. Az oldalági rokonság szintén családonként és időrendben található meg a jegyzéken. A rokonsági fokok megállapításához az iratanyagban található családfák, nemzetségtáblázatok nyújtanak segítséget. A darabszintű leltár kiegészítéseként az iratanyagról egy betűrendes és egy időrendi mutató is készült.

SL XIII. 7. A hilibi Haller család iratai 1849–1950. 0,24 ifm.

Az iratanyag hilibi Haller József udvari tanácsos, a hg. Esterházy család kismartoni uradalma jószágkormányzójának és családtagjainak iratanyagát tartalmazza. Az erdélyi eredetű család neve eredetileg Hilibi volt, a kettős név felvételére házasság révén, 1762-ben került sor. Az iratanyag elsősorban a századforduló és az I. világháború előtti politikai-, társadalmi élet eseményeiről, azok háttéréről tartalmaz adatokat, különös tekintettel Sopron vármegye és Sopron város, valamint Kismarton/Eisenstadt (ma Ausztria) és Kapuvár vonatkozásában. A személyes iratokon, azaz anyakönyveken, levelezéseken, nemesség-igazoló iratokon, iskolai bizonyítványok kívül az iratanyag a családtagok nevéhez köthető társadalmi tevékenységekre is utalásokat ad. Megemlítésre érdemes hilibi Haller Berta emlékkönyve, ill. naplója, amely az 1895-től 1927-ig, ill. 1908-tól 1950-ig terjedő időszak helyi eseményeire reflektál. Az iratanyag középszintű raktári jegyzék alapján kutatható tárgyi, azon belül időrendi sorrendben, ill. a levelezés esetében a címzettek névsorrendjében.

SL XIII. 12. A Pfeiffer család iratai 1831–1948. 1 ifm.

A család a csehországi Waidhofenből származott. Pfeiffer Mátyás római katolikus sertéskereskedő 1805. április 10-én nyerte el a polgárjogot. Pfeiffer Mátyás 1823-ban már a külső tanács tagja. Anna Máriával kötött házasságából Péter, Lipót, Mátyás, Lujza (férjezett Rach Józsefné) és Anna Mária (férjezett Prettenhofer Antalné) származott. Lipót és Mátyás állatkereskedőként apjuk nyomdokába lépett, Péter ügyvédként 1835-ben belső tanácsos lett, majd 1848-ban polgármesterré választották.

Az iratanyag öt tárgyi csoportot alkot, az elsőt a családtagok levelezése, a másodikat az üzletfelek, megbízottak, alkalmazottak levelei képezik. A harmadik csoport a gazdasági vonatkozású iratokat tartalmazza, míg a negyedik a katonai vonatkozású iratokat foglalja magában. Az utolsó egység családi fényképeket tartalmaz. A rendezés során készült darabszintű áttekintő raktári jegyzék alapján kutatható. A levelezés a feladó szerinti alfabetikus sorrendben, azon belül időrendben nyert rendezést.

SL XIII. 13. A Pilcz család iratai (1337) 1672–1811. 0,6 ifm.

Pilcz Frigyes, a 18. század második felében Sopronban működött ügyvéd iratanyagát, a személyi, vagyoni és az ügyvédi működésekkel kapcsolatos iratokat, leveleket tartalmazza ez a családi levéltár. Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, a levelek a küldő fél szerinti alfabetikus sorrendben kerültek felvételezésre.

SL XIII. 15. A Schmiliár család iratai 1790–1833. 0,12 ifm.

Az iratanyag a kismartoni/Eisenstadt Schmiliár család iratait tartalmazza. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, végrendeleteket, osztályos egyezségeket tartalmaz.

SL XIII. 26. A Hofer család iratai 1749–1847. 0,01 ifm.

Hofer János soproni polgár és szüleinek személyi okmányai. Hofer János szülei, néhai Hofer János és felesége, Mária hársfalvi jobbágyok voltak. Ifj. Hofer János 1802. március 17-én nyerte el a polgárjogot. Az iratanyag keresztelési és házassági anyakönyveket, valamint egy töredékes feljegyzési könyvet tartalmaz. Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIII. 28. A Noss család iratai 1757–1768. 0,02 ifm.

Az iratanyag Nossné, későbbi Lamnerthné, született Tributh Mária hagyatékával kapcsolatos iratokat tartalmazza, amely Sopron város tanácsának 1771. március 1-i rendelete alapján került be

a levéltárba. A fond anyagát a soproni javak kezelésével kapcsolatos számadások, számlák, szerződések és levelek alkotják, amely darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIII. 31. A Renner család iratai 1910–1945. 0,01 ifm.

Sopronban a 18. század végén letelepedett bognáripáros családnak a rézművességet művészi fokon művelő utódainak házi kiállításait megtekintő látogatók vendégkönyve.

SL XIII. 33. A Schönherr család iratai 1785–1891. 0,06 ifm.

Sopron város 19. századi társadalmi és gazdasági életében jelentős tevékenységet kifejtett molnár család tagjainak és leszármazottainak a családi vagyont és öröklését érintő iratai, valamint hiteléletével és pénzgazdálkodásával kapcsolatos iratok alkotják ezt az iratgyűjteményt. Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható tárgycsoportok keretében, azon belül időrendi sorrendben.

SL XIII. 34. A Stotz család iratai 1628–1911. 0,03 ifm.

Stotz Károly társaskáptalani örkanonok több évig tartó munkával egybegyűjtött szülei és rokonsága történetére vonatkozó adatokat tartalmazó krónikája.

SL XIII. 37. A Thirring család iratai 1680–1982. 2,7 ifm.

A Thirring név 1623-ban tűnik fel először Sopronban, amikor Thirring Mátyás varga polgárjogot nyert. A család közvetlen őse, akire a Thirring nemzetség visszavezethető, Thirring György János szabómester volt, aki 1637-ben szerzett polgárjogot Sopronban. A régi soproni polgárcsalád tagjai iparosokként, kereskedőkként, majd nagykereskedőkként jelentős szerepet játszottak a 19–20. századi soproni közéletben. A Thirring család egyik neves leszármazottja Thirring Gusztáv (1861–1941), aki a Fővárosi Statisztikai Hivatal igazgatója, a MTA tagja, egyetemi címzetes rendkívüli tanár, több külföldi (hágai, New York-i, frankfurti, prágai stb.) statisztikai társaság tiszteletbeli tagja volt.

A családi levéltár a család és a beházasodások révén velük rokonságba került családok iratainak gyűjteménye. Az iratanyag darabszintű jegyzék segítségével, tárgyi csoportokban kutatható. A személyes iratok (anyakönyvek, hagyatékok), többek között Thirring Gusztávra vonatkozó személyes dokumentációk, ill. kéziratai mellett a kereskedelmi üzletvezetéssel kapcsolatos iratok is megtalálhatók.

SL XIII. 40. A Voss család iratai 1667–1770. 0,27 ifm.

Az iratanyag Voss von Ehrenfels Károly János cs. kir. hadbiztosnak (?–1761) a hivatalos működése során keletkezett iratait, személyi okmányait, gazdasági vonatkozású iratait, leveleit és feleségének, Lanius Anna Dorottyának családi vagyonával kapcsolatos iratait tartalmazza. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, amely tárgyi besorolást nyert.

SL XIII. 41. A Zutrum család iratai 1843–1924. 0,12 ifm.

A Zutrum család iratait tartalmazó iratanyag a család ingatlanaival kapcsolatos iratokat, valamint az ipar (bábsütő és mészáros) működésével kapcsolatos feljegyzéseket és levelezést tartalmazza. Az iratanyaghoz középszintű raktári jegyzék ad útmutatást.

SL XIII. 43. A Storno család iratai 1806–1968. 1,18 ifm.

A Locarno melletti Soldunóból származó család a 19. század első felében telepedett le Sopronban. A család tagjai nemzedéken át három területen munkálkodtak: Sopron városában és Sopron vármegyében kéményseprő kerületek birtokosai voltak; világi és egyházi épületek, berendezések renoválásával, restaurálásával foglalkoztak; prehisztórikus emlékek feltárása, ismertetése, festmények, antik berendezési tárgyak gyűjtése terén tevékenykedtek.

Az iratanyag öt állagra bomlik, az első állag a családtagok iratait tartalmazza. A második állag a kéményseprő iparral kapcsolatos iratokat, a harmadik a család archeológiai, műemlékvédelmi, kulturális, műgyűjtő tevékenységével kapcsolatos iratokat foglalja magába. A negyedik állag Storno Miksa építési vállalkozó tevékenységével kapcsolatos iratokat, az ötödik pedig vegyes iratokat tartalmaz. A családtagok levelei és az ügyfelek levelezése a család belső életére, valamint a művészet terén végzett munkálkodására vetnek fényt. A kéményseprő iparral kapcsolatos anyag a család tulajdonában levő kerületekben végzett seprési munkákról ad felvilágosítást. Régmúltat feltáró, műemlékvédelmi, kulturális, műgyűjtő aktivitásukat cikkek, feljegyzések, jegyzetek örökítik meg.

SL XIII. 44. A Ruhmann család iratai 19. sz. 0,14 ifm.

SL XIII. 49. A Brzobohaty család iratai 19–20. sz. 0,45 ifm.

SL XIII. 50. A Töpler család iratai 1793–1946. 0,36 ifm.

SL XIII. 51. A Netter család iratai 1858–1869. 0,25 ifm.

SL XIII. 52. AZ Otcoska család iratai 1733–1932. 0,01 ifm.

Az Otcoska család családfája 1997-ben került a levéltár őrizetébe.

SL XIII. 53. A Matis család iratai 1731–1913. 0,06 ifm.

SL XIII. 54. A Zergényi család iratai 1926–1944. 0,12 ifm.

SL XIII. 55. A Káspár család iratai 1903–1944. 0,12 ifm.

XIV. SZEMÉLYEK

SL XIV. 2. Beck József (1887– ?) soproni ügyvéd iratai 1854–1955. 6 ifm.

Beck József 1887. december 5-én született Sopronban. 1913. június 1-jén betársult dr. Schwartz Miklós ügyvédi irodájába, majd dr. Kamenszky Árpád ügyvéddel társult. 1941-től önállóan folytatott ügyvédi tevékenységet. Tagja volt több soproni egyesületnek, többek között a Városszépítő Egyesületnek, a Frankenburg Irodalmi Körnek, a Dunántúli Turista Egyesületnek. 1937-ben az evangélikus egyházközség elnöke lett. 1945-ben Sopron város tb. városi tisztii főügyészenek a posztját is betöltötte.

A tájékozódást az iratanyagban darabszintű jegyzék segíti. A fondon belül sorozatok kerültek kialakításra: a I. sorozatba a Beck József ügyvédi gyakorlata során keletkezett iratok, azaz nagyobb perek, vegyes ügyek és ügyszám nélküli iratok lettek besorolva. A II. sorozat anyagát vállalati ügyészi iratok képezik: a Petőházi és Nagycenki Rt., valamint az Ácsi és az Ercsi Cukorgyár iratai; többek között alapszabályok, közgyűlési és igazgatósági jegyzőkönyvek, telegkönyvi iratok, építési ügyek. A III. sorozatba a Petőházi, a Nagycenki és az Ácsi Cukorgyár gazdasági iratai tartoznak, azaz haszonbérleti szerződések, adásvételi szerződések, vagyonváltság, kataszteri birtokívek. A IV. sorozat a Patzenhofer családra vonatkozó anyagot foglalja magában, többek között jövedelem és vagyonadó bevallási iratokat, hagyatéki ügyeket, vagyoni jogi iratokat és a levelezést. Az V. sorozat Beck József magánügyeinek az anyagát tartalmazza személyes adatok, kölcsön ügyletek, haszonbérleti szerződések formájában. A VI. sorozat az ügyvédi irodával kapcsolatos iratokat öleli fel főkönyvek és pénztárkönyv formájában.

SL XIV. 6. Fischmann Bernát (?-?) soproni ügyvéd iratai 1927–1944. 1,9 ifm.

Dr. Fischmann Bernát soproni ügyvéd 1925 februárjában került dr. Stricker Jakab soproni ügyvéd ügyvédi irodájába ügyvédjelöltként. 1927. augusztus 28-án nyitotta meg önálló ügyvédi irodáját. 1944 áprilisában a rendőrség letartóztatta majd internálótáborba került, s megjárta Auschwitzot. Saját elmondása szerint többedmagával azért vitték Budapestre a Mosonyi utcai rendőri fogdába, mert egy városi választáson a szociáldemokrata párt listáján póttagjelölt volt.

Az iratanyag Fischmann Bernát ügyvédi működése során keletkezett peres iratokat tartalmazza, azaz büntető és polgári peres ügyeket, többek között végrehajtásokat, gyermektartási pereket. Az iratanyaghoz darabszintű jegyzék ad áttekintést.

SL XIV. 7. Füredi Oszkár (1890–1978) soproni építész iratai 1918–1968. 4,4 ifm.

Füredi Oszkár 1890. november 3-án született Sopronban. A modern kori Sopron arculatának egyik alakítója. A budapesti Műegyetemen eltöltött évek után a müncheni Építészeti Akadémián 1912-ben szerzett diplomát. Iparát 1918-ban váltotta ki mint építőmester, majd 1921-től okleveles építészmérnökként dolgozott. Házak, villák, gyárak (pl. Trebits-féle selyemgyár, Preiss-féle szövőtermek) tervezése, építése és átalakítása mellett bútorkat, lakberendezési tárgyakat és üzletportálokat is tervezett. Állandó munkatársa volt a Vállalkozók Lapjának, a Tér és Forma, valamint a Wasmuth Monatshefteknek. Füredi Oszkár a Bauhaus szelleméhez kötődő, radikális architektúra egyik kiváló hazai képviselője volt. 1978. január 21-én hunyt el Sopronban.

Az iratanyag a műszaki iroda működése során keletkezett tervrajzokat tartalmazza, darabszintű jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 8. Gruber József (1828–1878) soproni tanító iratai 1844–1865. 0,12 ifm.

Gruber József 1828. február 8-án született Sárovarott, egy többgenerációs tímárcsaládba. 1839-ben a Soproni Líceum növendéke lett, majd tanulmányait a bécsi K. K. Protestantische Theologische Lehranstaltban folytatta. Bécs után Gruber a jénai egyetemre végzett tanulmányokat, majd hazatérve tanítóként helyezkedett el. Ezt az állást töltötte be 1878. december 30-án bekövetkezett haláláig. Hivatása mellett irodalmi és néprajzi tevékenységet is folytatott. Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így csupán számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 9. Gruber Tóbiás (?-?) soproni pék iratai 1831–1887. 0,08 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 11. Havas Endre (?–?) soproni ügyvéd iratai 1949–1950. 0,24 ifm.

Az iratanyag dr. Havas Endre ügyvéd ügyvédi működése során keletkezett iratokat tartalmazza; az iratok darabszintű raktári jegyzék alapján kutathatók.

SL XIV. 12. Hering Zsigmond (?–?) és Hertay Zoltán (?–?) soproni ügyvédek iratai 1861–1959. 2 ifm.

Az iratanyag Hering Zsigmond és fia, Hertay (Hering) Zoltán ügyvédi tevékenysége során keletkezett iratokat, valamint családi vonatkozású iratokat tartalmaz. Míg a családi vonatkozású iratok személyi okmányokat és levelezést foglalnak magukban, az ügyvédi gyakorlattal kapcsolatos iratok között külön tételben szerepelnek a Zichy és a Solymosy családra vonatkozó ügyiratok, azaz hagyatékok, adásvételi szerződések, földreformmal kapcsolatos ügyiratok, levelezések. Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 17. Kár Károly (?–?) szentszéki tanácsos iratai 1853–1896. 0,12 ifm.

Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, s a családra vonatkozó hagyatéki, árvaszéki végzéseket, adásvételi szerződéseket, levelezést tartalmaz.

SL XIV. 18. Kár Mátyás (?–?) budapesti ügyvéd iratai 1811–1870. 0,52 ifm.

Az iratanyag Kár Mátyás soproni származású budapesti ügyvéd iratait tartalmazza, azaz családi és vagyoni vonatkozású iratokat – bizonyítványok, kérelmek, szerződések, számlák –, levelezést, valamint a gr. Pálffy családdal (1836–1867.), a gr. Szécsen családdal (1770–1870.), a br. Redl családdal (1864–1867.), a br. Orczy családdal (1836–1869.), a Szentgyörgyi Horváth családdal (1851–1868.), a Szirmay családdal (1864–1866.) és a gr. Esterházy családdal kapcsolatos iratokat (1801–1869.), valamint az ezekkel a családokkal folytatott levelezést. Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 19. Kastner Ferenc (?–?) soproni kereskedő iratai 1888–1948. 0,96 ifm.

A Kastner cég iratanyaga középszintű raktári jegyzék alapján kutatható. Az iratanyag folyószámlakönyvből, Hauptbuch-ból, Kassa Buch-ból, nyugtákból és levelezésből áll.

SL XIV. 20. Lähne Miksa (1856–1918) ezredes iratai 1877–1921. 0,12 ifm.

Lähne Miksa 1856. június 18-án született Sopronban. Felsőfokú tanulmányait Párizsban, majd Bécsben végezte. Filozófiai tanulmányainak elvégzését követően 1881-ben édesapja korai halálát követően átvette a Lähne-féle nevelőintézet vezetését. 1885-ben Budapestre került a Ludovika Akadémiára, ahol franciát oktatott. 1887-ben főhadnaggyá, 1892-ben II. oszt. századosná, 1910-ben őrnaggyá, majd 1913-ban alezredessé nevezték ki. Az I. világháború során a 15. honvéd gyalogezred parancsnoka volt, majd 1916-ban dandárparancsnokká léptették elő. Szolgálati elismeréséül megkapta a harmadosztályú Vaskeresztet, valamint Lipót-renddel tüntették ki. 1918-ban hunyt el. Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így szálszámú átnézéssel kutatható.

SL XIV. 21. Lobenwein Oszkár (?–?) soproni kereskedő iratai 1922–1950. 0,48 ifm.

Az iratanyag Lobenwein Oszkár üveg- és porcelánkereskedő Várkerület 71. sz. alatti üzleti iratait tartalmazza, főkönyvek, pénztárnaplók, számlák, árujegyzékek, adósok jegyzéke és levelezések formájában. Az iratanyagban a tájékozódást középszintű raktári jegyzék segíti.

SL XIV. 22. Máhr Árpád (?–?) soproni könyvkereskedő iratai 1905–1923. 0,18 ifm.

Az iratanyag Máhr Árpád könyvkereskedő üzleti könyveit tartalmazza. A kutatást középszintű raktári jegyzék segíti.

SL XIV. 23. Óváry Ferenc (?–1831) gimnáziumi tanár iratai 1791–1808. 0,24 ifm.

A katolikus gimnázium – amely 1773-ig a jezsuiták, majd ezt követően a domonkosok kezén volt – első magyar tanára, miután a domonkosok bevezették a magyar nyelv tanítását iskolájukban. A gimnáziumot 1802-ben a bencések vették át, ekkor Óváry állását veszítette. Ezt követően ügyvédi állást vállalt. 1831. május 8-án hunyt el. Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így szálsankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 27. Zadjeli Slachta Etelka (1821–1876) naplói és levelei 1820–1850. 0,48 ifm.

Zadjeli Slachta Etelka a felvidéki családból származó, jogot végzett, kamarai hivatalnokként dolgozó Slachta Ferenc (1777–1837) és báró Hauer Terézia (1781–1841) gyermekeként Temesvárott született. A fiatal lány – anyai, apai írói vénáját örökölve – terjedelmében egyedülálló, kora vidéki társaséletét (pl. Sopron, Balatonfüred) részletesen adató reformkori naplót hagyott maga után. Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így szálsankénti átnézéssel kutatható.

Irodalom:

Csatkai Endre: Zadjeli Slachta Etelka soproni naplója. Sopron, 1943.

Katona Csaba: „...kacérkodni fogok vele” Slachta Etelka soproni úrilány naplója 1. köt. 1838–1840. Győr, 2004., 2. köt. 1840. március – december. Győr, 2005. 3. köt. 1840. december – 1841. augusztus. Győr, 2006., 4. köt. 1842–1843. Győr, 2007.

Katona Csaba: „Azért én önnek sem igent, sem nemet nem mondtam.” Válogatás Slachta Etelka és Szekrényessy József leveleiből. Győr, 2008.

SL XIV. 28. Soproni Thurner Mihály (1878–1952) polgármester iratai 1897–1999. 0,84 ifm.

1878. december 12-én született Márcfalván (Marz). Felsőfokú tanulmányokat Kecskeméten és Budapesten folytatott, ahol jogot hallgatott, majd Kolozsváron szerzett államtudományi doktorátust. 1912-től a város főszámvevője, 1918-ban Sopron város polgármesterévé választották. Az I. világháborút lezáró trianoni békediktátum utáni 1921-es soproni népszavazásban elvévülhetetlen érdemei voltak a selmeci bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolának és a pécsi egyetem teológiai fakultásának Sopronba telepítésében, nagyarányú köz- és magánépítkezések beindításában, új gyártelepek telepítésében, a városi villany- és gázművek jelentős, korszerű rekonstrukciójában. Nagy hangsúlyt fektetett az idegenforgalom fejlesztésére. Soproni polgármestersége idején számos iparkiallításnak, dalosversenynek és országos konferenciának adott otthont. Személyesen részt vett a város legjelentősebb egyesületeiben. 10 esztendeig állt a Soproni Frankenburg Irodalmi Kör élén. Tevékenységének elismeréséül 1928. december 14-én a Hűségkapu leleplezésekor gróf Bethlen István Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. 1941. július 31-én a város díszpolgárává választották. 1945-ben a bíróság előtt volt kénytelen igazát megvédeni, állásától és díszpolgárságától megfosztották. 1998-ban születésének 120. évfordulóján a város rehabilitálta és visszaadta díszpolgári elismerését. Az iratanyag tárgyi csoportokba osztva kutatható a darabszintű raktári jegyzék segítségével. Többek között személyi iratok (kinevezések),

a munkásságával kapcsolatos iratok (beszéddek, köszöntők), levelezések, cikkei és feljegyzései, valamint fényképek találhatóak az iratanyagban.

Thurner életéről ld.: „Magyarok maradtunk” 1921–1996. Konferencia a soproni népszavazásról Sopron, 1996. december 12. Sopron, 1997, szerk.: Turbuly Éva.

SL XIV. 29. Strampfl János (?–?) soproni kereskedő iratai 1852–1869. 0,12 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék nem áll rendelkezésre, így szálankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 31. Szvoboda János (1756–1822) sopronnyéki plébános iratai 1751–1829. 0,12 ifm.

Johann Anton Svoboda 1756. május 29-én született Kismartonban. 1779-ben avatták pappá. Az elkövetkezendő éveket Okkán (Oggau) és Kismartonban (Eisenstadt) töltötte káplánként, majd 1790-ben került Köpcsénybe (Kittsee) a plébánosi tisztségre. A sopronnyéki (Neckenmarkt) plébániát 1806–1822 között vezette. 1822. augusztus 25-én halt meg Sopronnyéken.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján tárgyi csoportokba osztva – személyi anyag, bírósági perek, szerződések, számlák, levelezés – kutatható.

SL XIV. 32. Thirring Gyula (?–?) soproni könyvkereskedő iratai 1901–1935. 0,15 ifm.

Az iratanyag a könyvkereskedő üzleti könyveit tartalmazza. Laponkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 33. Thirring Jenő (?–?) soproni vaskereskedő iratai 1771–1948. 2,1 ifm.

Az iratanyag a vaskereskedő cég iratait tartalmazza. Középszintű raktári jegyzék alapján a kereskedelmi könyvek csoportosításában kutatható.

SL XIV. 34. Töpfel Antal (?–?) soproni festőmester iratai 1918–1925. 0,12 ifm.

Az iratanyag a szoba- és díszletfestő üzleti költségvetését, számláit és leveleit tartalmazza. Laponkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 38. Zergényi Pál (1899–?) soproni ügyvéd iratai 1931–1941. 0,1 ifm.

Sopronban született 1899-ben előkelő soproni polgárcsalád sarjaként. A budapesti tudományegyetemen hallgatott jogot. 1922-ben letette a jogi doktorátust, majd 1926-ban, miután megszerezte az ügyvédi diplomát belépett édesapja dr. Zergényi Jenő városi tisztii főügyész irodájába. Ügyésze a Soproni Autó Egyesületnek és a Soproni Felső Evangélikus Egyházmegyének, jegyzője a Soproni Evangélikus Egyházközség Jogügyi Bizottságának. 1929-ben beválasztották a városi törvényhatósági bizottságba is.

Az iratanyag a dr. Zergényi Pál soproni ügyvéd ügyvédi működése során gróf Széchenyi János megbízásából keletkezett töredék iratanyagot tartalmazza. Szálankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 45. Vajk Artúr (?–?) bányagazgató iratai 1924–1946. 0,01 ifm.

Vajk Artúr bányamérnök 1893-tól 1926-ig a brennbergi bányavállalat pénztárosa volt, 1923-tól vezette a bányát. 1951 elején döntés született a brennbergi szénbánya végleges bezárására, s Vajk Artúr volt az államosítás előtti utolsó bányagazgató. Az iratanyag Vajk Artúr magánjellegű töredék iratait tartalmazza. Szálankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 47. Mende Gusztáv (1899–1963) festőművész iratai 1930–1963. 0,36 ifm.

1899. május 15-én Sopronban született, Mühl Nándor pékmester és Zethner Zsuzsanna második gyermekeként. A tanítóképző után a budapesti Iparművészeti Iskolán, majd a Képzőművészeti Főiskolán tanult. Az ipari tanuló iskolában tanár. A Képzőművészeti Kör tagja, majd titkára lett, 1923-ban önálló kiállítással lépett a nagyközönség elé. A 30-as években felvették az Országos Képzőművészeti Egyesület tagjai közé. Rajztanfolyamok, művészettörténeti előadások, művészettörténeti tanulmányok sora fűződik a nevéhez. Mende Gusztáv a nyugat-dunántúli impresszionista tájfestés mestereként indult, majd élete végén a konstruktivizmus volt jellemző rá. 1963. december 12-én hunyt el, képei jelentős részét szülővárosára hagyta.

Mende Gusztáv iratanyaga középszintű raktári jegyzék alapján kutatható. Az iratanyag személyi iratokat (ld. útlevel, iskolai bizonyítványok), levelezést (1960–1963), fényképalbumot és Weinberger A., valamint Lederer Géza vázlatkönyveit tartalmazza.

SL XIV. 48. Winkler Oszkár (1907–1984) építészmérnök, egyetemi tanár iratai 1931–1977. 6,6 ifm.

Winkler Oszkár 1907. január 19-én született Sopronban. Felsőfokú tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen végezte, majd 1930-ban szerzett építészmérnöki diplomát. Németországi tanulmányútját követően 1934-ben Sopronban nyitott magánirodát. Munkásságával, amelyet Ybl Miklós- és Alpár-díjjal is jutalmaztak, nagyban hozzájárult a 20. századi Sopron arculatának kialakításához. Lakóépületek és ipari létesítmények tervezése mellett a nevéhez fűződik a 60-as években Sopron rendezési tervének az elkészítése is. 1947–1975 között a Soproni Egyetem Építési Tanszékének vezetője volt. 1984. december 19-én hunyt el.

Az iratanyag az építészmérnök tervdokumentációit, előadásait és cikkeit, valamint soproni és Sopronon kívüli létesítmények fotóit tartalmazza. Darabszintű jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 49. Löffler György (?–?) soproni textilkereskedő iratai 1928–1938. 0,28 ifm.

Az iratanyag Löffler György textilkereskedésére vonatkozó üzleti könyveit tartalmazza, középszintű jegyzék alapján számlakénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 50. Roth Gyula (?–?) és Gusztáv (?–?) soproni cukrász- és sütőmesterek iratai 1888–1943. 0,48 ifm.

Az iratanyag Roth Gyula és Roth Gusztáv üzleti tevékenységével kapcsolatos üzleti könyveket tartalmazza, középszintű raktári jegyzék alapján számlakénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 52. Boór Gusztáv (1882–1934) soproni építőmester iratai 1929–1932. 0,05 ifm.

Boór Gusztáv és testvére, Boór Nándor a 20. századi Sopron közismert építési vállalkozói voltak. Boór Gusztáv maga is képesített ács- és építőmester volt, aki egyben tervezett és kivitelezett is. Nevéhez fűződik a város több családi háza mellett a Torna utcai „Elite” mozi újszerű födémszerkezetével. A Boór testvérek halálát követően unokaöccsük vezette tovább a vállalkozást, amelyet 1948-ban államosítottak és a Soproni Magasépítési Nemzeti Vállalat, majd később az ún. GYÁÉV soproni telephelyeként működött tovább.

A töredékes iratanyag a mester tervrajzgyűjteményét tartalmazza, darabszintű jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 53. Schwarz Miklós (?–?) soproni ügyvéd iratai 1909–1952. 0,12 ifm.

Az iratanyag Schwartz Miklósné ingatlanainak kezelésével, ill. adásvételével kapcsolatos iratokat tartalmazza. Darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 54. Megyesi Schwartz Antal (1878–?) pápai kamarás iratai 1901–1958. 0,72 ifm.

Megyesi Schwartz Antal 1878. november 2-án született Sopronban. Édesapja Megyesi Schwartz Miklós ügyvéd. Jogi tanulmányokat folytatott Bécsben, Pozsonyban és Budapesten, jogtudományi tanulmányai után beiratkozott a teológiára. 1903-ban pappá szentelték, majd Purbachban (Feketeváros, Ausztria) káplánként szolgált. Ezt követően Zsigmondházán Hohenlohe herceg udvari káplánja. 1914–1920 között Vámosderecskén (Draßmarkt, Ausztria) lelkipásztor. 1930 és 1936, valamint 1939 és 1941 között a sopronbánfalvi karmelita templom lelki igazgatója. 1942-ben nyugdíjazták. Nevéhez köthető több teológiai irányú irodalmi mű.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján tárgyi csoportok szerint kutatható. Az iratanyag úgy a személyére, mind az egyházi, teológiai irodalmi működésére vonatkozóan tartalmaz iratokat (ld. kéziratok, beszédek, elmélkedések, kritikák).

SL XIV. 55. Dr. Schmidt Ferenc (1883–?) soproni városi tanácsos iratai 1907–1946. 0,24 ifm.

Dr. Schmidt Ferenc városi tanácsos Sopronban született 1883-ban. Felsőfokú tanulmányait a pozsonyi jogakadémián és a kolozsvári egyetemen folytatta. 1907-ben a városi rendőrségnél helyezkedett el. 1918-ban a városhoz került mint aljegyző, 1922-ben városi tanácsosnak választotta meg a közgyűlés. Számos jótékonyági és kulturális egyesület tagjaként tevékenykedett, többek között a Városszépítő Egyesület tagja volt. 1940. szeptember 1-jén nyugdíjazták.

Az iratanyag hivatali működése során összegyűjtött iratokat tartalmazza, többek között rendeleteket, szabályrendeleteket, iparvizsgálati jegyzőkönyveket, iparjogosítványokkal kapcsolatos engedélyeket. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 57. Tremmel Teofil (?–?) hites könyvvizsgáló iratai 1913–1955. 0,84 ifm.

Dr. Tremmel Teofil 1913 és 1915 között a Zettl cégnél dolgozott könyvelőként, majd 1944 és 1953 között hites könyvvizsgálóként tevékenykedett.

Az iratanyag az utóbbi tevékenysége során keletkezett iratokat tartalmazza tárgyi csoportosításban. Darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, megbízási szerződéseket, ill. személyi iratokat (igazolványok, levelezés) tartalmaz.

SL XIV. 58. Pekovits Artúr (1896–?) soproni városi tanácsos iratai 1895–1948. 0,36 ifm.

Felsőfokú tanulmányait a budapesti tudományegyetem jogi fakultásán végezte, ahol 1919-ben államtudományi államvizsgát, majd 1922-ben államtudományi doktorátust és 1924-ben jogtudományi doktorátust szerzett. 1922-től a város aljegyzője, majd 1940–1948 között főjegyzője volt. Árvaszéki ülnökként, rendőri büntető bíróként, községi bíróként is tevékenykedett. Számos egyesület tagjának vallhatta magát; többek között titkára volt a Soproni Kaszinó Egyesületnek, a Soproni Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján tárgyi csoportokba sorolva kutatható. Tanácsi határozatokat, szabályrendeleteket, városi alkalmazottak besorolásával, nyugdíjazásával kapcsolatos határozatokat, alapítványi és kegyúri ügyiratokat, ill. az országgyűlési választásokkal kapcsolatos választókerületi jegyzékeket (1929) tartalmaz.

SL XIV. 59. Jehn Antal (1913–2002) gyógyszerész iratai 1868–1985. 1,32 ifm.

Jehn Antal okleveles gyógyszerész 1913-ban született. Édesapja, Jehn Vilmos is patikus volt. 1878-tól 15 éven át volt beosztott az Oroszlán gyógyszerertárban, majd 1893-ban megnyitotta az akkori Sopron ötödik patikáját, a Vörös Keresztet, későbbi nevén Arany Keresztet. Jehn Vilmos Tolna vármegyéből, Dunaföldvárról került Sopronba. Feltételezhető, hogy a Tolna és Baranya vármegyéket jelentős mértékben érintő katolikus sváb betelepítéskor költözött valamelyik ősük Tolnára. Jehn Antal a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett 1935-ben gyógyszerészi oklevelet. A gyógyszerertárat 1950-ben államosították, s Jehn Antal a soproni Oroszlán gyógyszerertárba került vezetőnek, ahonnan 1973-ban ment nyugdíjba.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján tárgyi csoportokba sorolva kutatható. A családi személyi anyagon kívül (anyakönyvi kivonatok, iskolai bizonyítványok, végrendeletek) a gyógyszerertárra vonatkozó adatokat (pénztári napló, számlák, rendelések, árszabályzat, gyógyszerertártörténet), kliséket, bélyegzőket is tartalmaz az iratanyag.

SL XIV. 60. May Rezső (1906–?) soproni nyomdász iratai 20. sz. 0,12 ifm.

May Rezső német ajkú családból származik. Betűszedőként dolgozott a Röttig–Romwalter Nyomdában. A soproni nyomdatörténet egyik jellegzetes alakja. Tagja volt annak a társaságnak, akik a Röttig–Romwalter nyomdát 1932-ben kibérelték, majd 1938-tól részvénytársasági formában vezették tovább. A nyomda munkásságuk alatt országos hírt ért el. May Rudolf sokoldalú egyéniség volt, mind a zene, mind a helytörténet érdekelte. Tagja volt a szimfonikus zenekarnak és a város fúvószenekarának is. Igen gazdag könyvtárának díszei az 1470-es években Nürnbergben nyomtatott Schedel-féle Világkrónika, valamint más krónikák és biblia-kiadások ebből az időből, a soproni Szent Mihály-templom 15. századi misekönyve, vagy a Magyar Társaság kézzel írott naplója. 1982. május 15-én hunyt el.

Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 61. Pum Géza (?–?) soproni vegyeskereskedő iratai 1922–1948. 2 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 64. Tompos Ernő (1907–1989) soproni mérnök iratai 19–20. sz. 0,36 ifm.

Tompos Ernő 1907. március 2-án született Sopronban. Építészként és elméleti munkássága helytörténészként összefonódott. A polgári heraldika kutatásában egyedülálló és úttörő munkát végzett – 1981-ben a Nemzetközi Heraldikai Akadémia Arvid Berghman díját kapta.

Az iratanyag rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 68. Finck János (?–?) soproni polgármester iratai 19–20. sz. 0,12 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 69. Starzer Mihály (?–?) követ iratai 1602–1629. 0,1 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 71. Unger Sámuel (?–?) (Sopronbánfalva) versei 20. sz. 0,02 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 72. Richly Rezső (1886–?) levéltáros, író levelei 1886–1916. 0,02 ifm.

Richly Rezső vármegyei levéltáros, újságíró 1886. január 9-én született Sopronban. Richly baloldali érzületű írásaival tűnt ki. 1919-ben sajtófőnök is lett, a Soproni Vörös Újság szerkesztője. Elítélték, a fehérterror idején többévi börtönbüntetést róttak ki rá. Emigrált, Bécsben festőművészként élt. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, rendkívül töredékes.

SL XIV. 73. Müller Ferenc (1800–?) alkamarás iratai 1800–1864. 0,02 ifm.

1800. március 17-én született Sopronban. 1838-ban kapott polgárjogot, 1831-ben már városi alkamarás. Végrendelete 1857-ből származik, halálának pontos időpontja ismeretlen.

Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, személyi, ill. családi vonatkozású iratokat (keresztlevelek, házassági szerződések, végrendelet), valamint levelezést tartalmaz.

SL XIV. 74. Mankhoff Frigyes (?–?) ezüstműves segéd iratai 1680–1808. 0,03 ifm.

Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, levelezést, verseket és fényképeket tartalmaz.

SL XIV. 75. Mayr Mihály (1796–1870) kismartoni városi tanácsos iratai 1849–1859. 0,01 ifm.

Mayr Mihály 1796. július 6-án született Bécsben. Mayr kádárnak tanult, majd a színházhoz került, ahol díszletfestőként tevékenykedett. Bécs valamennyi színháza számára dolgozott. 1847-ben letelepedett Kismartonban. 1853-ban városi tanácsossá választották, az árva- és gyámügyi hivatalt töltötte be, később tanfelügyelő is volt. Többek között Mayrnak köszönhette Kismarton a katonai főreáliskola alapítását. 1870. október 4-én halt meg Kismartonban.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, levelezést tartalmaz.

SL XIV. 76. Hahnenkamp József (?–?) soproni tanító iratai 1859–1868. 0,01 ifm.

Életútja ismeretlen, az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, levelezést tartalmaz.

SL XIV. 81. Töpler Kálmán (1861–1939) polgármester levelei 1914–1916. 0,1 ifm.

Töpler Kálmán 1861. július 5-én született Sopronban. Bécsben és Budapesten folytatott jogi tanulmányokat. Sopronban majd a Budapesti Kir. Ítéltáblánál volt gyakornok, egészen az aljárásbírói rangig vitte. 1902-ben Sopron város polgármesterévé választották, 16 éven keresztül töltötte be ezt a posztot. 1918-ban a város országgyűlési képviselője volt, majd 1926-tól 1930-ig a magyar országgyűlés felsőházában képviselte Sopront. 1929-ben a megreformált városparlament örökös tagjává választották. Számos társadalmi és karitatív egyesületnek volt a tagja, miképpen több felügyelő bizottságnak és igazgatóságnak is, így a Győr–Sopron–Ebenfurti vasút, vagy a Nyugatmagyarországi Serfözde felügyelő bizottságának. Polgármestersége alatt létesült a vízvezeték, a villamosmű, a vasöntöde, a Haas-gyár; ekkor épült a tűzoltó laktanya, a postapalota, az Erzsébet-kórház, a múzeum, a polgári fiúiskola vagy a siketnéma intézet. Számos kitüntetésben is részesítették. 1939. október 11-én halt meg.

Az iratanyag középszintű jegyzék alapján kutatható szálankénti átnézéssel; levelezést, harctéri jelentéseket tartalmaz az I. világháborúból.

SL XIV. 84. Nagelreiter Boldizsár (?–?) színházfelügyelő (Theater Inspektor) feljegyzési könyvei 20. sz. 0,06 ifm.

A fond a színházi világosító mester színházfelügyelői jelentéseit, iratait tartalmazza. Az iratanyag rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 85. Karner Lajos (?–?) soproni kereskedő iratai 20. sz. 0,04 ifm.

Karner Lajos ruszti születésű vászonnagykereskedő, és divatárú kereskedő. Iratanyaga rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 86. Czillinger József (?–?) iratai 1910–1919. 0,07 ifm.

Czillinger József a Sopron megyei Sütőtőrön született. Budapesten jogot hallgatott, majd doktorrá avatták. 1908-ban lépett a vármegyei közigazgatás szolgálatába, 1911-ben aljegyzővé választották. Az I. világháborúban orosz fogságba esett, 1922-ben tért haza. Hazatérése után másodfőjegyzővé nevezték ki, majd 1927-ben elnyerte a Soproni járás főszolgabírájának a posztját. 1939. december 13-án Sopron vármegye alispánjává választották.

Iratanyaga darabszintű jegyzék alapján kutatható, diplomáját, kitüntetéseit és kinevezését tartalmazza.

SL XIV. 87. Langer Hermanné (?–?) iratai. 17–19. sz. 0,02 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 88. Stelzer Pál (1859–1926) soproni kereskedelmi ügynökhöz írt I. világháborús lapok 1914–1918. 0,02 ifm.

Az iratanyag a kereskedelmi ügynök hátramaradt iratait tartalmazza, I. világháborús levelezés formájában. A fond darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható.

SL XIV. 89. Viola Ferdinánd (?–?) kalaposmester feljegyzési könyve (Mihályi) 1851. 0,03 ifm.

A kalaposmester életútja ismeretlen, feljegyzési könyvét 1851. június 10-től vezette. Feljegyzési könyvében megrendelőinek a nevét, árajánlatait, ill. a kalaposmesterséggel kapcsolatos megjegyzéseit tüntette fel. Az iratanyag számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 90. Benedek Lajos (1804–1881) tábornok iratai 1846–1881. 0,14 ifm.

1804. július 14-én született. A bécsújhelyi (Wiener Neustadt, Ausztria) Katonai Akadémián végzett, majd iskolái elvégzése után Radetzky vette maga mellé Észak-Olaszországban, s ezt követően Ferdinánd főherceg mellé került. Az olasz hadjárat befejezte után a győri csatában és a Komárom körül vívott harcokban vett részt. 1860-ban teljhatalmú kormányzóként küldte Ferenc József Magyarországra. Ausztria újabb háború küszöbén állt, s Benedeket visszahívták Olaszországra. Benedek Lajos lett a parancsnoka az olaszországi hadseregnek, s ezredtulajdonosa a 28. cs. kir. gyalogezrednek. A königgrätzi csata elvesztése miatt igen mostohán bántak vele kortársai, haditörvényszék elé állították, de a császár rendeletére ítéletre nem került sor. Grazban telepedett le, 1881-ben halt meg.

SL XIV. 91. Kugler Alajos (1859–1916) városi levéltáros iratai 1845–1916. 0,12 ifm.

Kugler Alajos Nagycenken született 1859. március 23-án. A budapesti kir. magyar tudományegyetem bölcsészeti karán végzett. Az egyetem elvégzését követően 1880-ban nevelői

állást vállalt előkelő családoknál. 1888-ban a Magyar Királyi Országos Levéltár bizottsága előtt tette le a levéltárosi szakvizsgát. Ugyanebben az évben hg. Esterházy Pál főispán Sopron szab. kir. város levéltárnokává nevezte ki, majd 1898-ban Sopron vármegye és Sopron város egyesített múzeumának főörvévé választották. Részt vett a város kulturális mozgalmaiban, többek között a Soproni Irodalmi és Művészeti Körben, de tagja volt a Széchenyi emlékére rendezett ünnepségek megszervezésével megbízott bizottságnak is. Szakmai munkáját számos elismeréssel méltatták, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének örökös tagjává választották, 1815-ben pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Műemlékek Országos Bizottságának levelező tagjává nevezte ki. 1916-ban halt meg.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján tárgyi csoportok szerint kutatható. Személyes iratain kívül – bizonyítványok, munkaviszonyával kapcsolatos iratok –, családi és hivatali levelezését, kézíratait, a soproni városi múzeummal kapcsolatos ügyiratokat, ill. Sopron város különböző bizottságainak a jegyzőkönyveit (1885–1899) tartalmazza.

SL XIV. 92. Gévay-Wolff Lajos (1870–?) Sopron vármegye alispánjának iratai 1891–1948. 0,12 ifm.

Gévay-Wolff Lajos 1870. szeptember 25-én született Rábapordányban, ahol édesapja az Esterházy hercegi uradalmi bérletnek volt a tisztartója. Felsőfokú tanulmányait a Győri Kir. Jogakadémián és a budapesti egyetemen végezte. 1891-ben lépett a vármegye szolgálatába. 1892-ben Kismartonban (Eisenstadt) szolgabírónak választották, 1897-ben a járás élére a főszolgabírói posztra nevezték ki, majd 1920-ban elnyerte az alispáni hivatalt. Utak, hidak, járási székházak, kultúrházak építése fűződik a vármegyében a nevéhez. A soproni népszavazás bizonytalan időszakában Sopron vármegye levéltárának a megmentése érdekében támogatásával a levéltár iratanyagát Eszterházára menekítették. Támogatta az iskolán kívüli népművelés ügyét és a levente mozgalmat. Tevékenységének köszönhetően a Kismartoni járás több községében is díszpolgárrá választották.

Az iratanyag darabszintű jegyzéke a Wolff családra vonatkozó iratokat, Gévay-Wolff Lajos kinevezéseit, kiténtetéseit, díszpolgárrá választásának iratait, levelezését, elismeréseit tartalmazza.

SL XIV. 93. Haich Károly (1867–1946) GYSEV vezérigazgató iratai 20. sz. 0,12 ifm.

Haich Károly m. kir. udvari tanácsos, vezérigazgató Aradon született 1867. szeptember 23-án. 1946. december 1-jén halt meg. Több mint három és fél évtizeden keresztül állt a Győr–Sopron–Ebenfurti Vasút élén. Az iratanyag rendezetlen, számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 94. Spiess Vince (1809–?) gyógyszerész iratai 1804–1873. 0,03 ifm.

Spiess Vince patikus 1809-ben született Sopronban. 1824-ben és 1828-ban a bécsi egyetem hallgatói között tartották számon. 1834. december 31-én nyerte el a polgárjogot, 1835-től külső tanácsos, 1848-ban a közgyűlés tagjának választották.

Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, tárgyi csoportjai között személyi iratok, számadások, versek és levelek találhatóak.

SL XIV. 95. Schneller András (1755–1840) tábornok iratai 1801–1835. 0,03 ifm.

Schneller András lovassági tábornok 1755-ben született, 1775-ben kezdte meg katonai pályafutását, 1801-ben már ezredesként szerepel. 1808-ban vezérőrnagy, 1813-tól altábornagy, 1821-től főparancsnok, 1822-ben ezredtulajdonossá, egy évvel később titkos tanácsossá nevezik ki. 1830-tól lovassági tábornok. 1840-ben halt meg.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, pályafutásával kapcsolatos iratokat tartalmaz.

SL XIV. 96. Báró Berger János (1768–1864) tábornagy iratai 1814–1861. 0,1 ifm.

Bárá Berger János 1768-ban született Nagymartonban. 1786-ban hadapródként lépett be a hadseregbe. Részt vett az 1787–89-i török hadjáratban, valamint a francia háborúknak 1793 és 1815 között. Érdemei elismeréseként az ezredesi rangot kapta, valamint 1824-ben a Mária Terézia-rend lovagkeresztjét a pleissei bárói címmel. 1831-ben vezérőrnaggyá nevezték ki, majd nem sokkal később altábornaggyá lépett elő. 1837-ben Temesvár (Timisora), 1844-ben Arad várparancsnoka lett. A magyar szabadságharc idején védte Arad várát a magyar hadsereggel szemben. A tábornagy méltóságát és a Lipót-rend nagykeresztjét kapta érdemei elismeréséül. 1850-ben vonult nyugalomba, 1864-ben halt meg Sopronban.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, báró Berger János nemesi levelét, díszoklevelét, kitüntetését, kinevezését tartalmazza.

SL XIV. 97. Hartner Teréz (?–?) és testvérei iratai 1885–1941. 0,12 ifm.

A kéményseprőjog 1748-ban került a Hartner család tulajdonába. Az engedély 1773-ban leányágon Necsy Péterre, majd 1825-ben Hartner Józsefre szállt.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, s a családra és a kéményseprő iparra vonatkozó iratokat – kéményseprőipar adóíve, kéményseprési díjak nyilvántartása, feljegyzés a kéményseprő kerület házairól és kéményeiről – tartalmaz.

SL XIV. 98. Házi Jenő (1892–1986) főlevéltáros iratai 1892–1985. 7,5 ifm.

Dr. Házi Jenő Sopron város főlevéltárosa 1892. április 16-án Vásárúton született. Felsőfokú tanulmányait Budapesten végezte történelem-földrajz szakon, s 1917-ben doktorált történelemből. Ezt követően Sopron város levéltárosa, 1918-tól 1950-ig volt a levéltár főlevéltárosa. Munkássága kivívta a hazai és az európai tudóstársadalom elismerését. Fő műve, a 13 kötetes soproni oklevéltár egyben a magyar várostörténet és Magyarország középkori történetének egyik legfontosabb forrása is. Érdemei elismeréséül 1938. május 6-án az MTA levelező tagjává választják, de választmányi tagja lesz a Magyar Történelmi Társulatnak is. Szakmai munkássága mellett társadalmi tevékenysége is kiemelkedett, a 40-es években kiállt az üldözött zsidók mellett, 1946-ban pedig fellépett a soproni németek kitelepítése ellen. 1950-ben kényszernyugdíjba küldték. Mindez azonban nem törte meg munkakedvét, 1961 és 1971 között közreműködött a Magyar-zsidó Oklevéltár c. nyolckötetes forráskiadvány előkészítésében, 1982-ben jelent meg a Soproni polgárcsaládok 1535–1848 c. kétkötetes kiadványa. 1986. február 10-én hunyt el. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, családi ill. személyes adatokon kívül – anyakönyvi kivonatok, iskolai bizonyítványok, önéletrajz, kinevezések, munkaviszony, kitüntetések, katonai iratok, családi ingatlanokkal kapcsolatos iratok – kiterjedt levelezést tartalmaz, amelyeket a családtagokkal, rokonokkal, kortársakkal folytatott. Ezenkívül az iratanyagban található még Házi Jenő kéziratai, előadásai, beszédvázlatai, ismertetései is.

SL XIV. 99. Stubenvoll Nándor (1877–1938) iratai 1901–1955. 0,12 ifm.

Stubenvoll Nándor 1877. szeptember 3-án született Sopronban. A német anyanyelvű család Sopronban a Rákóczi utca 21. szám alatti házban lakott, s gazdálkodásból tartotta fenn magát. A családfő halálát követően 1938. június 9-én a szőlőgazdálkodással összefüggő teendőket Stubenvoll Nándor özvegye, Zügn Zsuzsanna veszi át. Az özvegy a 12 200/1947. Korm. sz. rendelet 1. §-ára hivatkozva felkerült 1948-ban a kitelepítési listára. A helybenhagyott fellebbezésnek köszönhetően a család megmenekült a kitelepítéstől. Az iratanyag családtörténeti

szempontokon túl egyéb kortörténeti sajátosságokat is tükröz, valamint forrása a szőlőműveléssel foglalkozó kisbirtokos réteg társadalomtörténetének is. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, a tárgyi csoportosítás tételei között személyi dokumentáció, hagyatéki ügyek, adásvételi szerződések, adóiratok és számlák is találhatóak.

SL XIV. 100. Boháti Róbert (1899–1974) költő, író, műfordító iratai 20. sz. 0,12 ifm.

Boháti Róbert költő, író, műfordító 1899. január 8-án született Nagykanizsán (Grosskanischa). 1917-ben érettségizett a Soproni Állami Főreáliskolában. Írói pályafutása az 1920-as években indult, kétnyelvű íróként magyarul és németül is egyforma tökéletességgel írt. A fővárosba költözve a legrangosabb magyarországi német újságnak, a Keresztury Dezső szerkesztése alatt álló Pester Lloydnak lett a munkatársa. 1943-ban jelent meg első regénye az „In Dur und Moll”. 1958-ban látott napvilágot „Paszulyiszirmok” címmel az az anekdotaszerű versgyűjtemény, amely a századforduló Sopronában és környékén élt németiség emlékéét idézi fel. Számos műfordítás is köthető a nevéhez, többek között Mikszáth Kálmán Szent Péter esernyője című regényének német fordítása 1950-ben. 1974. február 17-én hunyt el.

Az iratanyag rendezetlen, így szálankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 103. Becht Rezső (1893–1976) író iratai 1914–1976. 0,8 ifm.

Sopronban született, a soproni evangélikus líceumban [ma: Berzsényi Dániel Evangélikus (Lyceum) Gimnázium] érettségizett, Lipcsében járt főiskolára, majd Bécsben helyezkedett el; 1914 májusában ott írta első versét. 1915-ben orosz hadifogságba esett, a Bajkál-tó melletti berezovkai, majd a nikolszk–usszurijszki fogolytáborban raboskodott. 1920 szeptemberében megszökött. 1926 áprilisáig a Wiener Bankverein soproni fiókjának, majd a Vasárugyár Rt.-nek a cégvezetőjeként tevékenykedett. Anyanyelve magyar volt, de két nyelven írt. Regényei, novellái, versei, tanulmányai, műfordításai olyan lapokban jeletnek meg, mint a Pester Lloyd, a Neues Wiener Tagblatt, Innsbrucker Nachrichten, a Neue Freie Presse, a Prager Tagblatt. Írásai szerepelnek antológiákban, mint a «Deutsche Eichenés» az «Ungarn», de közli verseit az «Österreichische Monatshefte». Első novelláskötete, a «Szomeya szán nevetett», országosan elismerő kritikát kap, megjelenik első verskötete, a «Komische Legende», amely a nagyobb lapokban megjelent költeményei javát gyűjti kötetbe. Munkássága elismeréseként 1941-ben neki ítéltek meg a soproni népszavazás emlékére alapított irodalmi arany Hűség díjat, 1972-ben Sopron Pro Urbe díjasa lett.

Az iratanyag 1994. augusztus 18-án került a SL őrizetébe. Darabszintű raktári jegyzék alapján kutatható, Becht Rezső önéletrajzán kívül nyomtatásban és kéziratban megmaradt verseit, novelláit, műveit, beszédeit, előadásait, visszaemlékezéseit, fordításait és levelezését, valamint fényképeket tartalmaz.

SL XIV. 104. Hoffmann Pál (1830–1907) egyetemi tanár iratai 1873–1885. 0,12 ifm.

Dr. Hoffmann Pál egyetemi tanár, királyi tanácsos és országgyűlési képviselő 1830. február 25-én született Nagymartonban (Mattersdorf; ma: Mattersburg). Felsőfokú tanulmányait Bécsben, majd Pesten végezte. Előbb a bécsi statisztikai hivatal munkatársa, majd a jogakadémia tanára. 1865–1893 között Pesten tölt be egyetemi tanári posztot. A budapesti tudományegyetemen a római jog nyilvános rendes tanára, országgyűlési képviselő, a MTA tagja. 1865-től szabadelvű párti országgyűlési képviselő. 1868-tól 3 cikluson át a nagymartoni kerületet, 1878-tól pedig két cikluson át a budapesti VII. kerületet képviselte. Nyugdíjaztatása után került Sopronba.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, kiténtéseit, elismeréseit tartalmazza.

SL XIV. 105. Kup Gyula (1903–1972) orvos, egyetemi magántanár iratai 1903–1972. 0,98 ifm.

1903. augusztus 13-án született Szegeden. 1926-ban avatták orvos-doktorrá. 1929. szeptember 1-jén nevezték ki a Soproni Kórház kórbonctani osztályára kórboncnok főorvosnak. 20 évig vezette a központi labort és a körzeti bakteriológiai állomást. 1946-ban, magántanári képesítést nyert. Magyar és külföldi szaklapokban jelentek meg tudományos írásai. 1972-ben halt meg Sopronban. Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható. Kup Gyula személyi anyagán kívül a tudományos munkásságára vonatkozó adatokat, kéziratokat, nyomtatásban megjelent cikkeit tartalmazza a fond.

SL XIV. 109. Forster Gusztáv (?–?) kereskedő iratai 20. sz. 0,05 ifm.

Forster Gusztáv gyarmatáru-kereskedése a Magyar utca elején fekvő sarokházban volt, amely Schiller János építőmester műve. Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 110. Renner Gyula (?–?) rézműves iratai 19. sz. 0,05 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így számlankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 116. Szabó Jenő (1910–1993) iratai 1910–1994. 0,72 ifm.

Szabó Jenő író és műfordító a soproni helytörténetírás jeles alakja. 1910. február 25-én született Sopronban. 1929-től 1945-ig városi tisztviselőként dolgozott Sopronban, Kamenszky Árpád polgármester személyi titkáráként. A II. világháború során frontszolgálatra hívták, majd orosz hadifogságba esett. Hazatérve ismét a városházán helyezkedett el, s 1947-ben doktori vizsgát tett a pécsi tudományegyetemen. 1970-ben ment nyugdíjba a Fémtömegcikk KTSZ főkönyvelőjeként. 23 éves volt, amikor első kisregénye „Gránitasszony” (1933) címmel megjelent. Novelláit helyi és országos lapok is közölték. Szépirói tevékenysége mellett helytörténeti írásokkal is jelentkezett. Legkiemelkedőbb munkái között tartják számon a Soproni Városszépítő Egyesület történetét (1984) és a Soproni Pitavalt (1987). Figyelemreméltóak műfordításai is; az ő műfordításában jelent meg több osztrák és német lírai mű is. A szombathelyi Életünk folyóiratnál ő volt a német nyelvterület irodalmi figyelője. 1993. december 10-én helyezték örök nyugalomra.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, személyi iratanyagán kívül gyűjtéseit, folyóiratokban megjelent írásait is tartalmazza a fond.

SL XIV. 118. Auer Vilmos (1919–1979) iratai 1886–1956. 0,12 ifm.

Auer Vilmos 1919-ben született Sopronban. Felsőfokú tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem bányamérnöki karán végezte, 1942-ben kapta meg diplomáját. Ezt követően állást vállalt a Magyar–Német Ásványolaj Művek tótkomlói és alsólendvai fűróüzeménél, majd 1945-ben felvételt nyert a Soproni Vízművekhez vízmű mérnöki állásra. 1949-ben a Magyar Állami Szénbányák Igazgatósága állományba vette. Dr. Tárcki-Hornoch Antal egyetemi tanár, akadémikus karsztvíz kutatásaiban segédkezett. 1950. január 1-jén ugyanebben a munkakörben a Műszaki Egyetem alkalmazta. 1955-ben a MTA Geofizikai Kutató Laboratóriumának osztályvezető főmérnöke lett. 1956-ban külföldre távozott, Ausztriában telepedett le, 1979-ben hunyt el.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, a tárgyi csoportosítás a saját és családtagjai személyi okmányain kívül levelezést, s gazdag fényképanyagot tartalmaz.

SL XIV. 119. Binder Károly (?–?) gyógyszerész iratai 1914–1915. 0,01 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így szálánkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 120. Scholz János (1903–1993) iratai 20. sz. 0,03 ifm.

Zeneszerző, régi muzikális soproni család sarja, akinek apja, anyja, nővére, nagybátyja, nagyapja mind zenekarban, vagy énekarban tevékenykedett. Scholz János 1903. december 20-án született Sopronban. A Magyar Királyi Agrár egyetemre járt, majd a diploma megszerzését követően a Királyi Magyar Zeneakadémia hallgatója lett. Művészdiplomája megszerzése után, az 1927-től 1932-ig terjedő időszakban, a Budapesti Szimfonikus Zenekar vezető csellistája volt, később játszott az Operaház, s a Városi Színház zenekaraiban, különféle kamaragyüttesekben; fellépett Magyarországon, Ausztriában, Olaszországban, Franciaországban, Angliában is. Tagja volt a híres Melles-vonósnégyesnek, majd 1932-ben szerződött a világhírű Róth-kvartetthez. A fasizmus elől a Róth-kvartett másik három zsidó tagjával Amerikában telepedett le. Scholz János egyszerre volt zenész, csellista, viola da gamba művész, műgyűjtő, professzor, zenekutató, és művészettörténész, 1993. június 3-án halt meg Amerikában.

Az iratanyag rendezetlen, így szálánkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 121. Lederer Sándor (?–?) iratai 1915–1925. 0,12 ifm.

Lederer Sándor európai hírű műgyűjtő volt. Az iratanyag rendezetlen, így szálánkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 124. Thier László (1898–1960) iratai 1898–1960. 0,65 ifm.

Thier László 1898. május 12-én született Sopronban. A Soproni Állami Főreáliskolában tanult, az 1920-as évek közepétől rendszeresen publikált a helyi lapokban, a soproni helytörténet jeles művelője és műgyűjtő. Az 1930-as évektől az Oedenburger Zeitung szerkesztője és a Röttig-Romwalter Nyomda korrektora. 1938-tól a Scarbantia című helytörténeti lap szerkesztője. 1944-ben az Oedenburger Zeitung megszűnésekor elvesztette az állását, az Idegenforgalmi Hivatalhoz került. 1960. május 12-én halt meg Sopronban.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható, Thier László újságcikk gyűjteményét tartalmazza.

SL XIV. 126. Verbényi Ferenc (?–?) iratai 1945–1949. 0,03 ifm.

Az iratanyag rendezetlen, így szálánkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 127. Vághy Ferenc (1776–1862) iratai 19. sz. 0,1 ifm.

Vághy Ferenc a kor híres jogtudósa, Sopron város országgyűlési követe 1776-ban született Darázsfalván (Trausdorf, Ausztria). Az MTA igazgatósági tagja (1831), számos váltó-, csőd- és hitelügyi törvény rendszerezése fűződik az ő nevéhez. 1842 és 1848 között a Hétszemélyes Tábla bírója, majd a bécsi legfelső törvényszék tanácsosa. Nemességet kapott I. Ferentől. Sopron élén 1835 és 1838 között töltötte be a polgármesteri, majd 1838 és 1842 között a városbírói posztot. Az országgyűlésben Sopron érdekeit képviselte. Neki köszönhető, hogy Sopron váltótörvényszéket kapott, s az ő javaslatára hozták létre a mai Városszépítő Egyesület elődjét. Bevezetette a közvilágítást, kialakította a soproni Promenádot, nevéhez fűződik az első soproni kiseddóvó megépítése is (1838). 1862-ben hunyt el Matzleinsdorfbán.

Az iratanyag rendezetlen, szálánkénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 129. Friedrich Károly (1906–1995) iratai 1929–1991. 0,48 ifm.

1906. augusztus 4-én született Sopronban. A jog elvégzése után a mozigépkezelői képesítést is megszerezte. 1930-ban a Városi Mozi élére került, de emellett kiváló fotóművész, filmoperatőr és népszerű idegenvezető is volt. Reklámfilmjeivel háromszor egymás után elnyerte a Metro-Goldwin Mayer filmstúdió fődíját, az ezüst serleget. Saját készítésű soproni híradóit rendszeresen vetítette a moziban, megörökítve a 30-40-es évek legfontosabb eseményeit, de emellett kétnyelvű mozi újságot is szerkesztett. A mozi államosítását követően mellőzték, az idegenforgalom területén sikerült elhelyezkednie. 1970-ben szülővárosától Pro Urbe díjat kapott, 1986-ban Sopron díszpolgárává választották. 1995. január 30-án hunyt el.

Az iratanyag darabszintű jegyzék lapján kutatható, s Friedrich Károly fotóalbum gyűjteményeit tartalmazza.

SL XIV. 130. Id. Becht Rezső (?-?) az Általános Hitelbank soproni irodafőnökének iratai 1885–1925. 0,02 ifm.

Id. Becht Rezső az ismert soproni költő, ifj. Becht Rezső édesapja.

Az iratanyag darabszintű jegyzék alapján kutatható a családra és személyére vonatkozó iratokat – bizonyítványok, kinevezések – tartalmaz.

SL XIV. 137. Augusztinovicz Elemér (1904–1984) iratai 20. sz. 1 ifm.

1904. augusztus 5-én született a Zala megyei Pákán; 1926-ban szerzett magyar–latin szakos bölcsészdoktori címet. 1933 őszén helyezték a soproni Széchenyi István Gimnáziumba. 1946 és 1949 között a leánygimnázium igazgatója, majd nyugdíjazásáig a Berzsenyi Dániel Gimnázium igazgatóhelyettese. Számos tudományos cikk fűződik a nevéhez, amelyeket különböző nyelvű művelő, pedagógiai és ókortudományi folyóiratban jelentetett meg. Tagja volt a Soproni Szemle szerkesztőbizottságának. Vezetése alatt teljesedett ki a TIT Soproni szervezete és a Soproni Szabadegyetem, valamint a Soproni Nyári Egyetem. 1971-ben Lackner Kristóf emlékéremmel, 1972-ben Pro Urbe díjjal tüntették ki.

Az iratanyag rendezetlen, így száalankénti átnézéssel kutatható.

SL XIV. 149. Mollay Károly (1913–1997) iratai 1913–1997. 1,08 ifm.

Mollay Károly az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető professzora, a kitűnő germanista és helytörténetíró 1913. november 14-én született Sopronban. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen német–francia művészettörténet szakon végzett. 1938-ban a „Középkori soproni családnevek” című disszertációjával bölcsészdoktori oklevelet kapott. 1942-ben az Eötvös Kollégium főiskolai tanára lett. 1944-ben egyetemi magántanári képesítést szerzett. 1944-ben frontszolgálatra hívták be, Ausztriában szovjet fogságba esett. 1948-ban tért haza, s újra az Eötvös Kollégiumban helyezkedett el. 1954-től az ELTE német tanszékén dolgozott docensként, majd tanszékvezető egyetemi tanárként. 1975-ben szerezte meg az akadémiai doktori fokozatot. A Soproni Szemlének alapításától (1937) munkatársa volt, 1942-től pedig szerkesztőbizottsági tagja. 1971-ben Lackner Kristóf emlékéremmel, 1987-ben Pro Urbe díjjal, majd 1996-ban a díszpolgári címmel tüntették ki. 80. születésnapján megkapta a Köztársaság Érdemrend középkeresztjét. Számos önálló kötet és publikáció fűződik a nevéhez, amelyek egy része helytörténeti, másik része német nyelvtörténeti tárgyú.

Az iratanyag darabszintű raktári jegyzék segítségével kutatható, Mollay Károly kutatásaira, ill. gyűjtéseire vonatkozó iratokat, fénymásolatokat tartalmaz.

SL XIV. 155. Liebhardt Lujza (?–1899) operaénekesnő iratai. 19. sz. 0,24 ifm.

Liebhardt Lujza soproni születésű operaénekesnő, a bécsi opera énekesnője, Bécs majd London ünnepelt művésznője volt, akit a korabeli sajtó a világ legjobb Mozart-énekesnőjének nevezett. 1899. febr. 21-én Londonban halt meg.

Az iratanyag rendezetlen, raktári jegyzék hiányában szálankénti átnézéssel kutatható.

XV. GYŰJTEMÉNYEK

SL XV. 1. Térképek levéltári gyűjteménye 1717–1990, é. n. 1753 db.

a) Sopron megye térképei

aa) Törzsanyag (SmT)

bb) Kataszteri térképek (SmK)

b) Sopron város térképei

aa) Törzsanyag (SvT)

bb) Kataszteri térképek (SvK)

d) Katonai térképek Nr. 1–817.

A gyűjteményes fond három nagyobb állagra, azon belül sorozatokra tagolódik. Sopron megyei és városi térképek gyűjteménye: a) Sopron megye térképei, amely egy, az 1939. évvel záródó megyei „Törzsanyagból” (SmT) és döntően a megye községeinek 1856–1857., ill. az 1905–1906. évi – de 1959-ig, ill. 1969-ig folyamatosan módosított – településsoros kataszteri térképgyűjteményéből (SmK) áll. A b) Sopron város kataszteri térképei állag szintén az ún. „Törzsanyagból” (SvK), amely 1750–1944 közötti, döntően 19. századi várostérképekből, és a várost érintő, 1856–1936., ill. é. n. kataszteri térképek (SvK) gyűjteményéből áll.

Az a–b) állagokhoz régi, de a törzsanyagokhoz kitűnően használható darabszintű segédlet áll a kutatás rendelkezésére: Kecskeméti Károly – Radó József: Kéziratos térképek a Soproni Állami Levéltárból. Budapest, Kézirat, 1968. 1451–1535. (Levéltári jegyzékek. I. Kéziratos térképek a területi állami levéltárakban. XIII.)

SL XV. 7. Sopron megyei községek kataszteri iratainak gyűjteménye 1811–1968. 86,55 ifm.

a) Kataszteri nyilvántartások

b) Kataszteri birtokívek-, birtoklapok

c) Kataszteri birtokvázlatok

A fondban a fenti állagonkénti bontásban találhatóak a Sopron megyei községek kataszteri iratai, az a) és c) állagban pedig az Ausztriához elcsatolt falvak kataszteri nyilvántartási és birtokvázlatai.

SL XV. 8. Sopron város kataszteri iratainak gyűjteménye 1850–1945 (1950). 7,36 ifm.

A fondban nyertek elhelyezést Sopron város telekkönyvei (1850–51, 1857–58, 1875, 1886, 1908, 1914, 1916, 1918, 1919), határleírási jegyzőkönyvek, kataszteri nyilvántartások. Ugyancsak ide kerültek Sopronbánfalva és Görbehalom 1909. évi birtokívei, a későbbi átvezetésekkel és kiegészítésekkel.

SL XV. 31. Fényképgyűjtemény [1879] 1880–1980. 2,5 ifm.

Döntően Sopron városi épületeket, ingatlanokat, a városkörnyéket (Fertő), személyeket (pl. Thirring Gusztáv), kulturális és közéleti eseményeket (pl.: 1921: ágfalvi hősi halottak temetése, a nyugat-magyarországi felkelés képei), örökítenek meg a fényképek. A gyűjteményben található

egy nagysága miatt speciális, „AA” sorozat (300 db), amely Sopron város szisztematikus fotózása révén keletkezett. A fotók alkotóinak jelentős része nem ismert.

SL XV. 32. Diagyűjtemény [1920] 1930–1950-es évek. 1 ifm.

A gyűjtemény technikai, fizikai szempontból két részből áll, az 1930-as években, a Soproni Városszépítő Egyesület szisztematikus városdokumentációja nyomán készült üveg diapozitívekből és az 1940-es, 1950-es évek során filmalapra készített hagyományos diákból. A régi diasorozatok városi épületeket, köz-, oktatási- és kulturális intézményeket, templomokat, köztereket, szobrokat és emlékműveket, turisztikai nevezetességeket, ill. Sopron környéki településeket (pl. Balf, Brennberg, Nagycenk, Sopronbánfalva) ábrázolnak. Az újabb diagyűjtemény a személyek (országos- és helyi közszereplők), kulturális- és politikai események, ill. várostörténeti tárgy-dokumentumfotók képanyagával bővül ki.

SL XV. 33. Képeslap gyűjtemény 1893–1992. 0,1 ifm.

A 359 db-os képeslapgyűjtemény 208 db Sopron városi („S”) épületeket, intézményeket, lát- és életképet ábrázoló, ill. 151 db, hasonló tárgyú megyei („M”) képeslapot tartalmaz.

SL XV. 46. A Soproni Levéltárba elhelyezett kéziratok gyűjteménye 1967–2007. 242 db.

A gyűjteményes fondban publikálatlan, vagy nem teljes szövegében publikált város- és megyetörténeti, iskolatörténeti kéziratok, ill. főiskolai, egyetemi szakdolgozatok, doktori disszertációk kéziratai találhatóak. Nem szerzői kézirat, hanem maga is forrás Ferenci Sándor visszaemlékezése (Nr. 11.), Geizbühl Mátyás naplója (Nr. 198.), ill. a Stráner krónika (Nr. 225.).

SL XV. 80. Plakát- és hirdetménygyűjtemény 1700–2006. 9,32 ifm.

Döntően Sopron város kulturális, társadalmi életéhez, mindennapjaihoz kapcsolódó, közérdeklődésre számot tartó információkat tartalmazó plakátok, hirdetmények gyűjteménye. (Csekély számban Baden bei Wien, Wiener Neustadt-i színházi dokumentumok is találhatóak itt.) Tematikai megoszlása: zene (1845–2006), filmszínház, film (1920–1988), sport (1902–1999), cirkusz (1892–1961), színház (1700–2002), Sopron város hirdetményei (1848–2006).

SL XV. 81. Aprónyomtatványok gyűjteménye 1845–2007. 3,06 ifm.

Főként különböző típusú aprónyomtatványokat (pl. utcajegyzékek, cégregiszterek), meghívókat, programajánlókat tartalmaz.

SL XV. 82. Gyászjelentések gyűjteménye 1830–2002. 0,84 ifm.

Az alfabetikus rendben rendezett iratanyag döntően Sopron városi és vármegyei gyászjelentéseket tartalmaz. A fond kutatására az 1995. évi LXVI. tv. 2. §-a 1–4. bek., és a 24. §. vonatkozik.

SL XV. 83. Soproni krónikák gyűjteménye (794) 1526–1913. 0,51 ifm.

A soproni város- és családtörténet speciális forrástípusát jelentik a különböző iskolázottságú, érdeklődésű polgárok városuk történetéről, az őket körülvevő természeti, gazdasági viszonyokról, korszakuk eseményeiről írott német nyelvű krónikái. A várostörténeti krónikák, krónikatöredékek gyűjteményes fondját az 1960-as években alakították ki; ma darabszintű jegyzék alapján kutatható. A Soproni Levéltár csak egyik őrzőhelye a helybéli krónikáknak, így e dokumentumtípus található

még a Soproni Múzeumban, az Országos Széchenyi Könyvtárban, az Evangélikus Országos Levéltárban. A soproni krónikák közül 1874–1995 között több – döntően eredetiben nem a Soproni Levéltárban őrzött – dokumentum nyomtatásban is megjelent, közülük e sorozat utolsó darabja, az intézmény kiadásában: Kovács József László: Die Chronik des Marx Faut und Melchior Klein / Faut Márk és Klein Menyhért krónikája 1526–1616. Sopron–Eisenstadt, 1995. (Sopron Város Történeti Forrásai / Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg; C/1. – Burgenländische Forschungen, Sdbd.; 17.)

SL XV. 86. Az I. és II. világháború áldozatainak nyilvántartása 1914–1948. 0,39 ifm.

A ruszti katonai kórházat az 1840-es években az üres sopronbánfalvi volt pálos kolostorba helyezték át, s ennek a szomszédságában hozták létre az 1850-es évek végén a katonai temetőt. Miután a kolostor épülete ismét visszakerült az egyházhoz, 1889-ben a városhoz közelebb felépült a csapatkórház. Az I. világháború idején a Monarchia frontjairól kerültek ide sebesült és beteg katonák. A meghaltak nagy részét szintén a bánfalvi temetőbe helyezték végső nyugalomra. A II. világháború polgári és katonai áldozatait a római katolikus és evangélikus temetőben, a bánfalvi hősi temetőben, ill. a város területén megnyitott szükségtemetőkben temették el. Utóbbiakat exhumálták és a városi temetőbe szállították át.

SL XV. 87. Az 1921. évi soproni népszavazás iratainak gyűjteménye 1919–1922. 1,86 ifm.

Nyugat-Dunántúl többségében németek által lakott területeit az I. világháborút követően a győztes hatalmak Ausztriának ígérték. A terület átadására 1921 augusztusában került volna sor, ezt azonban a magyar kormány hallgatólagos támogatásában részesített szabadcsapatok felkelése megakadályozta. Végül is olasz közvetítéssel sikerült elérni a Velencei egyezményben, hogy a terület hovatartozásáról Sopronban és nyolc környező faluban népszavazást tartsanak. A szavazást kiélezett propagandaháború előzte meg. Az osztrák kormány kevesellte a felkészülésre rendelkezésre álló időt és követelte a voksolás elhalasztását, amit a városba érkezett Tábornoki Bizottság nem hagyott jóvá. A népszavazást így az eredeti terveknek megfelelően 1921. december 14–16-án tartották meg. Bár a terület német többségű volt, a teljes népszavazási területen a szavazók 65,8%-ban Magyarországra szavaztak. A falvakban összességében Ausztria győzött, Sopronban viszont 72,5%-os magyar győzelem született.

A fondban szavazási lajstromok és jegyzékek, újságcikkek, beszédek, táviratok és különféle propagandaanyagok vannak.

SL XV. 89. Kézírtos könyvek gyűjteménye 1609–1964. 1,96 ifm.

A darabszinten jegyzékelt gyűjteményes fond mind a dokumentumtípusok, mind a tematika szempontjából nagyon vegyes. Keverednek benne az egykorú hivatalos nyomtatványok (országgyűlési iratok), különböző vallásfelekezetekkel, a felekezeti élettel kapcsolatos vegyes nyomtatványok, kéziratok, ill. a tudománytörténeti érdeklődésre számot tartó (orvostörténeti, művészettörténeti) kéziratok, valamint egykori kuriozitások többpéldányos 18–19. századi másolatai.

Kiadásban megjelent: Mollay Károly: Hausarznei- und Essigbüchlein von Hans Seyfridt / Hans Seyfridt házipatikája és eceteskönyvecskéje (1609–1633). Sopron, 1995. (Sopron Város Történeti Forrásai / Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg; B/2.)

XVII. NÉPHATALMI ÉS KÜLÖNLEGES FELADATOKRA LÉTREJÖTT BIZOTTSÁGOK

SL XVII. 1. A Sopron Megyei és Sopron Városi Nemzeti Bizottság (1946. március 1-ig Sopron Város Nemzeti Bizottsága) iratai 1945–1949. 0,84 ifm.

Lásd: BKMÖL XVII. 4. A Soproni Nemzeti Bizottság 1945. április 21-én tartotta első ülését. Az alakuló ülésen az MKP, a Nemzeti Parasztpárt, a Szociáldemokrata Párt küldöttei, valamint a három soproni – katolikus, evangélikus, zsidó – felekezet egy-egy küldöttje volt jelen. A Kiszgazdapárt képviselője csak később kapcsolódott be a bizottság munkájába. A Soproni Nemzeti Bizottság a hivatalos közigazgatási szervekkel párhuzamosan közigazgatási funkciókat is végzett. Ez konfliktust okozott Hám Tibor főispánnal, ezért ő igyekezett a bizottság tevékenységét minél szűkebb területre korlátozni. Az MKP erőteljesen támogatta a Soproni Nemzeti Bizottságot és arra törekedett, hogy a közigazgatásban súlyponti szerepet kapjon. A Nemzeti Bizottság közigazgatási funkciói 1945 nyarára megszűntek és a soproni is átalakult ellenőrző szervé, 1949-ben pedig teljesen megszűnt.

SL XVII. 2. Ágfalva Község Nemzeti Bizottsága iratai 1946–1948. 0,01 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok. A helyi elnök részt vett az 1946-os német kitelepítés mentesítési bizottsági ülésén.

SL XVII. 3. Az Árpási Nemzeti Bizottság iratai 1948–1949. 0,01 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok.

SL XVII. 4. A Babóti Nemzeti Bizottság iratai 1948–1949. 0,01 ifm.

Csak az iratanyag elkallódásáról szóló jegyzőkönyv maradt fenn.

SL XVII. 5. A Balfi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1949. 0,01 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok.

SL XVII. 21. A Fertőbozi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1949. 0,005 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok.

SL XVII. 22. A Fertőrákosi Nemzeti Bizottság iratai 1948–1949. 0,01 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok.

SL XVII. 34. A Magyarfalvi (Harka) Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,01 ifm.

A szerv működése során keletkezett iktatatlan iratok.

SL XVII. 54. A Sopronbánfalvi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1949. 0,005 ifm.

A fondban iktatott és iktatatlan iratok, továbbá az 1946-os és 1948-as jegyzőkönyvek találhatóak.

SL XVII. 404. A Sopron Városi 1. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,72 ifm.

Lásd: BFL XVII. 401 és BKMÖL XVII. 401. Lukács László elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet nemzeti bizottsági tagok, törvényszéki, járásbírósi, ügyészségi, fegyintézeti, Sopronba menekült igazságügyi alkalmazottak, majd a helyi iparosok és kereskedők igazolására alakítottak.

SL XVII. 405. A Sopron Városi 2. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,48 ifm.

Karner Gusztáv elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet rendőrök, orvosok, gyógyszerészek, magántisztviselők igazolására alakítottak.

SL XVII. 406. A Sopron Városi 3. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1948. 0,84 ifm.

Feller Viktor elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet a Sopron vármegyei alkalmazottak igazolására alakítottak.

SL XVII. 407. A Sopron Városi 4. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1946. 0,36 ifm.

Noéh Zoltán, majd Török Mihály elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amely a Sopron városi alkalmazottak igazolására alakult.

SL XVII. 408. A Sopron Városi 5. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1946. 0,36 ifm.

Lakatos Vendel, majd Schármár Károly, végül Kondor Ernő elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amely a közalkalmazottak – Pénzügyigazgatóság, Pénzügyőrség, Forgalmi Adóhivatal, Magyar Adóhivatal, Fővámszolgálat, Sóhivatal, Hittudományi Egyetem, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Hercegi Hitbizomány, Magyar Országos Tejértékesítő Központ, Paraszt Szövetkezet – igazolására alakult.

SL XVII. 409. A Sopron Városi 6. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1946. 0,24 ifm.

Dr. Weiss Sándor elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amely a soproni Postaigazgatóság létszámába tartozó alkalmazottak igazolására alakult.

SL XVII. 410. A Sopron Városi 7. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1946. 0,36 ifm.

Esztó Péter elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amely a Győr–Sopron–Ebenfurti Vasút alkalmazottai igazolására alakult.

SL XVII. 411. A Sopron Városi 8. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1948. 0,12 ifm.

Füredi Oszkár elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet a Magyar Államvasutak Déli Pályaudvaron beosztott törzsalkalmazottai igazolására hoztak létre.

SL XVII. 412. A Sopron Városi 9. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,24 ifm.

Móricz István, majd Sáthory Vilmos elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet a tanárok, tanítók igazolására hoztak létre.

SL XVII. 413. A Sopron Városi 10. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,36 ifm.

Sólyom János, majd Gömbös Ferenc elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet a József Nádor Műegyetem tanárai, alkalmazottai, orvosok, ügyvédek, mértékhibeletesítők, Kereskedelmi és Iparkamara, Szent Orsolya Rend tagjainak igazolására hoztak létre.

SL XVII. 414. A Sopron Városi 11. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1946. 0,12 ifm.

Marton János elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet Brennerbányára, Vasárgyár, Fésüsfontalgár, Selyemgyár, Soproni Pamutipar, Sörgyár, Weiss Manfréd Gyár, Schneeberger Húsüzem, Kőhidai Szövőgyár, Nemzeti Bank Soproni Fiókja, Magyar általános Hitelbank Soproni Fiókja, Első Magyar Általános Biztosító Társaság Soproni Főügynöksége, Seltenhofer Gyár, Magyar Bank Soproni Fiókja, Draskóczy Gyár, Zettl- és Hillebrandt Gyárak, Seyring Gyár, Wellen-Schwitzer Gumigyár, Sopron Kerületi Hitelszövetkezet, Ivánkay állami mérnök, Fonciére Általános Biztosító, Staufen Gyár, Dermata Gyár és a Malomipar alkalmazottainak igazolására hoztak létre.

SL XVII. 415. A Sopron Városi 12. Sz. Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,24 ifm.

Csaba József, majd Ijjas Antal, végül Dr. Kausitz Gyula elnöklete alatt működött igazoló bizottság, amelyet az Állami Polgári Fiúiskola, az Állami Fiúgimnázium, Állami Kereskedelmi Középiskola, Tanfelügyelőség, Városi Iparostanonciskola, Állami Polgári Leányiskola, Állami leánygimnázium tanári karának és alkalmazottainak igazolására hoztak létre.

SL XVII. 416. A Sopron Városi Különleges I. Sz. (Nyugatos) Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,12 ifm.

Kondor Ernő elnöklete alatt működött bizottság, amelyet a Nyugatról visszatértek igazolására alakítottak.

SL XVII. 417. A Sopron Városi Különleges II. Sz. (Nyugatos) Igazoló Bizottság iratai 1946–1947. 0,24 ifm.

Sólyomvári Mihály elnöklete alatt működött bizottság, amelyet a Nyugatról visszatértek igazolására alakítottak.

SL XVII. 418. A Sopron Városi Különleges III. Sz. (Nyugatos) Igazoló Bizottság iratai 1945–1947. 0,12 ifm.

Domján László elnöklete alatt működött bizottság, amelyet a Nyugatról visszatértek igazolására alakítottak.

SL XVII. 501. A Sopron Megyei Földbirtokrendező Tanács iratai 1945–1946. 0,3 ifm.

Lásd: BKMÖL XVII. 501. Sopron megyében a földbirtokrendező tanács 1945. április 18-án kezdte meg működését. Ekkor már a községek legnagyobb részében a földigénylő bizottságok a földosztás végrehajtásán dolgoztak. A tanács részt vett a hátrahagyott német ingatlanok kiosztásában is.

A fondban a juttatottak megváltási és műszaki költségbefizetéseinek kimutatásai találhatóak községenként.

Földigénylő bizottságok

Lásd: BKMÖL XVII. 505. A bizottságok irataiban juttatási névsor és betelepülők, illetve házhelyigénylők névsora található.

SL XVII. 502. Az Agyagosszergényi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 503. A Babóti Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 504. A Barbacsi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 505. A Beledi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 506. A Ciráki Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 507. A Csapodi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 508. A Csepregi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1948. 0,12 ifm.

A fond birtok-összeírás íveket, ill. a föld- és házhelyigénylők összeírás íveit tartalmazza.

SL XVII. 509. A Csornai Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,12 ifm.

SL XVII. 510. A Dénesfai Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 511. A Dőri Földigénylő Bizottság iratai 1945. 0,01 ifm.

SL XVII. 512. Az Egyedi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 513. A Farádi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 514. A Fertőendréd Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,02 ifm.

SL XVII. 515. A Fertőrákosi Földigénylő Bizottság iratai 1946–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 516. A Fertőszentmiklós Földigénylő Bizottság iratai 1946–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 517. A Hidegségi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 518. A Kapuvári Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 519. A Kisfaludi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 520. A Kópházi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 521. Az Oslói Földigénylő Bizottság iratai 1946. 0,02 ifm.

Irataiból kiemelendő a juttatási névsor.

SL XVII. 522. A Páli Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,03 ifm.

Irataiból kiemelendő a települők névsora.

SL XVII. 523. A Pásztori Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,03 ifm.

SL XVII. 524. A Peresznyei Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 525. A Pinnyei Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,02 ifm.

SL XVII. 526. A Rábakecöli Földigénylő Bizottság iratai 1945–1948. 0,02 ifm.

SL XVII. 527. A Rábasebesi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 528. A Sarródi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,04 ifm.

SL XVII. 529. A Sobori Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,04 ifm.

SL XVII. 530. A Soproni Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,86 ifm.

A Soproni Földigénylő Bizottság gyors megalakítását az MKP és a Soproni Nemzeti Bizottság is feladatának tekintette. 1945. április 22-én már megalakult a 24 tagból álló Sopron Városi Földigénylő Bizottság és megkezdte munkáját. (Sopront a Földigénylő Bizottság megalakításában megelőzte Petőháza, Sopronbánfalva és Fertőrákos, ahol már április 15-én megkezdték működésüket.) Mint népi szervnek a nincstelen és szegény földműves rétegek földhöz juttatása volt a szerepe. A bizottság a hátrahagyott német ingó és ingatlan vagyon kisajátítását, kiosztását szervezte. Munkájukra a megbízhatatlanság, pontatlanság és hatásköri túllépés volt jellemző. Mivel a rábízott feladatokkal a soproni bizottság nem tudott megbirkózni, ezért tagjai 1946. május 15-én lemondtak. A másnap új tagokkal megalakult bizottságban már erősen képviselve voltak a telepések. A kiutalások ennek ellenére sem zajlottak zökkenőmentesen, hiszen sem a német kitelepítettekről, sem a helyükre érkezett telepesekről nem léteztek listák. A soproni Földigénylő Bizottság 1947. június 23-ig működött.

SL XVII. 531. A Sopronbánfalvi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,04 ifm.

SL XVII. 532. A Sopronnémeti Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 533. A Sobori Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 534. A Szili Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,02 ifm.

SL XVII. 535. A Sobori Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 536. Az Undi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 537. A Vadosfai Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 538. A Vásárosfalui Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 539. A Veszkenyi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 540. A Vitnyédi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1948. 0,01 ifm.

SL XVII. 541. A Zsebeházi Földigénylő Bizottság iratai 1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 542. A Himodi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 543. A Nemeskéri Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 545. Az Eszterházi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 546. A Jobaházi Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 547. A Maglócai Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 548. A Rábatamási Földigénylő Bizottság iratai 1946. 0,01 ifm.

SL XVII. 549. A Völcsseji Földigénylő Bizottság iratai 1945. 0,01 ifm.

SL XVII. 550. A Nagycenki Földigénylő Bizottság iratai 1945–1948. 0,12 ifm.

SL XVII. 551. A Süttöri Földigénylő Bizottság iratai 1947. 0,01 ifm.

SL XVII. 552. A Fertőszéplaki Földigénylő Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SL XVII. 544. Győr-Sopron Megyei Tanács Földbirtokrendezési Csoport iratai 1945–1956. 4,94 ifm.

A fondban járásonként – Csepreg, Csorna, Kapuvár, Sopron – és községenként földkönyvek, vázrajzok, kiosztási birtokívek, kataszteri birtokívek, és egyéb nyilvántartások találhatóak.

XXIV. AZ ÁLLAMIGAZGATÁS TERÜLETI SZERVEI

SL XXIV. 1. Soproni Kitelepítési és Telepítési Bizottság iratai 1945–1948. 3,53 ifm.

A 12 330/1945. ME sz. rendelet alapján megkezdődött Magyarországon a német nemzetiségű és anyanyelvű személyek kitelepítése. A kitelepítés a Népgondozó Hivatal hatáskörébe tartozott, a gyakorlati végrehajtást pedig miniszteri biztosságok végezték. Sopronból 1946. április 20. és május 16. között telepítettek ki németeket.

A fond tartalmazza a bizottság (biztosság) működése során keletkezett iratokat, így a soproni és brennbergbányai kitelepítési összeírásokat utcák, ill. név szerinti csoportosításban. Szintén itt találhatóak a vagonlisták, több kitelepítési lista, mentesítési kérelmek és a kitelepítési listák összeállításához szükséges jegyzékek (elköltözöttek, elhaltak stb.). A fondba kerültek besorolásra (28. d.) Házi Jenő főlevéltáros, Katolikus Konvent elnök és a Kisgazdapárt soproni vezetőségi tagjának kitelepítéssel kapcsolatos feljegyzései.

SL XXIV. 2. Magyar Áttelepítési Kormánybiztosság Soproni Kirendeltségének iratai 1947. 0,18 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 1. A kormánybiztos Sopronban 1947. március 22-én kezdte meg működését a Szent György utca 3. szám alatt, majd az iroda szűk volta miatt átköltözött a Kossuth u. 3. alá. A biztosság feladata volt a szlovák–magyar lakosságcsere keretébe tartozó teendők ellátása, ill. az áttelepítéssel kapcsolatos jogszabályok végrehajtása. A kormánybiztosság illetékességi területe Sopron és Vas vármegye volt, tisztviselői létszáma 1947. április 3-án négy főből állt. A Magyar Áttelepítési Kormánybiztosság átszervezésével a soproni kirendeltség megszűnt, ill. a győribe olvasztották.

SL XXIV. 3. A Népgondozó Hivatal iratai 1945–1946. 0,36 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 2. A fondban a kitelepítésre kötelezett németek vagyonáról, utca és név szerinti nem teljes jegyzékek találhatóak. Kiemelendő azon községek települési kérvénye ahonnan telepesek jelentkeztek a kitelepített németek helyére.

SL XXIV. 14. A Magyar Államrendőrség Sopron Vármegyei Főkapitányságának iratai 1945–1946. 0,22 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 13. A fond iratanyaga csak töredékesen maradt fenn, így a napiparancsok (1945. augusztus 6 –december 12.) és a segédkönyvek is. Sok adatot kaphatunk viszont a főkapitányság állományi összetételéről és fizetéséről.

SL XXIV. 15. A Magyar Államrendőrség Sopron Városi és Járási Kapitanyságának iratai 1945–1950 (1971). 1,45 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 3 és 5. Sopronban a kormányrendeletnek megfelelően a járási kapitányság teendőit a városi kapitányság látta el. A Soproni Járási Kapitanyság 1946-ban beolvadt a Soproni Városi Kapitanyságba. A fond a járási és városi kapitányság iratait szétválogatva tartalmazza.

SL XXIV. 101. Elhagyott Javak Kormánybiztosságának soproni megbízottja iratai 1945. 0,12 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 101. A II. világháborút követően Sopronban nagyon sok helyi és az ország egyéb részeiből nyugatra menekült ingó és ingatlan vagyon maradt. A város területén 1946 januárjában nyolc raktárt használtak az elhagyott javak tárolására. Nagy feladatot rótt a városra ezek leltározása, őrzése. A biztosság soproni vezetője Bársony István volt, majd őt 1945. szeptemberétől Prokopiusz Ernő követte.

SL XXIV. 106. Elhagyott Javak Kormánybiztosságának Sopron városi és megyei megbízottjának iratai 1945–1949. 0,72 ifm.

A hivatal 1948 januárjától városi és megyei hivatal lett, élén Nagy Ernő állt. A kormány 1948-ban felszámolta a kormánybiztosságot. A felszámolásban az elhagyotként bejelentett, nyilvántartott és kezelt javakról részletes leltárt készítettek, hogy a később jelentkező igényeknél a javak átadhatóak legyenek.

SL XXIV. 107. Elhagyott Javak Kormánybiztosságának Sopron megyei megbízottjának iratai 1946–1948. 0,12 ifm.

A városi és vármegyei kormánybiztosság 1945. augusztus 1-től különvált. A megyei megbízott Kőszegi Gyula volt, aki 1946. március 8-ig viselte ezt a hivatalt, ezt követően mindkét hivatal élére Somlyai Zoltán városi előadót nevezték ki, majd ez év március 27-én Tóth János lett a megbízott.

SL XXIV. 108. Elhagyott Javak Kormánybiztosságának soproni városi és járási megbízottjának iratai 1946–1947. 0,26 ifm.

Nagy Ernő Sopron városi megbízott 1946. december 13-án vette át a járásra vonatkozó ügyeket. A két hivatal (megyei és városi-járás) között az iratok átadás-átvétele csak hosszas huzavona után valósult meg. Szentmiklóssy László kormánybiztos-helyettes utasítása alapján az eddig önállóan és egymástól függetlenül működő városi és megyei szerveket összevonták, a vezetéssel Nagy Ernőt bízták meg. Az összeolvadás 1947. szeptember 1-jén történt meg.

SL XXIV. 109. Elhagyott Javak Kormánybiztosságának Sopron városi megbízottjának iratai 1945–1946. 0,48 ifm.

Az 1945. augusztus 1-jén önállóvá vált városi kormánybiztosság élére Körmeny Miklós került. A következő év március 8-án mindkét hivatalt (városi és megyei) Somlyai Zoltán vette át.

SL XXIV. 201. Sopron Megyei Földhivatal iratai 1945–1950. 19,39 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 201. A földhivatalt 1945 májusában szervezték meg a Megyei Földbirtokrendező Tanács ügyvitelének biztosítására. Működését 1945. június 1-jén kezdte meg,

1947. február 1-től átvette a Megyei Földbirtokrendező Tanács hatáskörét is. A földhivatal 1947. február 1-től beolvadt a Magyar Áttelepítési Kormánybiztosság Soproni Kirendeltségébe.

SL XXIV. 202. Sopron Megyei Földhivatal Balfi(*)1946–1949. 0,36 ifm.

A német lakosság kitelepítése után a telepes községek fölé három telep-felügyelőséget szerveztek, ezek közül a balfi Balf, Fertőboz és Fertőrákos községekben volt illetékes. Az iratanyag nagyon hiányos.

SL XXIV. 203. Sopron Megyei Földhivatal Soproni(*)1946–1947. 0,12 ifm.

A német lakosság kitelepítése után a telepes községek fölé három telep-felügyelőséget szerveztek, ezek közül a soproni Sopron város területén volt illetékes. Az iratanyag nagyon hiányos.

SL XXIV. 204. Sopron Megyei Földhivatal Sopronbánfalvi(*)1946–1949. 0,48 ifm.

A német lakosság kitelepítése után a telepes községek fölé három telep-felügyelőséget szerveztek, ezek közül a sopronbánfalvi Ágfalva, Magyarfalva (Harka) és Sopronbánfalva települések területén volt illetékes. Az iratanyag nagyon hiányos.

SL. XXIV. 213. A Volt Soproni Földigénylő Bizottság Munkakörét Ellátó Hivatal iratai 1947–1950. 0,6 ifm.

A soproni németek kitelepítése után felállított hivatal működése során keletkezett iratok.

SL XXIV. 218. Soproni Földhivatal iratai 1919–1990. 5,65 ifm.

A földhivatal iratanyaga főleg az 1945 utáni soproni, balfi, sopronbánfalvi birtokviszony változásokhoz ad adalékokat.

SL XXIV. 1001. Sopron Megye és Sopron Városi Szociális Felügyelőség iratai 1945–1950. 3,5 ifm.

A szociális felügyelőség 1945-ben jött létre, feladata volt a szegénység elleni küzdelem. Ennek során a Svéd Vöröskeresztől kapott ruhákat osztott ki a rászorulóknak, közreműködött a Berzsenyi Dániel Népi Kollégium létrehozásában és az országba visszatért hadifoglyok ügyeit intézte.

XXV. A JOGSZOLGÁLTATÁS TERÜLETI SZERVEI

Lásd: BFL VII.

SL XXV. 1. a) Soproni Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság különgyűjtött ún. kitelepítési iratai 1945–1950. 3,36 ifm.

A fondban Ágfalva, Balf, Fertőboz, Fertőrákos, Harka, Sopronbánfalva, Sopronharpács községekből és Sopronból kitelepítésre kötelezett magyarországi német lakosság személyi és vagyoni kimutatásai találhatók, továbbá kitelepítési-, mentesítési névjegyzékek, vagonlisták, az elkobzott vagyonból részesülők listája, csehszlovákiai áttelepültek jegyzéke és birtokrendezési

iratok. A fond a Sopronmegyei Földhivatal anyagával együtt az 1946-os kitelepítés utáni új tulajdonviszonyokról is ad adatokat.

SL XXV. 2. Soproni Törvényszék iratai 1945–1950. 13,47 ifm.

A törvényszékek látták el 1945–1950 között megyei szinten a bíróságok szerepét és a járásbíróságok felügyeletét. A fondban peres iratok, cégbírósági iratok, elnöki iratok és segédletek találhatóak.

SL XXV. 3. Soproni Népbíróság iratai 1945–1949. 3,39 ifm.

Lásd: BKMÖL XXV. 16. A Soproni Népbíróság hivatalosan 1945. május 12-én alakult meg, tanácsvezetője dr. Pittner Árpád volt. Az ítélezést május 14-én kezdte meg. A fondban bünyügyi- és elnöki iratok vannak, külön kiemelendők a Volksbund tagok elleni perek.

SL XXV. 10. Soproni Népügyészség iratai 1945–1949. 0,72 ifm.

Lásd: BKMÖL XXV. 23. A fondban elsősorban szélsőjobbaldali magatartással gyanúsítottak (Nyilaskeresztes Párt tagjai vagy helyi vezetői; Volksbund tagok-vezetők) iratai találhatóak.

XXXIII. KÜLÖN INTÉZKEDÉSSSEL LEVÉLTÁRBA UTALT IRATOK

SL XXXIII. 2. Népszámlálási nyilvántartólapok 1941. 1,44 ifm.

A fondban betűrendben találhatóak az 1941. évi népszámlálás nyilvántartólapjai. Külön íveken szerepelnek a külföldi állampolgárok.